

Tirsdag den 11. maj 2010 (D)

90. møde Tirsdag den 11. maj 2010 kl. 12.00

Dagsorden

1) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 40 [afstemning]:

Forespørgsel til indenrigs- og sundhedsministeren om den kommunale økonomi.

Af Rasmus Prehn (S), Flemming Bonne (SF), Margrethe Vestager (RV) og Line Barfod (EL).

(Anmeldelse 07.04.2010. Fremme 09.04.2010. Første del af forespørgslen (forhandlingen) 07.05.2010. Forslag til vedtagelse nr. V 69 af Rasmus Prehn (S), Flemming Bonne (SF), Margrethe Vestager (RV) og Line Barfod (EL). Forslag til vedtagelse nr. V 70 af Sophie Løhde (V), Hans Kristian Skibby (DF), Henrik Rasmussen (KF), Villum Christensen (LA), Christian H. Hansen (UFG) og Pia Christmas-Møller (UFG)).

2) 3. behandling af lovforslag nr. L 141:

Forslag til lov om ændring af lov om bemyndigelse til optagelse af statslån. (Forøgelse af gældsmaksimum).

Af finansministeren (Claus Hjort Frederiksen).

(Fremsættelse 25.02.2010. 1. behandling 23.03.2010. Betænkning 29.04.2010. 2. behandling 06.05.2010).

3) 3. behandling af lovforslag nr. L 126:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsmiljø. (Samarbejde om sikkerhed og sundhed m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg).

(Fremsættelse 10.02.2010. 1. behandling 23.02.2010. Betænkning 28.04.2010. 2. behandling 06.05.2010. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

4) 3. behandling af lovforslag nr. L 157:

Forslag til lov om ændring af lov om udstationering af lønmodtagere. (Udvidelse af anmeldelsespligten for udenlandske tjenesteydere samt pligt for hvervgiver til at medvirke til at sikre, at der sker anmeldelse til RUT).

Af beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg).

(Fremsættelse 17.03.2010. (Omtrykt). 1. behandling 06.04.2010. Betænkning 28.04.2010. 2. behandling 06.05.2010. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

5) 3. behandling af lovforslag nr. L 149:

Forslag til lov om ændring af skatteforvaltningsloven, lov om registrering af køretøjer og registreringsafgiftsloven. (Digital kommunikation, køretøjsregistrering, forenklet tilbagebetaling af skatter og afgifter, regler for medlemmer af Skatterådet og Landsskatteretten samt fradrag for særlige integrerede barnesæder).

Af skatteministeren (Troels Lund Poulsen).

(Fremsættelse 03.03.2010. 1. behandling 23.03.2010. Betænkning 28.04.2010. 2. behandling 06.05.2010. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

6) 3. behandling af lovforslag nr. L 150 A:

Forslag til lov om ændring af ligningsloven, skattekontrolloven og lov om aktiv socialpolitik. (Fradrag for private donationer til forskning m.v.).

Af skatteministeren (Troels Lund Poulsen).

(2. behandling 06.05.2010. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

7) 3. behandling af lovforslag nr. L 150 B:

Forslag til lov om ændring af ligningsloven. (Højere bundfradrag ved udlejning af fritidsboliger).

Af skatteministeren (Troels Lund Poulsen).

(2. behandling 06.05.2010. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

8) 3. behandling af lovforslag nr. L 147:

Forslag til lov om ændring af våbenloven og krigsmaterielloven. (Mærkning af skydevåben m.v.).

Af justitsministeren (Lars Barfoed).

(Fremsættelse 25.02.2010. 1. behandling 26.03.2010. Betænkning 29.04.2010. 2. behandling 06.05.2010).

9) 3. behandling af lovforslag nr. L 127:

Forslag til lov om ændring af lov om miljøvenligt design af energiforbrugende produkter. (Udvidelse af lovens anvendelsesområde m.v.).

Af klima- og energiministeren (Lykke Friis).

(Fremsættelse 25.02.2010. 1. behandling 23.03.2010. Betænkning 22.04.2010. 2. behandling 06.05.2010).

10) 3. behandling af lovforslag nr. L 133:

Forslag til lov om udbygning af Østjyske Motorvej mellem Skærup og Vejle Nord.

Af transportministeren (Hans Christian Schmidt).

(Fremsættelse 25.02.2010. 1. behandling 15.03.2010. Betænkning 29.04.2010. 2. behandling 06.05.2010).

11) 3. behandling af lovforslag nr. L 136:

Forslag til lov om udbygning af Fynske Motorvej mellem Odense Vest og Middelfart.

Af transportministeren (Hans Christian Schmidt).

(Fremsættelse 25.02.2010. 1. behandling 15.03.2010. Betænkning 29.04.2010. 2. behandling 06.05.2010).

12) 3. behandling af lovforslag nr. L 137:

Forslag til lov om udbygning af Brande Omfartsvej til motorvej. Af transportministeren (Hans Christian Schmidt). (Fremsættelse 25.02.2010. 1. behandling 15.03.2010. Betænkning

(Fremsættelse 25.02.2010. 1. behandling 15.03.2010. Betænkni 29.04.2010. 2. behandling 06.05.2010).

1

13) 3. behandling af lovforslag nr. L 138:

Forslag til lov om anlæg af motortrafikvej mellem Sønder Borup og Assentoft (sydlig omfartsvej ved Randers).

Af transportministeren (Hans Christian Schmidt).

(Fremsættelse 25.02.2010. 1. behandling 15.03.2010. Betænkning 29.04.2010. 2. behandling 06.05.2010).

14) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 135:

Forslag til folketingsbeslutning om en klimalov.

Af Per Clausen (EL) m.fl.

(Fremsættelse 23.02.2010. 1. behandling 06.04.2010. Betænkning 28.04.2010).

15) 2. behandling af lovforslag nr. L 134:

Forslag til lov om anlæg af en jernbanestrækning København-Ringsted over Køge.

Af transportministeren (Hans Christian Schmidt).

(Fremsættelse 25.02.2010. 1. behandling 15.03.2010. Betænkning 06.05.2010).

16) 2. behandling af lovforslag nr. L 135:

Forslag til lov om udbygning af Helsingørmotorvejen mellem Øverødvej og Isterød.

Af transportministeren (Hans Christian Schmidt).

(Fremsættelse 25.02.2010. 1. behandling 15.03.2010. Betænkning 06.05.2010).

17) 2. behandling af lovforslag nr. L 170:

Forslag til lov om ændring af lov om jernbane og lov om offentlige veje og om ophævelse af lov om veteranbaner. (Oprettelse af Jernbanenævnet, ophævelse af lov om veteranbaner m.v.).

Af transportministeren (Hans Christian Schmidt).

(Fremsættelse 17.03.2010. 1. behandling 13.04.2010. Betænkning 06.05.2010).

18) 2. behandling af lovforslag nr. L 96:

Forslag til lov om ændring af lov om detailsalg fra butikker m.v. (Liberalisering af reglerne om åbningstid).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen).

(Fremsættelse 17.12.2009. 1. behandling 22.01.2010. Betænkning 06.05.2010).

19) 2. behandling af lovforslag nr. L 125:

Forslag til lov om ændring af lov om stormflod og stormfald. (Ny organisering af stormflodsordningen, ny erstatningsmodel ved gentagne stormflodshændelser og udvidelse af stormflodsdækning ved oversvømmelser fra vandløb og søer).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen).

(Fremsættelse 10.02.2010. 1. behandling 02.03.2010. Betænkning 06.05.2010).

20) 2. behandling af lovforslag nr. L 153:

Forslag til lov om ændring af lov om etablering og benyttelse af en rørledning til transport af råolie og kondensat. (Etablering af separationsfaciliteter, ophævelse af afgiftsbestemmelser vedrørende transport af udenlandsk olie og mulighed for nedsættelse af 5-procentselementet for tilslutningspligtige producenter m.v.).

Af klima- og energiministeren (Lykke Friis).

(Fremsættelse 04.03.2010. 1. behandling 06.04.2010. Betænkning 06.05.2010).

21) 2. behandling af lovforslag nr. L 154:

Forslag til lov om ændring af lov om elforsyning, lov om naturgasforsyning, lov om varmeforsyning og forskellige andre love samt om ophævelse af lov om udnyttelse af vedvarende energikilder m.v. (Indførelse af datahub, finansiering af øgede energibesparelsesaktiviteter samt ændring af varmeforsyningslovens formåls- og tilsynsbestemmelser m.v.).

Af klima- og energiministeren (Lykke Friis).

(Fremsættelse 04.03.2010. 1. behandling 23.03.2010. Betænkning 06.05.2010).

22) 2. behandling af lovforslag nr. L 161:

Forslag til lov om ændring af lov om fremme af energibesparelser i bygninger. (Fremrykning af pligt til energimærkning ved salg ved ejendomsformidler og offentliggørelse af påtaler og advarsler m.v.) Af klima- og energiministeren (Lykke Friis).

(Fremsættelse 17.03.2010. 1. behandling 06.04.2010. Betænkning 06.05.2010).

23) 2. behandling af lovforslag nr. L 107:

Forslag til lov om havstrategi.

Af miljøministeren (Inger Støjberg, fg.).

(Fremsættelse 21.01.2010. 1. behandling 26.03.2010. Betænkning 28.04.2010).

24) Forespørgsel nr. F 44:

Forespørgsel til beskæftigelsesministeren om ferielovgivningen. Af Anders Samuelsen (LA) m.fl.

(Anmeldelse 13.04.2010. Fremme 15.04.2010).

25) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 227:

Forslag til folketingsbeslutning om en national handlingsplan for udnyttelsen af Danmarks geotermiske potentiale i varmeforsyningen. Af Ole Hækkerup (S) og Anne Grete Holmsgaard (SF) m.fl. (Fremsættelse 16.04.2010).

26) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 228:

Forslag til folketingsbeslutning om sammenhængende varmeplaner på fjernvarmeområdet.

Af Ole Vagn Christensen (S) m.fl.

(Fremsættelse 16.04.2010).

27) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 151:

Forslag til folketingsbeslutning om højere bødestraf ved indsmugling af dyr og handel med indsmuglede dyr.

Af Marlene Harpsøe (DF) m.fl. .

(Fremsættelse 15.03.2010).

28) 1. behandling af lovforslag nr. L 213:

Forslag til lov om ændring af personskatteloven, ligningsloven og forskellige andre love. (Midlertidig udligningsskat på store pensionsudbetalinger, afskaffelse af særligt ægtefællefradrag m.v.).

Af skatteministeren (Troels Lund Poulsen).

(Fremsættelse 28.04.2010).

29) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 189:

Forslag til folketingsbeslutning om krav om røgalarmer og brandalarmeringsanlæg i boliger.

Af Bjarne Laustsen (S) m.fl.

(Fremsættelse 26.03.2010).

30) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 191:

Forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af en bankkommissi-

Af Frank Aaen (EL) m.fl.

(Fremsættelse 26.03.2010).

31) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 217:

Forslag til folketingsbeslutning om forbrugerbeskyttelse i forbindelse med entrepriseaftaler.

Af Benny Engelbrecht (S) m.fl.

(Fremsættelse 09.04.2010).

32) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 218:

Forslag til folketingsbeslutning om forbud mod sms-lån. Af Benny Engelbrecht (S) m.fl. (Fremsættelse 09.04.2010).

33) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 220:

Forslag til folketingsbeslutning om forbedring af forholdene for selvstændigt erhvervsdrivende.

Af Colette L. Brix (DF) m.fl.

(Fremsættelse 09.04.2010).

Kl. 12:00

Formanden:

Mødet er åbnet.

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 40 [afstemning]: Forespørgsel til indenrigs- og sundhedsministeren om den kommunale økonomi.

Af Rasmus Prehn (S), Flemming Bonne (SF), Margrethe Vestager (RV) og Line Barfod (EL).

(Anmeldelse 07.04.2010. Fremme 09.04.2010. Første del af forespørgslen (forhandlingen) 07.05.2010. Forslag til vedtagelse nr. V 69 af Rasmus Prehn (S), Flemming Bonne (SF), Margrethe Vestager (RV) og Line Barfod (EL). Forslag til vedtagelse nr. V 70 af Sophie Løhde (V), Hans Kristian Skibby (DF), Henrik Rasmussen (KF), Villum Christensen (LA), Christian H. Hansen (UFG) og Pia Christmas-Møller (UFG)).

Kl. 12:00

Afstemning

Formanden:

Forhandlingen er sluttet, og vi går til afstemning om de stillede forslag til vedtagelse. Der foreligger to forslag.

Der stemmes først om forslag til vedtagelse nr. V 70 af Sophie Løhde (V), Hans Kristian Skibby (DF), Henrik Rasmussen (KF), Villum Christensen (LA), Christian H. Hansen (UFG) og Pia Christmas-Møller (UFG), og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte: 59 (V, DF, KF og LA), imod stemte: 52 (S, SF, RV og EL), hverken for eller imod stemte: 0.

Forslag til vedtagelse nr. V 70 er vedtaget.

Herefter er forslag til vedtagelse nr. V 69 af Rasmus Prehn (S), Flemming Bonne (SF), Margrethe Vestager (RV) og Line Barfod (EL) bortfaldet.

Dermed er forespørgslen afsluttet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) 3. behandling af lovforslag nr. L 141:

Forslag til lov om ændring af lov om bemyndigelse til optagelse af statslån. (Forøgelse af gældsmaksimum).

Af finansministeren (Claus Hjort Frederiksen).

(Fremsættelse 25.02.2010. 1. behandling 23.03.2010. Betænkning 29.04.2010. 2. behandling 06.05.2010).

Kl. 12:01

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Der er ingen, der beder om ordet, og vi går til afstemning.

Kl. 12:01

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte: 110 (V, S, DF, SF, KF, RV og LA), imod stemte: 2 (EL), hverken for eller imod stemte: 0.

Lovforslaget er vedtaget og bliver sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 3. behandling af lovforslag nr. L 126:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsmiljø. (Samarbejde om sikkerhed og sundhed m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg).

(Fremsættelse 10.02.2010. 1. behandling 23.02.2010. Betænkning 28.04.2010. 2. behandling 06.05.2010. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 12:02

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Der er ingen, der beder om ordet, og vi går til afstemning.

Kl. 12:02

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes

Afstemningen slutter.

For stemte: 92 (V, S, DF, KF, RV og LA), imod stemte: 19 (SF og EL), hverken for eller imod stemte: 0.

Lovforslaget er vedtaget og bliver sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 3. behandling af lovforslag nr. L 157:

Forslag til lov om ændring af lov om udstationering af lønmodtagere. (Udvidelse af anmeldelsespligten for udenlandske tjenesteydere samt pligt for hvervgiver til at medvirke til at sikre, at der sker anmeldelse til RUT).

Af beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg).

(Fremsættelse 17.03.2010. (Omtrykt). 1. behandling 06.04.2010. Betænkning 28.04.2010. 2. behandling 06.05.2010. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 12:03

Forhandling

Formanden:

Der er heller ikke her ønske om korte bemærkninger, og vi går til afstemning.

Kl. 12:03

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte: 95 (V, S, SF, KF, RV, EL og LA), imod stemte: 0, hverken for eller imod stemte: 17 (DF).

Lovforslaget er vedtaget og bliver sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) 3. behandling af lovforslag nr. L 149:

Forslag til lov om ændring af skatteforvaltningsloven, lov om registrering af køretøjer og registreringsafgiftsloven. (Digital kommunikation, køretøjsregistrering, forenklet tilbagebetaling af skatter og afgifter, regler for medlemmer af Skatterådet og Landsskatteretten samt fradrag for særlige integrerede barnesæder).

Af skatteministeren (Troels Lund Poulsen).

(Fremsættelse 03.03.2010. 1. behandling 23.03.2010. Betænkning 28.04.2010. 2. behandling 06.05.2010. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 12:03

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag. Vi går direkte til afstemning. Kl. 12:03

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte: 111 (V, S, DF, SF, KF, RV, EL og LA), imod stemte: 0, hverken for eller imod stemte: 0.

Lovforslaget er vedtaget og bliver sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

6) 3. behandling af lovforslag nr. L 150 A:

Forslag til lov om ændring af ligningsloven, skattekontrolloven og lov om aktiv socialpolitik. (Fradrag for private donationer til forskning m.v.).

Af skatteministeren (Troels Lund Poulsen).

(2. behandling 06.05.2010. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling). Kl. 12:04

Forhandling

Formanden:

Der er ingen, der beder om ordet, og vi går til afstemning.

Kl. 12:04

Afstemning

Formanden

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte: 108 (V, S, DF, SF, KF, RV og LA), imod stemte: 2 (EL), hverken for eller imod stemte: 0.

Lovforslaget er vedtaget og bliver sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

7) 3. behandling af lovforslag nr. L 150 B:

Forslag til lov om ændring af ligningsloven. (Højere bundfradrag ved udlejning af fritidsboliger).

Af skatteministeren (Troels Lund Poulsen).

 $(2.\ behandling\ 06.05.2010.\ Lov for slaget\ optrykt\ efter\ 2.\ behandling).$

Kl. 12:04

Forhandling

Formanden:

Der er heller ikke her nogen, der beder om ordet, og så går vi til afstemning.

Kl. 12:04

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte: 60 (V, DF, KF og LA), imod stemte: 51 (S, SF, RV og EL), hverken for eller imod stemte: 0.

Lovforslaget er vedtaget og bliver sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

8) 3. behandling af lovforslag nr. L 147:

Forslag til lov om ændring af våbenloven og krigsmaterielloven. (Mærkning af skydevåben m.v.).

Af justitsministeren (Lars Barfoed).

(Fremsættelse 25.02.2010. 1. behandling 26.03.2010. Betænkning 29.04.2010. 2. behandling 06.05.2010).

Kl. 12:05

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Der er ingen, der beder om ordet. Vi går til afstemning.

Kl. 12:05

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte: 110 (V, S, DF, SF, KF, RV, EL og LA), imod stemte: 0, hverken for eller imod stemte: 0.

Lovforslaget er vedtaget og bliver sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

9) 3. behandling af lovforslag nr. L 127:

Forslag til lov om ændring af lov om miljøvenligt design af energiforbrugende produkter. (Udvidelse af lovens anvendelsesområde m.v.).

Af klima- og energiministeren (Lykke Friis).

(Fremsættelse 25.02.2010. 1. behandling 23.03.2010. Betænkning 22.04.2010. 2. behandling 06.05.2010).

K1. 12:05

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Der er ingen, der beder om ordet, og vi går til afstemning.

Kl. 12:06

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte: 110 (V, S, DF, SF, KF, RV, EL og LA), imod stemte: 0, hverken for eller imod stemte: 0.

Lovforslaget er vedtaget og bliver sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

10) 3. behandling af lovforslag nr. L 133:

Forslag til lov om udbygning af Østjyske Motorvej mellem Skærup og Vejle Nord.

Af transportministeren (Hans Christian Schmidt).

(Fremsættelse 25.02.2010. 1. behandling 15.03.2010. Betænkning 29.04.2010. 2. behandling 06.05.2010).

Kl. 12:06

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Der er ingen, der beder om ordet, og så går vi til afstemning.

Kl. 12:06

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte: 108 (V, S, DF, SF, KF, RV og LA), imod stemte: 2 (EL), hverken for eller imod stemte: 0.

Lovforslaget er vedtaget og bliver sendt til statsministeren.

Lovforslaget er vedtaget og bliver sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

11) 3. behandling af lovforslag nr. L 136:

Forslag til lov om udbygning af Fynske Motorvej mellem Odense Vest og Middelfart.

Af transportministeren (Hans Christian Schmidt). (Fremsættelse 25.02.2010. 1. behandling 15.03.2010. Betænkning 29.04.2010. 2. behandling 06.05.2010).

Kl. 12:07

Det næste punkt på dagsordenen er:

13) 3. behandling af lovforslag nr. L 138:

Forslag til lov om anlæg af motortrafikvej mellem Sønder Borup og Assentoft (sydlig omfartsvej ved Randers).

Af transportministeren (Hans Christian Schmidt).

(Fremsættelse 25.02.2010. 1. behandling 15.03.2010. Betænkning 29.04.2010. 2. behandling 06.05.2010).

Kl. 12:08

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Der er ingen, der beder om ordet. Vi går til afstemning.

Kl. 12:07

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ingen beder om ordet. Vi går til afstemning.

Kl. 12:08

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte: 107 (V, S, DF, SF, KF, RV og LA), imod stemte: 2 (EL), hverken for eller imod stemte: 0.

Lovforslaget er vedtaget og bliver sendt til statsministeren.

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte: 108 (V, S, DF, SF, KF, RV og LA), imod stemte: 2 (EL), hverken for eller imod stemte: 0.

Lovforslaget er vedtaget og bliver sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

12) 3. behandling af lovforslag nr. L 137:

Forslag til lov om udbygning af Brande Omfartsvej til motorvej.

Af transportministeren (Hans Christian Schmidt).

(Fremsættelse 25.02.2010. 1. behandling 15.03.2010. Betænkning 29.04.2010. 2. behandling 06.05.2010).

Kl. 12:07

Det næste punkt på dagsordenen er:

14) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 135: Forslag til folketingsbeslutning om en klimalov.

Af Per Clausen (EL) m.fl.

(Fremsættelse 23.02.2010. 1. behandling 06.04.2010. Betænkning 28.04.2010).

Kl. 12:08

Forhandling

Formanden:

Der er heller ikke her ændringsforslag.

Der er ingen, der beder om ordet, og vi går til afstemning.

Kl. 12:07

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Der er ingen, der beder om ordet, og så går vi til afstemning.

Kl. 12:09

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stem-

Afstemningen slutter.

For stemte: 106 (V, S, DF, SF, KF, RV og LA), imod stemte: 2 (EL), hverken for eller imod stemte: 0.

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om forslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte: 50 (S, SF, RV og EL), imod stemte: 60 (V, DF, KF og LA), hverken for eller imod stemte: 0.

Forslaget til folketingsbeslutning er forkastet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

15) 2. behandling af lovforslag nr. L 134:

Forslag til lov om anlæg af en jernbanestrækning København-Ringsted over Køge.

Af transportministeren (Hans Christian Schmidt). (Fremsættelse 25.02.2010. 1. behandling 15.03.2010. Betænkning 06.05.2010).

Kl. 12:09

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Der er ingen, der beder om ordet, og så er forhandlingen sluttet.

Der er stillet forslag om, at lovforslaget henvises til fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

16) 2. behandling af lovforslag nr. L 135:

Forslag til lov om udbygning af Helsingørmotorvejen mellem Øverødvej og Isterød.

Af transportministeren (Hans Christian Schmidt). (Fremsættelse 25.02.2010. 1. behandling 15.03.2010. Betænkning 06.05.2010).

Kl. 12:10

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Der er ingen, der beder om ordet, og så er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling, hvis ingen gør indsigelse.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

17) 2. behandling af lovforslag nr. L 170:

Forslag til lov om ændring af lov om jernbane og lov om offentlige veje og om ophævelse af lov om veteranbaner. (Oprettelse af Jernbanenævnet, ophævelse af lov om veteranbaner m.v.).

Af transportministeren (Hans Christian Schmidt).

(Fremsættelse 17.03.2010. 1. behandling 13.04.2010. Betænkning 06.05.2010).

Kl. 12:10

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Der er ingen, der beder om ordet, og så er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling.

Det er godkendt.

Det næste punkt på dagsordenen er:

18) 2. behandling af lovforslag nr. L 96:

Forslag til lov om ændring af lov om detailsalg fra butikker m.v. (Liberalisering af reglerne om åbningstid).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen). (Fremsættelse 17.12.2009. 1. behandling 22.01.2010. Betænkning 06.05.2010).

Kl. 12:11

Forhandling

Formanden:

Hr. Orla Hav har bedt om ordet som ordfører, værsgo.

Kl. 12:11

(Ordfører)

Orla Hav (S):

Tak for det. Jeg røber jo ikke nogen større hemmelighed ved at sige, at lukkeloven idelig har været et punkt på Folketingets dagsorden igennem lange, lange tider. Det har været en udvikling, som er gået hen imod at sætte en fornuftig ramme omkring alle de hensyn, som lukkeloven er sat til at varetage interesserne for.

Det, der har været lidt skuffende, har været, at der i den her proces ikke har været særlig stor lydhørhed over for at få tilvejebragt tilstrækkelig viden på området om konsekvenserne af ændringerne i lukkeloven. Det begyndte med, at man udsatte mulighederne for, at alle interessenter på området kunne få lov til at ytre sig og være med til at udforme en løsning, som i nogen grad tilgodeså alles synspunkter. Det blev tilsidesat, det blev et bestemt forslag, der blev ophævet til ministerens forslag. Efterfølgende kom der et stort ønske om at få en følgegruppe med henblik på at vurdere den viden, vi har om konsekvenserne af ændringer i lukkeloven. Der var ikke lydhørhed over for at få en sådan videnopsamling eller et evalueringsforløb omkring det.

Som en konsekvens af det har vi fra Socialdemokratiets side sammen med Socialistisk Folkeparti stillet et forslag om at opdele lovforslaget, sådan at man i dag, hvis man følger vores ændringsforslag, i første omgang nøjes med at tage stilling til den første del om en liberalisering af yderligere åbningstider, som ligger i forslaget fra flertallet. Derefter kunne vi så ønske, at man ville give plads til at op-

samle viden om: Hvordan går det så med konsekvenserne af den lovgivning efterfølgende? Vi ved godt, at vi vil blive mødt med, at man siger, at det har man taget stilling til, og at man vil en endelig og total liberalisering af hele lukkelovsområdet. Jeg gør bare opmærksom på, at vi ikke kender konsekvenserne og deres fulde omfang for fordelingen af handelslivet i det, vi kalder Udkantsdanmark. Vi kender ikke konsekvenserne i forhold til styrkeforholdet mellem byernes centre, de centre, som jo er helt unikke for danske købstæder. Vil de blive sat over styr, vil det være på bekostning af dem? Vil butikkerne i centerområderne, der er opbygget udenfor, i byernes periferier, tage handelen? Vi kender ikke konsekvenserne af en total liberalisering.

Derfor blev vi så glade, da Det Radikale Venstre lagde pres på regeringen og flertallet med henblik på at få skabt et detailhandelsforum, som gav mulighed for at drøfte det her og opsamle viden på området, og i konsekvens af det vil vi stadig væk gerne argumentere for, at man stemmer for vores forslag om en opdeling af lovforslaget. Så får vi lejlighed til, at detailhandelsforummet får mulighed for at opsamle viden, så den liberalisering, der muligvis måtte komme, kan ske på et oplyst grundlag, og vi ikke træder interesser under fode, som vi i virkeligheden har en interesse i at bevare, og vi sikrer, at lukkeloven bliver en fornuftig ramme også om moderne familiers ve og vel og indkøbsvaner.

Kl. 12:14

Formanden:

Tak til hr. Orla Hav. Så er det fru Pia Olsen Dyhr som ordfører for SF

Kl. 12:15

(Ordfører)

Pia Olsen Dyhr (SF):

Vi har mange debatter i Folketinget om at sikre Udkantsdanmark, og en af de debatter, der er helt centrale, er om, hvordan vi sikrer et butiksliv de steder i Danmark, der er lidt længere væk fra storbyerne – det, nogle kalder Udkantsdanmark.

Derfor mener vi, det er helt oplagt, at vi bliver nødt til at tænke os godt om, når vi afskaffer lukkeloven. Vi ser derfor sammen med Socialdemokraterne et stort behov for, at man, når man gennemfører første fase af lukkeloven, hvilket vil sige, at der bliver 30 åbne søndage, får det evalueret efterfølgende for at se, hvad konsekvenserne har været i den del af Danmark, der ikke lige er storbyerne.

Vi er meget opmærksomme på, at Det Radikale Venstre har presset regeringen til netop også at få etableret et detailhandelsforum undervejs i den her proces med lukkeloven, og det synes vi er en rigtig god idé, og vi havde gerne set, at det detailhandelsforum så efterfølgende også ville blive brugt til at komme med input til den videre proces og derved også sige, om lukkeloven helt skulle afskaffes.

For det får konsekvenser. Det får konsekvenser for de små specialbutikker, som mange af os, der bor i storbyerne, gerne vil bevare – vores lille ostehandel, børntøjsbutikken og lignende – og det får konsekvenser i vores provinsbyer, hvor vi vil se mindre detailbutikker lukke, og at folk vil tage til de store byer. Bare i en by som Stege vil man jo som konsekvens af den her lovgivning opleve en butiksdød, hvor folk så bagefter er nødt til at valfarte til storcentrene i Vordingborg. Det bør man evaluere. Helt at sige nej til, at vi kan evaluere og blive klogere, mener jeg decideret er uklogt af regeringen. Derfor synes vi selvfølgelig også, at loven skal opdeles i to og vil selvfølgelig gerne lægge pres på for, at vi får Socialdemokraterne og SF's ændringsforslag igennem for netop at sikre de dele af Danmark, der ikke befinder sig i storbyerne.

Kl. 12:17

Formanden:

Tak. Så er det hr. Morten Østergaard som ordfører for Det Radikale Venstre.

Kl. 12:17

(Ordfører)

Morten Østergaard (RV):

Det er jo på en eller anden måde symbolsk, at vi en dag, hvor vi taler om at skulle arbejde mere, så også taler om, hvorvidt det kan være klogt, at butikkerne har åbent lidt længere. Vi er i hvert fald kommet til den konklusion i Det Radikale Venstre, at det er det, og derfor har vi også, som den socialdemokratiske ordfører var inde på, indgået en aftale med regeringen, som bl.a. medfører, at der nu kommer et permanent detailhandelsforum, som altså fører til, at detailhandelen, herunder alle de små erhvervsdrivende, får et forum, hvor de løbende kan blive hørt om de rammevilkår, der er for små erhvervsdrivende.

Den første konkrete opgave, der skal løses af det detailhandelsforum, er inden den 1. september 2011 at levere en konkret analyse med tilhørende initiativer til at sikre bedre rammevilkår for små butikker og for detailhandelen i udkantsområder. For virkeligheden i dag er jo, at der er butiksdød, at de små butikker rundtomkring bliver færre og færre også i udkantsområderne. Og derfor er det jo helt åbenbart for enhver, at den nuværende lukkelov ikke er det værn mod butiksdød, som nogle gerne vil gøre den til. Derfor har det for os været afgørende, at der nu kommer en anden og effektiv indsats for at værne mod butiksdød, og der håber vi og sætter vores lid til, at et bredt sammensat detailhandelsforum, hvor også arbejdsmarkedets parter kan få sæde, vil kunne være i stand til at tilvejebringe nogle af de politiske initiativer, som de partier, der står bag aftalen, så efterfølgende kan følge op på, og der kan man jo opfordre S og SF til at tilslutte sig det.

Derfor kan vi ikke støtte ændringsforslaget fra Socialdemokraterne, for vi synes, der skal være stabilitet om den her aftale – man skal vide, hvad man har at regne med – og vi er til gengæld glade for de komplementerende initiativer, som udover et detailhandelsforum også indbefatter lovændring af lov om almene boliger, så man kan etablere butikker i ældrecentre og på den måde bevare detailhandelen, som sikrer en lang række initiativer inden for landdistriktspuljen, og som også indeholder nogle initiativer, som adresserer problemstillingen om børnepasning, når flere folk skal arbejde mere – initiativer, som også er relevante i dagens diskussion.

Så samlet set er vi glade for den aftale, vi har indgået. Vi mener, at hvis ikke vi havde gjort os den anstrengelse, ville lukkeloven bare være blevet liberaliseret, og så ville der ikke være blevet gjort noget for at imødegå den udvikling, der foregår under den eksisterende lukkelov, hvor der altså er butiksdød både med hensyn til de små butikker i byerne og med hensyn til detailhandelen ude i udkantsområderne.

Så vi støtter ikke det socialdemokratiske ændringsforslag, men er glade for, at man har noteret sig, at vi har fået en række indrømmelser, som bestemt er brugbare.

Kl. 12:20

Formanden:

Der er ønske om korte bemærkninger, først hr. Orla Hav.

Kl. 12:20

Orla Hav (S):

Tak. Der skal bestemt ikke lyde knubbede ord til De Radikale og hr. Morten Østergaard for trods alt at have opnået nogle imødekommelser, bestemt ikke. Det, der er vores bekymring, går alene på, at hvis det nu – ud fra den opsamling af viden, man får i forløbet i det næste

Kl. 12:23

9

halvandet års tid med de liberaliseringer eller ændringer i lukkeloven, der kommer – viser sig, at det vil være fornuftigt at undlade at lave en liberalisering, har Det Radikale Venstre så hold i billetterne til at sige: Nej, det vil vi alligevel ikke?

Er det ikke det, vi siger ja til i dag? Vi kører derudad, uanset hvilke konsekvenser der viser sig. Det er det, der bekymrer os, og derfor vil vi jo gerne have De Radikale overbevist om, at det ville være skønnere at have et ekstra sikkerhedshåndtag, så vi kan sige: Arh, vi er blevet lidt klogere, og der kan godt være argumenter for.

Så det vil jeg gerne spørge De Radikale om.

Kl. 12:21

Formanden:

Hr. Morten Østergaard.

Kl. 12:21

Morten Østergaard (RV):

Jeg tror, at alle er enige om, at der er en kedelig udvikling med butiksdød. Jeg tror også, at de fleste vil være enige om, at når den her lov træder i kraft, er det lidt meget at forvente, at man kan lave en substantiel evaluering i sommeren 2011. Derfor har det været afgørende for os, at de initiativer, der bliver sat i gang, ikke er snævert bundet op på liberaliseringen af lukkeloven, for det, vi kan se, er, at under den nugældende lukkelov er der stadig væk butiksdød, der er der stadig væk problemer med tilgængelighed af dagligvarer i udkantsområderne. Derfor er vi nødt til at sørge for, at de initiativer, vi tager, ikke bliver koblet snævert op på en liberalisering af lukkeloven, men kan iværksættes, også hurtigere end man med rimelighed kan forvente at kunne evaluere lukkelovens første fase.

Men svaret til hr. Orla Hav er jo selvfølgelig, at vi nu har lavet en aftale, og derfor er det vores intention at medvirke til at udfase lukkeloven, som den foreligger i forslaget. Til gengæld har vi jo så fået en lang række kommenterende tiltag, der forhåbentlig langt mere målrettet end hidtil kan gøre, at vi kan forbedre rammevilkårene for de små butikker og for dagligvarehandelen i udkantsområderne.

Kl. 12:22

Formanden:

Hr. Orla Hav for en kort bemærkning.

Kl. 12:22

Orla Hav (S):

Det er jo præcis det, der bekymrer os en smule, vil jeg sige til hr. Morten Østergaard. Det er der, vi har nogle forhåbninger om, at det ændrer sig.

Vi ville jo frygtelig gerne have et oplyst grundlag, så de mange små erhvervsdrivende – eksempelvis bagere, slagtere, ostehandlere og hvad ved jeg – i hele det område, som vi kalder for oplevelsesøkonomien, og hvor vi argumenterer for nicheproduktioner og gode oplevelser som forbrugere hos vores erhvervsliv, fik en tilkendegivelse om, at her var der en mulighed for, hvis vores viden på det tidspunkt tilsiger det, at undlade at lave den liberalisering, fordi det ifølge de erhvervsdrivendes egne udsagn vil betyde, at vi så går i gang med at tage livet af dem.

Ja, vi synes, det er synd og skam, at man ikke vil lytte. Vi synes, at det ville hjælpe, hvis hr. Morten Østergaard i dag ville sige: Ja, hvis vi bliver klogere på den udvikling, der finder sted frem mod sommeren 2011, og skeptikerne får ret, så vil vi selvfølgelig også lytte til det og tage det med i vores videre færd.

Kl. 12:23

Formanden:

Hr. Morten Østergaard.

Morten Østergaard (RV):

Jeg tror, det er helt afgørende – og det har jeg sagt til alle dem, der er kommet fra forskellige foreninger og har banket på min dør i forløbet her – at vi tager udgangspunkt i, at den nuværende lukkelov ikke er noget godt værn mod butiksdød, for der *er* butiksdød. Derfor har jeg opfordret alle til at komme med ideer til, hvad vi kan gøre konkret for at forbedre rammevilkårene. Og derfor vil jeg også gerne i dag give et tilsagn om, at vi lytter.

Det er jo derfor, vi har fået nedsat det her detailhandelsforum, som ikke er noget, der bare skal køre i 12 måneder, og så har man ligesom fået et figenblad. Næ, det er et permanent forum, der kører, og det har, som jeg har forstået det, været et bredt ønske ikke bare fra de forskellige brancheforeningers side, men også fra fagbevægelsens og andres side. Og det kører nu. Der bliver man bedt om konkret at lave en analyse i løbet af de næste 12 måneder, som så kan komme til politisk behandling, inden lukkelovens anden fase træder i kraft

Men det, som er afgørende for os, er altså, at vi får en proces. Og vi lytter; men vi beder folk om mentalt at frigøre sig fra lukkeloven, for vi tror, at det blokerer for, at vi får reelle løsninger på bordet, der kan gøre noget ved den udvikling, vi også ser i dag.

Der vil jeg så sige til hr. Orla Hav, som nævner en række eksempler på folk, som han mener vi skal tage hensyn til. Vi synes også, at det er væsentligt at tage hensyn til børnefamilierne. Børnefamilierne er jo nogle af dem, som analyserne viser får mest glæde af en lukkelovsliberalisering.

Kl. 12:24

Formanden:

Så er der en kort bemærkning fra fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 12:25

Pia Olsen Dyhr (SF):

Baggrunden for hele det her lovforslag er jo en rapport, som Økonomi- og Erhvervsministeriet har udarbejdet, som meget klart viser, at de danske forbrugere ikke mener, at der er behov for en udvidelse af lukkeloven. Det er meget interessant, at de generelt siger, at de synes, de kan gå i butikkerne, når som helst de har lyst til det. Så er det rigtigt, at der i storbyerne er nogle enkelte børnefamilier, som siger, at det da egentlig også kunne være fint at kunne gå i butikker hver eneste søndag. Men jeg synes, at det vil være uhensigtsmæssigt, at vi skrotter et værktøj, fordi der er nogle enkelte børnefamilier i Storkøbenhavn, der har brug for at kunne gå i butikker om søndagen.

Jeg synes, at det er lidt bekymringsvækkende, hvis nu Detailhandelsforum, og hvis nu den evaluering, der kommer, viser, at lukkeloven – som jo ikke kan stå alene, det er jeg helt enig med De Radikale i – så bare er med til i virkeligheden at give dødsstødet for særbutikkerne og detailleddet ude i de små provinsbyer, og at De Radikale ikke bare lige kunne sige: O.k., måske er vi villige til at hive i det der lille kort, der viser, at vi måske skulle tænke os om en ekstra gang. Jeg kunne godt tænke mig, at De Radikale havde den lille åbning og sagde: Det kunne jo godt være, at vi kunne blive klogere.

Kl. 12:26

Formanden:

Hr. Morten Østergaard.

Kl. 12:26

Morten Østergaard (RV):

Man skal jo altid forbeholde sig ret til at blive klogere. Men jeg må bare sige, at jeg ikke synes, at det løfte kan veksles til politisk passivitet. Nu forstår jeg med hensyn til det ændringsforslag, jeg har stillet her, at man altså gerne fra S-SF's side vil være med til at liberali-

sere dele af lukkeloven, altså tage første fase. Det tyder jo på, at man selv på trods af den rapport, der fremhæves, altså også er villig til at lave yderligere åbningstider.

Jeg konstaterer f.eks., at dem, der nu, og jeg tror, at det er Super-Bedst, er gået på banen med nethandel, hvor man leverer varer mange steder, har en eksplosiv vækst. Man bestiller over internettet. Det tyder på, at der for nogle forbrugere i hvert fald er en villighed til at betale andre for at levere varerne, og det tyder på, at de har svært ved at nå at komme i butikkerne.

Derudover må vi også konstatere, og nu går vi jo ind i turistsæsonen for alvor, at nogle af de steder betyder lukkeloven jo altså, at turisterne ikke kan handle om søndagen. Det er jo også vækst og arbejdspladser for forskellige grupper i det danske samfund. Så jeg synes, at det er helt fair, at vi har forskellige synspunkter om lukkeloven. Det, man ikke kan have to synspunkter om, er, at den nuværende lukkelov ikke forhindrer butiksdød, fordi butiksdød er en realitet, som vi bør gøre noget ved, og det er i al beskedenhed det, vi forsøger at få sat en dagsorden for.

Kl. 12:27

Formanden:

Fru Pia Olsen Dyhr, kort bemærkning.

Kl. 12:27

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg noterede mig, at hr. Morten Østergaard i sit svar til hr. Orla Hav sagde: Vi lytter, vi lytter til forskellige aktører, og vi lytter egentlig også til den her evaluering. Så håber jeg også, at man hører noget, for det er jo ikke nok med at lytte, der er også behov for, at man så hører det, der bliver sagt. Hvis det nu viser sig meget entydigt – og jeg er jo enig i, at lukkeloven ikke kan stå alene – at lige præcis det, at man åbner yderligere i lukkeloven, er med til at gøre, at de her butikker forsvinder, vil Det Radikale Venstre så være villige til at hive i nødbremsen og sige, at måske skal vi stoppe her og sige, at 30 dage er nok, og så lige få det grundigt vendt, hvad det er for nogle lovgivningsredskaber, der ellers skal på banen, før man eventuelt fortsætter.

Kl. 12:28

Formanden:

Hr. Morten Østergaard.

Kl. 12:28

Morten Østergaard (RV):

Den måde, det her er tilrettelagt på, er, og det vil jeg gerne slå helt fast, ikke en evaluering af den første fase. Jeg tror ikke, at nogen saglig set vil være i stand til om 12 måneder at vurdere, hvad fase et har haft af betydning. Derfor skal man ikke betegne det som en evaluering, man så efterfølgende kan tage konsekvensen af. Det er en analyse, der foretages nu af de rammevilkår, som allerede i dag betyder, at små butikker har svært ved at overleve.

Det er jo lige præcis det, vi siger, nemlig at vi utrolig gerne vil høre, hvad den analyse indeholder, vi vil utrolig gerne se, hvad det bredt sammensatte Detailhandelsforum kan komme frem med af konkrete initiativer. Det afgiver vi gerne et løfte om at vi lytter til og er klar til at tage konsekvensen af. Men vi anmoder altså om, at man ser ud over lukkeloven, fordi den er et dårligt værn, og fordi vi nu har truffet en aftale om, at den udfases. Det er andre ting, der skal til. Kl. 12:29

Formanden:

Så er det hr. Frank Aaen som ordfører.

(Ordfører)

Frank Aaen (EL):

Det sker, at der er sammenhæng og konsistens i det, som partier gør her i Folketinget. Det er ikke altid, at det er tilfældet, men det sker. Man kan roligt sige, at det ikke er det, der sker for Det Radikale Venstre i dag. Der er ingen sammenhæng, der er ingen konsistens i det, som Det Radikale Venstre foreslår.

Man kan jo ikke gå herop og sige, at man gerne vil have flere butikker i udkantsområderne, at man har omsorg for de små butikker og så samtidig fjerne den lukkelov, som dog trods alt er et lille værn for de små butikker og for udkantsområderne. Man kan jo ikke fjerne en lov og sige, at man gerne vil gøre noget for de små butikker og udkantsområderne uden i hvert fald samtidig at gøre noget andet i stedet for. Det er jo lige præcis det, man ikke gør. Man har et eller andet fluffy om et nævn. Dem kender vi mange af, men man har ikke noget konkret, så det eneste konkrete, man gør i dag, er det modsatte af det, man siger at man gerne vil, nemlig at få lukket flere butikker ude i de små byer og få lukket flere specialbutikker.

Nu er det jo sådan, at nogle gange rammer partierne så alligevel på en eller anden måde ind i deres holdninger og deres egen konsistens. Det gør det jo f.eks., når Det Radikale Venstre i dag overhovedet ikke tænker på de ansatte, altså overhovedet ikke tænker på, at nu er der altså igen butiksansatte, som skal arbejde på skæve tider, som skal vælge mellem, om de vil være ansat, eller de vil blive fyret, hvis ikke de arbejder mere om søndagen, hvis ikke de i højere grad er væk fra deres familie, hvis ikke at de kan sørge for at have fri, mens andre mennesker i det her samfund har fri. Det synes jeg til gengæld passer fint med Det Radikale Venstres politik. Det er jo et parti, som også synes, at man skal fjerne efterlønnen, og som mener, at man skal halvere dagpengeperioden, så på den måde er der jo sammenhæng i Det Radikale Venstres politik, hvad angår forholdet til de ansatte. Det anerkender jeg. Men med hensyn til at sige, at man gerne vil beskytte butikkerne i udkantsområderne, og at man gerne vil beskytte de små butikker, specialbutikkerne, så er der ikke noget sammenhæng i det, man siger, og det, man gør.

Kl. 12:31

Kl. 12:29

Formanden:

Tak til hr. Frank Aaen. Der er ikke flere, der har bedt om ordet, så går vi til afstemning om de stillede ændringsforslag.

Kl. 12:32

Afstemning

Formanden:

Der er tale om ændringsforslag nr. 1 af et mindretal (S), tiltrådt af et mindretal (SF og EL), og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte: 46 (S, SF og EL), imod stemte: 63 (V, DF, KF, RV og LA), hverken for eller imod stemte: 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Jeg betragter herefter ændringsforslag nr. 3-5, stillet og tiltrådt af de samme mindretal, som bortfaldet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 2, tiltrådt af et flertal (V, DF, KF og RV)?

Det er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling.

Det er godkendt.

Det næste punkt på dagsordenen er:

19) 2. behandling af lovforslag nr. L 125:

Forslag til lov om ændring af lov om stormflod og stormfald. (Ny organisering af stormflodsordningen, ny erstatningsmodel ved gentagne stormflodshændelser og udvidelse af stormflodsdækning ved oversvømmelser fra vandløb og søer).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen). (Fremsættelse 10.02.2010. 1. behandling 02.03.2010. Betænkning 06.05.2010).

Kl. 12:33

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Der er ingen, der beder om ordet, så forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling, og det er godkendt.

Det næste punkt på dagsordenen er:

20) 2. behandling af lovforslag nr. L 153:

Forslag til lov om ændring af lov om etablering og benyttelse af en rørledning til transport af råolie og kondensat. (Etablering af separationsfaciliteter, ophævelse af afgiftsbestemmelser vedrørende transport af udenlandsk olie og mulighed for nedsættelse af 5-procents-elementet for tilslutningspligtige producenter m.v.).

Af klima- og energiministeren (Lykke Friis). (Fremsættelse 04.03.2010. 1. behandling 06.04.2010. Betænkning 06.05.2010).

Kl. 12:34

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Der er ingen, der beder om ordet, så forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår også her, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

21) 2. behandling af lovforslag nr. L 154:

Forslag til lov om ændring af lov om elforsyning, lov om naturgasforsyning, lov om varmeforsyning og forskellige andre love samt om ophævelse af lov om udnyttelse af vedvarende energi-

kilder m.v. (Indførelse af datahub, finansiering af øgede energibesparelsesaktiviteter samt ændring af varmeforsyningslovens formåls- og tilsynsbestemmelser m.v.).

Af klima- og energiministeren (Lykke Friis). (Fremsættelse 04.03.2010. 1. behandling 23.03.2010. Betænkning 06.05.2010).

Kl. 12:34

Forhandling

Formanden:

Fru Anne Grete Holmsgaard beder om ordet som ordfører. Værsgo. Kl. 12:35

(Ordfører)

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Tak.

Det er jo et lovforslag, der omfatter rigtig mange ting, og jeg har tre ting, jeg godt vil tage op her.

Den første handler om vilkårene for biogas. Det er sådan, at hvis man i værket kun bruger biogas, står man i den situation, at man skal bruge fast afregningspris. Man har ikke mulighed for at vælge mellem en fast afregningspris og det, der hedder treledstariffen plus et pristillæg. Det har man derimod, hvis man bruger en kombination af naturgas og biogas, og det er en uhensigtsmæssighed. Man kan sige, at den er bureaukratisk, men den er faktisk også dårlig for værkerne. Den kom ind i aftalen og den efterfølgende lovgivning fra 2004.

Nu har jeg jo selvfølgelig flere gange rejst spørgsmålet, om vi ikke skulle lave om på det ved en god lejlighed, sådan at de værker, der kører med ren biogas, også kan vælge, om de vil det ene eller det andet. Derfor har jeg stillet ministeren et spørgsmål om det, og det ligger i sagsakterne til L 154. Det er spørgsmål nr. 1, og i svaret til det siger ministeren, at det vil hun gerne analysere nærmere. Nu er sagen imidlertid, at jeg også tidligere havde bedt ministeriet om at lave et notat om det her. Det er dateret den 5. februar 2010, altså for et par måneder siden, og her står der, og jeg vil gerne citere fra notatet:

Effekten af 2004-aftalen på værker, som alene bruger biogas, var, at disse anlægs incitament til at udnytte reguleringsmuligheder og tilstræbe høj produktion, når elforbruget er højt, blev fjernet. Citat slut.

Sagt på almindeligt dansk: Man har lavet en negativ incitamentsstruktur for de værker, der kun anvender biogas, som betyder, at de ikke har nogen som helst motivation til at producere el, præcis når elprisen er høj, det vil sige, når man skal smide noget mere el ind på markedet, så man er med til at presse prisen ned.

Det fremgår altså klart af det her, at ministeriet og jeg er enige om, at det her er uhensigtsmæssigt. Så synes jeg, det ville være ret fornuftigt, når nu vi har lovforslaget på bordet, at ændre det. Jeg er selvfølgelig helt på det rene med, at det kræver, at aftalepartierne bag aftalen fra 2004 er enige om det, men jeg har bare meget svært ved at forstå, hvis de partier ikke skulle være enige.

Lad os nu tage Venstre, som siger, at de går rigtig meget ind for biogas. Det har haft rødder, kan man sige, i biogasforeningen. Den nuværende fødevareminister var jo formand for biogasforeningen. De Konservative står vel også bag ideen om at bruge biogas noget mere, og vi oppositionspartier vil gerne, så er det ikke så indlysende, at vi bare siger til hinanden, at det gør vi nu?

Når nu ministeren ved det, vil jeg gerne spørge ministeren, om hun rent faktisk har spurgt aftalepartierne, om de vil være med til at ændre det her og nu, for jeg synes, det er lige på den flade. Man kan sige, det er en lille ting i den store sammenhæng, men det betyder rigtig meget for det antal mindre værker, som det jo handler om, som bruger ren biogas, og jeg vil i hvert fald sige som en af dem herinde,

Kl. 12:42

der har sloges for biogassen i årevis, at jeg synes rent faktisk, det er ret vigtigt at få det her besluttet nu og ikke skubbe det ind og sige, at det kan gå ind i et eller andet bunkebryllup, hvor der så skal betales for det en gang til. Det var det ene, jeg gerne ville tage op.

Det andet er sagen om nettoafregning og pristilskud. Den er jo udsprunget af, at Dalum Papirfabrik, som investerede et stort beløb i at lave biomasse til sin el- og varmeproduktion for et par år siden i stedet for at bruge sorte brændsler, har kørt i god tro på, at de både kunne få pristillæg og bruge noget, der hedder netttoafregningsprincippet, for den el, de selv bruger. Vi har så fået at vide i efteråret 2009, at hov, der er nogle problemer med loven. De har været i god tro, for det er ikke fremgået klart af loven, at man ikke kunne det her, og de har også fået udbetalt pristilskuddet.

Så laver Klima- og Energiministeriet en fortolkning af loven, som siger, at det kan man ikke fremover. Af selve det lovforslag, vi behandler her, fremgår det, som om det er en teknisk ændring, men det er det faktisk ikke kun. Det er faktisk en ændring af loven, som gør det meget klart, at man ikke kan det her.

Det, der også fremgår, og som også har været uklart, er, hvem der overhovedet kan bruge det her nettoafregningsprincip. Her har ministeriet for et par dage siden svaret mig, at det kan man kun, hvis man har et anlæg, der anvender vedvarende energi, altså f.eks. biomasse, men det kunne jo også være andre former for vedvarende energianlæg. Indtil videre er det fremgået sådan, at det kunne man bruge, hvad enten man brugte sorte brændsler, altså f.eks. olie, eller brugte grønne brændsler. Det vil sige, at der ikke var nogen fordel ved at gå over til at bruge biomasse.

Jeg synes, det er ret vigtigt, at ministeren kommer herop og forklarer denne sag, for det er faktisk noget rigtigt rod, at det ikke er blevet klargjort i lovforslaget, og jeg kan se, at ministeriet har måttet gå helt tilbage til bemærkningerne til en lovændring, L 275 fra 1999, side 20.

Kl. 12:40

Formanden:

Tak. Er der ønske fra ministeren om at sige noget? Så er der fri adgang. Klima- og energiministeren.

Kl. 12:40

Klima- og energiministeren (Lykke Friis):

Tak for bemærkningerne. Det er jo fuldstændig rigtigt, at vi skal arbejde for at få mere gang i biogassen, for at Danmark kan blive uafhængig af fossile brændsler. Derfor har jeg også vedrørende det konkrete forslag om treledstariffen svaret tilbage, at det vil vi gerne kigge på og vel at mærke naturligvis også diskutere med forligspartierne. Så det hermed også være sagt fra denne talerstol. Vi skal naturligvis så analysere til bunds, hvad forslaget indebærer. Men som jeg siger: Det skal vi naturligvis tage en fælles diskussion om.

Så var der diskussionen om nettoafregning og Dalum Papirfabrik. Det er en særdeles kompliceret sag, som vi jo også havde lejlighed til at diskutere for nylig. Det er jo altså sådan, at man som virksomhed her ikke har mulighed for at få pristillæg for den energi, som man selv bruger. Det, man har mulighed for, er at få nettoafregning, som det hedder – uden at gøre det alt for teknisk – og her er der altså tale om, at Dalum Papirfabrik ved en fejl har modtaget begge dele, så at sige har fået i pose og sæk for nu at bruge det udtryk. Det retter vi jo så op på nu i forbindelse med den her ændring, hvor vi præciserer, at det altså ikke er muligt at få begge dele. Det er sådan den overordnede måde, man kan prøve at forklare det på. Hvis der er yderligere spørgsmål til det, kan man naturligvis svare på dem skriftligt.

Kl. 12:42

Formanden:

Fru Anne Grete Holmsgaard, kort bemærkning.

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Tak. Først om biogassen: Altså, det er jo analyseret, for ministeriet har lavet et meget grundigt notat til mig i februar. Så jeg synes sådan set, det gælder om at handle nu, og derfor vil jeg godt bede ministeren om lige at tage en hurtig runde med aftalepartierne og høre, om der ikke er enighed om at få det rettet, så vi kan nå at få det ind i den her lov inden tredje behandling. Det synes jeg ville være rimeligt og fair. Vi kan ikke blive ved med at have de der små, men alligevel betydningsfulde sager til at hænge. Det er helt klart urimeligt, og ministeriet siger også til mig, at det er en rigtig dårlig idé ikke at ændre det her. Det er det ene.

Så er der det andet om nettoafregning, og jeg indrømmer blankt, at det er meget kompliceret. Men det, jeg meget gerne vil have ministeren til at sige heroppefra, er, at man kun kan bruge nettoafregning, hvis man bruger vedvarende energi og ikke fossilt brændstof, for det er en del af det her komplicerede spil, og det synes jeg altså må tydeligt frem. For man skal have taget den helt store energieksamen for at kunne tyde de her notater, så jeg vil gerne have, at ministeren går herop og siger det meget klart.

Kl. 12:43

Formanden:

Tak til fru Anne Grete Holmsgaard. Ministeren.

Kl. 12:43

Klima- og energiministeren (Lykke Friis):

Angående det sidste: Det sender jeg gerne over på skrift. Og hvad angår det første, var det jo sådan set det, jeg sagde: Lad os tage en diskussion om det hurtigst muligt.

Kl. 12:43

Formanden:

Fru Anne Grete Holmsgaard.

Kl. 12:43

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Nu er jeg lidt usikker på, hvad ministeren i virkeligheden sagde til mig. Vil ministeren afsøge med aftalepartierne, om vi kan ændre det her med biogassen, inden den her lov går til tredje behandling, sådan at vi kan få det på plads og få sat hak ved det? Vi står til rådighed i eftermiddag, hvis det skal være. Vi har jo sagt, hvad vi gerne vil have ændret. Det kunne også være, at ministeren bare skulle skrive en mail rundt til aftalepartierne og spørge: Har I noget imod, at vi ændrer det her nu og her, så vi kan få et ændringsforslag ind mellem anden og tredje behandling? Det var det ene.

Det andet er så det med nettoafregning. Jeg synes ikke, det er klart skrevet, og det er kompliceret og sådan noget. Men det, jeg gerne vil have i klar tekst, er: Er det korrekt opfattet, når jeg læser det her notat sådan, at man kun kan bruge nettoafregningsprincippet, når det er sådan, at man bruger vedvarende energi på sin virksomhed, eller kan man også bruge det, hvis man bruger olie f.eks.? Og hvor er det, at det klart fremgår? Hvis jeg skal have det på skrift, vil jeg meget gerne bede om det inden tredjebehandlingen.

Kl. 12:44

Formanden:

Ministeren.

Kl. 12:45

Klima- og energiministeren (Lykke Friis):

Det sidste kommer på skrift, og det kommer inden tredjebehandlingen. Hvad angår det første, tager jeg naturligvis initiativ til, at vi får samlet forligskredsen.

Kl. 12:45

Formanden:

Tak. Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 12:45

Det næste punkt på dagsordenen er:

23) 2. behandling af lovforslag nr. L 107:

Forslag til lov om havstrategi.

Af miljøministeren (Inger Støjberg, fg.). (Fremsættelse 21.01.2010. 1. behandling 26.03.2010. Betænkning 28.04.2010).

Kl. 12:45

Afstemning

Formanden:

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1-3, tiltrådt af udvalget? De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse – og det er ikke tilfældet – er det vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

22) 2. behandling af lovforslag nr. L 161:

Forslag til lov om ændring af lov om fremme af energibesparelser i bygninger. (Fremrykning af pligt til energimærkning ved salg ved ejendomsformidler og offentliggørelse af påtaler og advarsler m.v.)

Af klima- og energiministeren (Lykke Friis). (Fremsættelse 17.03.2010. 1. behandling 06.04.2010. Betænkning 06.05.2010).

Kl. 12:45

Forhandling

Formanden:

Der er ingen, der beder om ordet. Så er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 12:45

Formanden:

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1 og 2, tiltrådt af udvalget?

De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling.

Det er godkendt.

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Fru Ida Auken har bedt om ordet som ordfører for Socialistisk Folkeparti.

Kl. 12:46

(Ordfører)

Ida Auken (SF):

Som så mange andre ubehageligheder på miljøområdet er det faldet i den forholdsvis nye ministers lod at overtage dette lovforslag fra sin forgænger sammen med så meget andet. Det er givetvis ikke nogen nem position at være i.

SF kan ikke stemme for det her lovforslag, af de grunde, som vi nævner i betænkningen, men når jeg tager ordet, er det for at knytte et par generelle bemærkninger eller bekymringer til det her lovforslag, for det er sådan, at Danmark sådan set bliver dummere på miljøområdet i de her år. Det er simpelt hen, fordi vi er holdt op med at undersøge sagerne, og det kan der føres naturvidenskabeligt bevis for.

Regeringen nedprioriterer at vedligeholde den eksisterende viden, at indsamle ny viden og at overvåge, hvordan naturen har det. Regeringen hylder det, man kunne kalde det omvendte forsigtighedsprincip eller uvidenhedsprincippet. Er der tvivl om, hvor slemt naturen har det, eller om miljøet belastes, vil regeringen ikke rigtig foretage sig noget, altså, man tager lige kikkerten og sætter den for det blinde øje i stedet for at gå ud og undersøge, hvordan naturen har det. Det gælder ikke mindst »Grøn Vækst«, hvor der ikke vil blive foretaget en målrettet reduktion i kvælstofbelastningen af de åbne farvande – igen på grund af uvidenhed.

Samtidig med at udfordringerne øges, er der sat gang i også at øge vores uvidenhedsniveau og mindske vores opmærksomhedsniveau. De igangværende klimaændringer og udledningen af næringsstoffer stiller meget store krav til overvågningen for at kunne følge med i, hvad der foregår. Mens de andre lande rundtomkring os øger overvågningen, er den marine overvågningsindsats blevet reduceret med 50 pct. siden 1994 i Danmark. Status er nu, at marine indikatorer til at vise, hvilket miljø og hvilken kvalitet der er, ikke fungerer eller slet ikke er udviklet. Det betyder, at man ikke længere kan se, hvordan det for alvor går med »Grøn Vækst« til havs, og det bliver sværere for os at leve op til både vandrammedirektivet, habitatdirektivet og det marine havstrategidirektiv.

Vi ved, at klimaændringerne fører til mere iltsvind på havet, og alligevel reducerer man også overvågningen af iltsvind. Der er ét iltsvindtogt tilbage i øjeblikket, og i udkast til det nye marine overvågningsprogram for perioden 2011-2015 fjerner man også det sidste iltsvindtogt. Meget rart, for så kan man jo lade, som om der ikke er iltsvind, fordi man holder op med at tage ud og kigge på de her ting. Det reviderede overvågningsprogram skulle have været færdigt den 1. januar 2010. Som alt muligt andet fra Miljøministeriet er det forsinket. Miljøministeriets Overvågningssekretariat har ansvaret, og nu er det hele foreløbig udsat et år og forventes tidligst færdigt i januar 2011. Det eneste, sekretariatet har fået lavet, er, at der er lavet endnu en ny organisation med miljøcentrene i fokus.

Igen må jeg sige, at vi ikke kan stemme for det lovforslag. Selv om det drejer sig om at implementere et EU-direktiv, kan vi ikke stemme for et lovforslag, som er så sjusket, og som i den grad bygger på, at man ikke vil sørge for at have den optimale viden på det her område og sætter kikkerten for det blinde øje, hvis ikke ligefrem man tager den fra det blinde og stikker den ind i det seende øje.

Kl. 12:49

Formanden:

Tak til fru Ida Auken.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, og så går vi til afstemning.

Kl. 12:49

Afstemning

Formanden:

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1 og 2, tiltrådt af udvalget?

De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling.

Det er godkendt.

Det næste punkt på dagsordenen er:

24) Forespørgsel nr. F 44:

Forespørgsel til beskæftigelsesministeren:

Vil regeringen redegøre for, hvordan den ser på den eksisterende ferielovgivnings fremtid?

Af Anders Samuelsen (LA), Simon Emil Ammitzbøll (LA) og Villum Christensen (LA).

(Anmeldelse 13.04.2010. Fremme 15.04.2010).

Kl. 12:49

Formanden:

Den første, der får ordet, er hr. Anders Samuelsen som ordfører for forespørgerne for at begrunde forespørgslen.

Kl. 12:50

Begrundelse

(Ordfører for forespørgerne)

Anders Samuelsen (LA):

Tak for det. Ferielovgivningen har jo en lang, lang historie, der går helt tilbage til Staunings tid, hvis ikke før, men i hvert fald til Staunings tid, og den har baggrund i en eller anden formynderisk holdning, som der kunne være visse begrundelser for tilbage i 1930'erne, om, at man var angst for, at folk ville styrte ud og drikke deres feriepenge op, hvis ikke man tilbageholdt dem.

Virkeligheden i 2010 er jo, at vi ikke er bange for at overlade til den enkelte borger at foretage kæmpemæssige investeringer, f.eks. køb af egen bolig eller køb af egen bil. Vi er heller ikke bange for at lade folk spare op til en skiferie eller til en charterferie, eller hvad det nu kan være, eller at spare op til pension ved siden af det, de eventuelt gør på deres arbejdsplads osv. osv.

Vi har åbenbart generelt en holdning til, at millioninvesteringer kan man godt overlade til folk selv, men at overlade til folk selv at skulle administrere deres egne feriepenge synes vi ikke rigtig at tiden er moden til. Det synes vi er underligt, så derfor vil vi gerne have den her forespørgselsdebat for at høre, om vi kan komme længere i retning af at få liberaliseret lovgivningen.

Kl. 12:51

Formanden:

Tak. Så er det beskæftigelsesministeren for besvarelse.

Kl. 12:51

Besvarelse

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Jeg vil benytte den meget brede formulering af forespørgslen til at sige lidt om ferielovens grundlæggende principper, Danmarks internationale forpligtelser og de handlemuligheder og bindinger, der er i forbindelse med ferieloven.

Selv om der løbende er foretaget ændringer af ferieloven, har lovens grundlæggende principper om optjening og afholdelse af ferie ikke ændret sig væsentligt siden 1938. Siden da har der været et bredt flertal blandt Folketingets partier bag principperne i den gældende ferielov. Den danske ferielov er i vidt omfang en integreret del af de kollektive overenskomster og dermed en del af balancen mellem arbejdsmarkedets parter. Der er dog visse minimumsstandarder som f.eks. retten til 5 ugers ferie om året, som hverken ved kollektiv eller individuel aftale kan fraviges. Efter ferieloven optjener alle lønmodtagere ret til 5 ugers betalt ferie, hvis de har været ansat i et helt kalenderår. Ved kortere ansættelser reduceres retten til betalt ferie tilsvarende, alle har dog ret til at supplere op til 5 ugers ferie for egen regning.

Efter ferieloven afholdes ferie i det ferieår, der følger efter kalenderåret. Ferieåret går fra den 1. maj efter optjeningsåret til den 30. april året efter. Hvis ferien ikke holdes i ferieåret, er den som udgangspunkt tabt for lønmodtageren, og feriepengene tilfalder i stedet hovedsagelig Arbejdsmarkedets Feriefond og de private feriefonde. Hermed sikres, at lønmodtageren har et incitament til at afholde ferien i ferieåret, og at arbejdsgiveren ikke kan tjene på, at lønmodtageren ikke holder sin ferie.

Der gælder dog en række undtagelser, som giver nogen fleksibilitet. Det drejer sig primært om følgende situationer: En arbejdsgiver og en lønmodtager kan inden ferieårets udløb skriftligt aftale, at optjent ferie ud over 20 dage kan overføres til det følgende ferieår; en lønmodtager, der er fratrådt i et ferieår, kan som udgangspunkt efter ferieårets afslutning få udbetalt sine uhævede feriepenge kontant; hvis en lønmodtager ikke har kunnet holde sin ferie i ferieåret, f.eks. på grund af sygdom eller barsel, kan feriepengene udbetales kontant; personer, der forlader arbejdsmarkedet, eller som flytter til udlandet, kan få feriepengene udbetalt kontant.

Der er to former for feriepenge: Den ene gælder for månedslønnede – det er typisk funktionærer – der holder ferie med løn, og det betyder, at de får deres sædvanlige løn under ferie med et ferietillæg; den anden gælder for lønmodtagere, der ikke har ret til løn under ferie, de får feriegodtgørelse på 12,5 pct., og det er hovedreglen inden for det såkaldte normallønsområde, f.eks. 3F's transportområde, hvor timelønnen ligger fast i overenskomsterne.

Alle lønmodtagere, der fratræder, skal også have beregnet feriegodtgørelsen.

Feriegodtgørelse kan som hovedregel indbetales til FerieKonto, det gælder dog ikke for de såkaldte feriekortordninger, hvis der er garanti for, at lønmodtageren kan få sine feriepenge, når ferien holdes. En sådan garanti stilles typisk af den arbejdsgiverforening, som virksomheden er medlem af. Virksomheden kan i disse tilfælde beholde feriepengene og vente med at udbetale dem, til lønmodtageren selv vil holde sin ferie. Virksomheder, der betaler løn under ferie, og virksomheder, som kan beholde feriegodtgørelsen i virksomheden,

har således en rente- og likviditetsfordel af forskydningen mellem optjeningsår og ferieår.

Danmark er forpligtet til at overholde de internationale regler, der er om ferie. Disse regler sætter grænser for, hvor meget vi nationalt kan ændre på ferieloven, f.eks. er der følgende begrænsninger: Aftaler om afkald på ferie er ugyldige, det vil sige, at man *skal* afholde sin ferie. Det skal være muligt at straffe overtrædelser. Lønmodtagere har ret til 4 ugers betalt ferie årligt, og feriepenge må ikke udbetales kontant, medmindre arbejdsforholdet ophører. Senest er der i 2009 afsagt en EU-dom, der rejser spørgsmål om, hvorvidt sygdom opstået under ferie kan give ret til erstatningsferie. Efter dansk ret giver sygdom, der opstår før, men ikke under ferien, ret til erstatningsferie. Rækkevidden af dommen behandles for tiden i det såkaldte implementeringsudvalg, hvor man vurderer EU-domme på arbejdsmarkedet. Det er så arbejdsmarkedets parter, der deltager i udvalget, og vi forventer, at arbejdet bliver sluttet inden sommerferien.

Kl. 12:56

Gennem årene har man flere gange set på mulighederne for at ændre på ferieloven. Der blev bl.a. i 1997 nedsat et udvalg, der skulle komme med et forslag til at forenkle og modernisere ferieloven for at lette virksomhedernes administration og arbejdstilrettelæggelse, ligesom løn under ferie skulle gøres til lovens hovedregel. Dette arbejde førte ikke til grundlæggende ændringer. Alle forsøg igennem tiden på grundlæggende at ændre ferielovens principper er stødt på tre store forhindringer:

For det første vil det koste arbejdsgiverne og staten mange milliarder kroner i mistede renteindtægter. Det er tidligere skønnet, at det vil koste omkring 14 mia. kr. Derudover vil staten miste ca. 10 mia. kr. i skatteindtægter som et engangsbeløb. For det andet vil det ændre balancen mellem arbejdsmarkedets parter, som ferieloven jo er en vigtig del af. For det tredje er der hensynet til Danmarks internationale forpligtelser, og de har så ikke ændret sig i mellemtiden.

Der er dog sket en række løbende forbedringer af ferieloven til gavn for lønmodtagerne. Senest har regeringen taget initiativ til en digitalisering af administrationen af FerieKonto. Fra 2011 afskaffes de fysiske FerieKonto-beviser, lønmodtageren kan med sin digitale signatur hæve de feriepenge, der skal bruges til den konkrete ferie, og feriepengene indbetales så kort efter på lønmodtagerens Nem-Konto. Derefter kan lønmodtageren til enhver tid se, hvor mange feriepenge og hvor mange feriedage der er tilbage at holde ferie for. Der er tale om en markant serviceforbedring for lønmodtagerne. Anden fase er planlagt til 2012, hvor FerieKonto kan trække oplysninger om feriepenge til lønmodtageren direkte fra indkomstregisteret. Arbejdsgiverne slipper så for at indberette direkte til FerieKonto og skal kun indberette oplysninger om lønmodtageren ét sted.

Jeg tror, at mange ministre, mig selv inklusive, har haft intentioner om at ændre ferieloven, men vi har måttet sande, at der er ret faste grænser for, hvor meget principperne i loven kan ændres. Det skyldes de tre ting, som jeg allerede har nævnt: de internationale forpligtelser; de store økonomiske konsekvenser for offentlige og private arbejdsgivere ved eventuelle ændringer; og hensynet til den balance, der er imellem arbejdsmarkedets parter.

Regeringen har derfor heller ingen aktuelle planer om at revolutionere ferieloven. Derimod vil regeringen inden for de eksisterende rammer arbejde for at modernisere og tilpasse ferieloven på baggrund af domspraksis og administrativ praksis. F.eks. ser regeringen gerne, at de digitaliseringsværktøjer, som hele tiden bliver bedre, også kommer alle lønmodtagere til gode i relation til ferieloven.

Som nævnt ser Implementeringsudvalget for tiden på spørgsmålet om konsekvenserne af EU-Domstolens praksis om sygdom, der er opstået under ferie. Udvalgets arbejde kan eventuelt medføre, at ferieloven skal ændres på det her punkt. Endelig vil regeringen gerne ved næste ændring af ferieloven give feriefondene et kontrolværktøj for at få bedre sikkerhed for, at arbejdsgivere afregner de uhævede feriepenge, som de så også skal.

Kl. 13:00

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til beskæftigelsesministeren. Så går vi til forhandling, og det er først ordføreren for forespørgerne, hr. Anders Samuelsen.

Kl. 13:00

Forhandling

(Ordfører for forespørgerne)

Anders Samuelsen (LA):

Jeg vil gerne starte med at sige tak til ministeren for en, synes jeg, egentlig meget ærlig gennemgang af problemstillingen – egentlig rystende ærlig i den forstand, at der bliver peget på tre forhold, som gør, at man ikke mener, at man er i stand til at foretage sig noget på området, som virkelig rykker.

Det ene er hensynet til de internationale aftaler. Jeg må altså sige, at ud fra det kendskab, jeg har til de betingelser, der ligger i forhold til EU, taler vi om seks, syv, otte linjer maksimalt, som faktisk er meget blødt formuleret. Så grundlæggende tror jeg simpelt hen ikke på, at det skulle forhindre, at vi lader lønmodtagerne beholde deres egne penge og renteindtægterne fra deres egne penge.

Så er vi tilbage ved de to sidste forhold. Det ene er spørgsmålet om, at hvis man gør noget her, så ændrer man balancen mellem arbejdsgiver og arbejdstagere. Her må jeg sige, at det begynder at blive rystende. Det vil sige, at der opretholdes et system, hvor, som jeg forstår det, primært arbejdsgiverne i princippet sikres en fortrinsret, idet systemet er strikket sådan sammen, at man får den fordel, hvis man melder sig ind i en arbejdsgiverforening, at man selv kan sidde ude i virksomheden og administrere medarbejdernes feriepenge og dermed får renteindtægten fra feriepengene, som altså er lønmodtagernes, og det modsvarer så nogenlunde det, som man egentlig skulle have betalt i kontingent for at være medlem af en arbejdsgiverforening.

Det kan godt være, at det er smart set fra den enkelte arbejdsgivers side, men det ændrer jo ikke på, at det er arbejdstagerens penge, som vi taler om. Det er en underlig måde at lokke virksomheder til at betale for et medlemskab af en arbejdsgiverorganisation. Tankegangen er her, at arbejdsgiverne ikke vil være med i arbejdsgiverforeningerne, hvis de ikke får hele kontingentet betalt af deres arbejdstagere. Det princip synes jeg simpelt hen ikke at en borgerlig-liberal regering bør bakke op om. Så det var det andet forhold.

Så er der det tredje forhold, og det er det her med, at det søreme ville blive alt for dyrt for staten, hvis den gik glip af de her mange renteindtægter, som den nu scorer. Det er jo nærmest det samme som at vedkende sig åbent tyveri at sige: Vi tager de her penge, vi har brug for dem i statskassen; det er godt nok ikke vores penge; det er jo arbejdstagernes renteindtægter, men det kan vi simpelt hen ikke tage os af, for vi har brug for pengene i kassen. Man vil jo ikke reformere efterlønnen, man vil ikke reformere dagpengesystemet og alt muligt andet, så man siger, at man har brug for pengene. Det er jo tyveri. Det er, hvad det er. Det er folks egne penge. De har tjent dem, det er deres løn, og så bliver der sat penge til side til ferie. Hvem burde fra dag et have renteindtægterne fra dem? Det burde lønmodtagerne selvfølgelig selv have.

Jeg kan simpelt hen ikke se, hvordan de renteindtægter pr. definition som udgangspunkt skal være statens penge. Det er jo heller ikke sådan, at når jeg går ned og opretter en opsparingskonto nede i min bank, så skal jeg som udgangspunkt regne med, at pengene er statens penge, og at jeg kun som en almisse måske kan få lov til at beholde dem selv. Det er det samme, som gør sig gældende her.

Jeg synes, at de to af de tre begrundelser er rigtig dårlige begrundelser. Den tredje, altså det med de internationale forpligtelser, er jeg lidt i tvivl om hvor meget hold der er i. På den baggrund – det er de argumenter, vi har fra Liberal Alliances side – skal jeg sige, at jeg ikke er særlig godt tilfreds med redegørelsen. Men jeg vil gerne fremsætte et forslag til vedtagelse på vegne af Det Radikale Venstre og Liberal Alliance, og det lyder som følger:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer, at ferieloven i dens nuværende form fratager lønmodtagerne frihed og råderet over den feriegodtgørelse samt renter heraf, som bør anses som en del af lønmodtagernes løn, og gør dermed loven formynderisk og utidssvarende.

Med udgangspunkt i en minimumsimplementering af EU-regler og respekt for allerede indgåede overenskomster opfordrer Folketinget derfor regeringen til at sikre den højest mulige grad af automatik i udbetaling af feriegodtgørelse, mindst muligt bureaukrati og en målrettet indsats, der nedbringer omfanget af ikkeudbetalte feriepenge.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 71).

Må jeg lige sige et par ord mere? (Anden næstformand (Søren Espersen): Ja, o.k.). Der er mange andre elementer, som vi kan vende tilbage til i debatten: Hvad sker der med de penge, som ikke bliver hentet i feriefonden? Hvor går de hen? Dem har jeg undladt at tage med her i første runde. Dem kan vi vende tilbage til i debatten, men foreløbig er vi kommet med det her, som vi godt vil lægge op til danner udgangspunkt for debatten.

Kl. 13:05

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak. Der er nu fremsat et forslag til vedtagelse på vegne af Det Radikale Venstre og Liberal Alliance, og jeg skal lade det indgå i de videre drøftelser.

Den næste er Venstres ordfører, fru Ulla Tørnæs.

Kl. 13:05

(Ordfører)

Ulla Tørnæs (V):

Jeg vil for så vidt gerne kvittere over for Liberal Alliance for at have rejst debatten her. Jeg synes, det er nyttigt, at vi får en drøftelse af ferieloven. Men jeg vil nu gerne starte med at takke beskæftigelsesministeren for en, synes jeg, særdeles udmærket gennemgang af ferielovens grundlæggende principper, Danmarks internationale forpligtelser og de handlemuligheder og bindinger, der er omkring den danske ferielovgivning, og ikke mindst ministerens gennemgang af, hvorfor regeringen afviser markante ændringer af ferieloven – en afvisning, vi i Venstre kan tilslutte os.

Umiddelbart kunne det ellers være fristende at foreslå markante ændringer i ferieloven. Jeg tror, rigtig mange på et eller andet tidspunkt i løbet af deres arbejdsliv er blevet rigtig godt og grundigt irriteret på den danske ferielovgivning og ikke mindst jo på FerieKonto eller nærmere på besværlighederne med at få udbetalt deres feriepenge. Er det virkelig nødvendigt i det 21. århundrede at fastholde en ferielovgivning som den danske? Er det ikke udtryk for en helt unødvendig forældet barnepigementalitet over for lønmodtagerne? kan man med en vis ret spørge, og det var også det, jeg hørte hr. Anders Samuelsen rent faktisk begrunde forespørgslesdebatten her med

Men i Venstre har vi rent faktisk gennem mange år flere gange, ja, op til flere gange, medvirket i forsøg på netop at få ændret ferielovgivningen og indfri hr. Anders Samuelsens brændende ønske, men hver gang er vi stødt på de forhindringer, som også ministeren så glimrende beskrev.

I 2002 blev det faktisk vurderet, at der ville blive trukket 14 mia. kr. ud af virksomhederne, og staten ville, som ministeren vist også nævnte, miste ca. 10 mia. kr. i skatteindtægter som et engangsbeløb. Det er en pris, vi ikke er parate til at betale, slet ikke i den nuværende økonomiske situation.

Ferieloven er i meget vid udstrækning en del af de kollektive overenskomster og dermed en del af balancen mellem arbejdsmarkedets parter. Det vil sige, at en ændring af ferieloven vil indebære en ændret balance mellem netop arbejdsmarkedets parter.

Endelig er der hensynet til vores internationale forpligtelser, herunder naturligvis også EU.

Disse hindringer betyder for Venstre, at det ikke er muligt endsige realistisk at ændre markant på ferielovens grundlæggende bestemmelser. Vi noterer således med tilfredshed, at beskæftigelsesministeren ikke har aktuelle planer om at revolutionere ferieloven – jeg tror, det var sådan, ministeren udtrykte sig.

Vi noterer imidlertid med endnu større tilfredshed, at ministeren arbejder for at modernisere og tilpasse ferieloven bl.a. på baggrund af domspraksis og administrativ praksis. Ikke mindst er vi særdeles tilfredse med den forestående digitalisering, der jo betyder, at lønmodtagere ikke længere modtager et feriekontobevis, men en besked om, at feriepengene er indbetalt til FerieKonto. Lønmodtagerne kan så se, hvor mange feriepenge og feriedage der er optjent. Når ferien skal holdes, kan lønmodtageren bestille sine feriepenge via Ferie-Kontos hjemmeside med brug af det nye nem-id og få dem udbetalt få dage efter på sin NemKonto.

Det kan som nævnt af forskellige grunde ikke lade sig gøre at indfri Liberal Alliances ønske om markante ændringer af ferieloven. Men ret skal være ret, og faktisk er der jo gennemført ganske mange ændringer af ferieloven siden 2001 – ændringer, der har gjort ferieloven mere fleksibel og dermed også mere brugervenlig for lønmodtagerne. Bl.a. – blot for at nævne et par enkelte ændringer; jeg kan se, den gule knap lyser allerede – kan småbeløb i dag udbetales automatisk til lønmodtageren. Bagatelgrænsen er i dag 1.500 kr. Det er også blevet muligt at overføre femte ferieuge til næste ferieår, hvis dette ønskes. Det er også blevet muligt at få udbetalt femte ferieuge, hvis det er det, man ønsker. Så jo, der er løbende siden 2001 sket væsentlige tilpasninger af ferieloven.

Jeg skal på vegne af Venstre, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti, Socialdemokraterne og SF fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer, at ferielovens formål er at beskytte lønmodtagernes sikkerhed og sundhed, og at det derfor er vigtigt, at lønmodtagerne holder deres ferie for deres feriepenge.

Folketinget anerkender, at regeringen efter planen vil digitalisere udbetalingen af feriepenge fra FerieKonto i 2011, samt at regeringen i videst muligt omfang vil anvende indkomstregisteret til indberetning af feriepenge til FerieKonto.

Folketinget konstaterer, at ferieloven giver tilfredsstillende beskyttelse af arbejdstagerne, og at bl.a. vores EU-forpligtelser, økonomiske hensyn samt balancen i overenskomstsystemet gør det vanskeligt at ændre grundlæggende ved ferielovens principper.

Folketinget imødeser, at regeringen fortsætter bestræbelserne på, at administrationen af ferieloven bliver så enkel som muligt for lønmodtagerne og arbejdsgiverne, og at lønmodtagerne i videst muligt omfang får deres feriepenge udbetalt.« (Forslag til vedtagelse nr. V 72).

Kl. 13:11

Anden næstformand (Søren Espersen):

Jeg skal lige bede ordføreren blive stående, der er nogle korte bemærkninger.

Der er nu fremsat et forslag til vedtagelse på vegne af Venstre, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti og Socialistisk Folkeparti, og jeg skal også lade det forslag indgå i de videre drøftelser.

Hr. Anders Samuelsen for en kort bemærkning.

Kl. 13:11

Anders Samuelsen (LA):

Egentlig overrasker det mig ikke synderligt, at de forenede socialdemokratier har valgt at gå sammen om et forslag til vedtagelse. Det kan jo ikke komme bag på nogen, og det bekræfter det, som Liberal Alliance slår på igen og igen, nemlig at Folketinget er blevet besat af socialdemokratier i forskellige afskygninger. Fint nok, det må de partier jo så finde ud af med hinanden.

Grundlæggende kunne jeg godt tænke mig at spørge, om ikke ordføreren er enig i, at de penge, som der her bliver redegjort for at man ikke er villig til ligesom at gå glip af i den her sag, grundlæggende er lønmodtagernes penge. Udgangspunktet er, at det er lønmodtagernes penge, som man konfiskerer. Er ordføreren ikke grundlæggende enig i det, hvis vi nu ser bort fra det store samfundsøkonomiske hensyn?

Kl. 13:12

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 13:12

Ulla Tørnæs (V):

Jo, jeg er fuldstændig enig i, at det er lønmodtagernes penge, men det, der gør sig gældende, er, at vi bl.a. i henhold til EU's arbejdstidsdirektiv er forpligtet til at sikre, at pengene tilbageholdes af arbejdsgiveren, og at de står til rådighed for lønmodtageren, når lønmodtageren ønsker at afholde sin ferie. Det er det, der er hele grundforudsætningen i EU's direktiv, og det er det, vi har fulgt op med den danske ferielovgivning. Men jo, jeg er enig med hr. Anders Samuelsen i, at det er lønmodtagernes penge, og det er jo også derfor, vi løbende siden 2001 har gjort tingene endnu mere smidige for at sikre, at lønmodtagerne får deres penge.

Kl. 13:13

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Anders Samuelsen.

Kl. 13:13

Anders Samuelsen (LA):

Hvis vi nu tager som udgangspunkt, at påstanden om, at EU forlanger, at man skal sørge for, at pengene holdes tilbage, er rigtig, kan ordføreren så ikke også bekræfte, at man godt kunne løse det problem, ved at hver enkelt fik en individuel konto, hvor pengene så stod og trak renter til den dag, de skulle udbetales? Så var problemet i forhold til EU og reglerne der løst. Er ordføreren enig i, at sådan kan man egentlig rent teknisk sagtens løse det problem?

Kl. 13:14

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 13:14

Ulla Tørnæs (V):

Jeg har forstået på de forskellige forsøg, der har været gjort hidtil, bl.a. senest i 1997, hvor der faktisk var nedsat et udvalg, der analyserede hele området, at man da nåede frem til, at den model, som hr. Anders Samuelsen ønsker, ikke er i overensstemmelse med EU's arbejdstidsdirektiv, og derfor kan vi ikke bare, som hr. Anders Samuelsen forudsætter, ændre den danske ferielovgivning.

Kl. 13:14

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Morten Østergaard for en kort bemærkning.

Kl. 13:14

Morten Østergaard (RV):

Som jeg forstår forpligtelsen i EU-direktivet om tilrettelæggelse af arbejdstiden, skal medlemsstaterne træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at alle arbejdstagere får en årlig, betalt ferie af mindst 4 ugers varighed; det er ligesom det, der er kernen. Er der noget deri, der forhindrer os i at have en højere bagatelgrænse? Er der noget deri, der kræver, at vi skal modregne feriepenge, der er opsparet på et tidspunkt, i kontanthjælpen, hvis man får kontanthjælp på det tidspunkt, hvor man skal have dem udbetalt? Altså, alle de her regler er vel nogle, vi helt selv fastsætter.

Kl. 13:15

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 13:15

Ulla Tørnæs (V):

Bagatelgrænsen synes jeg da er noget, der skal diskuteres, og det er det jo også blevet før; så det synes jeg da er noget, som vi kan drøfte. Men så vil jeg bare sige om modregning, at det jo altså er vedtaget af et flertal i Folketinget tilbage i 2004, og i forbindelse med det lovforslag, vi har til behandling – jeg tror oven i købet også, at det hedder L 204 – hvor vi lægger op til, at man skal kunne modregne feriepenge i efterlønnen, vil det også være et flertal her i Folketinget, som beslutter det.

Det er fuldstændig korrekt, hvad hr. Morten Østergaard nævner: at det jo er beslutninger, som vi træffer nationalt med henblik på at undgå, at der sker spekulation i udbetalingen af forskellige offentlige ydelser. Og jeg har forstået, at der faktisk her i Folketinget er bred enighed om, at man ikke ønsker, at der skal opstå situationer, hvor lønmodtagerne kan spekulere i den ene eller den anden offentlige ydelse. Det har jeg i hvert fald også forstået er et synspunkt, som Det Radikale Venstre i hvert fald i vid udstrækning er enig med regeringen i, altså at det er uhensigtsmæssigt, at der kan være situationer, hvor man kan spekulere i, om det er hensigtsmæssigt at være på den ene eller den anden offentlige ydelse.

Kl. 13:16

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Morten Østergaard.

Kl. 13:16

Morten Østergaard (RV):

Ja, det sidste kan ingen jo være uenig i. Men det var selvfølgelig løst, hvis folk fik deres penge i hånden, når de havde tjent dem; så var der ikke nogen anledning til at spekulere i feriepengeudbetaling, hvis man fik dem på det tidspunkt, hvor man tjente dem.

Men når jeg lige hænger fast i det der med arbejdstidsdirektivet, er det jo, fordi der i den samme paragraf, som jeg ridsede op fra før, i forbindelse med den her årlige, betalte ferie af mindst 4 ugers varighed står: »i overensstemmelse med de kriterier for opnåelse og tildeling heraf, som er fastsat i national lovgivning og/eller praksis«.

Altså, det er bare for at sige, at der jo er meget, meget vide rammer, og derfor er jeg da glad for at høre, at man fra Venstres side er villig til at diskutere bagatelgrænse. Jeg synes også, at hele spørgsmålet om renterne bør inddrages i den diskussion: Er det rimeligt, når vi tvinger folk til at spare op til deres ferie, at vi så kradser renterne ind til anden brug end netop deres ferie?

Kl. 13:17

Anden næstformand (Søren Espersen):

Det er ordføreren.

Kl. 13:17

Ulla Tørnæs (V):

Jeg mener sådan set, at jeg har svaret på hr. Morten Østergaards spørgsmål, altså i henhold til den fortolkning, som i hvert fald den danske regering og også den tidligere danske regering – altså tilbage i 1997, da det var socialdemokraten Jytte Andersen, som var arbejdsminister – har gjort gældende. Det er jo den fortolkning af EU's arbejdsdirektiv, som vi følger, men hvis hr. Morten Østergaard mener, at direktivet kan fortolkes anderledes, og har belæg for at mene, at det ville kunne gøre sig gældende, er situationen selvfølgelig en anden.

Kl. 13:18

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det Socialdemokraternes ordfører, hr. Leif Lahn Jensen.

Kl. 13:18

(Ordfører)

Leif Lahn Jensen (S):

Tak for det. Jeg tror ikke, der er mange, der er uenige i, at vi selvfølgelig skal sikre, at alle lønmodtagere kan få den ferie, de er berettiget til. Vi ved også alle, at det selvfølgelig ikke kun er vigtigt for den enkelte lønmodtager, men at det også er vigtigt for firmaet, for arbejdsgiveren – simpelt hen for alle i virksomheden – at man holder ferie, at man får koblet af og er klar til at komme igen med fornyede kræfter. Det gælder selvfølgelig alle lige fra direktøren til den enkelte arbejder. Vi kender også alle det, at vi i de sidste dage inden ferien – og det gør vi også herinde – siger: Puha, nu trænger vi til at puste lidt ud.

Det er vigtigt for et godt arbejdsmiljø, det er vigtigt for den enkeltes sundhed, og derfor må og skal vi selvfølgelig sikre, at reglerne på det her område er gode og klare. Vi skal også sikre, at der er regler, der fortæller, hvor meget ferie man har krav på, og hvornår man kan afholde den, og regler for, om man kan dele ferien eller udsætte noget af den. Derfor ligger der selvfølgelig også en fleksibilitet i ferieloven, hvor man også kan tage hensyn til virksomheden – hvornår den har travlt, og hvornår det passer bedst i forhold til virksomheden – og den enkelte. Det ser vi selvfølgelig også som en vigtig ting.

Der ligger klokkeklare regler om optjening af ferie, afholdelse og fravalgsmuligheder samt klageadgang, hvis der alligevel opstår uenighed mellem parterne. Nu forstår jeg så, at Liberal Alliance ønsker en liberalisering af ferieloven. Hvis det indebærer, at man ude på virksomhederne selv kan bestemme, hvornår den enkelte skal holde ferie, og om man i det hele taget skal holde ferie, eller om feriepengene kan udbetales, så er Socialdemokraterne imod.

Det er jo ikke uden grund, at man har været nødt til at lave lovgivning på det her område. Der har jo i historien været mange eksempler på virksomheder, som har presset en lønmodtager til ikke at
holde ferie grundet travlhed eller andet eller har presset en lønmodtager til at holde ferie, når det kun passer virksomheden. Det kan jo
også i nogle tilfælde betyde, at man ikke kan holde ferie sammen
med familien og sine børn, men faktisk holde ferie, når det passer
chefen. Jeg ved ikke, hvad andre her mener, men for mig er en rigtig
ferie jo ferie med familien, ferie med konen og børnene. Det er også
utrolig vigtigt, at man selv er med til at koordinere det.

Vi ved jo også, at det ikke er alle, der kan sige fra over for deres direktør, hvis han hidser sig lidt op eller forventer, at man skal ofre sig lidt mere for sin arbejdsplads. Nogle vil føle sig nødsaget til at frasige ferie og modtage pengene, selv om de faktisk allerhelst vil holde ferie

Dette vil vi undgå, og det undgår vi altså bedst med den lovgivning, der er på området nu. Jeg er bange for, at man skaber flere problemer ude på arbejdspladserne, problemer med arbejdsmiljøet og problemer for den enkeltes sundhed, hvis man åbner fuldstændig frit, og derfor synes vi, at vi skal holde fast i den ferielov, vi har nu.

Kl. 13:21

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Anders Samuelsen for en kort bemærkning.

Kl. 13:21

Anders Samuelsen (LA):

Altså, der står intet og vi har ikke sagt noget som helst om, at vi skal fratage folk deres ret til at holde ferie. Det synes jeg er en underlig trojansk hest at proppe ind i debatten, for det er ikke nævnt på noget tidspunkt fra vores side. Det spørgsmål, som jeg rejste i forhold til talen fra ministeren, vil jeg også godt rejse over for den socialdemokratiske ordfører, nemlig: Er ordføreren ikke enig i, at grundlæggende taler vi om, at de penge, som optjenes til ferie, er den enkelte lønmodtagers egne penge?

Kl. 13:21

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 13:21

Leif Lahn Jensen (S):

Selvfølgelig er vi enige, og jeg synes også, det bliver administreret godt, men jeg skal også sige til hr. Anders Samuelsen, at jeg i min ordførertale sagde: Hvis det er det, Liberal Alliance vil.

Kl. 13:21

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Anders Samuelsen.

Kl. 13:21

Anders Samuelsen (LA):

Jeg kan ikke forstå, hvorfor ordføreren siger, at det er administreret godt, når sandheden er, at lønmodtagerne på nuværende tidspunkt går glip af f.eks. muligheden for at få renteindtægterne af deres egne feriepenge. Hvorfor er det retfærdigt i ordførerens øjne – en ordfører, som normalt skulle forsvare lønmodtagernes rettigheder? Man fratager altså lønmodtagerne retten til deres egne penge og renteindtægter, og det er renteindtægterne, som er fokus i det spørgsmål, jeg stiller her. Vil ordføreren ikke være med til at arbejde for, at renteindtægterne selvfølgelig tilfalder lønmodtagerne som en minimumsændring af loven?

Kl. 13:22

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 13:22

Leif Lahn Jensen (S):

Nu er det her jo meget, meget teknisk, og jeg har også prøvet at sætte mig ind i det, men jeg har selvfølgelig svært ved lige nu og her at sige nogle ting, for det er sådan noget man skal regne igennem og kigge ordentligt på. Det, jeg bare vil sikre mig, er, at forholdene er ordentlige for lønmodtagerne, jeg vil sikre mig ferien i det; selvfølgelig skal de have de penge, de har tjent, men jeg vil også sikre mig, at ferien bliver holdt. Derfor vil jeg også sige, at det er svært nu at svare enten ja eller nej, når der kommer sådan nogle ting, men vi er selvfølgelig altid klar til at kigge på, om der er noget, vi kan gøre bedre, det vil vi altid være klar til i Socialdemokratiet.

Kl. 13:23 Kl. 13:25

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Simon Emil Ammitzbøll for en kort bemærkning.

Kl. 13:23

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Det var da godt nok et interessant svar. Altså, så vidt jeg kan se, er der tale om en forespørgselsdebat, og så skal man jo ikke afvise et forslag, der ikke er fremsat. Pointen er jo sådan set, at vi prøver at forsvare danske lønmodtageres rettigheder. Vi prøver at forsvare danske lønmodtageres ret til selv at have råderet over deres egne penge og renterne af disse penge. Og der troede vi, at det parti, som oprindelig har været med og er en del af arbejderbevægelsen, ville være med til at forsvare lønmodtagernes rettigheder, og det må hr. Leif Lahn Jensen da i det mindste kunne kvittere for.

Kl. 13:23

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 13:24

Leif Lahn Jensen (S):

Som jeg kan se det, er det en forespørgselsdebat om ferieloven, og der er det klart, at jeg i min ordførertale også tager fat i det med rettigheder for lønmodtagerne. Og hvad der har med rettigheder at gøre, er også meget, om man kan holde ferie, og hvornår man kan holde ferie, altså alt det, der står i ferieloven. Det er det, der også er utrolig vigtigt for mig, og det er derfor det, jeg har taget op under min ordførertale, og det er vel et eller andet sted også fair nok i en forespørgselsdebat.

Kl. 13:24

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 13:24

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jamen jeg troede jo bare, at det spørgsmål var blevet afklaret i ordvekslingen mellem ordføreren og hr. Anders Samuelsen lige før, og at der ikke var nogen grund til at diskutere det mere. Men sådan var det åbenbart alligevel ikke.

Sagen er jo den, at det her handler om, at vi gerne vil lave en model for, at lønmodtagerne kan have råderet over deres egne penge og renterne af deres egne penge. Så jeg vil faktisk gerne spørge ordføreren helt kort: Er Socialdemokraterne åbne over for, at vi i fællesskab finder frem til en model, der sikrer, at lønmodtagerne kan beholde deres egne penge og renterne af deres egne penge?

Kl. 13:25

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 13:25

Leif Lahn Jensen (S):

Vi vil altid være med til at lave nogle regler, der gør det bedre for lønmodtagerne; det vil vi altid. Og skal man kigge på sådan nogle ting her, kan vi også kigge på det. Men jeg vil bare altid, vil jeg sige til hr. Simon Emil Ammitzbøll, sikre mig – og det er der, jeg simpelt hen skal dykke meget mere ned i det og eventuelt også skal stille spørgsmål til ministeren om det, og det kan jo så også være som et beslutningsforslag – og være helt klar på, at det her i hvert fald ikke gør, at vi gør forholdene ringere i forhold til ferien og lønmodtagerne.

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der er ikke flere bemærkninger. Tak til ordføreren. Så er det Dansk Folkepartis ordfører, hr. Bent Bøgsted.

Kl. 13:25

(Ordfører)

Bent Bøgsted (DF):

Det er ikke første gang, vi snakker om feriepenge her i Folketingssalen. Det gjorde vi også for nogle år siden.

Det skal ikke være nogen hemmelighed, at Dansk Folkeparti gerne ser, at alle feriepengene kommer ud til dem, der har tjent dem. Det er ikke vores hensigt, at der egentlig burde kunne gå nogle feriepenge ind i Feriefonden eller andre steder. De skulle gerne havne ude hos lønmodtagerne, der har optjent feriepengene. Vi kan så også konstatere, at det ikke altid er lige enkelt at få feriepengene ud til dem, der har tjent pengene. Der er forskellige aftaler, der gør sig gældende, som vi skal tage hensyn til.

For nogle år siden fik Dansk Folkeparti indført en bagatelgrænse på 1.500 kr., der pr. automatik blev sendt ud til lønmodtagerne. Når ferieåret var slut, blev de sendt ud, hvis man havde mindre end 1.500 kr. til gode. I den forbindelse blev det lavet sådan, at man kunne gå ind på FerieKonto og hente en blanket og udfylde og skrive under på tro og love på, at man holdt ferie, og så kunne man få op til 3.000 kr. udbetalt. Dansk Folkeparti har et ønske om, at bagatelgrænsen skal hæves til 3.000 kr., så man får dem udbetalt pr. automatik. Det ville i hvert fald være et stort fremskridt.

Det, der så hindrede det for nogle år siden – nu har vi jo fået ny beskæftigelsesminister, så det kunne godt være, at det var andre ting, der gjorde sig gældende – var EU-regler, der gjorde, at man ikke kunne hæve bagatelgrænsen op til 3.000 kr. Men jeg håber da, at den nye beskæftigelsesminister, der nu har været minister over et år, er mere fremkommelig på det område end den tidligere beskæftigelsesminister.

Nu går sådan en forespørgsel jo på, hvordan regeringen ser ferielovens fremtid, og ikke på, hvordan Liberal Alliance ser ferielovens fremtid. Det var måske mere interessant, fordi det, man kunne forstå i pressen, var jo, at Liberal Alliance gerne så, at feriepengene kom ind på lønmodtagerens konto hver måned, hvis jeg har forstået det ret – ellers må jeg blive rettet i det. Det kunne man for så vidt også godt, men så har man bare det problem, at hvis ikke alle folk formår at administrere feriepengene, så de har feriepenge, når ferien kommer, så er der nogle, der kommer i klemme, og så er det Folketinget, der har ansvaret for de familier, der kommer i klemme der. Selv om Dansk Folkeparti godt kan se det positive i det, har vi ansvaret for dem, der måske kommer i klemme og ikke har feriepengene, fordi de på grund af mange omstændigheder har brugt af feriepengene løbende, som de er kommet ind på deres konto.

Der har så også været en del snak om renter. Skal de tilfalde lønmodtagerne, eller tilfalder de arbejdsgiverne? Det er jo sådan en
større teknisk diskussion om, hvordan det er. Men en ting er sikker:
Hvis lønmodtagerne får pengene ud på deres konto – det er i hvert
fald gældende i den bank, jeg har – får de altså ikke nogen renter på
deres lønkonto. De er for tiden lig nul, så det er ikke der, der vil være noget renteoptjening. Det er kun, hvis man har et større beløb,
man kan samle, som det sker, når arbejdsgiverne samler penge sammen på FerieKonto, at der kan blive nogle renter der.

Men det er jo en længere diskussion om, hvem renterne tilhører, om man også har optjent renterne, eller man bare har optjent beløbet. Men det er ikke så enkelt at lave om på grund af de aftaler og regler, der ligger på arbejdsmarkedet.

Jeg synes, det er prisværdigt, at vi har diskussionen, og Dansk Folkeparti vil altid være klar til at se på, hvordan vi kan forenkle ferieloven og sikre, at så mange som muligt af feriepengene kommer direkte ud til lønmodtagerne, uden at de skal ad forskellige omveje.

Det skulle heller ikke gerne være sådan, at der er flere hundrede millioner kroner, der går ind på Feriefonden, fordi det jo ikke er der, pengene hører hjemme. De hører til ude hos lønmodtagerne. Så hvis vi kunne sikre, at alle pengene kom ud til lønmodtagerne, var der egentlig ikke noget, der hed Feriefonden i dag. Men det er en større operation at gå hen og sikre det.

Fremtidig digitalisering af FerieKonto vil jo også være med til at gøre, at det blev enklere. Der skal laves regler om, hvordan man sikrer, at lønmodtagerne nemt kan gå ind og se, hvad de har af feriepenge, og få pengene udbetalt, når de holder ferie.

Dansk Folkeparti er altid klar til at se på, hvordan vi kan forenkle ferieloven, og det er vi også i det her tilfælde. Ministeren har jo redegjort for, hvordan ferieloven er, men alligevel ikke rigtig kommet frem med noget om, hvordan den eventuelt kunne blive i fremtiden, men det er jo noget, der bliver taget i forhandlingerne.

Kl. 13:31

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Anders Samuelsen for en kort bemærkning.

Kl. 13:31

Anders Samuelsen (LA):

Dansk Folkepartis ordfører er faktisk den allermest interessante ordfører i dag, for det er jo Dansk Folkeparti, som har de afgørende mandater på nuværende tidspunkt. Så hvis Dansk Folkeparti ville vende tommelfingrene opad i forhold til, at pengene nu skal ud til lønmodtagerne, hvor de hører til, til deres egen konto, hvor de kan stå og trække de renter, som staten er bange for på nuværende tidspunkt at gå glip af, så ville der ske noget. Så den tale, vi nu har fået her fra Dansk Folkeparti, er uhyre vigtig, og derfor er det selvfølgelig også desperat skuffende at opleve, at tommelfingeren blev vendt nedad fra Dansk Folkepartis side, oven i købet med en begrundelse om, at man er bange for, at folk ikke selv kan administrere de penge. Det synes jeg er et meget, meget mærkeligt argument. Hvis man er bange for, at folk ikke selv kan administrere deres egne penge, hvorfor i alverden har vi så ikke bare en skatteprocent på 100, og så kan vi efterfølgende uddele nogle lommepenge? Vi mener godt, at folk selv kan investere i egen bolig, spare op til pension, lægge til side til fornøjelser og alt muligt andet, men ferie kan folk ikke selv finde ud af ifølge Dansk Folkepartis ordfører, så derfor går det simpelt hen ikke, at de får pengene ind på egen konto. Det synes jeg godt nok er utrolig skuffende, og det synspunkt vil jeg egentlig godt have uddy-

Kl. 13:32

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 13:32

Bent Bøgsted (DF):

Der er ingen tvivl om, at stærke lønmodtagere, der har overskud, sagtens kan sætte penge til side på en konto til en ferie. Det er der også rigtig mange der gør i dag, men vi ved også, at der er mange, der har en stram økonomi ude i familierne. I Dansk Folkeparti vil vi ikke stå i en situation, hvor 10.000 familier kommer i klemme, fordi pengene er brugt løbende til at betale udgifter med, og når ferien så kommer, har de ingen penge til at holde ferie for. Det er egentlig årsagen til, at vi siger, at de penge ikke skal ind på lønmodtagernes egne konti, selv om det er meget positivt, og vi også kan se fornuften i det. Men vi har altså et socialt ansvar for de familier, der kan komme i klemme, og Dansk Folkeparti har ikke lyst til at lægge stemmer til hr. Anders Samuelsens forslag på den måde. Noget andet er, at hr. Anders Samuelsen siger, at Dansk Folkeparti kunne udgøre flertallet

i det her. Nu har jeg talt de stemmer, der står bag forslaget til vedtagelse fra Liberal Alliance og De Radikale, og ifølge min regnestok kan jeg ikke med Dansk Folkepartis stemmer få det til at blive 90.

Kl. 13:33

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Anders Samuelsen.

Kl. 13:33

Anders Samuelsen (LA):

Nej, ikke på denne side af valget. Det kan være, at det er anderledes efter valget. Men det afgørende her er, at Dansk Folkeparti har de afgørende mandater i forhold til VK-regeringen og derfor kan lægge pres på VK-regeringen, som man har stor succes med på andre områder, f.eks. udlændingepolitikken, i forhold til ældrechecks osv. Så selvfølgelig kan Dansk Folkeparti gøre en forskel. Nu skal Dansk Folkepartis ordfører jo altså ikke undervurdere egne evner. Det synes jeg ville være synd at gøre.

Men tilbage til argumentet her: Af hensyn til muligvis nogle tusind mennesker, vi ved ikke engang, hvem det skulle være, som ikke selv kan administrere det at få pengene ind på en konto – man kan sagtens lave en konto, som er spærret indtil 1. maj, men det er stadig væk lønmodtagerens egen konto, som renteindtægterne kommer ind på – og som man er bange for ikke engang kan administrere deres eget liv, skal det så gå ud over alle andre lønmodtagere – alle andre lønmodtagere. Jamen der findes jo også mennesker i det her land, uanset feriepenge eller ej, som ikke under nogen omstændigheder kan administrere deres egen økonomi. Men det betyder jo ikke, at vi så har besluttet os for, at skatten nu skal være på 100 pct., og derefter skal alle bare have lommepenge. Hvad er det for en logik, der tilsiger, at her ønsker Dansk Folkeparti virkelig at være formyndere, her tror vi ikke på resten af danskerne?

Kl. 13:35

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 13:35

Bent Bøgsted (DF):

Jeg skal ikke her gøre mig klog på, hvor mange stemmer Liberal Alliance kan få efter næste valg. Vi så ved sidste valg, hvor mange stemmer det så ud til, at Ny Alliance, som hr. Anders Samuelsen dengang havde stiftet, ville få, men det ændrede sig så i løbet af valgkampen. Og det kan det selvfølgelig også være at det gør næste gang, det skal man jo aldrig sige. Der kan ske meget i sådan en valgkamp uanset hvad. Det er ikke alt, man er herre over.

Vedrørende det her med folks egen konto så er det da positivt at sige, at folk kan sætte ind på en spærret konto. Det er heller ikke noget, som Dansk Folkeparti vil afvise, men det er bare ikke så enkelt at gøre, som hr. Anders Samuelsen vil gøre det til. Nu vil man ændre hele systemet. Det er ikke så enkelt. Der er mange ting, der skal tages hensyn til. Der er mange aftaler, der er blandet ind i det her, der gør, at man ikke bare lige kan gøre det, som hr. Anders Samuelsen vil.

Dansk Folkeparti har fået mange ting gennemført, og det var også på grund af vores indflydelse over for regeringen, at vi fik lavet bagatelgrænsen på 1.500 kr., og hvis man så udfyldte en blanket, kunne man få op til 3.000 kr. Vi vil arbejde videre for, at bagatelgrænsen bliver hævet til 3.000 kr., og det håber jeg da også kommer igennem.

Kl. 13:36

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Simon Emil Ammitzbøll for en kort bemærkning.

Kl. 13:36

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Nu er hr. Bent Bøgsted så den tredje ordfører, der siger, at det her egentlig er en god idé – sådan opfatter jeg det. Altså, folk kan godt administrere deres penge selv, men det vil være utrolig kompliceret. Man hører om alle de her komplicerede ting, der er i forhold til det her spørgsmål, men kunne man få uddybet, hvad det sådan mere præcist er, der gør, at Dansk Folkeparti tror, at det ikke kan lade sig gøre at lade folk administrere deres egne penge og have råderet over deres egne penge, i stedet for at der kommer nogle med deres store hånd og tager pengene op af lommerne på lønmodtagerne?

Kl. 13:37

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 13:37

Bent Bøgsted (DF):

Det er selvfølgelig meget vanskeligt at vurdere, hvordan det vil gå, hvis ordningen med, at pengene skal sættes ind på folks egen konto, som Liberal Alliance gerne vil have, skulle fungere i virkeligheden. Det er også svært at vurdere, om bankerne vil være med til den administrationsmåde; det er også svært at vurdere, om arbejdsmarkedets parter vil være med til at ændre i de aftaler, der er lavet i overenskomsterne, for der er trods alt også en hel del overenskomstaftaler i ferieloven.

Det er ikke så enkelt igen, som Liberal Alliance gerne vil gøre det til, men jeg ved også godt, at Liberal Alliance gerne så, at den danske aftalemodel blev afskaffet. Det er jo så en anden side af sagen.

Kl. 13:37

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 13:37

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Nu synes jeg, at vi skal overlade det der med at deponere vores handlefrihed til fagbevægelsen, til S og SF, som jo så fint har demonstreret i dag, at det er det, de gør. Jeg synes, vi skal koncentrere os om ferielovsdiskussionen i stedet for.

Hvis vi ser på det her med administration af den enkelte lønmodtagers konto, er det vel ikke så kompliceret. Jeg mener, at det allerede i dag er sådan, at de fleste lønmodtagere – om ikke alle – modtager deres løn. Det er også sådan i dag, at de fleste lønmodtagere – om ikke alle – bliver opkrævet skat fra staten. Begge disse ting fungerer forholdsvis upåklageligt.

Kunne man ikke forestille sig, at en feriepengekonto i lønmodtagerens eget navn, som lønmodtageren selv kan bestemme over, kunne administreres på fuldstændig lige så effektiv vis?

Kl. 13:38

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 13:38

Bent Bøgsted (DF):

Jeg må sige til hr. Simon Emil Ammitzbøll, at man jo kan forestille sig meget – det kan man virkelig – men jeg tror ikke, der er nogen i dag, der umiddelbart kan vurdere, hvordan sådan en ordning ville komme til at fungere i virkeligheden, og hvordan den ville komme til at fungere med arbejdsgivernes indbetalinger og den måde, de administrerer feriepengene på i dag.

Om det forslag kan få et flertal, skal jeg heller ikke kunne vurdere, for der er mange ting, der skal ændres i forhold til at lave det på

den måde, som Liberal Alliance gerne vil have, bl.a. skulle Feriefonden opløses. Det er så ikke det, der skulle virke afskrækkende på Dansk Folkeparti, men det ville blive en realitet.

Der er mange andre ting, der skal ændres i lovgivningen for at kunne lave det på den måde. Der er mange aftaler, der skal slettes, og der er en EU-lovgivning, der i den forbindelse også skal slettes. Så det er ikke så enkelt igen.

Kl. 13:39

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det SF's ordfører, hr. Eigil Andersen.

Kl. 13:40

(Ordfører)

Eigil Andersen (SF):

I denne tid er Liberal Alliance på strandhugst blandt borgerlige vælgere, og det har man en vis succes med. Man tilbyder den rene ideologiske vare på den borgerlige fløj, den rene liberalistiske vare. Held og lykke med det. Som SF'er kan man jo kun glæde sig over så meget splid og spektakel i den borgerlige lejr som muligt.

Fundamentet for Liberal Alliance er jungleloven, hvor den stærkeste altid har ret – meget, meget usympatisk. Det handler om rige og højtlønnede, som Alliancen ser det som sit hovedformål at skaffe endnu flere privilegier. Højtlønnede og rige skal have endnu større og kæmpe skattelettelser, end de allerede har fået, og samtidig mener Liberal Alliance, at nedslidte mennesker skal miste retten til at beslutte, om de vil på efterløn. Fremover skal nedslidte mennesker komme med hatten i hånden og søge om det og have efterlønnen bevilget af de offentlige myndigheder. Bedre synes jeg ikke det kan siges, hvor usolidarisk efterlønsdræberpartiet Liberal Alliance er.

Men jeg må så også sige, at den liberalistiske og stærkt individualistiske ideologi ikke slår til i virkeligheden, og det gør den heller ikke i dag. Liberal Alliance ønsker, at feriepenge skal udbetales løbende sammen med lønnen, og det kan jo for en overfladisk betragtning lyde meget tilforladeligt. Men det, som man påstår vil være en beskyttelse af den enkelte lønmodtager og en forbedring, vil i virkeligheden ende med at blive negativt for den enkelte lønmodtager.

I dag er det sådan, at 75 pct. af alle feriepenge udbetales gennem en arbejdsgiveradministreret feriekortordning. Det er en del af ferieloven, at den slags ferieaftaler kan indgås mellem fagforbundene og arbejdsgiverforeningerne, og det sker, som det er nævnt tidligere, som et led i overenskomstforhandlingerne, og ordningerne skal i øvrigt godkendes af staten. De indebærer, at arbejdsgiverne ikke indbetaler nogen steder, men lader feriepengene stå i virksomheden. Herved opnår arbejdsgiveren en bedre likviditet, en bedre pengerigelighed, i hverdagen, og virksomheden opnår også en rentefordel, fordi firmaet så slipper for at skulle låne helt så mange penge til markedsrente i banken. Til gengæld er det så, som det også er fremgået af debatten, den pågældende arbejdsgiverforening, der hæfter for, at pengene er til stede på ferietidspunktet, uanset at den pågældende arbejdsgiver f.eks. måtte være gået konkurs i mellemtiden.

Så er det, at Liberal Alliance ønsker, at lønmodtagerne får pengene hver måned på en lukket konto, og at lønmodtagerne dermed også får den rentefordel, der følger med. Man kunne som nævnt være tiltalt af den model rent teoretisk, men i praksis holder det ikke.

Sagen er, at hvis arbejdsgiverne i Danmark mister retten til den likviditets- og rentefordel, som feriekortordninger indebærer, så ville de naturligvis kræve en kompensation ved overenskomstforhandlingerne, og hvad ville arbejdsgiverne så kræve af kompensation? Hvad ville de kræve af forringelser over for fagforbundene? Det ved vi selvfølgelig ikke, men det er da meget nærliggende at forestille sig, at arbejdsgiverne f.eks. ville kræve en egentlig lønnedgang. Eller de kunne f.eks. kræve en indskrænkning af retten til efteruddannelse, som man har i f.eks. industriens overenskomst.

Men konklusionen er altså, at hvis Liberal Alliance kom igennem med deres tanker, ville det føre til en forringelse af lønmodtagernes overenskomstforhold ved næste overenskomstforhandling. Det kan selvfølgelig ikke være i lønmodtagernes interesse, og derfor må vi også i SF sige nej til Liberal Alliances tanker.

I den nuværende krise skal der for øvrigt ikke meget fantasi til at forestille sig, hvor meget virksomhederne vil klage over nedsat konkurrenceevne osv., hvis de mistede den her feriekortmulighed med dens likviditets- og rentefordele. Er det erhvervsvenlig politik?

Liberal Alliance har jo en storsponsor i form af Saxo Bank. Er det sådan, at Saxo Bank også mener, at man skal straffe erhvervslivet i Danmark på den måde, som Liberal Alliance her foreslår? Det tvivler jeg på. Man kunne jo også forestille sig, at arbejdsgiverne ville kræve kompensation af staten. Ville Liberal Alliance så sige ja til en statslig kompensation?

Det er fremgået af ministerens redegørelse, at erhvervslivet i Danmark – de private arbejdsgivere, kommunerne, regionerne og staten – tilsammen har en fordel ved det her system på 14 mia. kr. om året. De skulle altså skaffes på en anden måde, hvis man afskaffede det. Så vi må altså også i SF afvise de her meget overfladiske og uigennemtænkte tanker, og vi støtter selvfølgelig det forslag til vedtagelse, som vi har været med til at fremsætte, og som Venstres ordfører har fremlagt.

Kl. 13:45

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Anders Samuelsen for en kort bemærkning.

Kl. 13:45

Anders Samuelsen (LA):

Det var en utrolig ordførertale. Jeg tror, jeg lige skal starte med at gøre opmærksom på, at det er Folketingets talerstol, som ordføreren står på. Det er ikke den 1. maj på Den Røde Plads i Moskva. Ultraliberalisme, og jeg skal komme efter dig, og jeg ved ikke hvad, altså, det er det samlede økonomiske udspil fra Liberal Alliance. Hvis man overhovedet ikke finansierer det, og vi foreslår finansiering, så sænker man det samlede skattetryk maks. 2 pct. Altså herregud, hvis det er ultraliberalisme, så var Poul Nyrup Rasmussen ultraultraliberalist, og han blev dog trods alt støttet af SF. Fred være med den der form for retorik. Det er jo sagens kerne, vi her taler om.

Sagens kerne er, at lønmodtagernes penge bliver konfiskeret, og al den udenomssnak, som vi fik fra ordføreren her, drejer sig om at komme uden om det faktum og ikke forholde sig til det faktum, at Liberal Alliance faktisk kommer med en forespørgselsdebat, som vi gerne så i den yderste konsekvens førte til, at lønmodtageren fik lov til at beholde sine egne penge. Det er det, det her går ud på, ikke alt muligt andet sniksnak om ultraliberalisme og usympatiske ditten dutten datten på en dag, hvor S og SF har fortsat deres generationstyranni og tyveri ud over alle grænser, forlanger, at folk skal arbejde 1 time ekstra, for at man kan betale for, at raske 60-årige går på efterløn. Kan vi ikke lige få ordføreren til at forholde sig til den konkrete debat?

Kl. 13:46

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 13:46

Eigil Andersen (SF):

Jeg kan forstå, at når sandheden kommer frem, er den meget ilde hørt og gør tilsyneladende meget ondt på Liberal Alliance; men det tager jeg da som en stor ros, at det bliver betragtet som så alvorligt at man må reagere på den her måde.

Sagens kerne er jo, at det her forslag er et resultat af Liberal Alliances vildt overdrevne liberalisme og individualisme. Det er det jo,

fordi man sætter den enkelte person i centrum, og så glemmer man, at det, der er tale om, er nogle ting, som er aftalt ved overenskomstforhandlingerne, og som vil føre til forringelser, som jeg har sagt i min tale. Det vil stensikkert ske, og det vil Arbejdsgiverforeningen kunne bekræfte. Hvis Liberal Alliance kom igennem med det her, så ville Arbejdsgiverforeningen kræve sig betalt ved de næstkommende overenskomstforhandlinger. Det er et faktum. At påstå, at jeg så ikke har forholdt mig til forslagets indhold, er jo galimatias.

KL 13:47

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Anders Samuelsen.

Kl. 13:47

Anders Samuelsen (LA):

Jeg tror egentlig, at jeg strækker gevær. Mangen til enøjet, hypersocialistisk tilgang til en debat, som drejer sig om, at folk kan få lov til at få råderet over deres egne penge, trodser enhver beskrivelse, så: I rest my case.

Kl. 13:48

Anden næstformand (Søren Espersen):

Jeg forstod godt det sidste, men det var ikke dansk. Ordføreren.

Kl. 13:48

Eigil Andersen (SF):

Det konkrete i den her sag er jo altså, at Liberal Alliance, som jeg ellers har opfattet som et erhvervsvenligt parti, har nogle tanker her, som går ud på, at private arbejdsgivere og offentlige arbejdsgivere i Danmark tilsammen vil miste, hvad der svarer til 14 mia. kr. om året.

Hvor i alverden vil Liberal Alliance skaffe de penge fra? Hvad vil man sige til de arbejdsgivere, der kommer og siger: I har svækket vores konkurrenceevne ved at afskaffe feriekortordningen? Og hvordan vil Liberal Alliance skaffe de milliarder, som stat, regioner og kommuner vil miste i renteindtægt på grund af det, man foreslår her? Kl. 13:48

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Simon Emil Ammitzbøll, kort bemærkning.

Kl. 13:49

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Man forstår godt, hvis ganske almindelige lønmodtagere i større grad, end de gjorde i de gode gamle dage, stemmer på borgerlige partier også, for det er da utroligt, at et parti, der vel også opfatter sig selv som en del af arbejderbevægelsen, står og taler for et fortsat tyveri af danske lønmodtageres egne penge. Hvordan kan det være, at staten skulle være bedre til at administrere folks egne penge end dem selv? Det er helt utroligt, hvad man skal høre. Uha, så vil folk ikke kunne finde ud af det, og hvad ved jeg. Det er da egentlig utroligt, folk har fundet ud af at købe sig en bolig. Det er utroligt, at folk har fundet ud af at købe mad og drikke og overleve. Hvordan klarer de det, når staten ikke kommer en gang om dagen med en pose penge eller en madpakke? Hvordan gør de dog?

Altså, prøv nu at høre her: Det her handler helt stille og roligt om, om lønmodtagerne skal bestemme over lønmodtagernes penge, eller hr. Eigil Andersen og andre skal bestemme over lønmodtagernes penge. Vi er på lønmodtagernes side i Liberal Alliance.

Kl. 13:50

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 13:50 Kl. 13:53

Eigil Andersen (SF):

Nu har jeg forstået på den debat, vi har haft her, at man forestiller sig et system, hvor pengene til den enkelte lønmodtager skulle indbetales på en konto, som var lukket, indtil ferien skulle afholdes, så jeg har opfattet det sådan, at Liberal Alliance jo også i den forstand passer på lønmodtagernes penge, indtil ferien skal afholdes. Det tror jeg at der er mange der er interesseret i.

Men det, der ikke bliver svaret på her, selv om jeg har spurgt om det gentagne gange, er, hvordan Liberal Alliance mener at de 14 mia. kr., som private arbejdsgivere og det offentlige vil miste ved, at man aflyser den her mulighed for feriekortordning, skal skaffes fra. Når man ikke svarer på det, skyldes det jo formentlig, at man ikke har et svar. Dermed er det jo yderligere belyst, at det her er en utrolig overfladisk omgang.

Kl. 13:50

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 13:50

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg kan oplyse, at senere på dagen i samme debat kommer hr. Anders Samuelsen op på talerstolen og holder en ordførertale for Liberal Alliance. Og hvis jeg kender hr. Anders Samuelsen ret, er han er parat til at svare på spørgsmål også fra hr. Eigil Andersen. Så der synes jeg bare, at ordføreren skal komme frisk igen og stille sine spørgsmål.

Men indtil videre er det hr. Eigil Andersen, der står på talerstolen, og hr. Eigil Andersen har stadig ikke givet os svar på, hvorfor det er, at lønmodtagerne ikke har ret til deres egne penge. Det er jo det, det handler om. Så bruger man endda vores imødekommenhed med at komme med kompromisforslag om lukkede konti, og hvad ved jeg, til at sige, at det er det, vi helst vil have. Vi prøver at komme folk i møde, andre partier i møde, fordi vi ikke er så ultra alt muligt, som hr. Eigil Andersen tror, for at se, om vi kunne finde en model til, hvordan vi kan sikre, at lønmodtagernes penge ikke bliver stjålet. Men kunne SF ikke forholde sig til, at man ikke skal stjæle penge fra danske lønmodtagere?

Kl. 13:52

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 13:52

Eigil Andersen (SF):

Altså, Liberal Alliance er jo så verdensfjern i sin ideologiske borgerlighed, at man åbenbart ikke er klar over, hvad en overenskomstforhandling består af. Den består af, at en arbejdsgiverforening taler med et fagforbund. I den forbindelse aftaler man også, om der skal være en såkaldt feriekortordning, hvor arbejdsgiveren beholder feriepengene. Det er altså køb og salg, der foregår ved den lejlighed. Det er mig ubegribeligt, at man er så verdensfjern, at man ikke aner, at hvis der blev afskaffet noget, som er en fordel for arbejdsgiveren, så ville der komme et krav fra de samme arbejdsgivere om at få noget andet til gengæld, f.eks. en lønnedgang, eller det, som jeg nævnte, at der skulle skæres ned på retten til uddannelse i Industriens Pension. Det kan ikke være i danske lønmodtageres interesse, så det er altså en omgang verdensfjernt teoretisk bavl, der kommer fra Liberal Alliance.

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det den konservative ordfører, fru Helle Sjelle.

Kl. 13:53

(Ordfører)

Helle Sjelle (KF):

Først og fremmest vil jeg sige tak til ministeren for et fyldestgørende og glimrende svar på forespørgslen fra Liberal Alliance. Forespørgslen er jo meget bredt formuleret, og det prægede også ministerens svar, og det vil også præge mit svar. Som man spørger, får man også svar, fristes man til at sige.

Vi Konservative sætter stor pris på den måde, det danske arbejdsmarked er organiseret på og har været det i over 100 år. Den tradition for forhandling mellem arbejdsmarkedets parter, som blev grundlagt med Septemberforliget, har betydet et godt samarbejde mellem parterne. Det gode samarbejde har gavnet arbejdsgiverne og lønmodtagerne og dermed også hele Danmark, vil jeg påstå. I modsætning til mange andre lande kan parterne på det danske arbejdsmarked faktisk godt finde ud af at tale sammen og også finde ud af at finde fælles løsninger. Det har betydet, at den statslige indblanding i arbejdsmarkedspolitikken har kunnet holdes på et minimum, men selvfølgelig skal vi da også indimellem blande os, når der er behov for det. Men for mig som konservativ er det meget positivt, at vi altså har et arbejdsmarked, hvor statsmagten i modsætning til i så mange andre dele af det danske samfund stort set har blandet sig udenom.

Når det er sagt, vil jeg også gerne understrege, at vi selvfølgelig har lovgivning, der regulerer nogle aspekter af arbejdsmarkedet. Det drejer sig f.eks. om arbejdsmiljøloven og om ferieloven. Men som ministeren allerede har gjort rede for, vil radikale store forandringer af ferielovgivningen bl.a. føre til, at den hårfine balance mellem arbejdsmarkedets parter forrykkes, og det vil også koste dansk erhvervsliv milliarder af kroner, som bl.a. SF's ordfører var inde på.

Vi Konservative kan således godt have stor sympati for at give danskerne større selvbestemmelse over deres feriegodtgørelse, ligesom rigtig mange andre af Folketingets partier jo har det. Men vi har som sagt også stor sympati for det danske arbejdsmarkeds selvorganiserede karakter. Hvis vi skal være med til at ændre på de grundlæggende spilleregler og principper i ferieloven, skal det være på baggrund af en grundig drøftelse med arbejdsmarkedets parter. Det er bestemt ikke noget, man bare gør med et snuptag ved en redegørelsesdebat i Folketinget.

Kl. 13:55

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Anders Samuelsen for en kort bemærkning.

Kl. 13:55

Anders Samuelsen (LA):

Den sidste del af talen synes jeg giver anledning til et enkelt spørgsmål, for jeg har tidligere opfattet De Konservative som værende langt, langt fremme i bussen i forhold til at få liberaliseret det her område, og jeg har læst og hørt mange ordførertaler i min tid i Folketinget fra 1998 og frem til i dag, hvor man har hørt De Konservative svinge sig rimelig højt op, i forhold til at det her godt kunne gøres på en anden måde – at det kunne gøres enklere, at det kunne gøres smartere, og at det kunne gøres meget tættere på den enkelte lønmodtager. Nu har man så valgt at gå i seng med S og SF.

Jeg har et enkelt spørgsmål til ordføreren: Tror ordføreren ikke, at det her er dybt skuffende for det konservative bagland at være vidne til?

Kl. 13:56 Kl. 13:58

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 13:56

Helle Sjelle (KF):

Nej, jeg tror ikke, det er dybt skuffende, at vi respekterer arbejdsmarkedets parter, og at vi respekterer den danske model, som fungerer rigtig, rigtig godt. Det tror jeg bestemt at hele landet vil sætte pris på, at de danske vælgere vil sætte pris på.

Når det er sagt, er der jo ikke nogen tvivl om, at vi også gerne vil sikre lønmodtagere og virksomheder de bedste forhold, og det er det, vi dagligt arbejder for; det er det, vi dagligt kæmper for. Men lige nu og her mener vi altså, at den model, der er på nuværende tidspunkt, som udgangspunkt er det bedste ud fra det, der er muligt i dag. Vi vil meget gerne være med til at se på, hvordan den kan forenkles, forbedres og fornys på en ordentlig og ansvarlig måde, men det er altså bare ikke noget, man gør ved en redegørelsesdebat og med et snuptag her i Folketinget.

Kl. 13:57

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Anders Samuelsen.

Kl. 13:57

Anders Samuelsen (LA):

Det er ikke en redegørelsesdebat, det er en forespørgselsdebat. Men bortset fra det vil jeg sige, at det, jeg hører, stort set er en blåstempling, eller skal vi sige en grønstempling af Staunings formynderiske system, hvorefter man konfiskerer lønmodtagernes egne penge og lader staten råde over dem, og så strikker man et system sammen, så de ikke umiddelbart er tilgængelige, altså så der ikke umiddelbart er mulighed for at få fat i ens egne penge. Det siger den konservative ordfører i dag er så godt, som vi kan gøre det, at mere kan vi ikke gøre.

Hvis man er så uambitiøs, bør man så egentlig ikke på et eller andet tidspunkt også begynde at stille sig selv spørgsmålet: Hvad laver man så egentlig i Folketinget? Altså, for det kan da ikke være rigtigt, at vi på nuværende tidspunkt er nået frem til det konservative drømmesamfund med den lovgivning, som ligger her.

Kl. 13:57

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 13:57

Helle Sjelle (KF):

Det siger jeg heller ikke. Men jeg kan jo så forstå, at hr. Anders Samuelsens parti absolut ikke respekterer arbejdsmarkedets parter, og det må jeg indrømme at jeg er meget overrasket over. Det gør vi fra konservativ side, og vi lægger meget vægt på, at vi har en dansk model, som også fungerer ganske fornuftigt. Det synes vi må være udgangspunktet, også når vi diskuterer ferielovgivningen.

Så skal vi jo altså huske, at baggrunden faktisk er at give lønmodtagerne et incitament til også at holde ferie og at sikre, at arbejdsgiverne jo ikke tjener på, at en lønmodtager ikke holder sin ferie. Det virker, som om Liberal Alliance prøver på at få det til at fremstå, som om alle vi andre er imod lønmodtagere. Sådan er det jo ikke. Vi tager udgangspunkt i den realistiske verden, som vi befinder os i.

Kl. 13:58

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det den radikale ordfører, hr. Morten Østergaard.

(Ordfører)

Morten Østergaard (RV):

Som det fremgår af det forslag til vedtagelse, som hr. Anders Samuelsen bragte i forslag ved debattens begyndelse, er også Det Radikale Venstre grundlæggende kritiske over for ferielovssystemet. Vi synes helt fundamentalt og som udgangspunkt, at borgernes penge er deres egne, og at hvis man ønsker at spare op til sin ferie, skal man gøre det. Derfor har vi også valgt at udarbejde et forslag til vedtagelse sammen med Liberal Alliance; vi kan ikke deltage i den tilfredsstillelse, der bliver udtrykt i det andet forslag til vedtagelse.

Men jeg vil gerne sige, at når jeg så alligevel kigger på tværs af de to forslag til vedtagelse, kan jeg jo se, at noget af det, der så tilsyneladende er enighed om – og der vil jeg da også gerne takke fru Ulla Tørnæs for, at vi har haft en drøftelse af det her undervejs – er, at uanset hvad man mener om det her, så kan man jo da starte med at kigge på, om ikke de internationale forpligtelser, vi har, kunne implementeres lidt mindre restriktivt, end det sker nu, at der altså kunne ske en fuldautomatisering eller mest mulig automatisering af udbetalingen af feriepengene, så folk i hvert fald får dem uden at skulle gøre sig store anstrengelser for det, at de ikke skal rende rundt fra Herodes til Pilatus og indsende kort den ene vej og den anden vej, men i stedet for bare får udbetalt deres feriepenge.

Derudover kunne vi sørge for, at de rigtig mange penge, der ender med slet ikke at blive udbetalt, fordi folk ikke gider have besværet, bliver udbetalt, så resterne i Feriefonden altså bliver nedbragt, og det kan man jo gøre bl.a. ved at kigge på bagatelgrænsen. Folk får i dag automatisk tilsendt pengene, hvis beløbet er under 1.500 kr., tror jeg det er, og man kan jo så vælge at hæve den bagatelgrænse, så nogle flere af de småbeløb, som i dag bliver – mange bække små osv. – til rigtig, rigtig mange penge i Feriefonden, kommer tilbage til deres retmæssige ejere.

Jeg synes også, det er helt rimeligt at diskutere renterne. Hvem skal have glæde af, at de her penge står og trækker renter? Er det dem, hvis penge det er, eller er det dem, der passer på pengene for den, eller er det de arbejdsgivere, der har dem stående? Der er i hvert fald efter min bedste overbevisning intet i internationale forpligtelser, der tvinger os til at have det system, vi har i dag, for så vidt angår renterne af folks feriepenge.

Jeg står her med artikel 7 fra arbejdstidsdirektivet, som jeg også har refereret til tidligere i debatten, og den siger jo bare, at medlemsstaterne skal træffe »de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at alle arbejdstagere får en årlig betalt ferie af mindst fire ugers varighed, i overensstemmelse med de kriterier for opnåelse og tildeling heraf, som er fastsat i national lovgivning og/eller praksis«, og »den minimale årlige betalte ferieperiode kan ikke erstattes med en finansiel godtgørelse, medmindre arbejdsforholdet ophører.«

Det er jo altså ikke nogen snæver bestemmelse, og derfor synes jeg, der er rigtig god grund til – hvis man ellers deler synspunktet om, at det er relativt formynderisk at passe på folks penge for dem og kun udbetale dem efter en større gang papirbøvl – at man så kigger på, om ikke vi har overimplementeret i hvert fald det her EU-direktiv på netop det her område.

Så er det klart – og det er jeg også glad for at vi har kunnet enes om med Liberal Alliance – at vi selvfølgelig også skal respektere den danske arbejdsmarkedsmodel og de overenskomster, der er på området. Det er man selvfølgelig nødt til.

Jeg skal huske et sidste element, som jeg også synes er værd at kigge på, og det er den situation, hvor man har opsparet feriepenge og skal have dem udbetalt, men hvis man så er så uheldig at være kommet på kontanthjælp i mellemtiden, bliver det pludselig et spørgsmål, man så skal forholde sig til, at de penge af ens løn, der var reserveret til at holde ferie for, delvis bliver modregnet i den

kontanthjælp, man får på et tidspunkt, hvor man altså er kommet ind i næste ferieår

Derfor synes jeg bare, at der er masser af steder i det her, man kan kigge på, og helt grundlæggende og ja, kald det bare ideologisk – vil jeg sige til hr. Eigil Andersen – mener vi sådan set, at det er noget formynderi, men Danmark skal selvfølgelig leve op til sine internationale forpligtelser og overenskomsterne, og derfor er det, vi opfordrer til, at der bliver den højest mulige grad af automatik i udbetalingen, mindst muligt bureaukrati og så en målrettet indsats, der nedbringer omfanget af ikkeudbetalte feriepenge. Og det står vi ved.

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det Enhedslistens ordfører, fru Line Barfod.

(Ordfører)

Line Barfod (EL):

En af de helt store sejre for arbejderbevægelsen og fagforeningerne var, da man for efterhånden en del år siden fik indført ferielovgivning, fik sikret, at folk havde ret til at holde ferie en gang imellem, at de ikke skulle arbejde hver eneste hverdag året rundt, men en gang imellem kunne komme på lidt ferie og dermed prøve at få slappet lidt af fra arbejdet og samle nye kræfter. Flere gange senere har man så fået forbedret både ferieloven og ferie i overenskomsterne, og det er noget, der har meget stor betydning, især i dag, hvor vi har fået et arbejdsmarked, der er så hårdt, at rigtig mange mennesker simpelt hen ikke kan holde til at være på arbejdsmarkedet hele livet. Derfor er der behov for, at vi ud over at se på ferie også får set på, hvordan vi får indrettet arbejdsmarkedet, så vi får sat tempoet ned, så man kan holde til at være på arbejdsmarkedet hele livet og også har kræfter tilbage, når man går på pension, til at kunne nyde sin pension og have noget tid sammen med børnebørn og andre.

Med hensyn til hvordan man så bedst sikrer, at vi bliver ved med at have gode ferieordninger, er læren altså også, at den måde, man bedst sikrer arbejdernes rettigheder på, bedst sikrer, at hver enkelt arbejder har sine rettigheder og får sine penge efter overenskomsten, er, at man står sammen. Det er den klare lære, man har: at vi har opnået de ting, vi har, og er bedst til at forsvare dem, når vi står sammen. Derfor skal man fortsat sikre, at der er nogle stærke kollektive ordninger, frem for at begynde at splitte det op i en hel masse individuelle ordninger. Derfor mener vi, det er rigtig vigtigt at holde fast i, at ferieloven og hele ferieområdet er noget, der er ordnet kollektivt.

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Beskæftigelsesministeren.

Kl. 14:05

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Først og fremmest vil jeg gerne sige tak for debatten. Man må jo også sige, at der er en stor tilslutning til det forslag til vedtagelse, som fru Ulla Tørnæs fremsatte.

Grundlæggende ændringer af ferieloven er som nævnt vanskelige. Det skyldes vores EU-forpligtelser og hensynet til balancen i overenskomstsystemet, som ferieloven er en væsentlig del af. Grundlæggende ændringer vil også medføre økonomiske konsekvenser for arbejdsgivere og staten. Men regeringen vil inden for de eksisterende rammer fortsat bestræbe sig på at gøre administrationen af ferieloven så enkel som muligt for lønmodtagere og arbejdsgivere, herunder også sikre, at digitaliseringsværktøjer kommer alle lønmodtagere til gode også i relation til ferieloven.

Fra 2011 afskaffes de fysiske FerieKontobeviser. Lønmodtageren kan med sin digitale signatur hæve de feriepenge, der skal bruges til ferien, og feriepengene indbetales så kort tid efter på lønmodtagerens NemKonto. Lønmodtageren kan herefter også til enhver tid se, hvor mange feriepenge og feriedage der er tilbage at holde ferie for. Det er en markant serviceforbedring for lønmodtageren. Og vi stopper ikke med det. Anden fase er planlagt til 2012. Planen er, at Ferie-Konto skal trække oplysningerne om feriepenge direkte fra indkomstregistreret; så slipper arbejdsgiverne for at indberette direkte til FerieKonto og skal kun indberette oplysninger om lønmodtagerne ét sted.

Så det er to helt konkrete forenklinger, hvor vi også benytter os af den høje grad af digitalisering, der selvfølgelig er i gang, og det er kun helt rimeligt at benytte sig af de muligheder, der ligger der.

Kl. 14:07

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ministeren. Så er det hr. Anders Samuelsen anden gang.

Kl. 14:07

(Ordfører for forespørgerne)

Anders Samuelsen (LA):

Jeg vil godt starte med at sige tak for debatten, som jeg på mange måder synes var afklarende og opklarende. Vi fik opsummeret de tre grunde til, at regeringen sammen med den røde blok og Dansk Folkeparti ikke vil arbejde i retning af en grundlæggende liberalisering af ferielovgivningen. Dels var der som et af de primære argumenter hensynet til international lovgivning, dels var der, som jeg måske nok synes er det mest problematiske argument fra regeringens side, hensynet til statsfinanserne. At man på den måde fuldstændig blåstempler, at man beslaglægger en del af lønmodtagernes egne penge, fordi alternativet ville være, at der ville komme hul i statskassen, synes jeg er en yderst problematisk tilgang til den her debat, ikke mindst fra en borgerlig-liberal regering.

Jeg må sige, at det undrer mig rigtig, rigtig meget, at man vælger at bruge den begrundelse. Der er jo mange måder, hvorpå man kan sikre statens finanser. Man kunne jo starte med at lave en reform af efterlønnen, man kunne tage fat i at begrænse antallet af offentligt ansatte og sætte det ned til Poul Nyrup Rasmussen-niveau: 40.000 færre offentligt ansatte. Det er jo ikke på nogen måde ultraliberalisme, som SF's ordfører antydede. Jeg tror da i hvert fald, at Poul Nyrup Rasmussen ...

Kl. 14:09

Anden næstformand (Søren Espersen):

Jeg skal bede om ro i salen, forhandlingen er ikke færdig endnu. Undskyld, ordfører.

Kl. 14:09

(Ordfører for forespørgerne)

Anders Samuelsen (LA):

Og det er bestemt ikke noget problem at trække den i langdrag, hvis det skal være.

Jeg tror, at Poul Nyrup Rasmussen ville bede sig fritaget for at blive anklaget for at være ultraliberalist af en SF'er – en Socialistisk Folkeparti-ordfører, som, vil jeg nok sige, var ude på meget, meget dybt vand i den her diskussion i et forsøg på at lægge røgslør ud over, hvad det egentlig er, det drejer sig om.

Sagen drejer sig om, hvorvidt man har tillid til, at lønmodtagerne kan administrere egne penge. Hvis man kan gå ind for det synspunkt, er det også muligt at finde praktiske tekniske løsninger, som sikrer, at lønmodtagerne får råderet over egne penge, at de får mulighed for at få udbetalt egne penge, når de mener, det er tid til at holde ferie. Man kan lave kompromisløsninger, som også hr. Simon Emil Ammitzbøll var inde på, hvor man laver lukkede konti, og så kan folk ikke få udbetalt pengene før efter den 1. maj det følgende år. Fint nok for os, hvis det er det, der er kompromiset, men så er det trods alt penge, der kommer ind på lønmodtagerens egen konto, og

man sparer de administrationsomkostninger, der er på nuværende tidspunkt. Man undgår, at pengene løber ind i en feriefond, og man sørger for, at renteindtægterne kommer til lønmodtageren selv. Det kan simpelt hen ikke være et problem, når vi samtidig ved, at der er massevis af muligheder for at lave reformer, som kunne sikre balancen imellem arbejdsgiver og arbejdstager, hvis det er det, som ligger en på sinde, eller hvis det er hensynet til statens finanser, som ligger en på sinde.

På den baggrund vil jeg sige, at det har været godt at have debatten. Jeg synes, fronterne er blevet tegnet klart op. Vi har en samling af socialdemokratiske partier i forskellige afskygninger fra SF og ud til Dansk Folkeparti, som ikke vil tage hensyn til lønmodtagerne, og så er der Liberal Alliance og Det Radikale Venstre, som tager udgangspunkt i lønmodtagernes rettigheder.

Kl. 14:11

Anden næstformand (Søren Espersen):

Jeg skal bede om ro i salen. Det er ikke fair over for ordføreren for forespørgerne her, at han ikke får ro til at afrunde.

Kl. 14:11

(Ordfører for forespørgerne)

Anders Samuelsen (LA):

Det er sådan, at fronterne er trukket op på nuværende tidspunkt. Viljen til at finde en vej ud af det her og få opdateret en lovgivning, der stammer tilbage fra salig Staunings tid, hvor man mente, at folk ville gå ud og drikke deres feriepenge op i stedet for at lade dem komme familien til gode, er simpelt hen ikke til stede blandt 176 af Folketingets medlemmer på nuværende tidspunkt. Den del af det synes jeg er skuffende. Det er på sin vis til at forstå, at det er forhold, som gør sig gældende hos S og SF, fred være med det; det er jo deres historiske rødder, som har været med til at bygge det her system op. Men at det har forplantet sig så voldsomt ind i Venstre og Konservative, at de ikke er villige til at vippe med ørerne, hvad det her angår, må jeg sige var dagens kæmpemæssige skuffelse. Tak for ordet.

Kl. 14:12

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 14:12

Afstemning

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der stemmes om forslag til vedtagelse nr. V 72 af Ulla Tørnæs (V), Leif Lahn Jensen (S), Bent Bøgsted (DF), Eigil Andersen (SF) og Helle Sjelle (KF). Afstemningen starter.

Afstemningen slutter.

For forslaget stemte: 99 (V, S, DF, SF og KF), imod stemte: 1 (LA), hverken for eller imod stemte: 6 (RV og EL).

Forslag til vedtagelse nr. V 72 er vedtaget.

Herefter er forslag til vedtagelse nr. V 71 af Anders Samuelsen (LA) og Morten Østergaard (RV) bortfaldet.

Hermed er forespørgslen afsluttet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

25) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 227:

Forslag til folketingsbeslutning om en national handlingsplan for udnyttelsen af Danmarks geotermiske potentiale i varmeforsyningen.

Af Ole Hækkerup (S) og Anne Grete Holmsgaard (SF) m.fl. (Fremsættelse 16.04.2010).

Kl. 14:13

Forhandling

Anden næstformand (Søren Espersen):

Forhandlingen er åbnet. Klima- og energiministeren.

Kl. 14:13

Klima- og energiministeren (Lykke Friis):

Tak. Jeg er meget enig med forslagsstillerne i, at der er gode perspektiver i geotermi. Produktion af geotermisk varme fra undergrunden er en perspektivrig, vedvarende energiform, som kan blive en vigtig byggesten, når vi skal frigøre Danmark helt fra afhængigheden af kul, olie og naturgas. Derfor arbejdes der også med geotermi i Klima- og Energiministeriet og i fjernvarmebranchen.

Energistyrelsen fremlagde i efteråret 2009 en redegørelse om mulighederne for geotermisk varmeproduktion fra undergrunden, og Energistyrelsen har netop fremlagt en ny redegørelse om internationale erfaringer, økonomiske forhold og udfordringer for geotermisk varmeproduktion, en redegørelse, som jeg har sendt til Folketingets Energipolitiske Udvalg, i forbindelse med at jeg i morgen skal besvare samrådsspørgsmål i udvalget om geotermi. Redegørelserne bygger bl.a. på den opdaterede kortlægning af undergrunden, som blev gennemført og fremlagt af De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland, GEUS, i 2009. Jeg har også noteret mig, at forslagsstillerne henviser til både Energistyrelsens redegørelse og GEUS' rapport i beslutningsforslaget.

Desuden har Dansk Fjernvarme i 2009 etableret en arbejdsgruppe, som ser på mulighederne for at producere varme fra undergrunden. Det er glædeligt, at fjernvarmebranchen også har set, at der er muligheder for at producere varme fra undergrunden.

Vi står i en situation, hvor både forsyningssikkerheden og klimaforandringerne tilsiger, at vi skal have fokus på at udnytte den vedvarende energi bedst muligt. Derfor er det vigtigt, at vi ser åbent på alle teknologier, der kan udnytte vedvarende energi. Samtidig er udfordringen med en omstilling af energisystemerne så massiv, at vi skal tænke os om en ekstra gang, inden der sættes initiativer i gang.

Vi har derfor ikke brug for en solostrategi for geotermien, som der her lægges op til. Geotermi kan ikke ses uafhængigt af resten af energiforsyningen, for geotermi vil uvægerlig fortrænge kraft-varme, uanset om det fremstilles af kul, gas eller biomasse, og det vil jo så føre til et stigende energiforbrug.

Derfor kan regeringen ikke anbefale beslutningsforslaget om en handlingsplan for geotermi. Vi har brug for en samlet national varmestrategi, ikke en solostrategi for geotermi.

Jeg er med andre ord positiv over for en samlet strategisk energiplanlægning i kommunerne. Det er det, der bedst vil kunne bidrage til at få udviklet både fjernvarmen og geotermien på en balanceret måde. Igangsætning af et sådant arbejde bør tage udgangspunkt i Klimakommissionens rapport, som vi får i efteråret, og i regeringens udspil til, hvordan vi bedst omstiller energisystemerne til at blive uafhængige af fossile brændsler. Tak.

Kl. 14:16

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ministeren. Så er det Venstres ordfører, hr. Kristian Pihl Lorentzen.

Kl. 14:17 Kl. 14:21

(Ordfører)

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Venstre er meget optaget af det langsigtede mål, et fossilfrit Danmark. Vi skal på lang sigt være totalt uafhængige af olie, naturgas og kul, det er der stærke sikkerhedspolitiske og klimamæssige argumenter for. Desuden har vi en enestående mulighed for at skabe i tusindvis af nye grønne arbejdspladser, ved at Danmark udvikler nye løsninger og ny teknologi på området, eksempelvis ved at landbrugserhvervet bliver storleverandør af grøn energi fra husdyrgødning og biomasse. Den bedste vej til målet om uafhængighed af de fossile energikilder går via en satsning på en bred vifte af alternative grønne energikilder.

En af de meget interessante energikilder er geotermisk varme fra undergrunden, der kan udnyttes i forsyningen af fjernvarme. Man er allerede gået i gang med konkret at afdække potentialet for geotermi flere steder i landet, eksempelvis i Viborg, hvor der sidste år blev igangsat et stort forprojekt for at afdække mulighederne for at udvinde geotermisk varme fra en boring i Kvolsområdet. Det bliver interessant at se resultatet af disse prisværdige initiativer, der forhåbentlig leder frem til en massiv udnyttelse af de geotermiske ressourcer i undergrunden.

For Venstre er det vigtigt, at de vedvarende energikilder til varmeforsyning ses i et bredt perspektiv og i sammenhæng. Fremtidens fjernvarmeværk har behov for mere end blot én energikilde. Derfor kan vi ikke støtte forslaget om at bruge penge på en ensidig strategi for lige netop geotermi. Vi ønsker en bredere tilgang. Men det ændrer absolut ikke på, at Venstre stiller sig positivt over for geotermi på linje med de mange andre alternative energikilder, der er ved at blive afdækket og udviklet.

Vi ser nu frem til Klimakommissionens rapport, der kommer til efteråret. Herefter har vi nemlig grundlaget for at udarbejde en sammenhængende national handlingsplan for gradvis omstilling af Danmarks energiforsyning med endemålet for øje, nemlig et samfund, der er uafhængigt af udefrakommende fossile brændsler.

Kl. 14:19

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Herefter er det Dansk Folkepartis ordfører, hr. Per Dalgaard.

Kl. 14:19

(Ordfører)

Per Dalgaard (DF):

Blandt alle Folketingets partier minus Enhedslisten har vi et energiforlig. Det skal genforhandles i løbet af 2010 og være på plads inden udgangen af 2011. I et sådant nyt forlig skal der efter Dansk Folkepartis mening også være et væsentligt element om at udnytte den energi, som i form af varme ligger i undergrunden, den såkaldte geotermi. I 2-3 km's dybde er der varmt vand eller rettere varmeførende lag, som kan opvarme vand, der bliver pumpet ned og via varmeudvekslere anvendes oppe på overfladen. Det er ganske gratis bortset lige fra den energi, der bruges til varmepumperne. Så det er et fantastisk godt element i at blive og være fossilfri.

Vi finder derfor, at det aktuelle forslag kommer lige en postgang for tidligt for nuværende, og vi kan derfor ikke støtte det. Men jeg kan love for, at vi i forbindelse med de forhandlinger, vi skal have om et nyt energiforlig, nøje vil se på, at geotermi indgår som et væsentligt element i at gøre Danmark fossilfrit, da det kan producere energi som en del af vedvarende energi-konceptet. Så Dansk Folkeparti er positiv over for elementerne i det, men vi vil gerne vente, til vi kommer i gang med forhandlingerne om et nyt energiforlig.

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det SF's ordfører, fru Anne Grete Holmsgaard.

Kl. 14:21

(Ordfører)

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Det beslutningsforslag, vi behandler her, fokuserer på geotermi, dvs. varmt vand fra undergrunden, og med »fra undergrunden« mener vi sådan omkring 1-3 km nede, hvor der ligger meget store ressourcer med varmt vand i Danmark, som kun udnyttes en ganske, ganske lille smule i dag. Der er et lille anlæg i Thisted, og der er et lidt større, men stadig væk et lille anlæg, i København, på Margretheholm. Der er rigtig store muligheder i det her, specielt til at føde ind i vores fjernvarmenet og specielt de fjernvarmenet, der er lidt større, ikke de helt små. Men faktisk har vi i Nordjylland, Nordøstfyn, Københavnsområdet og et par steder til i Danmark rigtig store muligheder for at bruge geotermisk varme.

Vi anerkender selvfølgelig, at der er lavet et par redegørelser, nemlig en af GEUS – De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland – i efteråret 2009, og der er lige kommet en opfølgningsredegørelse her i går fra ministeriet. Men ideen med det her er jo at sætte yderligere fokus på det og lave en egentlig form for handlingsplan for, hvordan man kan udnytte den geotermiske energi i Danmark bedst muligt. Hvor er det, vi har mulighederne? Hvad skal der til, for at vi gør det? Er der nogen barrierer, der skal fjernes, for at det kan køre ordentligt? Så der er ikke, som ministeren sagde heroppefra, tale om en solostrategi, men om en handlingsplan for, hvordan man udnytter en virkelig god vedvarende energi-kilde i Danmark.

Jeg lagde mærke til, at klima- og energiministeren sagde: Jamen der skal ikke være en solostrategi, vi har brug for en samlet varmestrategi. Det er vi jo fuldstændig enige i, og der har vi et beslutningsforslag, der kommer til første behandling i næste uge, og så går jeg ud fra, at vi får masser af positive ord og tilsagn om at ville stemme for det fra regeringens side, for det siger netop, at vi skal have en samlet varmestrategi, hvor geotermi selvfølgelig er noget og en del af en samlet varmestrategi. Men jeg synes, det er lidt synd bare at hælde det ned ad brættet ved enten at henvise til, at Klimakommissionen ikke er kommet med sit forslag endnu, eller sige, som Dansk Folkeparti lige gjorde, at vi skal forhandle engang i 2010-2011 om en ny energiaftale.

Det her er jo faktisk ikke noget, der blokerer for noget af det, men kan netop fremme, at vi får de her muligheder ordentligt belyst. Et af vores problemer er jo, at det er mere end 10 år siden, der sidst blev lavet en sammenhængende energistrategi overhovedet, og de ting, der kan bruges til at lave en sådan strategi, kommer lidt sporadisk som det ene og det andet. Men vi synes, det her bør komme mere frem i lyset.

Jeg vil så lige, mens lejligheden er til det, spørge klima- og energiministeren om en ting til. Det blev sagt heroppefra af ministeren, at Klimakommissionen jo kommer med sin rapport til efteråret, jeg har forstået den 28. september, men ministeren sagde også: sammen med regeringens udspil. Og nu er jeg en lille smule forvirret, for jeg har hørt statsministeren sige, at regeringens udspil kommer lige inden nytår 2011, og ved andre lejligheder sige, at det kommer lige efter nytår, og nu siger klima- og energiministeren så, at det kommer nogenlunde samtidig med Klimakommissionens forslag. Så jeg er en lille smule forvirret og synes, at det ville være meget rart, at vi nu fik at vide, hvornår det er, regeringen har tænkt sig at komme med et udspil. For en ting er jo Klimakommissionens forslag, noget andet er, at regeringen skal følge op på det og også komme med et udspil.

Men som sagt vil jeg godt sige, at jeg synes, det er synd bare at hælde det her ned ad brættet frem for at gå ind i en seriøs belysning af, hvordan vi kunne få udnyttet den geotermiske varme noget bedre, end det er tilfældet i øjeblikket.

Kl. 14:25

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det den konservative ordfører, hr. Jakob Axel Nielsen.

Kl. 14:25

(Ordfører)

Jakob Axel Nielsen (KF):

Jamen der er på ingen måde tale om at hælde det her forslag ned ad brættet, for det er faktisk rigtig godt at få udnyttet mulighederne for geotermisk varme. Forholdet er det, at vi jo både af sikkerhedspolitiske årsager og energipolitiske årsager skal bestræbe os meget på at blive selvforsynende, og der er det da oplagt, at den varme, man kan hente op fra undergrunden, og som i forvejen findes dernede og er produceret så at sige af planeten selv, skal udnyttes.

Problemet er blot, at når det er sådan, at man får et fragmenteret billede og ikke et overblik over de samlede muligheder for dansk energi- og varmeforsyning, så får man ikke kigget på alle muligheder på en gang. Derfor er det, som ministeren også sagde, ikke en solostrategi, man har behov for. Man har behov for, at man får kigget overordnet på alle mulighederne, og derfor er det da også utrolig prisværdigt, at der allerede ses på geotermi, og at geotermi allerede få steder har en udbredelse.

Så i Det Konservative Folkeparti støtter vi varmt, at geotermi bliver en del af fremtidens energiforsyning, men vi mener altså også, at det skal ses i det samlede hele, før den fremtidige måde at etablere energi og varme på bliver besluttet, hvilket Klimakommissionen skal komme med sine anbefalinger til. Det er jo faktisk et meget kompliceret spørgsmål, det her omhandler, og derfor er det vel klogt at spørge eksperter.

Kl. 14:27

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Anne Grete Holmsgaard for en kort bemærkning.

Kl. 14:27

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Det er sådan set også det, der er pointen ved at tale om en handlingsplan, at spørge nogle eksperter. Jeg vil altså gerne have hr. Jakob Axel Nielsen til at forklare, hvad det er, der er solostrategi i det her. Det her handler jo ikke om strategi. Det er ikke et forslag til en strategi. Det er et forslag til en national handlingsplan for, hvordan man kan udnytte den geotermiske energi bedre til vores varmeforsyning i Danmark, altså herunder hvad det er for nogle barrierer, der skal fjernes, hvordan man laver de bedste rammebetingelser, hvordan man får det mest hensigtsmæssigt passet ind i varmeforsyningen, altså fjernvarmeforsyningen osv. Der er fem punkter her, som ikke handler om en strategi, men en handlingsplan, som skal belyse, hvordan vi gør det her på den klogeste måde. Hvordan kan man få det lavet om til en solostrategi, altså ud over at gentage, hvad ministeren sagde?

Kl. 14:28

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 14:28

Jakob Axel Nielsen (KF):

Jamen så lad os lade være med at kalde det en solostrategi, men en solohandlingsplan. Så fastholder jeg, at det ikke er en solohandlingsplan, der er behov for.

Geotermi er godt, men jeg mener, at det skal ses i sammenhæng med, hvordan man kan bruge det sammen med biomasse, med vind, med sol og muligvis også med fossile brændstoffer, og hvordan det skal spille ind i den samlede energiforsyning. Derfor får man et fragmenteret billede, hvis man siger: Nu skal vi alle sammen løbe den vej efter geotermi, og så kommer der noget andet i næste uge, så skal vi alle sammen løbe den vej. Lad os løbe den samme vej, når vi har et samlet overblik over alle mulighederne.

Kl. 14:28

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Anne Grete Holmsgaard.

Kl. 14:28

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Vi har en redegørelse for, hvordan vi kan udbygge med havmøller. Der ligger et arbejde fra ministeriet om, hvordan man kan udbygge med landvind. Er det solostrategier? Altså, er det solostrategier, at man inden for den enkelte teknologi belyser, hvordan man kan udnytte mulighederne?

Jeg vil gerne have hr. Jakob Axel Nielsen til at svare på, hvad det er, der gør, at man ikke kan lave det samme for geotermi, som man f.eks. har lavet for havvind. Vi er ikke enige om, hvad vi politisk skal gå efter, men der ligger et godt og solidt arbejde med, hvor man kunne bygge ud. Altså, hvad er det, der er så farligt ved det her? Er det bare, fordi det kommer fra de forkerte partier, eller hvad er der galt? Når man gerne vil have det belyst, så kald det dog noget andet end en handlingsplan, for vores skyld gerne en redegørelse, en tilbundsgående redegørelse. Hvordan havde man ellers forestillet sig at man skulle få det belyst?

Kl. 14:29

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 14:29

Jakob Axel Nielsen (KF):

Sagen er jo den, at vi alle sammen er interesseret i, at vi på et eller andet tidspunkt – oppositionen har sagt 2050, regeringen har ikke sat årstal på endnu – bliver uafhængige af fossile brændstoffer. Det er en enorm energipolitisk omvæltning, der skal til for at opfylde det mål, som vi er enige om. For at opfylde det mål er det meget klogt at lytte til nogle eksperter, der fortæller om de mange muligheder, vi har, for at blive selvforsynende og fossilfri. De skal spille sammen. Så vi risikerer simpelt hen at gøre det samme arbejde to gange, hvis vi ikke bare kan vente til september måned, inden vi får nogle kloge menneskers udsagn om, hvordan vi laver en samlet plan. Det er alt, hvad jeg beder om. Det kan vel ikke være så dumt?

Kl. 14:30

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det den radikale ordfører, hr. Morten Østergaard.

Kl. 14:30

(Ordfører)

Morten Østergaard (RV):

Da Det Radikale Venstres klimaordfører, fru Margrethe Vestager, ikke kan være til stede, skal jeg på hendes og Det Radikale Venstres vegne meddele, at vi er positive over for dette beslutningsforslag. Vi

synes, det er en god idé at lave en national handlingsplan; der er i den grad brug for et overblik over det geotermiske potentiale i varmeforsyningen.

Vi kan jo konstatere også på debatten i dag, at regeringen fortsat holder Klimakommissionen foran sig som et værn. Men det er dog alligevel overraskende at høre bl.a. den konservative energiordfører bruge lang tid på at sige, at det skal ses i en helhed, når det er helt åbenlyst, at man, hvis man vil udnytte jordvarmen og det geotermiske potentiale, i sagens natur så er nødt til at analysere, hvor det findes henne, og hvordan man mest effektivt udnytter det. Og det er helt åbenbart, at det kræver en national handlingsplan, hvis det ikke bare skal blive tilfældighedens princip, der råder, men at det skal være en del af en samlet klimastrategi. Så der er absolut intet til hinder for at igangsætte arbejdet med en national handlingsplan for udnyttelsen af det geotermiske potentiale i varmeforsyningen, medmindre man ikke ønsker at udnytte det potentiale.

Derfor må vi for Det Radikale Venstres vedkommende sige, at vi synes, det er meget fornuftigt at få det overblik, for det er en omkostningsfuld måde at få varmeforsyning på, og det kræver viden og overblik, og derfor er det rigtig, rigtig fornuftigt at igangsætte arbejdet med en national handlingsplan hurtigst muligt.

Kl. 14:32

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Herefter er det Enhedslistens ordfører, hr. Per Clausen.

Kl. 14:32

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Regeringens og Dansk Folkepartis vente og se-strategi på klima- og energiområdet kommer også til udtryk i den her sag. Det er den samme grundholdning, som kommer til udtryk, når der bliver stillet konkrete forslag om, at man allerede nu skal drage den logiske konsekvens af de løfter, den samme regering har givet internationalt, nemlig at man vil reducere CO₂-udslippet i Danmark med mellem 80 og 95 pct. i 2050, og når der ud fra det bliver sagt, at vi, hvis vi skal leve op til det, skal have udfaset de fossile brændstoffer i Danmark inden 2050, og regeringen så svarer: Nej, vi må vente og se på, hvordan det kan lade sig gøre, når Klimakommissionen kommer med sin rapport.

Klimakommissionen er fyldt med kloge mennesker, som har sagt præcis det samme som oppositionen, nemlig at man skal udfase de fossile brændstoffer, og de er selvfølgelig også er klar over, at hvis man skal leve op til de løfter, man har givet internationalt, til tredjeverdenslande osv., er man nødt til at udfase de fossile brændstoffer inden 2050. Men der vælger regeringen at sige, at vi skal vente og se, til Klimakommissionen kommer med sin redegørelse.

Det samme absurde teater ser vi opført her. Ingen kan med fornuften i brug benægte, at anvendelsen af geotermi bliver en vigtig del af håndteringen af Danmarks energiudfordringer i fremtiden. Ingen kan benægte, at netop anvendelsen af geotermi i forhold til en række andre vedvarende energikilder er det, der kan give et løft. Ingen kan have nogen indvendinger imod det grundsynspunkt, at geotermi faktisk er et vigtigt element i at få en samlet løsning på den klima- og energiudfordring, vi står overfor.

Altså, ingen er i tvivl om, at der bliver brug for den her nationale handlingsplan, og det fremgår sådan set også af argumenterne, men alligevel siger man: Vent og se. Så kan man selvfølgelig sige, at regeringspartierne siger, at vi skal vente og se, til Klimakommissionen er kommet med sin rapport, og Dansk Folkeparti siger, at vi skal vente og se, til man skal til at forhandle energiforlig igen.

Jeg kan i hvert fald sige det på den måde, at jeg opfordrer de partier, som har fremsat det her beslutningsforslag, som jeg synes er et rigtig fornuftigt beslutningsforslag, til, at de ikke venter og ser længere end til efter næste valg, hvor der er et flertal for at sætte gang i de her ting. Og det valg må vi så håbe på kommer hurtigt, for hver eneste dag der er gået, uden at vi for alvor tager fat på at håndtere den klima- og energiudfordring, vi er stillet over for, er gået rigtig, rigtig dårligt.

Men fra Enhedslistens side er der altså fuld opbakning til det beslutningsforslag, der ligger her.

Kl. 14:34

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Ordføreren for forslagsstillerne, hr. Ole Hækkerup.

Kl. 14:35

(Ordfører for forslagsstillerne)

Ole Hækkerup (S):

Tak, formand. Vi kunne, fuldstændig som vi her er kommet med et forslag om at udnytte geotermi, være kommet med en række forslag – og kommer også med nogle andre forslag – på en række andre områder. Vi kunne være kommet med forslag om biogas, vi kunne være kommet med forslag om solvarme, om solceller, om bølgeenergi – en række elementer, som vi i virkeligheden alle sammen godt ved er en del af det, vi skal basere vores energiforsyning på i fremtiden.

Vi lider så – og det er jo det, man kan høre, når vi har den her diskussion – under flere problemer. Det første er, at uanset hvad man kommer med, er svaret, at vi skal vente på Klimakommissionen. Og når Klimakommissionen er kommet med sin rapport, skal vi vente på, at regeringen kommer med sit udspil til, hvad man skal gøre. Derfor kan vi sagtens befinde os i den situation, at det er om et år fra nu, at vi er klar. Oprindelig var Klimakommissionen sat til at komme med sin rapport sidste efterår; så havde vi måske været så langt, som vi kunne komme nu.

Jeg bliver helt grundlæggende nødt til at sige som den første pointe: Danmark kommer ikke foran og langt foran med et grønt forspring i international sammenhæng, hvis det, vi primært skal vente på, er politikere, der ikke vil tage sig sammen til at sige, hvad vi skal gøre med biogassen, hvad vi skal gøre med jordvarmen, hvad vi skal gøre med bølgeenergien osv. osv. Det er det første problem. Den første barriere, vi har, er ambitionsniveauet. Jeg synes sagtens, at vi kunne gå i gang med noget af det her, og jeg synes sagtens, at vi kunne sørge for at undersøge en masse af de her ting og i det her tilfælde udarbejde en plan, der ser på, hvad det er for nogle barrierer, der overhovedet er, for derefter at sige, at vi så har et ordentligt beslutningsgrundlag sammen med Klimakommissionens rapport, når regeringen skal fremlægge sit bud på, hvad dansk energipolitik skal være. Grundlæggende nytter det ikke noget at have tilrettelagt sin politiske kalender, sådan at vi skal have Klimakommissionens rapport, og derefter skal regeringen finde på et udspil. Det tilsammen ender med at blive et selvstændigt problem for Danmarks forsøg på at have et grønt forspring. Det er det ene.

Det andet er, at det jo ikke er sådan, at der først sker noget på det her område, den dag Klimakommissionen er kommet med sin rapport, den dag regeringen er blevet færdig med at lave sit forslag til en politik. Nej, situationen er en anden. For ikke så lang tid siden havde vi historien om Hjørring Varmeforsyning, som gerne ville gå i gang med at udnytte geotermien. De havde svært ved at få det til at fungere sammen med DONG, der overvejende er et statsejet selskab, og kom derfor ikke videre med at udnytte geotermien.

Jeg siger bare: Det, der helt grundlæggende er situationen her, er ikke, at der ikke sker noget, før politikerne tager sig sammen. Næh, situationen er en anden. Der er en masse mennesker, som gerne vil gøre noget, men der sker ikke noget, fordi de bliver forhindret i det, fordi vi ikke har en samlet plan for, hvordan vi overkommer barriererne. Er den måde, DONG beregner at de projekter skal betale sig på, rimelig? Bliver små fjernvarmeværker forhindret i at udnytte mu-

lighederne, fordi den måde, vi har indrettet varmeforsyningsloven på, måske skal justeres på et punkt eller to? Hvad er økonomien i det her? Det er alle de her ting. Det er bare en anden situation.

For det første har vi regeringen som et selvstændigt problem med den politiske kalender, man har tilrettelagt for dansk klima- og energipolitik. For det andet har vi en situation, hvor der står en masse mennesker og gerne vil i gang med lige præcis geotermien, men ikke kan komme til det, fordi de støder ind i eksempelvis en barriere med et overvejende statsejet selskab. Den slags kan vi komme ud over, hvis vi siger: Jamen så lad os lave en plan, og lad os få et overblik over de her barrierer.

Det er jo ikke sådan, at vi med det her forslag går ind og siger, at man skal gøre sådan og sådan, at det er sådan og sådan, at løsningen er. Nej, tværtimod. Det, vi gør med det her forslag, er at gå ind og sige: Lad os danne os et overblik over barriererne, lad os finde ud af, hvad det er for nogle forhindringer, der er, og lad os så tage fat på dem. Så kan man igen sige, at hvis der står nogle derude, der virkelig gerne vil i gang, må de vente på Klimakommissionens rapport. Det synes jeg, punkt 1, i sig selv er urimeligt over for de mennesker, og det er, punkt 2, på ingen måde den måde, Danmark får et grønt forspring på. Det, jeg grundlæggende synes er problemet i hele den debat, vi har på energi- og klimaområdet, er, at vi konsekvent skal vente på for det første Klimakommissionens rapport og for det andet regeringens udspil. For det får meget let karakter af følgende situation: O.k., vi har ikke nogen politik i øjeblikket, så derfor kan vi ikke gå med til noget, men til trods for at vi ikke har nogen politik i øjeblikket, overvejer vi til gengæld at anskaffe os en, måske sent på efter-

Kl. 14:39

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Det gav anledning til en kort bemærkning fra hr. Per Dalgaard.

Kl. 14:39

Per Dalgaard (DF):

Er hr. Ole Hækkerup ikke enig i, at en omlægning af den nuværende energiforsyning til vedvarende energi er en omfattende affære og ikke mindst omkostningstung, og at det derfor vil være smart at finde ud af, hvilke elementer man skal tage fat på først frem for at tage nogle delelementer ud, inden vi har fået et totalt overblik over, hvad vi egentlig vil med hensyn til vedvarende energi?

Både hr. Ole Hækkerup og en tidligere ordfører får det til at lyde, som om det der med geotermi er noget fuldstændig nyt, og at vi ikke aner, hvor det findes. Det passer jo ikke. Der ligger jo rapporter og sågar kort med nogle fine gule streger over Danmark, som viser, hvor der findes varmt vand i undergrunden. Så det ved vi alt om. Det handler selvfølgelig om at udnytte det, og det handler om at udnytte det på den bedste måde. Det er bl.a. Dansk Folkeparti også utrolig interesseret i, som jeg sagde i min ordførertale.

Men er hr. Ole Hækkerup ikke enig i, at det er en omfattende affære at gå fra den nuværende energiforsyning til vedvarende energi? Kl. 14:40

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen): Ordføreren.

Kl. 14:40

Ole Hækkerup (S):

Nej, jeg mener ikke, at man nødvendigvis kan sætte sig ned og sige, at der bliver nødt til at være en samlet plan først, som indeholder alle elementer. Tværtimod. Hvis vi virkelig skal rykke på noget af den grønne energi, skal vi spørge: Hvem er det, der gerne vil i gang? Hvad er det for barrierer, de løber ind i? Er det så noget, vi kan gøre noget ved?

Jeg vil sige til hr. Per Dalgaard, at han skal lægge mærke til, at det, jeg går ind og siger her, ikke er, hvordan vi skal fjerne barriererne. Det, jeg går ind og siger her, er, at der er nogle folk derude, der gerne vil gøre noget, og som vil flytte Danmark i en grønnere retning og bidrage til, at Danmark får et grønt forspring. Lad os få undersøgt, hvad det er for nogle barrierer, de støder ind i. I det øjeblik vi har overblik over alt, hvad der er af barrierer for at flytte det her land i en grønnere retning, for at få et grønt forspring, har vi også et virkelig grundigt beslutningsgrundlag, når vi skal sige, hvad det så overordnet set er for en energipolitik, vi skal lave. Det er lige præcis der, pointen er. Når man spørger, hvad den store sammenhæng skal være, har vi lige præcis brug for at have kortlagt alle de her barrierer, så vi kan sørge for hurtigt og effektivt at rydde det af vejen for alle dem, der gerne vil i gang.

Kl. 14:41

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Per Dalgaard.

Kl. 14:42

Per Dalgaard (DF):

Det overrasker mig, at hr. Ole Hækkerup ikke mener, at det er en omfattende affære at gå fra det nuværende system til vedvarende energi. Men det er selvfølgelig et holdningsspørgsmål. Det kan være, det er, fordi vi måske har en forskellig tilgang til teknikken i det, det ved jeg ikke. Men der er jo en række barrierer, som vi skal diskutere. Der er nogle skattemæssige problemer i forbindelse med at gå over til en energikilde, som der ingen afgifter er på, hvilket gør, at statskassen jo drænes. Så der er problematikker i det. Der er tekniske problemer, og der er DONG-problematikker, som løses hen ad vejen, i og med at den eneret, de har til undergrunden, forsvinder.

Jeg synes da, at det kræver et overblik af bare et vist niveau, så vi kan se, hvilken vej der er smartest at gå som nummer et, to og tre.

Kl. 14:4

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 14:42

Ole Hækkerup (S):

Så er pointen præcis, at når vi skal have det overblik, bliver vi nødt til at have fat i alle dem, der driver udviklingen, så vi kan spørge: Hvad er det så, der er barrierer for jer? Det er lige præcis derfor, at det her Folketing har brug for at træffe en beslutning om, at vi skal have et overblik over de barrierer. Det kunne også være inden for andet end geotermi. Så har vi det rigtig gode beslutningsgrundlag, og så satser vi på, at udviklingen ikke kun er noget, der skal komme oppefra, men lige så vel komme af den idérigdom, der findes udeomkring. Det er i virkeligheden derfor, at eksemplet fra Hjørring er så godt, for det handler om, at der er nogle, der gerne vil i gang, men synes, at det er svært at komme i gang. Så skal vi selvfølgelig se på, hvad det er for nogle barrierer, de render ind i.

Jeg har jo hørt, at man i flere af ordførertalerne peger på biogas og alle mulige forskellige ting, som er en del af fremtidens energisystem. Vi skal da sørge for hvert eneste af de elementer, som vi alle sammen godt ved er en del af fremtidens energiforsyning i Danmark, og vi skal have ryddet op i, hvad der ligger af barrierer. Det kan vi så gøre i en samlet beslutning, men vi bliver nødt til at kende barriererne på forhånd, sådan at ting bliver muligt for det lokale led og de initiativrige folk, der er drivende for udviklingen, i stedet for at alle barre sætter sig ned og venter på den store nationale plan.

Kl. 14:43

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Det Energipolitiske Udvalg. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

26) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 228:

Forslag til folketingsbeslutning om sammenhængende varmeplaner på fjernvarmeområdet.

Af Ole Vagn Christensen (S) m.fl. (Fremsættelse 16.04.2010).

Kl. 14:44

Forhandling

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Forhandlingen er åbnet. Klima- og energiministeren.

Kl. 14:44

Klima- og energiministeren (Lykke Friis):

Tak for forslaget fra Socialdemokraterne. Jeg synes, det er udmærket, at vi får lejlighed til at drøfte varmeplanlægning, fjernvarmeudbygning og omstilling til mere vedvarende energi, og hvordan fjernevarmesektoren fortsat udvikler sig og er konkurrencedygtig med andre nye teknologier. Regeringen har sympati for intentionerne bag forslaget; det giver god mening, at kommunerne udarbejder sammenhængende varmeplaner for en udbygning af fjernvarmen, hvori alle energiformer og energisystemer sammentænkes. Regeringen har som opfølgning på kommuneaftalen 2010 sammen med KL igangsat et arbejde, som skal føre til, at kommunerne bliver bedre rustet til at planlægge omstillingen til et mere fleksibelt og energieffektivt energisystem med mere vedvarende energi og mindre energiforbrug. Desuden har jeg drøftet spørgsmålet om forskning og udvikling på fjernvarmeområdet med Dansk Fjernvarme i anledning af deres hvidbog.

Jeg vil nu kort resumere hovedelementerne i forslaget. Dernæst vil jeg gøre rede for regeringens arbejde med strategisk energiplanlægning og de muligheder, der allerede er for at få midler til forskning og udvikling på fjernvarmeområdet, og regeringens holdning til forslaget.

B 228 pålægger regeringen at sikre et koordineret arbejde, der som minimum skal føre til, at der er retningslinjer for, at fjernvarmen kan udbygges over kommunegrænserne, at der foregår den nødvendige forskning og udvikling, og at økonomien til forskning og udvikling sikres gennem aftaler med branchens parter, og ved etablering af en fond.

Den tidligere klima- og energiminister nedsatte i 2009 en arbejdsgruppe om strategisk energiplanlægning mellem KL og Energistyrelsen. Arbejdsgruppen har undersøgt, hvordan kommunerne kunne få de rette forudsætninger for at planlægge omstilling til et energisystem med mere vedvarende energi og mindre energiforbrug. Regeringen nedsatte bl.a. på baggrund af deres oplæg fra marts i år og som opfølgning på kommuneaftalen 2010 sammen med KL endnu en arbejdsgruppe om klimatilpasning, energibesparelse og kommuneaftalen 2010 sammen med KL endnu en arbejdsgruppe om klimatilpasning, energibesparelse og kommuneaftalen 2010 sammen med KL endnu en arbejdsgruppe om klimatilpasning, energibesparelse og kommuneaftalen 2010 sammen med KL endnu en arbejdsgruppe om klimatilpasning, energibesparelse og kommuneaftalen 2010 sammen med KL endnu en arbejdsgruppe om klimatilpasning, energibesparelse og kommuneaftalen 2010 sammen med KL endnu en arbejdsgruppe om klimatilpasning, energibesparelse og kommuneaftalen 2010 sammen med KL endnu en arbejdsgruppe om klimatilpasning, energibesparelse og kommuneaftalen 2010 sammen med KL endnu en arbejdsgruppe om klimatilpasning, energibesparelse og kommuneaftalen 2010 sammen med KL endnu en arbejdsgruppe om klimatilpasning, energibesparelse og kommuneaftalen 2010 sammen med KL endnu en arbejdsgruppe om klimatilpasning, energibesparelse og kommuneaftalen 2010 sammen med KL endnu en arbejdsgruppe om klimatilpasning, energibesparelse og kommuneaftalen 2010 sammen med KL endnu en arbejdsgruppe om klimatilpasning, energibesparelse og kommuneaftalen 2010 sammen med KL endnu en arbejdsgruppe om klimatilpasning energibesparelse og kommuneaftalen 2010 sammen med KL endnu en arbejdsgruppe om klimatilpasning energibesparelse og kommuneaftalen 2010 sammen med KL endnu en arbejdsgruppe energibesparelse energib

nale energiplaner. Denne arbejdsgruppe har arbejdet videre på den første arbejdsgruppes anbefalinger, det gælder bl.a. den første arbejdsgruppes anbefaling om, at kommunerne i deres arbejde med energiplanlægning vil få brug for nogle overordnede retningslinjer, sikring af adgang til forskellige data samt vejledningsmateriale. Her er der sat flere arbejder i gang.

Med hensyn til indførelsen af en obligatorisk energiplanlægning i kommunerne lyder anbefalingen i rapporten, at det kan indgå i overvejelserne senere på året om en ny energiaftale, og at KL og Klimaog Energiministeriet indgår i en fortsat dialog med hinanden og andre relevante parter om at udvikle et beslutningsgrundlag om dette. Det er en anbefaling, jeg bakker op om, og jeg ser frem til at diskutere strategiske energiplaner i de kommende energiforhandlinger, når beslutningsgrundlaget er på plads.

Der er mange spændende perspektiver i ideen, bl.a. om sådanne planer kan sikre en højere grad af sammentænkning mellem lokale og nationale målsætninger og rentabilitet. Men arbejdet bør tage udgangspunkt i Klimakommissionens rapport til efteråret og regeringens udspil til, hvordan vi bedst muligt omstiller energisystemerne til at blive uafhængige af fossile brændsler.

Så kommer jeg til mulighederne for forskning og udvikling på fjernvarmeområdet. Der er allerede gode muligheder for at søge om tilskud og midlerne dertil. ForskEL-programmet, der administreres af Energinet.dk, og en PSO-ordning kan yde støtte til kraft-varmeområdet. Der er også andre ordninger, der kan støtte den nødvendige udviklingsindsats. EUDP-programmet yder tilskud til den energiteknologiske udvikling i Danmark, herunder kraft-varme og fjernvarme.

Regeringen kan på den baggrund ikke støtte forslaget, det gælder både forslaget om sammenhængende varmeplaner for fjernvarmeområdet og forslaget om at støtte forskning og udvikling.

Kl. 14:48

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Ole Vagn Christensen for en kort bemærkning.

Kl. 14:48

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg er nødt til at spørge klimaministeren, efter have hørt om den her måde at afvise forslaget på, om ministeren er uenig med os i, at der er behov for nogle retningslinjer, for at fjernvarmen kan udbygges over kommunegrænserne, således at man kan etablere fornuftige samarbejder. Det giver den nuværende lov ikke mulighed for. Det er mit ene spørgsmål til ministeren.

Angående forskning og udvikling har jeg forstået ministeren sådan, at ministeren faktisk er enig heri.

Kl. 14:49

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 14:49

Klima- og energiministeren (Lykke Friis):

Jamen det skal bestemt ikke forstås på den måde, at jeg ikke mener, at vi skal videre med hensyn til den strategiske energiplanlægning i kommunerne. Det er jo præcis også det, som regeringen har sat i gang i samarbejde med KL, og som jeg netop også her fremførte, at det er forslaget fra den arbejdsgruppe, nemlig at det skal vi se på i forbindelse med den nye energiaftale. Så det arbejde er allerede sat i gang.

Med hensyn til spørgsmålet om forskning er det jo sådan, at vi har forskningsmidler, såsom EUDP, som der er mulighed for at søge også for fjernvarmesektoren. Jeg vil da gerne sige her i dag, at jeg da så sandelig også håber, at det kommer til at ske fremover, at man i endnu højere grad så retter ind på opmærksomheden omkring de midler, der allerede er i dag.

Kl. 14:50

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Ole Vagn Christensen.

Kl. 14:50

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg må forstå det sådan, at ministeren ikke er afvisende over for forslaget om, at der er behov for nogle retningslinjer, for at fjernvarmen kan udbygges over kommunegrænserne, men at ministeren har en vis uvilje mod, at der er andre, der sådan set kommer og påpeger det, der kunne være et grundlag, hvorom vi kunne samles.

Så må jeg også anholde den påstand, som ministeren kom med angående økonomien omkring forskning og udvikling. Der er et væsentligt element i det forslag, nemlig at det skal aftales med branchens partnere. Det anser jeg sådan set også for at være noget, som ministeren er enig i ved at sige, at det ikke foregår i dag. De muligheder er ikke til stede i dag, men de muligheder kunne komme op at stå, netop ved at branchens partnere kunne få indflydelse.

Kl. 14:51

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 14:51

Klima- og energiministeren (Lykke Friis):

Jeg mener bestemt ikke, at jeg har givet udtryk for nogen uvilje inden for det her felt, snarere tværtimod. Der er ikke tale om, at det, fordi det er noget, som oppositionen fremfører, er vigtigt. Pointen er bare, at arbejdet er i gang. Altså, vi har allerede nedsat en gruppe, netop med kommunerne, der ser på det her, og som siger, at i forbindelse med den nye energiaftale skal vi altså i endnu højere grad se på strategisk energiplanlægning i kommunerne. Så det arbejde er jo altså allerede sat i gang.

Så er det så sådan – og det kan godt være, at vi så er uenige om det – at det igen skal ses i et samlet hele. Det der med at kaste sig ud og lave en strategi på et tidspunkt, vi ikke har brikkerne i puslespillet, venter vi altså med til Klimakommissionens rapport, og det er ikke et udtryk for nogen form for vent og se-politik. Det er et udtryk for, at vi altså meget gerne vil handle på et oplyst grundlag.

Med hensyn til forskning som sådan var det jo, som jeg sagde, at der var midler i forvejen, som man kan søge, og jeg ser meget gerne, at man i højere grad søger – også fjernvarmesektoren – de midler, der er.

Kl. 14:52

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ministeren. Det er hr. Jens Kirk som ordfører for Venstre.

Kl. 14:52

(Ordfører)

Jens Kirk (V):

Socialdemokraterne skal ikke have utak for det beslutningsforslag, som giver os en mulighed for at diskutere varmeplaner for fjernvarme. I beslutningsforslaget lægges op til, at der skal opstilles retningslinjer for, hvordan fjernvarmen kan udbygges over kommunegrænserne og fortsat forskning og udvikling, så Danmark opretholder sin førerposition inden for fjernvarmen og etablering af en fjernvarmeudviklingsfond.

Grundlæggende finder vi i Venstre, at intentionerne bag forslaget er meget sympatiske. Fjernvarmeområdet er således en vigtig kilde til at sikre et energieffektivt samfund. I den forbindelse virker det også oplagt, at kommunerne samarbejder og udarbejder varmeplaner, så energiformer og energisystemer sammentænkes. Når det er sagt, mener vi imidlertid i Venstre, at timingen i dette forslag er helt

forkert. I Venstre mener vi således, at vi skal afvente Klimakommissionens rapport til efteråret, som kommer med nogle anvisninger på og også detaljerede oplysninger om enkelte ting, så vi bedst muligt kan gennemføre en samlet strategi for, hvordan vi kan omstille energisystemerne, så Danmark kan blive uafhængigt af fossile brændsler. Derfor vil det på nuværende tidspunkt ikke være hensigtsmæssigt at starte nye tiltag, hvoraf en hel del allerede er i gang, før vi får et fuldt overblik over, hvilken vej vi skal gå.

Med hensyn til forsknings- og udviklingsmidler vil jeg blot gøre opmærksom på, at der allerede er en række muligheder for at søge midler til udvikling inden for fjernvarme. Det drejer sig eksempelvis om EUDP-midlerne.

På den baggrund kan Venstre ikke støtte forslaget.

Kl. 14:54

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Ole Vagn Christensen.

Kl. 14:54

Ole Vagn Christensen (S):

Det er jo dejligt, at Venstre finder det forslag, vi er kommet med, ret så sympatisk, men jeg synes, det er mærkeligt, at man så begynder at tale om, at timingen er forkert. Hvad er der forkert i, at man får udarbejdet nogle retningslinjer for, at fjernvarmen kan udbygges over kommunegrænserne? Hvad er det, der er forkert i, at man sådan set får afgivet et signal om, at vi ønsker, at det kan ske? Hvorfor skal det syltes i en kommission?

Kl. 14:55

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 14:55

Jens Kirk (V):

Jamen jeg kan virkelig ikke se, vil jeg sige til hr. Ole Vagn Christensen, at det syltes i en kommission. Kommissionen sidder dog for at finde løsninger og udvikle ting og sige: Hvad kan vi, og hvad kan vi ikke? Hverken hr. Ole Vagn Christensen eller undertegnede er jo de største genier på det her område; vi lytter gerne til andre, som har noget forstand på det her, og som kommer med de oplysninger, vi skal bruge for at tage en beslutning, når tiden er inde.

Kl. 14:55

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Ole Vagn Christensen.

Kl. 14:55

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg vil sige til hr. Jens Kirk, at jeg synes, det er ynkeligt med den der form for argumentation, man ligesom prøver på at sylte det her ind i. Det her drejer sig om nogle retningslinjer – det var det, jeg stillede spørgsmålet om – således at vi ikke behøver at vente på noget som helst. Hvad er det, der skaber nervøsiteten? Er det, at Venstre ikke vil have udbygget fjernvarmen? Er det det, der skaber nervøsiteten i hr. Jens Kirks udlægning af den her tekst? For det at handle over kommunegrænserne er jo sådan set et spørgsmål om, at man samordner.

Kl. 14:56

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

K1 14:56

Jens Kirk (V):

Vi er jo ikke uenige om det her, vil jeg sige til hr. Ole Vagn Christensen, men jeg tror heller ikke, at hr. Ole Vagn Christensen i dette

øjeblik kan sige, hvad der er det rigtige. Hvordan skal vi samarbejde på tværs af kommunegrænserne? Vi er jo knap helt klare over, hvor mange ressourcer der er på de forskellige områder til at indgå i det her system, og derfor skal vi da helt klart have det afdækket: Hvilke ting kan bruges? Hvor store mængder har vi? Og hvor meget kan der bruges her og der? Tak.

Kl. 14:56

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Anne Grete Holmsgaard for en kort bemærkning.

Kl. 14:56

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Tak. Det er jo sjovt, at alle energidebatter herinde kommer til at handle om, at regeringen desværre ikke kan sige noget, før Klima-kommissionen kommer med sit oplæg den 28. september. Men jeg kunne forstå på klimaministeren før, at umiddelbart efter det, så kommer regeringen med sit udspil om, hvad den vil. Er det også Venstres ordførers holdning, at det kommer umiddelbart derefter, altså at vi kan regne med, at det kommer i oktober 2010?

Kl. 14:57

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 14:57

Jens Kirk (V):

Til fru Anne Grete Holmsgaard kan jeg sige: Jeg er fuldstændig enig med klima- og energiministeren.

Kl. 14:57

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Anne Grete Holmsgaard.

Kl. 14:57

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Så er Venstres ordfører er altså uenig med statsministeren, der har sagt to ting, nemlig lige inden årsskiftet og lige efter årsskiftet. Det er jo et svært moralsk spørgsmål at stille en Venstreordfører, men hvem er Venstreordføreren mest enig med? Er det klimaministeren, der sagde: umiddelbart efter, at Klimakommissionen kommer med sit oplæg den 28. september? Eller er det statsministeren, og da hvilken af statsministerens udlægninger?

Kl. 14:57

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 14:57

Jens Kirk (V):

Om det emne at sætte sig mellem to stole kunne der snakkes længe, og derfor forholder jeg mig til det, klima- og energiministeren siger her: Når det kommer, så kommer det.

Kl. 14:58

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Det kommer nok før eller efter årsskiftet, det er der ingen tvivl om.

Det er hr. Per Dalgaard som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 14:58

(Ordfører)

Per Dalgaard (DF):

Også det her B 228 bevæger sig sådan lige på kanten af den eksisterende energiaftale, som står over for en genforhandling i 2010 og 2011. Derfor finder Dansk Folkeparti, at det ikke er nu, der skal la-

ves en sammenhængende varmeplan, men at vi til den tid skal lave en plan, som involverer al den vedvarende energi, vi gerne vil have her i landet.

Det er ikke kun, fordi vi føler, at det er sådan på kanten af den aftale, der allerede findes, at vi ikke kan acceptere det, men fordi det, som det fremgår af beslutningsforslaget, allerede findes. Det er simpelt hen forkert, når der står i beslutningsforslaget, at kommunerne ikke prioriterer varmeplaner. Det er også forkert, når det antydes, at disse planer i dag ikke er kommunegrænseoverskridende, for det er de allerede i stor stil i dag.

Jeg har et eksempel på det fra et blad, der hedder Fjernvarme, som jeg er sikker på, at hr. Ole Vagn Christensen også får. Der står 10/2009 – jeg ved ikke, om det er nr. 10, eller om det er fra oktober måned 2010, men det er sådan set lidt lige meget. Der står:

Fjernvarmesystemet i Århus Kommune er forbundet med fjernvarmesystemerne i Hørning i Skanderborg Kommune og med Hornslet i Syddjurs Kommune og med Odder i Odder Kommune.

Altså, det er dog trods alt tre kommuner, der er involveret i det her lille store koncept, hvor der bliver fjernvarmeproduceret ude på Studstrupværket, som jeg er sikker på, at hr. Ole Vagn Christensen også kender, til Århus og Skanderborg Kommuner og derefter videre til Odder Kommune.

Så jeg kan slet ikke forstå, hvorfor der står, at det ikke findes i dag. Og jeg kan heller ikke forstå, at kommunerne ikke prioriterer varmeplanerne. I det kommunale hjemland, jeg kommer fra, har vi da i hvert fald ofte fået henvendelser fra fjernvarmeværker om, at vi måske skulle gå over til fjernvarme.

Nu er det lidt problematisk i mit hus. Jeg tør næsten ikke sige, at mit hus er elopvarmet, men det blev det fra en gang sidst i halvfjerdserne, hvor regeringen herinde sagde, at jeg fik støtte, hvis jeg ville lade det elopvarme. Nu kan det være, at det kommer på banen igen – hvem ved?

Men den danske fjernvarmeforsyning er jo en af de energiforsyningskilder, som Danmark kan være stolt af at have lavet, og som vi er blevet verdensførende på, og den industri skal have tak for det. Dansk Folkeparti vil til enhver tid støtte udbredelsen til Europa og verden af det danske fjernvarmesystem, som er fantastisk godt, men for nærværende synes vi ikke at det her beslutningsforslag har nogen gang på jord. Vi vil gerne se energiforsyningen i en større sammenhæng, når Klimakommissionen kommer med sin rapport her til efteråret.

Kl. 15:01

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Ole Vagn Christensen.

Kl. 15:01

Ole Vagn Christensen (S):

Hr. Per Dalgaard talte om noget, der er på kanten, og om, at det faktisk var noget, man bare kunne gøre – det, der sådan set er foreslået her. Det er jo ikke hele sandheden.

En varmeplan kan i dag ikke realiseres ud over kommunegrænserne, men det er helt klart, at omkring de store kraft-varme-værker er der foregået noget, men det er ikke et spørgsmål om, at kommunerne har haft muligheden for at have nogle retningslinjer for at kunne bygge det ud over kommunegrænsen, og det håber jeg hr. Per Dalgaard er enig med mig i, for sådan har jeg i hvert fald forstået tingene.

Men jeg må jo forstå det på den måde, at man i stedet for at få gjort noget ved tingene, ved at vi træffer nogle beslutninger, ønsker man at lægge det over i nogle andres hænder, altså udbygningen af fjernvarmen, selv om man er positiv, men jeg kan ikke rigtigt se det positive.

Kl. 15:02

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 15:02

Per Dalgaard (DF):

Altså, hvis det forholder sig sådan, som hr. Ole Vagn Christensen siger, så har Århus Kommune jo begået lovbrud af en eller anden art, fordi de jo rent faktisk har en varmeforsyning, som forsyner både Skanderborg Kommune og Odder Kommune. At de så føler, at de bør trække det tilbage, kan jeg næppe forestille mig, og jeg vil da opfordre dem til at fortsætte med det. Så jeg forstår ikke, at hr. Ole Vagn Christensen siger, at det ikke er muligt i dag. Når jeg tænker over det, så tror jeg da egentlig også, at derude på Djursland, hvor jeg bor, findes der nogle kommunegrænseoverskridende varmeforsyninger. Nu er kommunerne jo blevet slået sammen her for nogle år siden, men i gamle dage, havde jeg nær sagt, var der jo otte kommuner på Djursland, og jeg er helt sikker på, at nogle af de forsyningsværker, der var derude, leverede fjernvarme på tværs af kommunegrænserne.

Kl. 15:03

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Ole Vagn Christensen.

Kl. 15:03

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg er nødt til at sige angående de varmeplaner, som vi sådan set ønsker at kommunerne iværksætter, at der er denne begrænsning. Det handler jo om, hvordan man får det hele bygget sammen i en varmeplan i et område og dermed får udnyttet de varmekilder, der er til stede.

Derfor er jeg nødt til at spørge hr. Per Dalgaard: Hvis det nu viser sig, at jeg har ret i min vurdering af det her, kan vi så snakke om det i udvalget, og er hr. Per Dalgaard så til sinds at gå ind for forslaget?

Kl. 15:03

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 15:03

Per Dalgaard (DF):

Jeg kan love hr. Ole Vagn Christensen, at jeg vil snakke alt, hvad det skal være, om det her – ofte, hele tiden. Men lige præcis at støtte forslaget her og nu synes jeg altså igen er en postgang for tidligt. Jeg vil meget gerne have en overordnet plan, hvor vi kan få udbygget det her, og jeg tror altså stadig væk ikke helt på, at der er de restriktioner, hr. Ole Vagn Christensen påpeger. Det er i hvert fald ikke det, vi kan se ude i landskabet.

Kl. 15:04

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Morten Østergaard.

Kl. 15:04

(Ordfører)

Morten Østergaard (RV):

Da Det Radikale Venstres klimaordfører, fru Margrethe Vestager, ikke kan være til stede, skal jeg på vores vegne meddele, at vi er positivt indstillet over for beslutningsforslaget. Jeg skal også indledningsvis takke gode kollegaer i SF og De Konservative for, at vi kunne få lov til at træde ind her i rækkefølgen, så alting kan lade sig gøre, også for et af de mindre partier.

Men vi har længe ment, at der er behov for en national varmeplan, for det er selvfølgelig helt afgørende for vores ambitioner på energiområdet, at vi sørger for, at vores varmeplanlægning er helt up to date. Det kræver en større grad af koordination end den, vi har i dag, og derfor tror vi, at forudsætningen for at få fornuftige kommunalt koordinerede varmeplaner er, at der også er en national ramme at planlægge inden for. Jeg besøgte selv i går Vestjylland, hvor man jo arbejder meget ihærdigt med også at få nogle af dem i industrien, der bruger rigtig meget energi, rigtig meget varme, involveret i de her ting og få skabt muligheder for at mindske spildvarme, som det også fremgår af beslutningsforslaget her, og få udnyttet både det og returvarme ind i systemet.

Der er en lang række reguleringsmæssige og afgiftsmæssige problemer i det, som man selvfølgelig også er nødt til at kigge på. Det er derfor, man må sige, at det at lave en samlet plan og sikre en tværgående koordinering er en hjælp for alle de gode kræfter, som faktisk er i gang – en hjælp for nogle af de gode initiativer, der tages rundtomkring, også i det Udkantsdanmark, der har fået rigtig meget velfortjent opmærksomhed på det seneste. Men det kræver også, at vi herinde i Folketinget og hos regeringen er klar til at tage ansvar for at sikre, at de her mange bække små bliver ledt sammen og kommer ind at trække på samme hammel, og det kræver altså, at man er villig til at koordinere på tværs og også sikre, at det foregår i en national ramme. Derfor er vi altså positivt indstillet over for beslutningsforslaget.

Kl. 15:06

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Fru Anne Grete Holmsgaard som ordfører.

Kl. 15:06

(Ordfører)

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Vi er enige med Socialdemokraterne i, at det er godt at få en bedre koordination mellem kommunerne om udbygningen med fjernvarme. Der er efter vores mening ingen tvivl om, at vi skal udbygge med fjernvarme. Det er en god og effektiv måde at varmeforsyne i hvert tilfælde dele af landet på, naturligvis ikke hele landet, for nogle steder ligger boliger og erhvervsbygninger så spredt, at det er en ineffektiv måde at bruge fjernvarme på.

Vi ser det her som ét element i at få en samlet varmestrategi, og det synes vi er rigtig vigtigt at få, og vi har et beslutningsforslag, som vi skal behandle i næste uge, som netop handler om at lave en samlet varmestrategi. Det er jo sådan, at det er kommunerne, der er myndighed for varmeplanlægningen lokalt, men det er jo svært at være lokal planlæggende myndighed i 98 forskellige kommuner, hvis ikke man har en overordnet ramme. Sagt med andre ord: Man har brug for at vide, hvor Folketinget vil hen med energibesparelser. Altså, hvad forventer man at der overhovedet skal bruges af varme over de næste 10, 20, 25 år, i takt med at vi får isoleret vores eksisterende boliger bedre, også vores erhvervsbygninger, i takt med at industrien kommer til at bruge mindre varme, fordi der bliver flere investeringer i energieffektivitet, og i takt med at vi får lavenergiboliger inden for den del af det, der handler om nye boliger? Men man har jo også brug for et klart signal om, hvad der skal ske med vores affald, hvor meget man går efter, der skal genanvendes, og hvor meget af det, der er tilbage, der så skal brændes eller på anden måde bruges til energi.

Så har vi i høj grad brug for at give et svar herindefra på, hvad der skal ske med vores naturgasforsyning. Det er jo sådan, at vi bruger naturgas både i kraft-varme-værkerne og individuelt ude i den enkelte bolig. Og det største af naturgasselskaberne, som er det helt dominerende, er ude af sin gæld om 4 år, og hvad skal der så ske med det naturgasselskab? Der er sådan en række ting, der skal svares på, for at man som kommune virkelig kan gå effektivt til værks med at lave en – man kan sige – optimal eller tæt på optimal varmeplan-

lægning. Der er det her så ét element i det, men vi mener, at der skal være en samlet strategi, og det mangler rigtig meget.

Det er også helt klart, når man kigger ud over kommunelandskabet, at så er der mange kommuner, der rigtig gerne vil ændre deres varmeforsyning og gøre den mere effektiv, men også gøre den mere grøn. Hovedstaden har lige lavet en varmeplan for ikke ret lang tid siden. I Trekantområdet arbejder man sammen om det, og der kunne nævnes en række andre kommuner, hvor man arbejder på det her. De får ringe hjælp, som det er nu, fra Folketingets side. Det var den ene del af forslaget.

Den anden del handler om at styrke forskning og udvikling inden for fjernvarmeområdet. Det synes vi er en rigtig god idé. Der er ikke forsket og udviklet ret meget på fjernvarmeområdet inden for de seneste par år. Vi synes derimod ikke, at det er en rigtig god idé at lave en ny kasse – det, der her hedder en fjernvarmeudviklingsfond. Vi synes, at vi i forvejen har mange kasser på det her område, og det bliver sværere og sværere, når man skal søge om penge til forskellige forsknings-, udviklings- og demonstrationsprojekter, for der bliver flere og flere kasser, man skal kigge på. Mange gange må man søge mange forskellige kasser parallelt for at have en eller anden chance for, at man får sin forskning og udvikling finansieret eller delfinansieret.

Vi synes sådan set, at der er brug for, at man samler det noget mere og har nogle puljer, der virkelig har substans, men at man så samtidig virkelig styrker den her del af det. Der er det klart, at det jo heller ikke går, uden at der er medspil fra sektoren og fra de mange forskere, der sidder på området. De skal jo være aktive i det her, og det skal de virksomheder også være, der er samlet i fjernvarmeindustrien. Det tror jeg bestemt også at de meget gerne vil. Så jeg synes, at der er grund til at følge det her område og virkelig opmuntre til, at man søger midler til at få styrket fjernvarmeforskningen. Det gælder, hvad enten det er rørene, vi snakker om, eller det er selve systemerne, vi snakker om, men jo også det med at få udbredt fjernvarmen til større dele af verden.

Lad os bare se på Europa. Der er ikke ret mange lande i Europa, der virkelig bruger fjernvarme. Ja, der er Danmark, der gør det, der er Polen, der gør det. Hvis man tager til Tyskland, vil man se, at de næsten ikke bruger fjernvarme der. Det betyder i virkeligheden, at den varme, man får gratis, når man producerer el, smider man enten ud i vandet eller også smider man den op i luften i stedet for at bruge den til at opvarme boliger og industri med. Det kunne faktisk give et fantastisk spring fremad for vores alt for store udslip af klimagasser i Europa, hvis bare vi gik i gang med at bruge noget mere fjernvarme.

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Det er hr. Jakob Axel Nielsen som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 15:11

Kl. 15:11

(Ordfører)

Jakob Axel Nielsen (KF):

I Det Konservative Folkeparti er vi fuldstændig enige med fru Anne Grete Holmsgaard i, at der er meget, meget store teknologiske gevinster for Danmark ved at udbygge og vedligeholde det forspring, vi har på fjernvarmeområdet; Danmark har en god industri inden for fjernvarme, og jeg er enig i, at det skal vedligeholdes.

Som jeg har forstået det, og som Det Konservative Folkeparti har forstået det, er regeringen i gang med et samarbejde med kommunerne om, hvordan kommunerne bliver bedre rustet til at udbygge med mere fjernvarme og hele omstillingen til mere fleksible energisystemer. Jeg har ligeledes forstået på ministeren, at hun er i kontakt med Dansk Fjernvarme, og derfor synes jeg ikke, at det nytter meget at pålægge en dobbelt forpligtelse.

Derfor er vi imod beslutningsforslaget, men jeg kan sådan set godt se fornuften i, når vi nu er på et forligsbelagt område, hvor der er en bred enighed, at ministeren inviterer alle Folketingets energiordførere over – det vil jeg da opfordre ministeren til at gøre – og giver dem en redegørelse for, hvad status er for dansk fjernvarmeteknologi i dag, hvad status er for de forhandlinger, som regeringen fører med kommunerne, og hvad status i det hele taget er for de forhandlinger, som ministeren fører med Dansk Fjernvarme. Det har vi alle en interesse i, men vi kan ikke støtte et forslag, der går ind og pålægger en forpligtelse, som ministeren allerede er godt i gang med.

Kl. 15:13

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Ole Vagn Christensen.

Kl. 15:13

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg vil godt spørge hr. Jakob Axel Nielsen om det, som han var lidt inde på, med, at man eventuelt kan forcere den her proces – sådan må jeg forstå det, der blev sagt – ved at invitere de forskellige energipolitiske ordførere. Hvad skulle resultatet blive af denne drøftelse, hvis det ikke er det, der står i beslutningsforslaget om, at vi skal give mulighed for, at varmeplaner kan blive grænseoverskridende? Er der andre resultater, man sådan set kan påpege? Jeg anser det her for at være den væsentligste barriere, men det kunne jeg godt tænke mig at få lidt at vide om.

Kl. 15:14

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 15:14

Jakob Axel Nielsen (KF):

Jeg ser ingen barrierer, og jeg har ikke talt om, at der er noget, der skal forceres. Vi er bare alle sammen interesseret i, at fjernvarme bliver udbygget i Danmark, dels for at sikre, at varme ikke går til spilde, dels fordi det er en stor industri i Danmark. LOGSTOR leverer rørene, og Danfoss og Grundfos er underleverandører til LOGSTOR. Det har vi en interesse i at vedligeholde, sådan at det også kan blive fremtidens eksport af arbejdspladser.

Når nu ministeren allerede er i gang med et arbejde, som man vil blive pålagt med det her beslutningsforslag, er vi altså imod beslutningsforslaget. Men vi deler da forslagsstillernes interesse for fjernvarme, og det er derfor, jeg står her på talerstolen og opfordrer ministeren til at sige: Kom over og hør, hvad vi har gang i. Kom over og få en status på, hvordan det går med samarbejdet med kommunerne om, at de får udbygget fjernvarme. Kom over og hør, hvordan det går med mine drøftelser med Dansk Fjernvarme. For vi har da en interesse i at vedligeholde den position, vi har, og udbygge den position, vi har, teknologisk.

Kl. 15:15

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Ole Vagn Christensen.

Kl. 15:15

Ole Vagn Christensen (S):

Kunne vi få det om udbygningen lidt mere præciseret, for jeg deler fuldt ud de betænkeligheder, som hr. Jakob Axel Nielsen udtaler om, at der ikke sker nok på området, og at det kan betyde, at Danmark mister sin position. Vi har faktisk syntes, at det her område var et område, hvor man godt kunne forcere lidt mere end det, der er lagt op til. Er hr. Jakob Axel Nielsen ikke betænkelig ved, at vi sådan set

taber lidt konkurrenceevne, ved at vi handler på den måde, som vi gør, altså ved at vi hele tiden skal have det op i nogle kommissioner? Kl 15:16

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Jakob Axel Nielsen.

Kl. 15:16

Jakob Axel Nielsen (KF):

Jeg er altid betænkelig ved, at Danmark kan miste konkurrenceevne, for mister vi konkurrenceevne, mister vi vækst, og så mister vi velstand, og det er forudsætningen for den velfærd, vi alle sammen gerne vil have. Så derfor er jeg altid betænkelig, hvis der er risiko for, at Danmark kan miste konkurrenceevne. Men jeg må nu alligevel anholde, at jeg skulle have sagt, at der ikke sker nok på området.

Sandheden er jo, at vi ikke ved, hvad der sker. Det er derfor, jeg beder om at blive kaldt over til møde og om, at alle Folketingets energiordførere bliver kaldt over - for vi har tradition for brede forlig på det her område – og får en status. Der er altså ingen grund til, at man giver ministeren en forpligtelse til at sætte et arbejde i gang, som ministeren allerede har sat i gang. Så lad os da få en status på det igangværende arbejde.

Kl. 15:17

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Ole Vagn Christensen som ordfører for forslagsstillerne.

Kl. 15:17

(Ordfører for forslagsstillerne)

Ole Vagn Christensen (S):

Der er nogle, jeg har grund til at takke for tilslutningen, men der er også en blok herinde, som jeg absolut ikke føler at jeg har nogen grund til at sige tak til. Jeg har en opfattelse af, at den kraft, som man sådan set imødegår det her forslag med, bygger på, at man ikke rigtig ved, hvad der sker. Vi er jo netop i den situation, at det her forslag sådan set bygger på, at vi har været ude at undersøge i marken, hvad det er, der sker. Og der sker netop det, at der ikke sker noget, og at der rundtomkring er en stor betænkelighed, ved at man sådan set skal gå hen og miste sin position på det her område.

Hr. Jakob Axel Nielsen var lidt inde på, at vi skulle mødes og snakke det lidt igennem, og at vi så kunne nå til en større forståelse. For det er sådan, at der er ydet mange, mange kræfter. Bl.a. har vi jo set det forslag fra fjernvarmeforeningen, hvori de taler om Varmeplan Danmark, og hvori de specifikt har påpeget, hvad det er, fjernvarmen kan udvikle sig til. Der er jo rigtig gode muligheder i det, også fordi vi står i den situation, at vi sådan set får mere og mere energi og også mere og mere elenergi ind i billedet. Her er fjernvarmen faktisk en buffermulighed, og der er også hele spørgsmålet om fjernkøling. Så vi har virkelig et stort råderum her, i det øjeblik vi tør være med til at sige, at nu ønsker vi altså, at der sker noget i stedet for den syltning, som foregår.

Jeg forstår udmærket, at når man nedsætter det ene arbejde efter det andet, kan man sådan set bruge det til at stoppe udviklingen. Det er jo ikke mere end en uges tid siden, vi drøftede den klimaplan, som vi var kommet med fra Socialdemokraterne side. Da blev der sagt, at der ingen værktøjer var. Jeg mener, at et af de elementer, vi her i dag har talt om, er et af de værktøjer, som der ikke er nogle store omkostninger ved. For det indebærer faktisk, at man holder det inden for det samme system.

Derfor forstår jeg ikke rigtig, at man hele tiden taler om, at det er alt for dyrt, så snart man begynder at kigge på nogle klimaplaner. Jeg har helt klart den opfattelse, at hvis vi bærer os intelligent ad og bruger det på den måde, som vi også ved at det kan bruges på, så vil vi langt, langt bedre kunne skabe den nødvendige energi – og også

endda spare energi, i det øjeblik vi har et fællesskab mellem el og varme. På den måde vil vi jo være i stand til at nedbringe vores energiudgifter betydeligt og samtidig måske også endda også få mere ud af det, vi har.

Men hvad sker der, så længe vi, hver gang der er et eller andet element, vi prøver på at røre ved, siger, at det element kan vi ikke rigtig bruge, før vi har set, hvordan det hænger sammen med andre elementer? Jamen hvis man byggede verden på den måde med sine byggeklodser, er det jo tvivlsomt, om man så overhovedet fik nogen ildsjæle til at gå ind i det store stykke arbejde, som det er netop at sidde i et fjernvarmeværk eller sidde i et energiselskab og ligesom kunne se mulighederne og også nogle barrierer for sig. Men når de så rører ved de barrierer, får de at vide, at de må vente, til der sker noget i nogle kommissioner og hos nogle kloge folk, som sådan set mener, at de er klogere end dem, der til daglig arbejder med tingene.

Men det er jo en god måde at fortælle folk på, at de altså ikke skal være med til at vise alt for mange initiativer, de skal simpelt hen affinde sig med, at der sidder nogle eksperter, som så kan fortælle dem, hvordan verden skal skrues sammen. Jeg er helt sikker på, at den udvikling med, at man sådan prøver på at kvæle flere og flere ildsjæle, er dødbringende for et samfund. Derfor har vi altså i betydelig grad brug for, at man tør se tingene i øjnene og ser de barrierer, som folk nævner der eksisterer på det her område.

Det andet område er spørgsmålet om forskning og udvikling. Der har vi jo konstateret helt klart, at det her var et af de lokomotiver, der kunne være med til at gøre, at vi virkelig beholdt den førerposition, som vi har haft, og som vi måske også har i dag, men som vi kunne være med til yderligere at udbygge. Men det betyder jo, at der så også skulle være mulighed for, at man kunne kigge på nogle nye teknologier, som så kan indarbejdes, men de kan jo ikke indarbejdes, i det øjeblik man ligesom ikke kan få taget nogen beslutninger om, at man skal udbygge, for det er jo igennem udbygningen, man kan putte de nye teknologier ind i det, der skal foregå, eller ved moderniseringer. Og det er faktisk ikke det, jeg har hørt der er stor vilje til at være med til at gøre.

Til det sidste om etablering af en fjernvarmeudviklingsfond: Her kunne jeg forstå, at der var et lille problem med SF, for de brød sig ikke om flere fonde. Nu er det jo sådan, at hvis man skal have erhvervslivet og branchens parter med, vil man jo være i den situation at skulle finde ud af, hvordan man får det samlet. Det får man selvfølgelig samlet, ved at der er en fælles vilje, en fælles indstilling til, at der er et instrument for, hvordan de her penge kan søges, hvordan de kan bruges, og så kan man for min skyld kalde en sådan ordning, hvad man vil. Altså, jeg har ikke lagt mig fast på, om det hedder en fond, eller om det hedder en partnerskabsaftale, eller om det hedder noget helt tredje. Så det er ikke det, der skal skille os. Vi har nu haft denne »Varmeplan Danmark« liggende i meget, meget lang tid, og der er folk, der har mistet tålmodigheden, og jeg synes, at det ikke er klædeligt for det danske folkestyre, at vi ikke tør røre ved enkelte barrierer, fordi vi skal vente på, at den store tegning bliver tegnet.

Jeg har helt klart den opfattelse, at vi har behov for at få fleksibilitet i det samlede energisystem, og det vil vi kunne få med de varmeplaner, der lægges op til i kommunerne, men vi vil kunne gøre dem endnu bedre, endnu mere styrkede, i det øjeblik de var grænseoverskridende.

Kl. 15:27

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Jens Kirk for en kort bemærkning.

Kl. 15:27

Jens Kirk (V):

Tak til hr. Ole Vagn Christensen. Jeg skal ikke forlænge diskussionen meget, men jeg tror, hr. Ole Vagn Christensen brugte ordene:

Vi, som ved noget om området. Det er måske også rigtigt, at hr. Ole Vagn Christensen ved en masse. Men jeg tror, der er en hel del andre, der ved måske næsten lige så meget, men også om andre områder, og tror hr. Ole Vagn Christensen ikke, det er gavnligt for alle, for at vi ikke laver nogen fejl, at vi får alle synspunkter ind sammen, så vi ser på det samlet? Vi er jo, tror jeg, ikke eksperter på alle områder. Tak.

Kl. 15:28

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 15:28

Ole Vagn Christensen (S):

Jamen hr. Jens Kirk har da helt ret i, at dem, jeg har lyttet til, er dem, der støder på de barrierer, der er, for at de kan komme videre med arbejdet, og dem tror jeg på. Jeg tror på alle de ildsjæle, der er rundtomkring, der sådan set siger: Hvis vi kan få lov til at lave de her varmeplaner, så kan vi gøre det endnu bedre, end vi er i stand til i dag med de nuværende barrierer, der er. Der er noget, de mennesker ikke forstår, som er helt naturligt, og det er, at det, at der burde findes en løsning, skal vente på en eller anden kommission. Det fatter de ikke. Altså, hvorfor skal de sættes i stå?

Kl. 15:28

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Jens Kirk.

Kl. 15:29

Jens Kirk (V):

Tak for ordet. Det er jo helt klart, at man altid synes, at den idé, man får allerførst, er den helt rigtige. Men set udefra og måske af nogle andre med nogle andre øjne kunne det også godt være, at der var nuancer i de ting, der skulle kigges på, og derfor er det jo somme tider, vil jeg sige til hr. Ole Vagn Christensen, god skik, også der, hvor vi kommer fra, lige at tøjle hesten lidt. Tak.

Kl. 15:29

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 15:29

Ole Vagn Christensen (S):

Jamen altså, den hest har været tøjlet alt, alt for længe. Hr. Jens Kirk ved også, at vi var blevet lovet, at det her skulle foreligge – var det for et helt år siden, at der skulle have været den her aftale? – og det er derfor, der er masser af mennesker, der mister tålmodigheden over for regeringens handlekraft, også på det her område.

Kl. 15:29

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Det Energipolitiske Udvalg. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

27) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 151: Forslag til folketingsbeslutning om højere bødestraf ved ind-

Forslag til folketingsbeslutning om højere bødestraf ved indsmugling af dyr og handel med indsmuglede dyr.

Af Marlene Harpsøe (DF) m.fl. . (Fremsættelse 15.03.2010).

Kl. 15:30

Forhandling

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Forhandlingen er åbnet. Fødevareministeren.

Kl. 15:30

Fødevareministeren (Henrik Høegh):

Tak. Jeg vil starte med at slå fast, at regeringen deler Dansk Folkepartis synspunkt om, at indsmugling af dyr og handel med indsmuglede dyr selvfølgelig skal indebære en mærkbar straf.

Der er helt klare regler for, hvorledes dyr kan indføres til Danmark, og hvilke forhold der skal være opfyldt herfor. Reglerne for indførsel varetager en række beskyttelseshensyn, som er væsentlige for at undgå spredning af alvorlige sygdomme over landegrænserne. Derudover skal dyrene være egnet til transport og sikres rimelige forhold undervejs.

Det er derfor helt uacceptabelt, når dyr indsmugles, og det vil i mange tilfælde være forbundet med overtrædelse af andre regelsæt end reglerne for indførelse af dyr, f.eks. reglerne for dyreværn. Når det er sagt, er det dog regeringens opfattelse, at der inden for de eksisterende regler samlet set er mulighed for at sanktionere i forhold til overtrædelsens karakter, når dyr indføres illegalt.

Jeg vil nu gennemgå, hvordan kontrollen med indførsel af dyr foregår, og dernæst, hvilke sanktioner der er for overtrædelser af de nuværende regler.

De dyrevelfærdsmæssige bestemmelser om kontrol med dyr, der indføres til Danmark i kommercielt øjemed, fremgår af veterinærkontrolbekendtgørelsen og hører under Fødevareministeriet. Dyr fra tredjelande skal efter reglerne indføres over et godkendt grænsekontrolsted, hvor der sker hundrede procents kontrol af alle dyr. Kommer dyrene fra et samhandelsland, sker der ikke kontrol ved grænsen. Fødevarestyrelsen udfører i stedet en stikprøvekontrol på bestemmelsesstedet. Fødevarestyrelsens kontrol forudsætter imidlertid, at styrelsen har kendskab til, at dyrene indføres, hvilket jo sædvanligvis ikke er tilfældet, når der er tale om en indsmugling.

Der udføres imidlertid også en vejkontrol. Denne kontrol udføres af SKAT og politi i forening. De får assistance af Fødevarestyrelsen, når kontrollen omfatter dyr. Det er som regel ved disse kontroller, at indsmugling af dyr afsløres.

Veterinærbekendtgørelsen omhandler regler om indførsel af dyr og om dyresundhed. Efter de nugældende regler kan vi straffe med bøde, hvis reglerne om dyresundhed ikke overholdes, samt træffe afgørelse om, hvad der skal ske med dyrene: Returnering, karantæne eller aflivning.

Den nuværende bødestørrelse er på 2.500 kr. for hver overtrædelse af henholdsvis reglerne om registrering som importør, manglende certifikater og manglende forhåndsmeddelelse. Der er tale om administrative bøder, hvor niveauet fastsættes på baggrund af retspraksis. Bøderne kan korrigeres, når der er formildende eller skærpende omstændigheder. Et eksempel herpå er, når der indsmugles et dyr til Danmark med det formål at sælge dyret videre med en stor fortjeneste, fordi det er købt billigt i udlandet.

I de tilfælde, hvor der er sket en overtrædelse af reglerne om dyrevelfærd, vil der også kunne straffes for denne overtrædelse. Der vil kunne være tilfælde, hvor dyrene er indført under kummerlige forhold, eller, som vi også har set i tidligere sager, hvor hvalpe under 8

uger indføres uden at være ledsaget af deres mor. Overtrædelse af dyreværnsloven kan straffes med bøde og fængsel, mens overtrædelse af regler om indførsel af hundehvalpe straffes med bøde.

De regelsæt, der kan være overtrådt i forbindelse med indførsel af dyr, og som kan medføre en sanktion, er veterinærbekendtgørelsen, dyreværnsloven, hundehvalpebekendtgørelsen, bekendtgørelsen om forbud mod hold af særligt farlige hunde, bekendtgørelsen om overdragelse af kattekillinger, bekendtgørelsen om privates hold af særlige dyr m.v. og transportforordningen.

Det er regeringens holdning, at de gældende regler samlet set sikrer passende sammenhæng og proportionalitet mellem overtrædelsens karakter og sanktionsniveauet. Jeg vil dog få afklaret, om de sanktionsmuligheder, der er i de gældende regler i dag, udnyttes fuldt ud. Jeg vil i den forbindelse bl.a. indhente oplysninger om retspraksis i sager vedrørende overtrædelser af reglerne om indførsel af dyr.

Regeringen kan ikke støtte beslutningsforslaget.

Kl. 15:34

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ministeren. Hr. Karsten Nonbo som ordfører for Venstre.

Kl. 15:35

(Ordfører)

Karsten Nonbo (V):

Der er et gammelt ord, der siger, at når man ikke kan tilføje debatten noget nyt, bør man egentlig holde sin mund, og det vil jeg næsten tiltræde efter denne redegørelse fra ministeren, for den var så grundig og godt gennemgået, men jeg skal da skynde mig at sige, at Venstre jo selvfølgelig også tilslutter sig ministerens tale og dermed afviser beslutningsforslaget.

Jeg vil dog lige sige, at det, som jo er det største problem i den her sag, er indsmuglingen af dyrene, og så er det de veterinære forhold. Og så vil jeg også skynde mig at sige, at jeg overhovedet ikke har medlidenhed med dem, der køber disse hunde, der er ulovligt indsmuglet – dem vil jeg kalde nogle hundehandlere, for det er jo virkelig et spørgsmål om, at det er dem, der skaber markedet for, at der er nogle, der smugler hunde og andre dyr ind. Så kan vi få lukket det marked, bremser vi også muligheden og incitamentet for at smugle dyr ind.

Men i første omgang afviser vi beslutningsforslaget, og der vil jeg henvise til ministerens udmærkede tale.

Kl. 15:36

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak for en prisværdig kort tale fra hr. Karsten Nonbo. Hr. Bjarne Laustsen som ordfører for Socialdemokraterne, og man skal ikke nødvendigvis snakke i 5 minutter.

Kl. 15:36

(Ordfører)

Bjarne Laustsen (S):

Det er de korte talers dag, og det vil jeg tilslutte mig.

Jeg vil alligevel gerne sige, at jeg synes, at det er lidt spild af Folketingets tid, at vi i den her tid får så mange forslag fra Dansk Folkeparti, der lidt handler om det samme. Derfor er der grund til at sige, at generelt i en række sammenhænge synes jeg, at man blander både den lovgivende, den udøvende og den dømmende magt sammen. Når det er sagt, føler jeg mig også dækket ind af de ord, som ministeren kom med.

Vi er selvfølgelig alle sammen ikke interesserede i, at dyr bliver handlet, bliver mishandlet, og f.eks. at hvalpene bliver taget fra deres mor før 8-ugers-alderen. Det er en vældig, vældig stor opgave, som skal løses på andre måder end bare ved straf, tror jeg, for vi skal også have ressourcerne til at sætte ind og få afdækket det alle de steder,

hvor det foregår. Men derimod kan vi i den etablerede verden gøre rigtig meget ved at sørge for, at der bliver sat ind med rådgivning og vejledning, når man skal ud at købe et kæledyr f.eks. hos hundehandlerne, og dernæst på hele paletten med hensyn til det at anskaffe sig et dyr og hvilken rolle, man også selv har i den sag.

Derfor synes jeg, at hvis det er sådan, at Dansk Folkeparti har nogle særlige forslag, hvor de kan sige, at her er der foregået noget, som er uhensigtsmæssigt, så vil vi selvfølgelig gerne se på det. Det må der ikke have lov at være, heller ikke når vi taler om de her dyrevelfærdsmæssige sager. Så læg de konkrete ting frem i stedet for at sige, at hele systemet ikke fungerer. Man kan selvfølgelig altid kigge på, om den strafferamme, som der er tildelt, om bødens størrelse osv. er tilstrækkelig, men jeg tror, at med hensyn til en lang stribe sager er der meget mere behov for information. Der kan der gøres rigtig, rigtig meget både over for dem, der sælger, og dem, der køber, således at vi undgår de her sager. Der vil være folk, der snyder i forhold til det her, og der er det en politimæssig indsats, der skal til, således at vi undgår, at dyr bliver mishandlet, at dyr, der ikke skulle være solgt, bliver solgt før tiden osv. Det er vi fuldstændig enige i. Men vi har altså et rimelig godt system til at holde hånd i hanke med det. Hvis det er sådan, at den udvikling forværres, er vi selvfølgelig parate til at skride ind. Tak.

Kl. 15:38

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Fru Karina Lorentzen Dehnhardt.

Kl. 15:38

(Ordfører)

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jeg kan fuldt ud tilslutte mig hr. Bjarne Laustsens bemærkninger om, at vi får ganske mange beslutningsforslag, som handler om dyr, fra Dansk Folkeparti i den her tid. Jeg har en inderlig bøn om, at man kunne samle de her forslag til en pakke, så vi kan få diskuteret den under et, for vi står her i Folketingssalen og bruger ret mange kræfter på at tage det ene forslag op efter det andet. Dermed ikke sagt, at jeg ikke synes, at det er væsentlige problemstillinger, der bliver rejst. Det synes jeg faktisk.

Jeg tror, at netop Dansk Folkepartis forslag her er kommet på baggrund af en lang række sager, hvor man har stoppet transporter på grænsen, og hvor man også har fundet hunde, som har været i en ret miserabel tilstand, hunde, som man har været nødt til at aflive efterfølgende, fordi de har været for syge og for dårlige, hvalpe, der ikke har været gamle nok til at blive taget fra deres mor. Jeg synes faktisk, at det er rigtig fornuftigt, at vi får en debat om problemstillingen. Hvis man sådan dykker ned i baggrundsmaterialet, kan man også godt se, at der faktisk er tale om en stigende tendens. Det er i hvert fald, hvad politiet beretter om, og det er, fordi der er ret god fortjeneste på det her. Man kan simpelt hen købe en hvalp for 300 kr., og så kan man sælge den videre for 5.000-6.000 kr.

Der er jo netop kommet nogle stramninger af dyreværnslovgivningen sidste år, men derfor kan der godt være behov for at tage nogle nye diskussioner. Jeg tror i hvert fald bare, at hvis man skal tænke i virksomme løsninger, er man nødt til at tænke lidt helhedsorienteret, og det handler ikke kun om smuglerne, som opererer, og straffe til dem, for de opererer i høj grad, fordi der faktisk er en efterspørgsel efter de her hunde. Jeg tror også, at man er nødt til at tænke køberne med ind i billedet, hvis det er, at man skal gøre noget ved det her. Det kan godt være, at det er højere bøder til køberne, det kan også godt være, at det er mere information om, hvad det faktisk vil sige at købe sådan en hund, som kommer ind i landet udefra.

Vi har jo netop et lovforslag i hvert fald på vej igennem Folketinget, som skal sikre en bedre registrering og mærkning af lige præcis hundehvalpe, hvor man flytter registreringen frem til 8. uge, altså på det tidspunkt, hvor man faktisk kan tage hvalpen fra moren, og det

tror jeg egentlig kan være med til at dæmme op for den her problemstilling, i hvert fald med alt for unge hvalpe, der kommer ind.

Jeg er fuldt ud tilfreds med, at ministeren siger, at han vil afvente en undersøgelse af retspraksis. Det tror jeg også at vi vil i SF. Det vil give os et meget bedre grundlag at vurdere lige præcis det her forslag på.

Kl. 15:41

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Det er hr. Tage Leegaard som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 15:41

(Ordfører)

Tage Leegaard (KF):

Tak. Angående det forslag om højere bødestraf for indsmugling af dyr er der ingen tvivl om, at der findes et problem. Der findes et problem med indsmugling af forskellige dyr; det kan være dyr, som det under normale omstændigheder er tilladt og lovligt at besidde, men også sjældne dyr, som det ikke er tilladt at besidde. Der er ingen tvivl om, at mange af disse dyr, specielt hundehvalpe fra forskellige steder i Europa, bliver transporteret under kritisable forhold, hvor dyrene lider overlast og eventuelt endda dør under transporten eller bliver syge. Allerede her er man jo i åbenlys strid med dyreværnslovgivningen.

Det er ikke tilladt at indføre disse dyr af forskellige årsager, og allerede nu er der en lovgivning, som forholder sig til dette. Så længe det endnu ikke er klarlagt, om de gældende rammer for straf er udnyttet fuldt ud, er der for mig at se ingen grund til at fremsætte forslag om yderligere stramninger. Det må naturligvis ikke være muligt at spekulere i en lille strafferamme, hvis en eventuel fortjeneste langt overstiger straffen. Det bør derfor undersøges, om strafferammen bliver udnyttet fuldt ud, og det bør også undersøges, om domstolene kan idømme strengere straffe ved at prøve overtrædelserne for domstolene.

Jeg ser frem til den fortsatte udvalgsbehandling, men på baggrund af ovennævnte kan Det Konservative Folkeparti ikke støtte beslutningsforslaget.

Kl. 15:43

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Mikkel Dencker som ordfører for forslagsstillerne.

Kl. 15:43

(Ordfører for forslagsstillerne)

Mikkel Dencker (DF):

Jeg skal indledningsvis sige, at det jo egentlig er fru Marlene Harpsøe, der er Dansk Folkepartis dyrevelfærdsordfører og derfor har fremsat beslutningsforslaget her. Men da hun er blevet forhindret i at være til stede i Folketinget her i dag, har jeg overtaget æren af at være den, der læser Dansk Folkepartis tale op. Jeg håber, at Folketinget kan bære over med, at min indsigt på området ikke kan måle sig med fru Marlene Harpsøes; det håber jeg der vil være forståelse for i salen. Men jeg skal fremføre følgende:

Dansk Folkeparti har fremsat det her beslutningsforslag om højere bødestraf ved indsmugling af dyr samt handel med indsmuglede dyr. Der er flere og flere smuglere, som kun med tanke på økonomisk profit tilsidesætter dyrenes ve og vel og smugler dyr til Danmark med henblik på videre salg. Ifølge Palle Linné, som er chef for Udlændingekontrolafdelingen i Padborg, viser udviklingen en stigning. I januar 2009 udtalte han til DR Nyheder, at de havde taget fire hundesmuglere på kort tid, hvilket står i modsætning til året forinden, hvor man næsten ikke tog nogen. Jørgen Jensen, der er formand for Dyrenes Beskyttelse i Ringkøbing, fortæller i en artikel til Jyl-

lands-Posten, at det er ved at være et meget stort problem, og at hundehandlere køber hundene for omkring 300 kr. stykket, men at de kan sælge dem for helt op til omkring 6.000-8.000 kr.

Lad mig bare komme med et par eksempler på, hvor galt det står til: Den 6. januar 2009 forsøgte tre ungarere at smugle 12 hunde til Danmark. Hvalpene var mellem 6 og 8 uger gamle og derfor alt for tidligt taget fra moren. Hundene blev aflivet, og de tre ungarere slap med en bøde på 2.000 kr. Den 13. november 2008 stoppede politiet en hollænder i en varebil med 33 hundehvalpe fra Slovakiet. Hvalpene var presset sammen i små kasser, og flere af dem var smurt ind i opkast og afføring. Disse hunde blev også aflivet. I januar 2008 blev tre sønderjyske kvinder dømt for ulovlig import af 64 hundehvalpe fra Polen. Halvdelen af hvalpene var så afmagrede og dehydrerede, at de døde kort efter eller under transporten, og kvinderne fik en bøde på bare 6.000 kr.

Så lad mig lige sige det en gang til: Hundehandlere kan købe hunde for 300 kr. stykket og sælge dem for mellem 6.000-8.000 kr. Bøden for at smugle dyr på den mest usle af alle måder straffes med små, latterlige bøder. Hvis man tager det sidste eksempel med de tre sønderjyske kvinder, har det for hver af dem kostet en bøde på i snit 94 kr. Det er svært som dyrevelfærdsparti at gøre op i kroner og øre, men i dette tilfælde er det jo netop det, som hundesmuglerne gør, for de er i realiteten forrygende ligeglade med dyrene, og hvordan dyrene har det. Det eneste, de tænker på, er kroner og øre. En bøde på i snit 94 kr. pr. dyr er totalt uacceptabelt, og derfor foreslår vi i Dansk Folkeparti, at denne bødestraf skærpes gevaldigt. Vi kan simpelt hen ikke være andet bekendt. Så længe der ikke er hårde og konsekvente bøder, vil smuglerne blive ved med at vanrøgte dyr for profittens skyld. Dansk Folkeparti foreslår, at smugling skal koste 25.000 kr. i bøde. Smuglerne tænker ikke på dyrene, men kun på de penge, som de kan tjene på videre salg af dyrene, og derfor er det også pengepungen, vi skal ramme dem på. Men vi er i Dansk Folkeparti selvfølgelig villige til at forhandle bødens størrelse med Folketingets øvrige partier, hvis der måtte være opbakning til at skærpe bødestraffene.

Ifølge adfærdsbiolog Jørgen Damkjer Lund er der en sammenhæng mellem de mange hunde, der hvert år aflives på grund af adfærdsproblemer, og den øgede import af modehunde, som kommer fra hvalpefabrikker. Etikken på de såkaldte hvalpefabrikker, som typisk ligger i Østeuropa, er ifølge artiklen »Sunde hunde aflives i tusindvis«, som er fra Politiken, januar i år, så godt som ikkeeksisterende. Og det samme gælder for kattefabrikkerne. Ifølge artiklen produceres dyrene til lavest mulige omkostninger uden at tage hensyn til dyrenes udvikling eller velfærd. Det er uhyggeligt, at nogle for at tjene lette penge tilsidesætter dyrenes velfærd. Det er fuldstændig uacceptabelt, og derfor skal disse smuglere også mødes af en konsekvent straf, når de forsøger at smugle syge dyr til Danmark under kummerlige forhold.

Vibeke Knudsen fra Dansk Kennel Klub fortæller, at de illegale hunde bliver taget alt for tidligt fra moren og kommer hertil fra lande som Polen, Tjekkiet og Ungarn. I artiklen »Svindel med moderigtige hunde«, som har været trykt i Jyllands-Posten i maj sidste år, siger Vibeke Knudsen:

Når hundene bliver taget fra moren, når de kun er 4 uger gamle, mangler de de mest basale ting. De er vokset op på hvalpefabrikker, hvor det kun handler om at producere så mange hvalpe som muligt. Deres immunforsvar er svækket, fordi de ikke har fået modermælk nok, og mentalt fungerer de heller ikke, fordi de har været uden menneskekontakt i prægealderen.

Smuglerne kan ofte sælge hundene til meget favorabel pris i Danmark til mennesker med et godt hjerte for dyrene. Vi har foreslået, at bøden for smugling af dyr med det her beslutningsforslag bliver på f.eks. 25.000 kr., et beløb, der virkelig rammer. Det vil helt sikkert have en præventiv effekt, da formålet med at smugle dyr oftest er at tjene penge på videre salg.

Kl. 15:48

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen afsluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget. Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

28) 1. behandling af lovforslag nr. L 213:

Forslag til lov om ændring af personskatteloven, ligningsloven og forskellige andre love. (Midlertidig udligningsskat på store pensionsudbetalinger, afskaffelse af særligt ægtefællefradrag m.v.).

Af skatteministeren (Troels Lund Poulsen). (Fremsættelse 28.04.2010).

Kl. 15:49

Forhandling

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Forhandlingen er åbnet. Hr. Mads Rørvig som ordfører for Venstre.

(Ordfører)

Mads Rørvig (V):

Tak for det. Pensionsudligningen er en del af den historiske skattereform, som Venstre har gennemført sammen med Dansk Folkeparti og vores regeringspartner, Det Konservative Folkeparti. Med skattereformen har vi sænket skatten på arbejde, og dermed gør vi det mere attraktivt at yde en ekstra indsats, og samtidig tilskynder vi udenlandsk arbejdskraft til at vælge Danmark. Begge dele får vi et stærkt behov for, efterhånden som de store årgange trækker sig tilbage fra arbejdsmarkedet. Vi får brug for, at dem, der er på arbejdsmarkedet, giver et ekstra nap. Før skattereformen var det ikke for mange nogen udelt fornøjelse. Tværtimod, for efter at skatten var trukket, var der ikke meget tilbage til lønmodtagerne.

Samtidig styrker indkomstskattelettelserne vores konkurrenceevne. En lavere indkomstskat gør nemlig lønstigningerne mere værd for den enkelte medarbejder. Derudover bliver det billigere for virksomheder at tiltrække de ofte meget dyre videnstunge medarbejdere, og det betyder, at virksomhederne kan holde væksten i lønudgifterne på et overkommeligt niveau – et niveau, der ikke sakker bagud i forhold til udenlandske konkurrenter. Derfor er skattereformen også en forudsætning for, at vi i fremtiden kan skabe vækst og velstand i vores samfund – et grundlag for, at vi kan udvikle fremtidens guldæg inden for eksempelvis biotek og vindmølleenergi.

Vi er dybt afhængige af et privat erhvervsliv, der bobler af innovation. Vi er ilde stedt uden virksomheder, der ikke kan gøre sig i den internationale konkurrence. For uden nye og konkurrencedygtige produkter er der ingen eksport, og uden eksport er der ingen indtægter – indtægter, der vel at mærke er hele forudsætningen for, at vi kan opretholde vores velfærdssamfund.

Det er med andre ord en nødvendig skattereform og samtidig en fuldt finansieret reform, og et af de elementer, der er med til at finansiere lettelserne i skatten på indkomst, er pensionsudligningen. Pensionsudligningen er en velbalanceret og fornuftig løsning på en problematik, der knytter sig til reformen. Opsparing til pension er fradragsberettiget. Til gengæld betales skatten, den dag pensionen udbetales. Lettelserne i indkomstskatten betyder imidlertid, at der opstår en stor difference mellem det beløb, der oprindelig blev givet i fradrag, og den skat, der betales ved pensionens udbetaling. Pensionsudligningen udligner netop denne del af differencen.

For Venstre har det været afgørende at nå frem til en fornuftig og velafbalanceret løsning – en løsning, der på den ene side kompenserer for en uhensigtsmæssighed, og en løsning, der på den anden side ikke har karakter af heksejagt på de personer, som møjsommeligt har sparet sammen til en rimelig alderdom. Vi har fremlagt en plan for, hvordan vi kommer igennem efterskælvet fra den økonomiske krise, og vi har gennemført en skattereform, der skaber vækst og velstand – en skattereform, der sikrer grundlaget for vores fremtidige velfærd. Et af elementerne er forslaget om pensionsudligningen, og Venstre kan naturligvis støtte dette forslag.

Kl. 15:52

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Simon Emil Ammitzbøll for en kort bemærkning.

Kl. 15:52

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Tak. Og tak til ordføreren. Det er jo en meget fin, lille reform, man har fået lavet, når man nu ikke vil lave noget ordentligt, men nok om det

Jeg vil bare stille et simpelt spørgsmål til ordføreren, og det er i forbindelse med den her udligningsskat, som regeringen kalder det, og som vi andre kalder en særskat for pensionister. Kan ordføreren garantere, at det forholder sig sådan, at alle dem, der nu skal betale denne særskat, også oprindeligt har fået den maksimale værdi og derfor også har fået værdien i forhold til det, de skal betale fremadrettet? Kan man garantere, at det forholder sig på den måde?

Kl. 15:53

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 15:53

Mads Rørvig (V):

Jeg ved ikke, om jeg forstod spørgsmålet helt korrekt, men jeg skal da forsøge at svare.

Først og fremmest vil jeg da hæfte mig ved, at hr. Simon Emil Ammitzbøll siger, at vi har gennemført en god og ordentlig skattereform, og nu er Liberal Alliance jo også en del af den, så det må jeg da være meget enig med ham i.

Men med hensyn til, om man har opnået det – så vidt jeg forstår det – højest mulige fradrag, fordi man også kommer ind under den her udligningsordning, vil jeg sige, at der jo ikke er noget centralt register, hvor de her fradragsværdier er blevet målt. Men jeg synes som sagt, som jeg også sagde i min ordførertale, at vi har ramt et fornuftigt niveau på de her 6 pct., og det er jo sådan, at der, når man betragter udligningsskatten, alt andet lige ikke er nogen, der får en skattestigning som følge af skattereformen. Alle har fået en lettelse, og dem, der skal betale udligningsskat, har også fået en lettelse på skatten på personlig indkomst.

Kl. 15:54

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 15:54 Kl. 15:56

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Det har de vel netop ikke fået, for de skal jo betale de her afgifter, som regeringen så oven i købet har pålagt os alle sammen. Så skulle de have fået en lettelse til gengæld, men så får de lige en udligningsskat oveni, så de alligevel ikke helt får den lettelse, de skulle have haft

Men jeg er egentlig meget tilfreds med ordførerens besvarelse af mit spørgsmål, for det, som Venstre indrømmer, er, at der er mennesker, der skal betale udligningsskat, og som ikke har fået det fradrag, som udligningsskatten skulle være en udligning for. Det betyder, at man har indført en særskat for pensionister – en særskat, som ikke engang opfylder de kriterier, man selv har opfundet i al sin visdom. Så tak for svaret.

Kl. 15:54

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 15:54

Mads Rørvig (V):

Jamen selv tak – der var ikke meget spørgsmål i det.

Kl. 15:55

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Anders Samuelsen for en kort bemærkning.

Kl. 15:55

Anders Samuelsen (LA):

Jeg vil så godt blive meget, meget konkret. Jeg vil tage et helt konkret eksempel. Det handler faktisk om en bekendt, jeg har, hvis kone døde af kræft for et års tid siden. Hun havde været lærer hele sit liv. Hun havde aldrig nogensinde været oppe på topskatteniveau; hun havde aldrig haft fordelene af det høje fradrag, som der tales om at udligningsskatten nu skal kompensere for at man har haft. Hun døde, og manden får så hendes pension oven i sin egen pension, og derfor bliver hendes pension nu beskattet ekstra med udligningsskatten. Havde hun været i live, var den ikke blevet beskattet. Nu er hun ikke i live mere, og den lægges oven i hans pension, og så bliver den beskattet. Er det fair? Er det i orden, at man på den måde straffer folk, som aldrig nogensinde har haft det fradrag?

Kl. 15:56

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 15:56

Mads Rørvig (V):

Nu har hr. Anders Samuelsen også benyttet ordet strafskat om denne udligningsskat, og det er jeg meget uenig i. Jeg mener, at formålet med denne skat netop er en udligning, en naturlig udligning, hvorved dem, der har haft de store fradrag, bliver udlignet på den fremtidige indkomstskat, som skal betales af pensionsudbetalinger.

Jeg må bare hæfte mig ved, som jeg også nævnte før, at alle har fået en skattelettelse som følge af det her. Det er ikke sådan, at man får en ekstra skattestigning ved at have fået en udligningsskat. Det er også værd at hæfte sig ved, at en udligningsskat jo er en marginalskat, der kun skal betales ud over den topskattegrænse, der i 2010-niveau er 362.800 kr.

Kl. 15:56

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Anders Samuelsen.

Anders Samuelsen (LA):

Jeg må sige, at jeg er en anelse forarget, for der bliver stillet et meget konkret spørgsmål. Der bliver spurgt, om det er rimeligt, at den pension – som lå til at komme til udbetaling, og som ikke ville være blevet ramt af den såkaldte udligningsskat, fordi det er en pension, som ligger under et bestemt niveau, og som man aldrig nogensinde har haft noget fradrag på oppe i det høje niveau – nu, fordi vedkommende dør, og den tilbagelevende enkemand så får den, bliver beskattet af særskatten. Er det fair? Er det i orden?

Så kan man bruge udligningsord og klistre alle mulige andre socialdemokratiske ord på det, men grundlæggende er spørgsmålet: Er det i orden? Er det borgerlig-liberal politik, at man på den måde går målrettet efter pensionister, som har opført sig ordentligt, som har sat penge til side, og som ikke engang har udnyttet den høje fradragsmulighed, og beskatter den pension ekstra? Det er simpelt hen bare det modsatte af borgerlig politik. Kan ordføreren ikke give mig ret i det?

Kl. 15:57

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 15:57

Mads Rørvig (V):

Med hensyn til det med borgerlig politik mener jeg, at vi har den gode opskrift på en god borgerlig politik. Et af elementerne i at have en god borgerlig politik er, at økonomien hænger sammen, og det gør den altså også i denne skattereform. Skattereformen er fuldt finansieret, og pensionsudligning er netop et af finansieringselementerne i den udligningsordning, vi drøfter i dag.

Jeg må bare ærgre mig over, at Liberal Alliance ikke vil være med til at lave en fuldt finansieret skattereform; det er ærgerligt, hvis man ikke vil støtte op om et sådant initiativ, når man har været med i delaftaler i skattereformen.

Kl. 15:58

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren.

Hr. Nick Hækkerup som ordfører for Socialdemokraterne.

Kl. 15:58

(Ordfører)

Nick Hækkerup (S):

Langt de fleste danskere sparer op til deres alderdom i forskellige pensionsordninger. De beløb, der spares op, er der fuldt fradrag for. Det er faktisk sådan, at er det arbejdsgiveren, der foretager pensionsindbetalingerne, er der såkaldt bortseelsesret for indbetalingerne, det vil sige, at man skattemæssigt ser helt væk fra pengene. Til gengæld skal man naturligvis beskattes af pengene, når de engang kommer til udbetaling. I modsat fald ville man jo have skabt historiens største skattehul. Konstruktionen er altså ikke, at man sparer skatten ved at spare op, men at man får udskudt sin skat. Værdien af fradraget har altså været lige så stor som den højeste skatteprocent, man har haft, på det tidspunkt man har sparet op – i den periode, vi kigger tilbage på, jo helt op til 73 pct.

Nu er skatten på den personlige indkomst sat ned. Det medfører, at penge, der er sat ind til et meget stort fradrag, kan tages ud til en lavere beskatning. Dermed er der ikke blot tale om en udsættelse af betalingen, men om en utilsigtet gevinst. Der er bred politisk enighed om, at den gevinst bør inddrages. Det er Socialdemokratiets opfattelse, at det bør ske på en måde, så almindelige pensionister ikke rammes. Derfor kan Socialdemokratiet støtte den fastsatte skat på 6 pct. og det fastsatte bundfradrag på 360.000 kr. Det betyder nemlig,

at kun pensionister med en månedlig pension på over 30.000 kr. bliver ramt af pensionsudligningsskatten.

Socialdemokratiet havde gerne set, at regeringen og Dansk Folkeparti havde holdt fast i den forudsatte længere udfasning af skatten, så den skulle bestå i 14 år og derefter blive udfaset med 0,5 pct. om året. Den ordning, som regeringen og DF har aftalt, er uforholdsmæssig gunstig for de mest velstillede.

Alle ved, at der i forløbet har været en betydelig intern ballade i Venstre om pensionsudligningsskatten, flere af Venstres gruppemedlemmer ville slet ikke have den, og vi ved også, at uroen har ulmet i Det Konservative Folkeparti. Den underliggende argumentation har været, at det er synd for de rige, at de skal betale skat af de penge, som de har haft fuldt fradrag for. Så i stedet for at sikre en pensionsudligningsskat, der gav det forudsatte varige provenu på 80 mio. kr., er man nu endt på under det halve, nemlig et varigt finansieringsbidrag på 35 mio. kr. Den lettelse, den ændring i pensionsudligningsskatten er givet til de absolut mest velhavende pensionister i samfundet. Socialdemokratiet havde hellere set, at pengene var anvendt til nogle andre pensionister, nogle af dem, som har mindst til rådighed. Det er også derfor, at vi sammen med SF i »Fair forandring« har foreslået at hæve pensionstillægget med 5.000 kr. hvert år for pensionister.

Dansk Folkeparti, der har lagt stemmer til rødvinsreformen og dermed gjort beskatningen herhjemme mere skæv og givet de 100.000 rigeste danskere en årlig skattelettelse på over 1 mia. kr., lægger nu igen stemmer til mere rødvinsreform. I stedet for at give en hjælpende hånd til almindelige folkepensionister, som guderne skal vide kunne have gavn af pengene, giver Dansk Folkeparti dem til de allermest velstillede pensionister. Det er ikke rimeligt, at de allermest ressourcestærke, som har indbetalt pension med gedigne fradrag, nu også får fordelen af de sænkede marginalskatter på deres arbejdsindkomst. De skal oven i købet have en lavere marginalskat på deres pensionsudbetalinger.

Kl. 16:02

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Kort bemærkning fra hr. Anders Samuelsen.

Kl. 16:02

Anders Samuelsen (LA):

Den socialdemokratiske ordfører tager udgangspunkt i og understreger flere gange i ordførertalen, at grunden til, at det her er i orden set fra socialdemokratisk side, er, at dem, man rammer, er folk, der har haft meget høje fradragsmuligheder. Det er ligesom det, der er kernen i det her.

Men det her forslag rammer jo også folk, som ikke har haft den mulighed. Ganske almindelige lærere, offentligt ansatte, som har sparet op ved siden af den almindelige pension, bliver ramt af det her. Uanset om man kan lide det eller ej, er det et faktum, at de bliver ramt af det her, samtidig med at de så stadig væk skal betale regningen i form af højere afgifter osv. Synes den socialdemokratiske ordfører, at det er retfærdigt?

Kl. 16:03

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 16:03

Nick Hækkerup (S):

Det, der havde været vores intention, var at lave en udligningsskat, som ville have været en egentlig pensionsudligningsskat, altså, hvor man blev beskattet af den ekstra fordel, man havde haft. Nu er det jo ikke os, der har lavet det her forslag, så derfor kan vi dårligt holdes fast på den tekniske konstruktion, som regeringen og Dansk Folke-

parti har valgt. Vi har bare påpeget, at der er nogle uhensigtsmæssigheder i den måde, som det er gjort på.

KL 16:03

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Anders Samuelsen.

Kl. 16:04

Anders Samuelsen (LA):

Igen har vi her en ordfører, som ikke vil svare på det konkrete spørgsmål og i stedet så vælger at svare udenom. Men så lad os da tage fat i det hjørne, som den socialdemokratiske ordfører tager fat i, nemlig igen, at der har været urimelige høje fradragsmuligheder. Jamen er det ikke bl.a. socialdemokratiske finansministre, som har stået bag ved, at folk har fået den mulighed? Så har folk handlet i tro på, at man kunne stole på bl.a. socialdemokratiske finansministre, som har lagt navn, ære og rygte til de regler. Nu kommer man så 15, 20, 30 år bagefter og siger: Nej, det var godt nok ikke i orden. Det var godt nok en fejl, vores forgængere lavede, så nu lægger vi navn til en såkaldt udligningsskat. Socialdemokraterne stemmer jo for det her forslag, går jeg ud fra; man stemmer ikke imod.

Kl. 16:04

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 16:04

Nick Hækkerup (S):

Skal vi ikke lade os afgøre, hvad vi stemmer, frem for at lade Liberal Alliance afgøre, hvad Socialdemokratiet stemmer.

Se, hvis man skal snakke om, hvad forventningerne har været – som var hr. Anders Samuelsens udgangspunkt – har de vel været, at når man har betalt penge ind med et fradrag, skulle de også beskattes, når de så kom ud. Man har så haft den fordel undervejs – kan man sige – at være likvid på den her måde, at man har en meget, meget lav udbyttebeskatning, som sikrer, at der bygges ekstra ovenpå. Det er fair nok. Det har været vores mål, og det har været vores intention at opnå den retfærdighed, at det, man har betalt ind til, og den udskudte skat, som man har, bliver man så beskattet med det, der var forudsat, når pengene kommer ud. Det nås ikke med det her forslag, men det er jo ikke os, der har konstrueret det.

Kl. 16:05

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Simon Emil Ammitzbøll for en kort bemærkning.

Kl. 16:05

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg vover det ene øje og stiller to spørgsmål. Først: Har vi misforstået ordføreren, eller stemmer Socialdemokraterne ikke for det her forslag, som ikke var rimeligt alligevel? Er det ikke korrekt forstået eller hvad? Jeg vil gerne bede om et svar på det.

Dernæst: Nu håber man jo at få regeringsmagten fra Socialdemokraternes side, har jeg forstået, så meget, at man endda har haft pressemøde samtidig med statsministeren osv. Når man kender en socialdemokratisk regering, er der jo en vis risiko for skattestigninger. Hvis det nu skulle ske, vil man så også gå ind for en fortsat udligningsbeskatning, således at borgerne får deres penge igen?

Kl. 16:06

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 16:06

Nick Hækkerup (S):

Lad mig starte med at korrigere en faktuel fejl hos hr. Simon Emil Ammitzbøll, ellers bliver det jo, når den bliver sagt mange gange, nok til en sandhed. Vi holdt ikke pressemøde samtidig med statsministeren. Statsministeren valgte i dag at aflyse sit pressemøde, fordi han kunne se, at der var større politiske ting, der bevægede sig hen over den politiske dagsorden end at lede landet ovre fra Statsministeriet. Det har vi selvfølgelig respekt for.

Når den korrektion er givet, vil jeg bare sige: Nej, vi stemmer ikke for det her forslag.

Kl. 16:06

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 16:06

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Med fare for at begå samme fejl to gange vil jeg igen prøve at stille to spørgsmål og så håbe, at jeg får svar på begge mine spørgsmål den her gang. Det er jo med at grave lidt i det. Socialdemokraterne stemmer ikke for det her forslag, så er det næste kloge spørgsmål jo: Stemmer man imod eller stemmer man blankt? Det er en meget lang debat for at finde ud af, hvad Socialdemokratiet stemmer. Det er det

Det andet er sådan set bare det spørgsmål, jeg stillede i første omgang også, nemlig at når man er så optaget af, at folk skal have et meget korrekt fradrag og en meget korrekt pension, vil det så også være sådan, at hvis en socialdemokratisk regering lader skatterne stige, vil man fortsat udligne, således at borgerne får penge den anden vej? Det er jo kun rimeligt, hvis man går ind for det første synspunkt.

Kl. 16:07

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 16:07

Nick Hækkerup (S):

Vi har jo i »Fair Forandring« fuldstændig præcist sammen med SF redegjort for, hvad det er for en skattepolitik, en kommende socialdemokratisk-SF-regering vil føre. Hr. Simon Emil Ammitzbøll har jo ret i, at argumentationen sådan set godt kan gennemføres på andre områder. Når man nu for at sikre en sund livsstil eksempelvis hæver afgifter på f.eks. cigaretter, mættet fedt og andre ting, vender det notorisk den tunge ende nedad, og bør man så ikke tage højde for det?

Det er fuldstændig rigtigt. Det, man gør, bør man gøre, og det er jo også derfor, at vi i »Fair Forandring« har sagt, at det er en af grundene til, at vi bør hæve pensionstillægget, og at det er en af grundene til, at vi bør hæve beskæftigelsesfradraget. Så det er præcis sådan.

Kl. 16:08

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren – da jeg ikke tror, det er muligt med flere korte bemærkninger fra Liberal Alliance. Hr. Mikkel Dencker som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 16:08

(Ordfører)

Mikkel Dencker (DF):

Dansk Folkeparti og regeringen indgik den 13. april en aftale om udligningsskat på store pensionsordninger. Aftalen er en del af udmøntningen af aftalen om skatteomlægninger, som blev indgået i marts 2009. Udligningsskatten bliver på 6 pct. og betales af alle former for pensionsudbetalinger, der overstiger 362.000 kr. om året, dog undtaget kapitalpensionsordninger, invalidepension og efterløn.

For ægtepar gælder, at hvis den ene ægtefælle ikke udnytter sit bundfradrag, kan der overføres op til 121.000 kr. af bundfradraget til den anden ægtefælle.

Skatten kommer til at eksistere i 9 år, og satsen på de 6 pct. fastholdes i 4 år, dvs. i årene 2011-2014, hvorefter den udfases med 1 procentenhed årligt. Den er dermed fuldt udfaset i 2020. Dermed tager den model, der er valgt nu, højde for en del af den kritik, der været rejst det seneste år af forskellige interessenter i den her udligningsskat, siden det blev besluttet med skatteaftalen af marts 2009, at der skulle være en udligningsskat.

Baggrunden for udligningsskatten er, at indskud på pensionsordninger med løbende og ratevise udbetalinger fuldt ud kan fradrages i den personlige indkomst. For personer, der betaler topskat, har værdien af fradraget været 59 pct., og før 1998 var værdien af fradraget endnu højere. Personer med høje indkomster har således kunnet indskyde beløb med en meget høj fradragsværdi.

Modstykket hertil er, at udbetalinger fra ordningerne indkomstbeskattes, men med skatteomlægningerne sættes marginalskatten ned og dermed også skatten på udbetalinger fra allerede opbyggede pensionsformuer. Det indebærer en uventet gevinst for den eksisterende pensionsopsparing, som er fradraget med meget høje marginalskatter. Derfor er regeringen og Dansk Folkeparti blevet enige om at indføre den her udligningsskat for personer med store pensionsudbetalinger med henblik på at neutralisere denne utilsigtede effekt.

Det er målet, at skatten skal genindføre paralleliteten mellem fradrag og senere beskatning, og der er således ikke tale om en ekstraskat, men at man skal stilles i en situation, som det hele tiden har været meningen. Der er dermed ikke nogen, der skal stilles ringere, end de selv har forventet det i hele deres pensionsopsparingsforløb.

Det har været afgørende for Dansk Folkeparti, at både den samlede skatteaftale og aftalen om udligningsskat, som vi her førstebehandler som lovforslag, blev så socialt afbalanceret som muligt. Det har været vores intention, da vi valgte at gå ind i forhandlingerne om skatteomlægningerne, og denne aftale om udligningsskatten er en brik af flere i skatteomlægningerne til at sikre dette formål.

Derfor skal jeg sige, at vi i Dansk Folkeparti støtter lovforslaget. Kl. 16:11

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Anders Samuelsen for en kort bemærkning.

Kl. 16:11

Anders Samuelsen (LA):

Nu har jeg forstået det på den måde, at Dansk Folkeparti mener, at de er pensionistens bedste ven. Her har vi så et forslag, hvor Dansk Folkeparti lægger stemmer til, at man brandskatter pensionister. Jeg synes ikke, at der er blevet redegjort ordentligt for det her, så derfor vil jeg tage udgangspunkt i et helt konkret eksempel igen og bede hr. Mikkel Dencker om at svare ja eller nej til, om det er rimeligt, at man beskatter i det her tilfælde.

Vi har altså en person, hvis hustru er død. Hun har aldrig nogen sinde haft fradrag i den høje ende, fordi hun har været en almindelig offentligt ansat uden at betale topskat, har ikke haft den mulighed. Hun har sat penge til side og fulgt de opfordringer, der har været om at spare op, gøre sig umage med at spare op til alderdommen. Hun dør nu, og så bliver pensionen så lagt over på mandens, den tilbageværendes pension og bliver dermed nu ramt af særskatten på pensioner. Er det rimeligt, at hendes pension på den måde bliver ramt af særskatten?

Kl. 16:12

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 16:12 Kl. 16:15

Mikkel Dencker (DF):

Til det sidste spørgsmål vil jeg svare ja. Hvis vi ikke havde lavet skattereformen her, skatteaftalen her, var pensionsopsparingen efter den afdøde ægtefælle stadig væk blevet beskattet med de gamle skattesatser, altså topskatten på 59 pct., og det var faktisk højere, end hvad man kommer til med udligningsskatten her. Så det synes jeg stadig væk er rimeligt, ja.

Så kan jeg sige, at hvorvidt vi er pensionisternes bedste ven, må det næsten være pensionisterne, der skal vurdere det. Men i hvert fald ligger pensionisternes vilkår Dansk Folkeparti meget stærkt på sinde. Det er baggrunden for, at vi igennem flere omgange har fået indført ældrechecken med en række forbedringer, og at vi i forbindelse med skatteomlægningerne her også har fået hævet pensionstillægget med 2.000 kr. årligt. Så det kan jeg bekræfte, ja.

Kl. 16:13

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Anders Samuelsen.

Kl. 16:13

Anders Samuelsen (LA):

Jeg må sige, at jeg faktisk synes, at det var et rimelig arrogant svar. Altså, for det første ville man jo ikke være blevet ramt af topskatten, hvis ægtefællen havde levet, for så havde ægtefællen fået udbetalt en pension, som ikke var topskatteberettiget. For det andet bliver den her pension nu ramt af særskatten, på trods af at man jo betaler for skattereformen i form af højere afgifter, så man kommer altså til at betale to gange på den måde. Jeg kan simpelt hen ikke forstå Dansk Folkeparti. Men det må jo så være Dansk Folkepartis retfærdighedssans, som siger, at det er i orden.

Lad mig tage et andet eksempel. Hvis man forrige år eller for 2 år siden havde bestemt sig for, at man ville have sin ratepension ud over et bestemt antal år, så bliver man nu ramt af skatten, fordi man måske har presset det sammen over en kortere periode og derfor kommer op på en højere udbetaling. Hvis man havde vidst, at den her regel kom, kunne man have besluttet sig for at trække pensionen over en længere årrække. Vil Dansk Folkeparti være med til, at man sørger for, at de mennesker, som på den måde uforvarende er kommet i klemme, bliver stillet helt anderledes end naboen, som har valgt en længere udbetalingsperiode? Ellers er det i fuldstændig sammenlignelige situationer, at vedkommende nu bliver ramt, fordi man ikke kunne forudse, at regeringen ville komme rendende med en særskat.

Kl. 16:14

$\textbf{F} \\ \textbf{Ø} \\ \textbf{rste næstformand} \\ \\ (Mogens \ Lykketoft) \\ :$

Ordføreren.

Kl. 16:14

Mikkel Dencker (DF):

Det er altid svært at forudse, hvad der vil ske om 2 eller 3 år, sådan er det jo bare. Jeg kan sige, at vi har lavet den her aftale med regeringen, som udmøntes med lovforslaget her. Den aftale står vi fast på, og vi har ikke tænkt os at lave nogen ændringer i det. Jeg må bare sige til hr. Anders Samuelsens eksempel med den bekendt, hvis ægtefælle var død, at det jo ikke er skatteomlægningerne her og udligningsskatten, der gør, at der betales topskat eller udligningsskat af den afdøde ægtefælles pension. Det er jo desværre på grund af dødsfaldet, som ulykkeligvis er indtruffet, og som gør, at den efterlevende ægtefælle kommer til at betale topskat af den afdødes pensionsopsparing. Så det har altså ikke noget med skatteomlægningerne at gøre.

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Simon Emil Ammitzbøll for en kort bemærkning.

Kl. 16:15

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Når hr. Mikkel Dencker bliver spurgt til de ret triste konsekvenser, som den her særskat får for 20.000-30.000 mennesker her i landet, siger ordføreren bare, at sådan er det jo bare. Nej, sådan er det jo bare ikke. Det er jo derfor, at vi, 179 mennesker, sidder herinde. Det er jo sådan set for at varetage borgernes interesser og sørge for at lave nogle fornuftige love. Sådan er det jo ikke bare, hvis ikke det var sådan, at hr. Mikkel Denckers parti sammen med regeringen havde valgt at tvinge den her særskat ned over pensionisterne. Så man kan jo ikke bare sige, at sådan er det jo bare, man må tage noget ansvar for de ting, som man beslutter, og sige, at det her er noget, der får konsekvenser for ganske almindelige mennesker.

Kl. 16:16

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 16:16

Mikkel Dencker (DF):

I Dansk Folkeparti tager vi også ansvar for skatteomlægningerne her og for udligningsskatten. Vi tager ansvaret for, at de mennesker, der kommer til at betale udligningsskat, slipper 1½ procentpoint billigere i forbindelse med skatteomlægningerne og udligningsskatten, end de var sluppet i skat, hvis man bare havde bevaret det gamle skattesystem. Det tager vi ansvaret for, ja.

Kl. 16:17

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 16:17

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Det er jo utrolig rørende, især hvis man ikke kendte hele historien, nemlig at Dansk Folkeparti jo også er medansvarlig for oveni at give de her mennesker en hel buket af nye afgifter, som et folketingsflertal har valgt at indføre, på alt mellem himmel og jord. Så det er jo ikke kun lettelserne, man får. Dem får man bl.a. ved at skulle betale alle de her afgifter i den såkaldt fuldt finansierede skattereform. Så det, der står tilbage, er, at der er nogle mennesker, der får en ekstraskat, fordi de har gjort det, som stort set alle politikere har opfordret dem til, nemlig at spare op til deres alderdom.

Kl. 16:18

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 16:18

Mikkel Dencker (DF):

Jeg kan bare sige, at de pensionister, der kommer til at betale udligningsskat, altså kommer til at slippe billigere i skat af deres pension end under de gamle skatteregler. Så det forstår jeg egentlig ikke Liberal Alliances forargelse over. Jeg synes hellere, at Liberal Alliance og partiets vælgere skulle være glade for, at det trods alt er VOKflertallet, der gennemfører en udligningsskat, for vi kan høre, at hvis det havde været en rød regering, vi havde haft, skulle skatten have været meget hårdere og meget længere. Så det skulle man hellere tage at glæde sig over.

Så vil jeg også lige sige, at jeg tror, at nogle af de afgifter, som hr. Simon Emil Ammitzbøll refererer til, er energiafgifter, som kommer hen over nogle år. Så er det jo godt, at vi har fået indført denne grønne check, som er sat i verden netop for at dække de her ekstra afgifter, der ligger inden for normalområdet. Den grønne check er på 1.300 kr. om året pr. person, som man kan få, og det dækker rigeligt normalforbruget af grønne afgifter.

Kl. 16:19

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Hr. Jesper Petersen som ordfører for SF.

Kl. 16:19

(Ordfører)

Jesper Petersen (SF):

Forslaget om en udligningsskat og de to ekstra forslag om at begrænse tagselvmulighederne er en del af finansieringen af regeringens rødvinsreform, en reform, der jo helt entydigt kommer de velstillede til gavn, og hvor skattelettelserne er meget, meget skævt fordelt. Skattelettelserne er delt ud for længst. De velstillede har kunnet notere sig dem med stor fornøjelse siden årsskiftet, og nu mangler regeringen altså så at få finansieringen endeligt på plads. Skindet blev så at sige solgt, længe inden regeringen overhovedet var startet på at tage jagttegn, og det har jo så givet en del problemer efterfølgende med at få finansieringen på plads.

Den midlertidige udligningsskat på store pensionsudbetalinger er i sig selv en rimelig ting og et fornuftigt forslag. Danskere har kunnet spare op med meget store fradrag i topskatten, men dealen er jo, at man til gengæld bliver beskattet, når man får pengene udbetalt. Men skatten bliver så sænket markant med skattereformen, og dermed opnås der en langt større gevinst, som egentlig ikke var tilsigtet. At lave en skat på 6 pct. over et bundfradrag i en rimelig størrelse, sådan at det er de velstillede pensionister, der skal bidrage, er altså o.k. i vores øjne, men brugen af pengene er forkert, fordi de går til at finansiere en meget, meget skæv skattereform, der driver Danmark endnu mere i retning af et ulige samfund.

Forslaget kunne også være endnu bedre, men det var jo meget vanskeligt for regeringen overhovedet at levere forslaget og få det igennem Venstres gruppe. Egentlig skulle det have givet 80 mio. kr. til at finansiere skattereformen med. Det er det, der står optrykt i bemærkningerne og beregningerne vedrørende lovforslaget i forbindelse med skattereformen. Men efter en tur i Venstres gruppe er det blevet væsentlig mere skånsomt. Venstres kandidat oppe i det stenrige Gentofte fik i en uskøn alliance med Venstres fynske godsejer, fru Britta Schall Holberg, gennemført, at de velstillede pensionister skulle have det lidt lettere, og de fik altså skaffet en de facto ekstra skattelettelse til deres kernevælgere.

Skatten ender så med at bidrage med 35 mio. kr. årligt til finansieringen af skattereformen, mens det altså skulle have været 80 mio. kr. ifølge lovforslaget. Så for at komme op på det beløb og lidt til indfører regeringen og Dansk Folkeparti så yderligere to tiltag i den aftale, der ligger bag lovforslaget her. Tagselvmulighederne for grupper, hvor der er stor risiko for fejl eller misbrug – der har været mange eksempler på det, bl.a. med typisk østeuropæiske virksomheder, der giver sig selv og medarbejderne store uberettigede fradrag – skal mindskes, og dermed modvirker man en masse snyd. Og ægtefællefradraget til visse begrænsede skattepligtige skal fjernes. Altså to yderligere tiltag, som tilsammen giver 90 mio. kr. i varigt finansieringsbidrag. Det er væsentlig mere end det, der egentlig er hovedformålet med det her lovforslag, nemlig at lave en udligningsskat. Så der er altså pludselig 90 mio. kr., som det er lige så nemt som at knipse med fingrene at få i statskassen, og som mest af alt kommer fra, at misbrug mindskes.

Hvis vi nu leger, at regeringen var kommet igennem med sin udligningsskat og kunne levere det, den selv havde lovet, nemlig at der var 80 mio. kr. til at finansiere skattereformen her, så ville de ekstra 90 mio. kr. altså kunne være gået til velfærd i stedet for eller være gået til at mindske det hul i statskassen, som regeringen nu er i gang

med at skulle fylde op via nogle massive besparelser i den offentlige sektor. Men det kommer ikke til at ske. Pengene skal bruges til skattelettelser til de velstillede. Regeringen kan jo ikke se en krone uden at dele den ud som skattelettelser, mens regeringen altså vil skære 24 mia. kr. ned på vores fælles daginstitutioner, skoler og ældrepleje i de kommende år.

Så jeg må sige, at elementerne hver for sig i det her lovforslag sådan set er udmærkede, men de går til at finansiere en meget skæv skattereform, og derfor vil vi næppe stemme for det.

Kl. 16:23

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Simon Emil Ammitzbøll for en kort bemærkning.

Kl. 16:23

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg bliver nu altid nervøs, når en SF'er siger 24 mia. kr., men nok om det. Det forvirrede mig faktisk så meget, at det ikke helt gik op for mig, om ordføreren fik sagt, hvad partiet vil stemme. Så det er jeg også lige nødt til at få at vide. Jeg kunne godt forstå, at man ikke er helt begejstret for den model, der er, og det kan der være mange gode grunde til. Jeg har nok nogle andre end ordføreren. Men er det korrekt forstået, at SF i virkeligheden synes, at den her skat skulle være højere?

Kl. 16:23

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 16:23

Jesper Petersen (SF):

Jeg synes, vi skulle snakke noget mere om de der 24 mia. kr., som regeringen vil udsætte vores offentlige sektor for i besparelser. Man vil jo ikke fortælle, hvor de penge skal komme fra, og hvad det er for nogle velfærdsområder, der skal holde for. Hvor er det, velfærden skal forringes? Man vil ikke sige det. Man nævner bare et tal på 24 mia. kr. Det har vi forsøgt at få mange lange snakke om og få nogle svar ud af regeringen om, og det kan ikke lade sig gøre. Altså, vores tanke er at undlade at stemme til forslaget i forlængelse af den linje, vi lagde i behandlingen af skattereformen, nemlig at de ting, der ender med at finansiere de meget skæve skattelettelser, er vi ikke meget for at skulle lægge stemmer til.

Kl. 16:24

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 16:24

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Så hvis jeg har forstået det korrekt, er det sådan, at det er, fordi man i virkeligheden er imod, hvad skal jeg sige, udgiftssiden på statsbudgettet, at man ikke vil stemme for den her skat. Men hvis man egentlig ser på det, vi diskuterer, så er det, man har imod det, i virkeligheden, at skatten ikke er høj nok. Man ville godt have taget endnu mere fra pensionisterne. Er det ikke korrekt forstået?

Jeg synes, det er en lidt skræmmende diskussion. I forvejen har vi et flertal her i Folketinget, der vil tage penge fra pensionisterne, og så har vi åbenbart også et ret stort mindretal, der siger: Ja, det er godt nok, at de vil stjæle fra pensionisterne, men de tager ikke nok, så vi vil tage endnu mere. Er det ikke det, SF står her og siger?

Kl. 16:25

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 16:25

Jesper Petersen (SF):

Nej, det, vi har fået her i Folketingssalen i dag, er endnu et eksempel på, at det eneste, Liberal Alliance er sat i verden for, er at pleje nogle ekstremt velstillede danskere. De skal have nogle flere penge, end de har i forvejen. Vi vil absolut ikke plukke pensionisterne, eller hvad det nu var for et udtryk, hr. Simon Emil Ammitzbøll fik brugt. Faktisk ligger der jo i vores skatteudspil, at pensionister og førtidspensionister skal have 5.000 kr. mere om året i pensionstillæg. Det er da det stik modsatte af at plukke pensionisterne.

Det er tværtimod et forslag, der gavner de pensionister, der i forvejen har få penge, hvorimod det her handler om, at nogle folk, der har fået meget store fradrag, også skal betale en rimelig skat, når pengene så skal udbetales. Der er 30.000 meget velstillede pensionister, som Liberal Alliance kæmper for. Der er 100.000 helt almindelige lavindkomstpensionister, som vi kæmper for. Det kan vel ikke blive mere tydeligt, hvordan den politiske kamp står her.

Kl. 16:26

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren.

Så er det hr. Mike Legarth som ordfører for De Konservative.

Kl. 16:26

(Ordfører)

Mike Legarth (KF):

Det Konservative Folkeparti støtter forslaget. Det gør vi, fordi vi er meget tilfredse med den skattereform, der er gennemført, hvoraf dette er et af elementerne. Det er en historisk skattereform, hvor vi har sænket marginalskatten med 7½ pct. Dette element er så er en del af finansieringsmodellen.

Vi har haft en meget lang forhandling om, hvordan det så skulle udformes, og vi er tilfredse med den udgave, det er endt med. Den er acceptabel, og den er fair. Vi har skullet forholde os til – når vi havde gennemført reformen, som jo handler om, at man skal betale mindre skat på arbejde – hvad der skulle ske med de indbetalinger, der er foretaget historisk på pensionsdepoter. Fra den 1. januar 2010 begyndte man jo at udbetale fra disse depoter i det nye skattesystem, og hvordan skulle de så beskattes? Her har vi fundet en fair model, for der var vel ikke nogen, der havde forestillet sig, at man skulle give den samme skattelettelse på 7½ pct., som vi giver på arbejde, på historiske indbetalinger, der er sat ind på pensionskonti under fradragsregler, der er fuldstændig anderledes end dem i det nye skattesystem. Her har vi fundet en balance, der er rigtig og fornuftig.

Vi har godt hørt, at der er nogle ude i oppositionen, der taler om, at nogle bliver ramt af en særskat, men det er fuldstændig forkert. Der er ikke nogen, der bliver ramt af noget, der er ikke nogen, der betaler en ekstra skat af noget som helst. Der er nogle, der ikke får del i de skattelettelser, som er tanken med reformen. Det er jo en helt anden situation, og jeg håber, at jeg i dag kan være med til at afkræfte de mærkelige postulater, jeg hører om det.

Kl. 16:27

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Simon Emil Ammitzbøll for en kort bemærkning.

Kl. 16:27

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Det er bare lige en korrektion. Jeg ved ikke, om der er nogen *ude* i oppositionen, der har sagt noget om en særskat. Jeg vil sige, at Liberal Alliance ser det som sin klare mission at fastholde regeringen på en borgerlig-liberal politik, men støtter i øvrigt regeringens overlevelse og fremtidige eksistens.

Ordføreren startede med at sige hele tre ting: Man var tilfreds med det her, det var acceptabelt, og det var fair. Det sidste er et ord, jeg efterhånden er lidt bekymret ved, for når jeg hører nogen kalde noget fair, er det hvad som helst i disse dage. Er det virkelig ud fra et konservativt udgangspunkt fair, at folk, som i god tro har sparet op til deres pension, bliver straffet med en særskat, en såkaldt udligningsskat?

Kl. 16:28

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 16:28

Mike Legarth (KF):

Ja, naturligvis er det det. Og hr. Simon Emil Ammitzbøll, der optræder her i Folketingssalen og forvirrer folk, fremstiller et falsk billede af virkeligheden. Jeg håber da snart, at der er nogle journalister, der går i kødet på den her historie og får afdækket, at det er et stort skuespil. Der er jo ikke nogen, der bliver ramt, vil jeg sige til hr. Simon Emil Ammitzbøll. Det er jo lodret løgn. Det, det handler om, er, at der er nogle, der ikke får del i en skattelettelse, som vi har gennemført, på 7½ pct., og det er det, udligningsskatten er et udtryk for. Der er ikke nogen, der bliver ramt af noget, så lad os starte med at sammenligne æbler med æbler og ikke få de her mærkelige påstande.

Så vil jeg sige, at den retorik jo ikke er med til at støtte nogen som helst regering, når man med den skaber et falsk billede af virkeligheden.

Kl. 16:29

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 16:29

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jo, jo, når man bliver presset, så går man lige en tak op. Jeg vil sige, at det dog er første gang, tror jeg, i de 5 år, jeg har siddet her i Folketinget, at jeg har hørt nogen direkte bruge udtrykket løgn. Så man må virkelig føle sig presset. Det forstår jeg godt, for der er sikkert en del af de her 30.000 pensionister, som tidligere har haft stor tillid til, at Det Konservative Folkeparti varetog deres interesser. Og det er faktisk ikke lodret løgn, vil jeg sige til hr. Mike Legarth.

Sandheden er jo den, at disse pensionister ligesom alle andre også skal betale den store afgiftsbuket, som regeringen og Dansk Folkeparti har vedtaget: energiafgifter, fedtafgifter, andre såkaldte sundhedsudgifter, dem skal de også betale. Så det er ikke lodret løgn, det er lodret korrekt.

Kl. 16:30

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 16:30

Mike Legarth (KF):

Det er direkte i strid med sandheden. Det kan de argumenter, som hr. Simon Emil Ammitzbøll her fremførte, ikke ændre på. De pensionister, der her tales om, får samlet set en gevinst på skattereformen. Det er evident, det står til troende, det kan kontrolleres. Det vil en videnskabelig undersøgelse kunne blotlægge.

Sagen er jo, at hvis man også begynder at kigge på indholdet i en sådan sag, hvad er det så, vi taler om? Vi taler om, at for at man skal betale den udligningsskat, skal man have en indtægt på over 362.800 kr. om året. For at man kan have det, så skal man have en pensionspulje på over 4,5 mio. kr. For at få det så skal man hvert år i 37 år indbetale 120.000 kr. på den konto. Mine damer og herrer, så er man rimelig godt stillet. Eller man skal i 37 år hvert år have en indtægt på

over 770.000 kr., for at man kan komme til at betale den her skat. Alle har gevinst, alle vinder på skattereformen. Der er ingen, der betaler noget ekstra i forhold til 2009.

KL 16:31

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Hr. Niels Helveg Petersen som radikal ordfører.

(Ordfører)

Niels Helveg Petersen (RV):

Det Radikale Venstre kan ikke støtte dette lovforslag. Vi agter at stemme imod det.

Der er noget tilsyneladende besnærende ved argumentationen for det her lovforslag. Der er nogle mennesker med gode indtægter, som i tidens løb har haft store fradrag og haft glæde af bagsiden af den høje marginalskat, dvs. store fradrag, som nu ikke skal have del i den nedsættelse af marginalskatten, der sker. Men jeg vil sige, at det kun tilsyneladende er en besnærende argumentation.

Dette forslag her vil vise sig at have en række urimelige virkninger. Det er også en svær fødsel, det har haft, og det er i Det Radikale Venstres øjne ikke et smukt barn, der er kommet ud af den svære fødsel. Vi vil komme til at se mange urimelige virkninger af forslaget. Jeg er overbevist om, at vi under udvalgsarbejdet vil komme til at se mange eksempler på urimelige virkninger af dette lovforslag. Lad mig bare fremhæve et enkelt: Lad os tage tjenestemændene i den høje ende, som jo ikke har haft fradrag for deres tjenestemandspensioner. Deres tjenestemandspensioner, kan man sige, som er rimelig og god, er en slags kompensation for en lavere løn i deres ansættelsesforhold. Og det har jo historisk altid været betragtet sådan, at denne gode tjenestemandspension var en slags kompensation for, at man så til gengæld i sine aktive år havde noget mindre indkomster end tilsvarende i de private erhverv. For disse menneskers vedkommende føles det aldeles ikke rimeligt, at deres pensionsudbetalinger skal behandles anderledes end almindelige lønudbetalinger.

Jeg forudser også, at der vil være en række vanskeligheder med at se på udbetalingsperioderne. Forslaget åbner jo for, tror jeg, at der kan fås gevinster ved at forlænge udbetalingsperioderne, og at der vil blive et betydeligt pres på i den retning.

På kort sigt er der ingen tvivl om, at dette lovforslag vil begrænse pensionsindbetalingerne. Mange, der bliver ramt af dette her, vil forsøge at tilrettelægge deres pensionsindbetalinger på en sådan måde, at de ikke bliver ramt, og derfor vil en række mennesker undlade at gennemføre denne opsparing til alderdom, som de ellers ville have gennemført. Det er jeg ikke i tvivl om vil ske på kort sigt. Det vil formindske den samlede opsparing.

Hvordan det virker på lang sigt, er mere uklart. Det er jo en midlertidig skat, der forsvinder igen om en halv snes år, så er den endelig væk, men det kan godt være, at den også på lang sigt får en negativ indvirkning på opsparingstilbøjeligheden. Jeg vil sige, at både når vi tager den kortsigtede virkning og den langsigtede virkning, så kan det være en meget høj pris, man kommer til at betale for det provenu, som denne udligningsskat indbringer, nemlig de 35 mio. kr.

Vi må dyrke nogle af de tekniske problemer, der er i lovforslaget, under udvalgsbehandlingen, men jeg vil slutte med at gentage, at Det Radikale Venstre agter at stemme imod forslaget.

Kl. 16:35

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Hr. Frank Aaen som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 16:35

(Ordfører)

Frank Aaen (EL):

Det er jo en fantastisk kamp, vi har set her i debatten fra Liberal Alliances side, som virkelig er gået på barrikaderne med to tredjedele af folketingsgruppen for at kæmpe for, at pensionister, der har 30.000 kr. i indkomst om måneden, får en lidt mindre skattelettelse, end de ellers ville have fået. Det må jeg sige virkelig er benhårdt gået, og man kan jo undre sig over, hvordan det kan være. Er man virkelig så liberal? Man kunne også være lidt mere ondsindet, og undskyld mig, og sige: Men er dem, som Liberal Alliance kæmper for i dag, ikke for en meget stor dels vedkommende kunder i Saxo Bank? Og kan man ikke bare sige, at det, som Saxo Bank får, er lidt udbytte af, at de har et parti? Det er jo faktisk helt utroligt, at vi i Danmark har en bank, der har et parti, og konsekvensen af det er jo præcis det, vi har set her i dag, nemlig at man så forsvarer bankens, rigmandsbankens, kunder. Det synes jeg da er meget illustrativt.

Så vil jeg sige, at hele problemstillingen, vi har her, jo er affødt af, at vi har et tåbeligt indrettet pensionssystem, altså at man har fradragsret for pensionsopsparing, der er privat; til gengæld betaler man skat, når den bliver udbetalt. Jeg tror, der er, hvis ikke flere tusinde, så i hvert fald flere hundrede sider i vores skattelovgivning, som går ud på, hvordan man skal undgå, at dem, der har fået opsparing med fradrag, kan løbe med pengene uden at betale skat, og i virkeligheden er det jo også det, vi behandler her i dag.

Derfor var det jo efter vores opfattelse meget enklere, hvis vi blev enige om, at man lod være med at have fradragsret for privat pensionsindbetaling, og at man til gengæld fik det udbetalt skattefrit, når det skulle udbetales. Det ville gøre vores skattesystem meget, meget enklere, og vi ville undgå sådan en debat, som vi har i dag. Det ville i øvrigt også være med til at sikre vores statsfinanser, som jo har det meget skidt på grund af den siddende regering, der har ladet alle pengene fosse ud, for hvis man fjernede bortseelsesretten eller fradragsretten, som det er, ville der komme 60-70 mia. kr. mere i statskassen hvert eneste år: i år, næste år, næste år og næste år. Så ville der selvfølgelig ikke komme skat fra pensionsindbetalingerne til sin tid, men det gør jo ikke noget, så længe vi bare sikrer en varig indkomst i statskassen på 70 mia. kr. Og det ville jo i øvrigt ikke røre pensionisterne, for i princippet skal det jo være sådan, at pensionen er den samme, uanset om skatten falder ved indbetalingen eller skatten falder ved udbetalingen. Så det ville bare være godt for os alle sammen at fjerne den fradragsret, og det ville være til stor betryggelse for vores offentlige finanser. Så det burde man i virkeligheden også gøre lige med det samme.

Det her, den sag, er en lille sag -35 mio. kr. - og det er jo ingenting sammenlignet med de milliarder, man har hældt ud til de rigeste i samfundet. Men da det trods alt er penge, der tages fra nogle af de rigeste i samfundet, som ellers bare ville få en større skattelettelse end den, de ellers får, jamen så vil vi jo nok stemme for forslaget.

Kl. 16:39

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Simon Emil Ammitzbøll for en kort bemærkning.

Kl. 16:39

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Man fristes jo til at spørge hr. Frank Aaen, hvilken bank han mener der ejer Det Radikale Venstre, hvis der skulle være logik i hr. Frank Aaens argumentation. Det er ikke, fordi jeg forventer, at der er det i dag, men det ville jo være logikken i det, der blev sagt. Eller også er det bare, fordi man er vant til, at fagbevægelsen kræver meget kontant indflydelse i forhold til de tilskud, der bliver givet til Enhedslisten og sikkert også til SF og Socialdemokraterne. Vi kunne vist og-

så se, at det udspil, der kom fra de andre røde oppositionspartier i dag, var clearet hos betonvennerne.

Men det, jeg egentlig vil spørge til, er det eksempel, hr. Anders Samuelsen havde oppe flere gange, med lærerparret, der var gift og havde sparet op til deres pension. Den ene dør, og nu er der kun manden tilbage. Hvorfor er det fair, at han skal have en særskat, en ganske almindelig lønmodtager?

Kl. 16:40

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 16:40

Frank Aaen (EL):

Hvis Det Radikale Venstre er ejet af en bank, vil jeg opfordre hr. Niels Helveg Petersen til at gå op og sige det. Jeg ville nok nærmere kigge i retning af A.P. Møller, hvis jeg skulle kigge på Det Radikale Venstre, for der har man jo fået et stort årligt tilskud, efter at man gik ind i olieaftalen ude i Nordsøen. Jeg vil nu nok ikke sige, at man er sådan en dukke, der er ført med hånd, men det gælder efter min opfattelse fuldstændig for Liberal Alliance, som jo aldrig har sagt noget, som ikke på forhånd var godkendt i bestyrelseslokalerne i Saxo Bank. Det hørte jeg heller ikke nogen indsigelse imod, så det er vi så enige om.

Med hensyn til lærerparret vil jeg sige, at mennesker, der får 30.000 kr. udbetalt i pension om måneden og dermed også har fået en stor skattelettelse og har haft fradrag eller på anden måde haft begunstigelse undervejs i deres opsparing, godt kan være med til at betale den her skat på sølle 35 mio. kr. Det er kun retfærdigt. Vi ville gerne lave det endnu mere retfærdigt.

Altså, jeg har ikke ondt af dem, der har mere end 30.000 kr. om måneden i pension.

Kl. 16:41

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 16:41

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Hvis ellers hr. Frank Aaen ville stille spørgsmål til hr. Niels Helveg Petersen, tror jeg dog, at den radikale ordfører ville kunne bekræfte, at det er meget svært at føre hr. Anders Samuelsen eller undertegnede rundt som en dukke efter den vilje, man selv måtte være i besiddelse af, men det ved jeg ikke om vi skal komme nærmere ind på.

Nu ved jeg ikke, om hr. Frank Aaen har fulgt hele debatten, for det synes jeg ikke helt fremgik af det svar, jeg fik – og det er ikke for at være fræk, det er sådan set for at prøve at få et svar på spørgsmålet – men pointen er jo, at i det eksempel, jeg taler om, er det nogle, der ikke har fået det fradrag, fordi der er tale om et ægtepar, hvor ægtefællen dør og vedkommende, der er tilbage, får den pension oveni. Så man har ikke fået det fradrag, men alligevel skal man betale udligningsskatten, og det er jo det, der er det interessante i eksemplet. Er det rimeligt, eller er det ikke rimeligt?

Kl. 16:42

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 16:42

Frank Aaen (EL):

Skulle der findes 7-8 stykker, der på en eller den måde bliver urimeligt ramt af den her skat, synes jeg, skatteministeren skal kigge på det.

Det afgørende er jo, at dem, der har titusinder af kroner i månedlig pension, kommer til at betale en lille del tilbage af den skattelet-

telse, de har fået af regeringen. Det er kun rimeligt. Men hvis man kan finde et enkelt eksempel – og jeg synes, Liberal Alliance skal stille nogle spørgsmål om det, så vi kan få belyst, om der skulle være nogle, der bliver urimeligt ramt – er jeg altid med på at kigge på det.

Men det, vi taler om her, er altså folk, der har virkelig store pensionsformuer. De får en enorm skattelettelse, og en del af den skattelettelse synes vi faktisk godt man kan inddrage igen.

Kl. 16:43

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Simon Emil Ammitzbøll som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 16:43

(Ordfører)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg tror ikke, jeg afslører for meget ved allerede at lægge ud med at sige, at Liberal Alliance stemmer nej til lovforslaget. Men alligevel vil jeg dog sige, at jeg faktisk synes, at vi har fået en lille, om end ikke særlig stor delsejr ved, at hr. Frank Aaen af alle indrømmede, at der faktisk kunne være nogle mennesker, der kan blive ramt uretfærdigt af denne skat. Det er jeg sådan set ret begejstret for, vil jeg sige til hr. Frank Aaen. Så min dag er alligevel lidt reddet.

I Liberal Alliance mener vi, at den såkaldte udligningsskat er en særskat på ca. 30.000 danske pensionister, og det vender vi os selvfølgelig imod. Det er sådan, at man bruger den undskyldning, at folk har fået nogle fradrag. Man ved godt, at det fradrag ikke nødvendigvis er identisk med den skat, som folk så ender med at få med den her udligningsskat, så man ved godt, at der er en del, der kommer til at betale mere, end selv den logik, der er indbygget i lovforslaget, skulle tilsige. Sådan er det.

Der har allerede været nævnt flere eksempler på åbenlyse uretfærdigheder. Gruppen af tjenestemænd er en gruppe, vi har taget op ved tidligere lejligheder. Jeg tror, det allerede var i januar, vi havde den daværende skatteminister i spørgetimen hernede i Folketingssalen for at få et svar på: Kan det virkelig være rimeligt, at tjenestemænd, som ikke har haft noget valg, nu skal betale den her udligningsskat? Selvfølgelig er det ikke rimeligt.

Hr. Anders Samuelsen har nævnt eksemplet: Hvad når ægtefællen dør? Den tilbageladte skal betale udligningsskat, fordi vedkommende får pensionen oveni, men man har aldrig haft et eneste fradrag. Er det rimeligt? Nej, det er det selvfølgelig ikke.

Så har vi også talt om den måde, som man kan vælge at få sin pension udbetalt på, altså over hvor mange år. Hvis man har valgt at gøre det over få år, vil man nu blive ramt af udligningsskat. Gør man det over mange år, vil man ikke blive ramt af udligningsskat, selv om der er tale om pension i samme størrelse. Er det rimeligt? Nej, det er det ikke.

Så er der nogle, der mener, at det her ikke er en særskat for pensionister. Det er sådan set ret mærkeligt, for der er ca. 30.000 mennesker, der bliver ramt, og de har faktisk en ting tilfælles, og det er, at de er pensionister. Så hvis der er nogle, den her særskat rammer, er det pensionister. Ergo, er det en særskat for pensionister.

Ja, men de har jo så også fået del i skattereformen ligesom alle andre, så de er ligesom blevet kompenseret dér, argumenteres det. Det er så her, at argumentationen falder fuldstændig fra hinanden, for de er netop ikke blevet kompenseret alene med skattereformen. Skattereformen kompenserer jo også for alle de mange afgifter, som regeringen og Dansk Folkeparti indfører med den. Der er altså rigtig mange ting, man lægger afgifter på. Jeg har forstået, at det er sådan noget med el og vand og den slags. Det er meget moderne at lægge afgifter på det. Et stort flertal i Folketinget synes, at det er dejligt. Men derudover sætter man også afgifter på slik og alkohol og is og cigaretter og kød, og hvad ved jeg. Og det er noget, som de her pensionister vel næppe slipper for. Jeg går ikke ud fra, at der er en sær-

lig udligningsskat for pensionister, der gør, at de slipper for afgifterne. Det ville ellers være meget interessant.

Lad os så se på det. Efter at man har fået det barberet – da heldigvis – er vi nu nede på, at det her giver 35 milliarder, nå nej, 35 millioner i statskassen. Det er et latterligt lille beløb i forhold til det danske statsbudget. Tænk, hvor mange man generer pr. krone. 30.000 pensionister generer man for 35 mio. kr. Det er da helt utroligt. Og hvis man endelig er så vild med at skulle finde lige præcis det beløb, har vi også et alternativt forslag til, hvordan staten kunne få 35 mio. kr. i kassen. Det kunne man gøre ved at barbere den offentlige partistøtte ned med en tredjedel, sådan at staten giver en tredjedel mindre i partistøtte til Folketingets partier. Folketinget kan vælge: Vil vi tage pengene fra pensionisterne, eller vil vi tage dem fra os selv? Vi foreslår det sidste, nemlig at Folketingets partier skulle sige: Vi skærer lige en tredjedel, så vi kan finansiere tingene, fordi der er det her hul, og det ligger åbenbart utrolig mange partier på sinde, at vi finder penge til det. Jeg vil gå ud fra, at især hr. Frank Aaen og Enhedslisten vil synes, at det er en genial idé, da jeg har lagt mærke til, at Enhedslisten mener, at hvis man får støtte fra nogle, er man i lommen på dem, og dermed må Enhedslisten og vi andre jo så være i lommen på staten og på flertallet. Og det ville jo ikke være godt, vil jeg sige til hr. Frank Aaen.

Liberal Alliance mener, at det her er en fuldstændig urimelig og unfair særskat på pensionister, og vi stemmer imod og siger et rungende nej.

Kl. 16:48

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Mike Legarth for en kort bemærkning.

Kl. 16:48

Mike Legarth (KF):

Hr. Simon Emil Ammitzbøll beskriver pensionisten som en stakkel i den her sammenhæng, hvilket jeg synes er en fuldstændig urimelig beskrivelse – men lad det nu ligge. Vil hr. Simon Emil Ammitzbøll bekræfte, at den pensionist, vi taler om, der skal betale udligningsskat, har en årlig udbetaling i pension på over 362.800 kr., og at det altså kun er ham, der betaler topskat, og at man først, når man har mere i indtægt end det, skal betale udligningsskat?

Kl. 16:48

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 16:48

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Først vil jeg bare sige, at jeg ikke omtaler pensionister som nogle stakler, jeg omtaler bare pensionister som nogle, der ikke skal særbeskattes. Det er to forskellige ting.

Jeg kan også sige ja til hr. Mike Legarths spørgsmål og bekræfte, at det her er en ekstra marginalskat for pensionister, og derfor er det jo dem, der har den højeste skatteprocent, der får den, eftersom at der er tale om en marginalskat. Det er ret logisk.

Kl. 16:49

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Mike Legarth.

Kl. 16:49

Mike Legarth (KF):

Vil hr. Simon Emil Ammitzbøll bekræfte, at der er 37.000 pensionister, der får så meget udbetalt, at de betaler udligningsskat, altså skat af det beløb på over 362.800 kr., de får udbetalt? I gennemsnit har de pensionister en gevinst på skattereformen på 14.000 kr. Kan hr. Simon Emil Ammitzbøll også bekræfte, at den udligningsskat, man

skal betale – som altså ikke er noget, man bliver ramt af, men er en skattelettelse, man bare ikke får – er på 6 pct., at man stadig væk har en skattelettelse på 1,5 pct., og at man derforuden får de 1.300 kr. på en check til kompensation for energiudgifter?

Kl. 16:49

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 16:49

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg ved ikke, om jeg lige kan bekræfte det med de 37.000, men det er jo fair nok. Vi troede, det kun er omkring 30.000. Hvis der er 7.000 ekstra, der bliver ramt af den særskat, De Konservative indfører sammen med Venstre og Dansk Folkeparti, skal jeg da tage hr. Mike Legarths ord for troende.

De øvrige tal kan jeg fuldstændig bekræfte, ligesom jeg kan bekræfte, at pensionisterne så oven i det også skal betale afgifter af den grønne slags plus afgifter på kød, slik, alkohol, is og cigaretter. Så jeg kan bekræfte, at pensionisterne bliver ramt fuldstændig på lige fod på udgiftssiden og afgiftssiden af denne skattereform som resten af befolkningen, men at de altså ikke får det samme på lettelsessiden som resten af befolkningen. Det er derfor, vi i Liberal Alliance siger, at det her er, hvad det er, nemlig en særskat på pensionister.

Kl. 16:50

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Så er det skatteministeren.

Kl. 16:50

Skatteministeren (Troels Lund Poulsen):

Tak for debatten og de kommentarer, der er kommet i forbindelse med debatten om den midlertidige udligningsskat, og ikke mindst tak til ordførerne for Venstre, Det Konservative Folkeparti og Dansk Folkeparti, som jo bakker op om den aftale, som er blevet indgået den 15. april i år.

Det er ikke nogen hemmelighed, at det her selvfølgelig har givet anledning til en lang række overvejelser om, hvordan man skal udforme en midlertidig skat af store pensionsudbetalinger, men jeg mener, at man med den løsning, som er fundet nu, har fundet noget, der kan forklares og dermed også giver god mening.

Der er heller ikke nogen tvivl om, at der jo også har været diskussioner om, hvordan og hvorledes det her vil påvirke pensionsopsparingen i fremtiden. Jeg er af den opfattelse, at med den aftale, der er lavet nu – en meget kort model – kan vi mindske den usikkerhed, som nogle har skabt om den fremtidige pensionsopsparing.

Når det så er sagt, er det her jo et lille element i en meget stor pakke, som jo har gået ud på at lave en omfattende skattereform, som har haft som sigte at gøre det mere attraktivt at arbejde, men også at gøre det mindre attraktivt at forurene, og som dermed også har haft en lang række adfærdsregulerende elementer i sig. Så på alle måder synes jeg det giver god mening, og at det er en ganske udmærket aftale, som vi nu får udmøntet i praksis.

Kl. 16:52

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

29) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 189: Forslag til folketingsbeslutning om krav om røgalarmer og brandalarmeringsanlæg i boliger.

Af Bjarne Laustsen (S) m.fl. (Fremsættelse 26.03.2010).

Kl. 16:52

Forhandling

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Forhandlingen er åbnet. Økonomi- og erhvervsministeren.

Kl. 16:52

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen):

Socialdemokraterne har fremsat beslutningsforslag om, at regeringen inden udgangen af 2010 fremsætter et lovforslag, der skal indebære, at det bliver lovpligtigt at opsætte batteridrevne røgalarmer i alle boliger, installere automatiske brandalarmeringsanlæg i boliger, hvor der bor ældre, visiterede borgere, og opsætte røgalarmer tilsluttet elnettet ved større om- og tilbygninger i boliger, hvor der kræves byggetilladelse.

Det er naturligvis vigtigt at nedbringe antallet af dødsbrande så meget som muligt, og derfor har jeg set grundigt på mulighederne i det fremsatte forslag, men jeg mener ikke, at det beslutningsforslag, som vi diskuterer her i dag, vil have den ønskede effekt.

I den første del af beslutningsforslaget foreslås det, at vi skal stille et krav om, at der i alle eksisterende boliger installeres batteridrevne røgalarmer. Beredskabsstyrelsen har i 2009 lavet en undersøgelse, der viser, at 71 pct. af alle danske husstande har mindst en røgalarm installeret, og at størstedelen virker. Det svarer til, at ca. 1,8 millioner boliger allerede har installeret mindst en røgalarm, mens ca. 800.000 boliger ikke har røgalarm. I Norge har der været et tilsvarende krav om batteridrevne røgalarmer siden 1992, og her viser undersøgelser, at selv om stort set alle har installeret en røgalarm, virker en meget stor del af røgalarmerne ikke, fordi folk ikke vedligeholder alarmerne og glemmer at skifte batteri.

Der kan naturligvis være mange årsager til dødsbrande, men jeg kan konstatere, at der i Norge omkommer flere i brande end i Danmark set i forhold til indbyggertal. Det understreger, at det er vigtigt, at folk selv er motiverede til at sikre, at deres røgalarm virker, da det ellers giver en falsk tryghed.

Det er regeringens holdning, at borgerne kan og skal tage ansvar for deres egen sikkerhed og selv er i stand til at vurdere, om de har behov for at installere røgalarmer. Da røgalarmer er ganske billige, er det næppe prisen, der afholder folk fra at sætte dem op. Samtidig kan vi havne i en situation, hvor man ikke kan få erstatning udbetalt fra sit forsikringsselskab, hvis det viser sig, at der f.eks. ikke har været et velfungerende batteri i røgalarmen.

I regeringen mener vi, at man i stedet for at pålægge borgerne nye påbud skal oplyse igennem målrettede kampagner, så de bliver bevidst om konsekvenserne af deres valg. Derfor findes der på bl.a. boligejer.dk information om røgalarmer. Desuden deltager bl.a. Beredskabsstyrelsen og Erhvervs- og Byggestyrelsen i BrandBevægelsens arbejde med at gennemføre ordentlige kampagner om brandsikring af boliger. I efteråret 2009 gennemførte BrandBevægelsen f.eks. en kampagne under overskriften »Red farmor«, der satte fokus på at opsætte røgalarmer hos ældre.

Endelig synes jeg godt, jeg kan konstatere, at forslaget vil være yderst vanskeligt at håndhæve, da det ikke vil være praktisk muligt at kontrollere, om folk rent faktisk har installeret røgalarmer. Det er derfor regeringens vurdering, at et lovkrav om batteridrevne røgalarmer i alle eksisterende boliger ikke vil have den ønskede effekt.

Den anden del af forslaget angår en helt anden type anlæg. Socialdemokraterne foreslår, at der stilles krav om automatisk brandalarmeringsanlæg i boliger, hvor der bor ældre visiterede borgere. Automatiske brandalarmeringsanlæg, som man kender fra f.eks. plejehjem, ældreboliger og hoteller, giver automatisk besked til redningsberedskabet og er sikret imod strømsvigt.

Det er vigtigt at huske på, at i tilfælde af brand skal mennesker reddes ud af deres bolig inden for få minutter, hvis ikke de skal omkomme på grund af røgforgiftning. Hvis beboerne ikke kan redde sig selv ud, er det derfor ikke givet, at et automatisk brandalarmeringsanlæg vil øge sikkerheden. Det skyldes, at brandvæsenet sjældent kan nå frem før mindst 5-6 minutter efter alarmen, og det er desværre ofte for sent.

For kort tid siden oplevede vi to dødsbrande i plejeinstitutioner i henholdsvis Allerød og Kolding. I begge tilfælde omkom personerne, inden hjælpen kom, på trods af at der var installeret et automatisk brandalarmeringsanlæg i bygningerne. Erfaringerne fra disse seneste brande viser – desværre – at automatiske brandalarmeringsanlæg ikke er nogen garanti for at redde beboerne, hvis ikke de selv er i stand til at flytte sig væk fra branden.

Jeg mener derfor ikke, at et generelt krav om automatiske brandalarmanlæg i boliger til ældre vil have den ønskede virkning, og derfor kan vi ikke støtte den her del af det socialdemokratiske forslag.

Kl. 16:57

I tredje og sidste del af beslutningsforslaget ønskes der lovkrav om røgalarmanlæg i boliger ved større om- og tilbygninger. I 2004 indførte vi krav om, at der i nybyggeri og ved større om- og tilbygninger skal installeres røgalarmer tilsluttet strømforsyningen i alle boliger. Kravet er altså allerede indført, og jeg er glad for, at Socialdemokraterne tilsyneladende bakker op om det.

Hvis jeg her afslutningsvis skal opsummere, kan vi ikke støtte det socialdemokratiske beslutningsforslag. Det skyldes, at der enten er tale om lovkrav, der allerede er indført, eller lovkrav, som ikke vil have den ønskede effekt.

Kl. 16:58

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Bjarne Laustsen for en kort bemærkning.

Kl. 16:58

Bjarne Laustsen (S):

Tak, og tak for besvarelsen af beslutningsforslaget.

Det, jeg hører ministeren sige, er, at der slet ikke behøver at være nogen brandalarmer, for dem, vi har, virker ikke. Det er sådan set det, der er det korte af det lange i det, ministeren siger. Hvorfor har man så indført det? Man indførte i 2004, at der i nybyggeri skal være alarmer, der er tilsluttet lysnettet, med batteribackup. Det gjorde man for at øge forebyggelsen, sikkerheden og trygheden for borgerne.

Jeg kan simpelt hen ikke forstå, at ministeren afviser en ganske almindelig brandalarm. Der er masser af undersøgelser, og der er situationen fra Nivå, hvor en mormor skal passe sine to børnebørn. De indebrænder desværre, og det viser sig efterfølgende, at en ganske almindelig røgalarm til måske 50 kr. kunne have reddet de to børn. Jeg kan simpelt hen ikke forstå, at regeringen ikke kan være med til at bakke op om så lille en løsning.

Kan ministeren ikke også bekræfte, at det vil koste millioner af kroner at lave kampagner, hvis man skulle have den samme effekt? Kl. 16:59

Første næstformand (Mogens Lykketoft): Ministeren.

Kl. 16:59

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen):

Det, der er kendsgerningen, er, at hvis man ser på antallet af dødsbrande, med og uden røgalarmer, er det desværre tilfældet, at der også er dødsbrande i hjem, hvor man har røgalarmer. Det er også en kendsgerning, at hvis man sammenligner f.eks. med Norge, kan man se, at der altså er flere dødsfald i Norge, på trods af at man har lovpligtige krav i Norge. Derfor må det jo være sådan, hvis man tænker lidt logisk og laver et ræsonnement, at hvis man selv har en interesse for det og motiv til f.eks. at udskifte batterierne i de røgalarmer, vil der være større tilbøjelighed til, at man sørger for, at de alarmer virker. Derfor tror jeg altså mest på, at man selv personligt går ind og kigger på det, og vores tal viser jo også, at 71 pct. af alle danske husstande har mindst en røgalarm installeret, og det synes jeg er meget flot.

Kl. 17:00

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 17:00

Bjarne Laustsen (S):

Vi har i gennemsnit i de sidste 10 år haft 80 dødsbrande, og der er ofte tale om, at det er enlige, ældre mennesker, som er meget lidt mobile, der brænder inde, og så har vi en stribe andre ulykker, og mange af dem kunne være undgået, hvis der havde været en brandalarm.

Ministeren siger, at det ikke er nogen garanti for, at folk bliver reddet, at der er brandalarm. Nej, der er ikke garanti for noget som helst her i verden, men vi ved fra de specifikke ulykker, at brandalarmer gør en forskel, vækker folk, så de kan komme ud, hvis de er mobile, og de gør selvfølgelig også, at hele beredskabet bliver sendt af sted. Derfor kan jeg simpelt hen ikke forstå, at ministeren afviser det her

Ministerens forgænger har jo selv været med til at indføre kravet om, at der fra 2004 skal være installeret brandalarmer i nye boliger, og det må jo være, fordi man mener, det gør en forskel, at der er brandalarm. Men så har vi problemet med alle de eksisterende boliger i den ældre boligmasse. Hvorfor skal der ikke være brandalarm der, når der skal være det i de nye boliger? Er et menneskeliv ikke lige meget værd, om man bor i en ældre eller en ny bolig?

Kl. 17:01

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 17:01

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen):

Jo, det er det. Derfor gør vi ganske meget i Danmark på alle mulige leder og kanter for at redde menneskeliv, for at sikre, at der sker hurtig udrykning, hvis der meget beklageligt opstår brand, og at der er opmærksomhed om det. Men jeg synes, det bedste, vi kan gøre, jo er at sammenligne os med et land, som har gennemført et lovkrav, og det har Norge nemlig gjort, det gjorde de i 1992. Ambitionen var at nedbringe antallet af dødsbrande med 33 pct. En undersøgelse fra 2000 viste, at målsætningen ikke var blevet nået, og en del af forklaringen er formentlig, at ca. 23 pct. – har man målt sig til – af alle røgalarmer ikke fungerer på grund af manglende batteri.

Jeg kan også konstatere, at der i Norge er ca. 1,6 omkomne pr. 100.000 indbyggere, mens der i Danmark er 1,3 omkomne. Så det er

altså et land, som har obligatoriske røgalarmer, og et land, som ikke har det. Vi har færre dødsbrande, omkomne, i Danmark, og det har noget at gøre med, at man selv er motiveret for at yde en indsats og tilse, at batterierne virker, og at de røgalarmer i det hele taget virker.

Kl. 17:02

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ministeren. Hr. Peter Madsen som ordfører for Venstre.

Kl. 17:02

(Ordfører)

Peter Madsen (V):

Socialdemokraterne foreslår med B 189, at det skal gøres lovpligtigt at opsætte brandalarmer i alle eksisterende boliger i Danmark. Forslaget indeholder derudover krav om installering af brandalarmeringsanlæg i boliger, hvor der bor ældre visiterede borgere, og at det skal være lovpligtigt at installere røgalarmer tilsluttet elnettet ved større om- og tilbygninger. Intentionen med forslaget er at nedbringe antallet af dødsbrande, og den intention kan jeg naturligvis kun tilslutte mig. Jeg mener bare ikke, at vi når det mål med Socialdemokraternes forslag.

Rigtig mange danskere har allerede sat røgalarmer op i deres hjem. En undersøgelse fra Beredskabsstyrelsen fra 2009 viser, at hele 71 pct. af danske husstande har mindst en brandalarm, og at størstedelen faktisk fungerer. I Norge har der siden 1992 været pligt til at installere batteridrevne røgalarmer i boliger. Her viser undersøgelser, at røgalarmerne ikke har den tilsigtede effekt. Alarmerne virker nemlig ofte ikke – enten fordi folk har taget batterierne ud eller har glemt at skifte dem. Det betyder, at selv om vi gør, som Socialdemokraterne foreslår – dvs. pålægger alle danskere at installere røgalarmer i deres hjem – er der ikke nogen garanti for, at antallet af dødsbrande vil falde. Hvis brandalarmerne skal have den ønskede effekt, beror det først og fremmest på den enkeltes motivation. Det er ikke nok at have en røgalarm, hvis man ikke får sat batterier i eller vedligeholder alarmen.

I Venstre mener vi, at det må være op til den enkelte husstand og familie at tage vare på og ansvar for egen sikkerhed. Det er ikke politikernes job at overvåge og kontrollere, om danskerne har husket at skifte batterier i deres røgalarm. Samtidig vil lovpligtige brandalarmer kunne få forsikringsmæssige konsekvenser for danskerne. Kravet vil kunne legitimere, at forsikringsselskaberne i tilfælde af brand ikke skal udbetale erstatning, hvis boligen ikke har været forsynet med en brandalarm, eller hvis alarmen ikke fungerede. Det vil skabe en meget utryg retsstilling for forsikringstageren, som måske bliver sat i den vanskelige situation at skulle bevise, at røgalarmen virkede, da branden brød ud. I 2004 gjorde regeringen det lovpligtigt at installere røgalarmer tilsluttet strømforsyningen i nybyggeri og ved større om- og tilbygninger, så den del af Socialdemokraternes beslutningsforslag er altså allerede gennemført.

Venstre mener ikke, at dette beslutningsforslag vil have den ønskede effekt og kan derfor ikke støtte forslaget.

Kl. 17:05

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Bjarne Laustsen for en kort bemærkning.

Kl. 17:05

Bjarne Laustsen (S):

Allerførst vil jeg gerne ønske hr. Peter Madsen tillykke med jomfrutalen. Det er jo altid en milepæl at komme derop og sige nogle ting, og derfor vil jeg selvfølgelig gerne spørge Venstres ordfører, hvordan det kan gå til, at man på nogle områder har indført lovkrav om automatiske brandalarmer, eksempelvis på ældrecentre, og så er der nogle steder, hvor det ikke er gennemført. Hvorfor er det godt at have det gennemført nogle steder og ikke andre steder? Og hvorfor

Kl. 17:08

skal der tilsvarende i nye boliger bygget efter 2004 være brandalarmer, når der i de langt flere boliger fra den ældre boligmasse ikke skal være det? Man kunne da forestille sig, at ældre boliger var mere brandfarlige at bo i end nye. Hvad er det, der gør forskellen imellem kravet til nye boliger og ældre boliger?

Kl. 17:06

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 17:06

Peter Madsen (V):

Som jeg sagde i min tale, og som ministeren redegjorde for, har man jo i Norge haft sådan et krav til alle boliger, og det viser sig, at det ikke går bedre med hensyn til brande i Norge, end det gør i Danmark. Jeg tror, at det, der er allervigtigst i forhold til røgalarmer, er, om den enkelte familie føler et vist ansvar for, at man har husket batterierne, at man selv har sørget for at sætte dem op, og at det kommer derfra. Desuden er det sådan, at i de nye boliger og ombygninger og den slags, hvor man sætter brandalarmer op, er de jo tilsluttet strømnettet. De er ikke på batteri. De har kun batteri som backup, så det er jo et lidt andet system og kan ikke helt sammenlignes.

Kl. 17:07

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 17:07

Bjarne Laustsen (S):

Den argumentation, som Venstres ordfører kommer med her, betyder jo, at man lige så godt kunne tage og pille alarmerne ned, for man tror ikke på dem. Så siger man, at folk må selv om, om de sætter batteri i eller tager det ud eller noget, det er fuldstændig ligegyldigt. Altså, man har indført et lovkrav i nye boliger fra 2004, og den del af lovforslaget handler jo om, at man simpelt hen skal håndhæve det, for det gør man ikke ude i kommunerne. Det er det, der er det nye i det her, nemlig at man skal håndhæve, at når man laver større om- og tilbygninger, skal der være brandalarmer tilsluttet lysnettet. Det er en god idé. Det støttede vi også dengang. Men hvordan kan det så være, at man ikke støtter det i ældreboliger? Hvorfor skal der være den forskel? Hvorfor skal der være nogen ældre mennesker, der er visiteret til en bolig, hvor der er en brandalarm, og i andre skal der ikke være det? Hvorfor er der den forskel?

Kl. 17:07

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 17:07

Peter Madsen (V):

Der er ingen tvivl om, at brandalarmer og røgalarmer er en god idé, men det virker bedst, når det er noget, som folk selv har taget initiativ til at sætte op, og derfor er vi rigtig glade for de kampagner, der har været ført gennem de senere år, om at sætte røgalarmer op. De har haft rigtig god virkning, fordi rigtig mange folk har taget den idé til sig. Det viser sig jo også, at statistikken i Danmark er fuldt ud lige så god, som den er i Norge, hvor man har kravet om lovpligtige alarmer.

Kl. 17:08

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Fru Anita Knakkergaard som ordfører for Dansk Folkeparti.

(Ordfører)

Anita Knakkergaard (DF):

Dansk Folkeparti mener umiddelbart, at forslaget har nogle rigtig gode intentioner, men ved nærmere gennemgang af de faktiske oplysninger har vi dog indvendinger mod Socialdemokratiets forslag. Socialdemokratiet ønsker med forslaget at gøre det lovpligtigt at opsætte batteridrevne røgalarmer i alle eksisterende boliger i Danmark, at installere automatiske brandalarmeringsanlæg i boliger, hvor der bor ældre visiterede borgere, og at opsætte røgalarmer med tilslutning til elnettet i boliger ved større om- og tilbygninger, som kræver en kommunal byggetilladelse.

Med hensyn til om- og tilbygninger fremgår det af ministerens svar på spørgsmål 406 stillet i 2010, at der i 2004 blev indført krav i bygningsreglementet om røgalarmer i nye boliger. Kravet er, at nye boliger skal være forsynet med røgalarmer tilsluttet strømforsyningen, og at røgalarmerne skal være forsynet med batteribackup. Kravene gælder i forbindelse med opførelse af ny bebyggelse og tilbygning til bebyggelse samt ved ombygning af og andre forandringer i bebyggelsen. Så Dansk Folkeparti mener på baggrund af ministerens svar, at Socialdemokratiets forslag allerede er gennemført og derfor er overflødigt.

Vedrørende forslaget om at opsætte batteridrevne røgalarmer i alle eksisterende boliger i Danmark fremgår det, at Norge i 1992 indførte krav om røgalarmer i eksisterende boliger. En stikprøveundersøgelse foretaget i 1997 viste, at der var installeret røgalarmer i næsten 100 pct. af boligerne, men 23 pct. virkede ikke på grund af manglende eller fladt batteri.

I Danmark er der installeret røgalarmer i ca. 60 pct. af boligerne, og BrandBevægelsen har besluttet at arbejde for frivillig opsætning af røgalarmer frem for lovgivningskrav. BrandBevægelsens begrundelse er, at når problemet først og fremmest ligger i, at mange røgalarmer ikke får skiftet batteri, nytter det ikke at stille et lovkrav. Vi er i Dansk Folkeparti enige i BrandBevægelsens konklusion og ønsker derfor, at det skal ske på frivillig basis. Vi mener også, at der bør gennemføres nye kampagner sådan lig den, man gennemførte i 2007 og 2008, »Farmor ønsker sig en røgalarm!«.

Med hensyn til at installere automatiske brandalarmeringsanlæg i boliger, hvor der bor ældre visiterede borgere, mener vi selvfølgelig ikke, at de skal gå direkte til alarmcentralen, men at alarmen bør ske over det interne røgalarmsanlæg, der går ind på personalets dæktelefoner, hvilket giver beboerne langt den hurtigste hjælp. I Dansk Folkeparti mener vi, det er nødvendigt, at de mennesker, der er visiteret til ældreboliger, eller som er visiteret til permanent pleje med kald i eget hjem, opnår sikkerhed i hjemmet i tilfælde af brand. Derfor vil vi gerne henstille til ministeren, at vi får set på, om der skal opsættes røgalarmer i hver plejehjemsbolig, der går på plejepersonalets kaldeanlæg, så de gamle termoalarmer, der blev opsat for 40 år siden, og som stadig forefindes i ældreboliger i kommunerne, men ikke er tilstrækkelige, bliver kombineret med røgalarmer.

Vi kan, som det fremgår, ikke stemme for beslutningsforslaget, som det foreligger, men vi ser frem til udvalgsbehandlingen.

Kl. 17:12

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Bjarne Laustsen for en kort bemærkning.

Kl. 17:12

Bjarne Laustsen (S):

Jeg vil gerne kvittere over for Dansk Folkepartis ordfører for det lille tilsagn, det er at kigge på det her. Derfor vil jeg gerne spørge, om fru Anita Knakkergaard er lige så tilfreds som Venstres ordfører med, at der er ca. 80 mennesker, der branddør i Danmark om året, når bare tallet er lavere end i Norge. Det var jo det, Venstre var kommet frem

til, og derfor afviste de forslaget. Man har slet ingen ambitioner om at bringe antallet af branddøde ned.

Det viser sig, at hvis man kigger på det sag for sag, kunne en ganske almindelig brandalarm i en masse af de tilfælde jo godt gøre en forskel. Derfor vil jeg gerne stille det spørgsmål til Dansk Folkepartis ordfører: Hvorfor skal der ikke være brandalarmer i ældre boliger, når Dansk Folkeparti har været med til at indføre et lovkrav om, at der skal være det i nye boliger? Hvorfor er der den forskel?

KL 17:13

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 17:13

Anita Knakkergaard (DF):

Jeg vil sige til hr. Bjarne Laustsen, at tallene for 2008 viser, at det drejer sig om 11 tilfælde, og det er selvfølgelig de 11 for meget. Jeg mener da også, at der ikke er noget i vejen for, at børn f.eks. kan sætte en brandalarm op i den ældres bolig, der bl.a. går på elnettet og har backup.

Men det bedste ville være, at man kigger på, hvor mange af plejehjemsboligerne der har de der termoalarmsystemer, som er så gamle, og som egentlig giver en falsk tryghed, fordi de går direkte på alarmcentralen, men altså ikke som røgalarmer over til hovedbygningen. Altså, jeg synes, det ville være rart, at vi fik kigget på det, og at vi også så på, hvordan det skal laves, om det skal laves på en helt anden måde.

Det her er jo hovsaløsninger. Vi skal have det underbygget rigtigt: Hvordan er det, vi laver det her? Og hvor er det, vi laver tingene? Jeg synes selvfølgelig, at vi skal kigge på tingene.

Kl. 17:14

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 17:14

Bjarne Laustsen (S):

Jeg kan forstå på Dansk Folkeparti, at de gerne vil være med til at bruge millioner af kroner på tv-spots, radiospots og husstandsomdelte foldere for at løse det her problem. Vi vil jo nå det samme, det er bare et spørgsmål om, hvordan man gør det. Vi foreslår, at man kan få sådan en alarm sat op. Jeg tror, rigtig mange forsikringsselskaber vil kvittere for det og sige, at det er en god idé. De vil måske uddele dem gratis og give en reduktion i forsikringsprisen. Det tror jeg gerne at de vil.

Hvordan kan det være, at Dansk Folkeparti hellere vil bruge penge på reklamer end på noget, der er effektivt? Det koster faktisk ingenting.

Kl. 17:14

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 17:14

Anita Knakkergaard (DF):

Nu har jeg, da jeg var helt ung, været ansat i et forsikringsselskab, og jeg vil sige, som de andre siger, at der er en ting, der er helt sikker, og det er, at hvis man har et fladt batteri, er der ingen forsikringer, der dækker. Det kan være en af farerne, for de er ikke særlig flinke i forsikringsselskaberne, når det kommer dertil.

Mange ældre kan jo ikke kravle op og skifte batteri som foreslået her. Så det, vi skal ind og se på, er, om det skal være tilsluttet elnettet og med backup. Men altså, vi skal jo se på det, for det, hr. Bjarne Laustsen foreslår, er, at det betales over huslejen hos de ældre. Jeg kan se, at hr. Bjarne Laustsen DUT'er, og det må jo være med hensyn til boligydelse, som stat og kommune betaler, og som beboerne kommer til betale en del af. Så jeg synes, vi skal kigge på det hele, og det skal være ordentligt.

Kl. 17:15

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Fru Nanna Westerby som ordfører for SF.

Kl. 17:15

(Ordfører)

Nanna Westerby (SF):

Som vi har hørt, er der hvert år omkring 80 personer i Danmark, der omkommer i brand, og en rigtig stor del af dem har ikke en brandalarm. Så der er altså menneskeliv at spare her. Der mangler brandalarmer i hvert tredje hjem, og desværre er mangelen på brandalarmer allermest udbredt i de hjem, hvor der er allermest brug for dem. Det vil sige, at det er blandt ældre, som jo er nogle af dem, som statistisk ofte omkommer i brande, og det er også i lejeboliger.

I årevis har vi jo arbejdet på at lave kampagner på det her område. Det har vi også hørt om, men desværre har de ikke haft den effekt, som vi gerne så at de skulle have. Derfor synes SF også, at det måske nok er tid til at gribe lidt mere håndfast ind, ligesom vi har gjort det på andre områder, når vi f.eks. stiller det som krav, at man skal have sikkerhedssele på, når man kører i bil. Derfor er vi også rigtig positive over for det her beslutningsforslag.

Det er klart, at det ikke løser alle problemer. Der skal også oplysning til, og man skal være bevidst om, hvad man selv kan gøre for at forebygge brand, og man skal være opmærksom på, at ens brandalarm virker. Men når vi har indført det som krav i 2004, at man skal have brandalarmer i nybyggeri, så er det jo, fordi vi mener, at brandalarmer har en effekt, fordi tidsfaktoren f.eks. er afgørende, når der er en brand. Det er vigtigt, at man bliver alarmeret i tide. Derfor indførte vi som krav i 2004, at der i nybyggeri skal være brandalarmer, og derfor synes vi også, at det er fornuftigt at se på, om man ikke med det her forslag kan være med til at udbrede det til de ældre boliger.

Det er klart, at det for os i SF er vigtigt, at borgerne ikke mister muligheden for at opnå forsikring, og det skal vi også gerne gå nærmere ind i i udvalgsbehandlingen. Men det er jeg også helt overbevist om at vi kan finde en model for. Hvis ikke det her forslag bliver vedtaget, vil jeg bare lige gøre opmærksom på, at der i dag faktisk også er metoder til at sørge for at gøre det obligatorisk at have brandalarmer. F.eks. kan man som almen boligafdeling i dag beslutte, at alle lejligheder i boligafdelingen skal have brandalarmer. Jeg vil da gerne herfra lade en opfordring gå ud til landets boligorganisationer rundtomkring og sige, at det er en rigtig god idé at sørge for, at der er brandalarmer i alle lejligheder.

Men som sagt støtter SF det her beslutningsforslag.

Kl. 17:18

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Hr. Jakob Axel Nielsen som konservativ ordfører. Kl. 17:18

(Ordfører)

Jakob Axel Nielsen (KF):

Jeg tror, at alle i Folketinget deler den opfattelse, at ethvert dødsfald, der kunne være undgået, er et dødsfald for meget. Jeg tror også, at alle har den opfattelse, at brandalarmer er af det gode. Det vil sige, at uenigheden i virkeligheden går på, hvorvidt man skal pålægge borgere at installere brandalarmer i et gammelt hus, som de har erhvervet for måske mange år siden. Der er jo allerede indført brandalarmer i alle nybygninger, og det er altså fremadrettet, at der stilles krav om, at såfremt man vil bygge – der skal også byggetilladelse og an-

dre offentlige godkendelser til – skal der også være en brandalarm. Det er i og for sig meget godt.

Det, vi så kan se i Danmark, er, at på trods af at der i de gamle ejendomme ikke er nogen lovpligtige krav, har 71 pct. af ejendommene, ca. 1,8 mio. husstande, rent faktisk en brandalarm. Vi har, som ministeren redegjorde for i sin tale, rent faktisk færre dødsfald i Danmark, end man har i Norge, hvor der er et lovpligtigt krav om det. Det er jo, fordi kravet om, at der skal være batteri på, er noget med, at man er motiveret til tingene, man er motiveret til at skulle holde sin brandalarm vedlige, og det er jo uafhængigt af, om det er et lovkrav eller ej. Derfor skal folk forstå værdien af det, før man får den fulde glæde. Der tror jeg altså ikke at man opnår ret meget ved at give et pålæg til borgere, som har et gammelt bindingsværkshus med stråtag, om, at de skal opsætte en røgalarm. Det må være en frivillig indsats. Jeg tror også, at det er den største motivation til, at man husker at udskifte batterierne.

Kl. 17:19

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Bjarne Laustsen for en kort bemærkning.

Kl. 17:19

Bjarne Laustsen (S):

Jeg kan forstå, at regeringspartierne og Dansk Folkeparti går ind for kampagner. Har ordføreren nogen idé om, hvad sådan en kampagne koster, f.eks. en fjernsynsudsendelse, et radiospot, en husstandsomdelt folder til samtlige huse for at gøre opmærksom på, at vi synes, at det er en god idé? Det synes vi jo. Det er vi enige om.

Ministeren nævnte, at hvis man nu ikke havde sådan en brandalarm og det her forslag var vedtaget, så ville man ikke kunne få udbetalt forsikringen. Har hr. Jakob Axel Nielsen nogen sinde hørt om, at fordi der er en bilist, der ikke har brugt en sikkerhedssele, blev der ikke udbetalt erstatning? Det er fuldstændig parallelt.

Kl. 17:20

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 17:20

Jakob Axel Nielsen (KF):

Nu blev der sagt, at jeg skulle have sagt noget om forsikring. Det mener jeg nu ikke at jeg gjorde. Men jeg skal ikke kunne afvise, at der er blevet udbetalt forsikring til folk, der ikke har haft sikkerhedssele på. Det vil jeg faktisk tro at der er.

Kampagner er jeg helt overbevist om er dyre. Regeringen har jo heller ikke sagt – det er noget, hr. Bjarne Laustsen har sagt også til Dansk Folkepartis ordfører – at der skulle føres kampagner. Der er sådan set ikke, hvad jeg har hørt her i salen, blevet sagt noget om, at der skulle laves nogle kampagner. Der er blevet sagt, at man fremadrettet gerne ser eller lovpligtigmæssigt vil have, at alt nyopført skal have en brandalarm. Så har man sagt, at hvis det er sådan, at man skal have brandalarmer i gamle huse, altså give folk en pligtfølelse på noget, de i forvejen ejer, så skal de have motivationen med, ellers ender det bare med, at man 4 måneder efter, når batteriet er blevet dødt, har en ikkefungibel brandalarm.

Kl. 17:21

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 17:21

Bjarne Laustsen (S):

Jamen det er jo regeringen, der bruger argumentet om, at hvis nu det her er vedtaget, og der så ikke er en brandalarm, vil forsikringsselskabet ikke udbetale erstatning. Derfor vil jeg gerne høre hr. Jakob Axel Nielsen, om ikke det er sådan, at hvis man f.eks. ikke har brugt sin sikkerhedssele, udbetales forsikringen alligevel, og derfor er det et søgt argument, som regeringen bruger til at sige nej til det her forslag.

Det, jeg hører regeringen, regeringspartierne og Dansk Folkeparti sige, er, at de i stedet for det her forslag støtter kampagner. Derfor vil jeg gerne høre, hvis det også er tilfældet for Det Konservative Folkeparti, om man så ikke kan bekræfte, at en kampagne, hvor man skal oplyse borgerne og samfundet om, at det er fornuftigt at have en røgalarm, koster rigtig mange penge.

Kl. 17:22

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 17:22

Jakob Axel Nielsen (KF):

I forsikringsretten er det sådan, at hvis man skal reducere i skadesudbetalingen, skal der foreligge en egen skyld. Det forhold, at man eventuelt vælter en cyklist i sin bil, selv om man ikke har sikkerhedssele på, sker der ikke noget ved, for så er der ikke nogen årsagssammenhæng mellem den manglende sele og så det, at man har væltet en cyklist.

Men hvis det, at man smadrer sine egne tænder, fordi man ikke har haft sele på, og det er det, der er årsagen til, at man smadrer sine egne tænder, så kan der ske en reduktion i forsikringsudbetalingen, fordi der er såkaldt egen skyld.

Det synes jeg gør, at vi kommer lidt langt væk fra det, men jeg er da enig i hr. Bjarne Laustsens bemærkninger til Dansk Folkepartis ordfører om forsikringer, nemlig at man sagtens kan forestille sig, at forsikringsselskaber vil være med til at give en reduktion i selve forsikringspræmien, hvis man opsatte alarm. Men så er det jo også en aftale mellem husets ejer og forsikringsselskabet om, at hvis man sætter den her op, så får man en lavere præmie på nøjagtig samme måde, som man sikkert også kan få en billigere bilforsikring, hvis det er sådan, at man har det, der hedder startspærre.

Kl. 17:23

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Jørgen Poulsen som ordfører for De Radikale.

Kl. 17:23

(Ordfører)

Jørgen Poulsen (RV):

Formålet med det her forslag er jo at nedbringe antallet af personer, som omkommer ved brand i deres bolig. Det er da helt bestemt et formål, som vi i Det Radikale Venstre fuldt ud kan støtte. Vi er ligesom forslagsstillerne mindst lige så rystede over, at 80 personer årligt brænder inde eller omkommer ved brande her i landet. Specielt er det jo rystende, hvis de kunne have været reddet af en røgalarm til ganske få kroner.

Så ja, vi synes, det er sund fornuft, at folk opsætter røgalarmer i deres hjem, men vi kan ikke lade være med at spørge, om lovgivning så virkelig er den eneste måde, hvorpå man kan få folk til at opføre sig fornuftigt. Er det virkelig nødvendigt at lovgive om alt, som er fornuftigt i samfundet? Jeg stiller spørgsmålet, fordi lovgivning jo altid indebærer, at der skal føres en vis kontrol med, at lovgivning så også overholdes. Det giver jo ikke rigtig nogen mening at lovgive, hvis man ikke også sikrer, at loven bliver overholdt, for så bliver lovgivningen ganske symbolsk. Alt andet lige synes jeg da også, at lovgivning på det her område, som det foreslås, åbner endnu en dør til det, man kunne kalde kontrolleret indgreb i folks hjem. Jeg ved godt, at det ikke er meningen med forslaget, at der skal være denne kontrol i hjemmene, men jeg har alligevel svært ved at forstå, hvor-

dan man når målet med lovforslaget, når det ikke har virket på andre

Så jeg spørger bare, om ikke man kunne opnå det samme med andre tiltag. Kunne man ikke tænke sig, at kommunerne, forsikringsselskaberne, Det Frivillige Beredskab igennem oplysning og gode tilbud og andre ting til de private boligejere kunne opnå det samme gennem frivillige ordninger? Nogle har fortalt mig, at man kan købe 3 styk i visse supermarkeder for under 100 kr., og når man hører det, kan det jo ikke ligefrem være pengene, der afholder folk fra det.

Det kan man ikke helt sige om den anden del af forslaget, for det er faktisk ganske dyrt. Når vi snakker om, at det skal være lovpligtigt at installere automatiske brandanlæg ved større om- og tilbygninger, snakker vi om helt andre beløb. Det koster ganske mange penge både i etablering og drift, og det koster faktisk også ganske mange penge med de falske alarmer, som sætter hele apparatet i

Men vi er helt enige med forslagsstillerne i, at brandsikkerheden naturligvis skal være i orden, og så må vi finde ud af, hvordan det kan gøres, og om det kræver en skærpet lovgivning i forhold til den lovgivning, vi nu har i dag, og vi må finde ud af, hvem der skal beta-

Som sagt vil vi gerne være med til at nedbringe antallet af personer, som omkommer i brande, men vi har svært ved at støtte forslaget, som det ligger nu.

Kl. 17:27

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Bjarne Laustsen for en kort bemærkning.

Kl. 17:27

Bjarne Laustsen (S):

Jeg vil gerne spørge hr. Jørgen Poulsen, om han kender til noget, der er gratis. For der er jo ikke noget her i verden, der er gratis – det koster nogle penge. Samfundet skal enten betale, når der sker ulykker og der skal sættes beredskab ind osv., eller når det som her handler om forebyggelse.

Det, som Det Radikale Venstre siger, er, at det er i orden fremover at stille krav til folk og foretage kontrol, men at man ikke skal gøre noget i forbindelse med dem, der har en lidt ældre bolig, for det er ligegyldigt. Det er jo der, vandene skiller. Hvis nu vi er enige om, at en brandalarm er en god ting, hvorfor stiller man så krav til nye boliger, men ikke til gamle? Jeg vil tro, at de nye boliger rigtig mange steder er udført i brandhæmmende materialer osv. og måske er sikkerhedsmæssigt bedre udført end de ældre boliger. Hvorfor skal der ikke være brandalarmer i ældre boliger?

Kl. 17:28

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 17:28

Jørgen Poulsen (RV):

Jeg vil bare sige til hr. Bjarne Laustsen, at vi også kan overbevises, men som det ligger nu, synes jeg, at ulemperne er lidt større end gevinsten. Det er også blevet sagt meget i debatten her i dag. Så der er jo rum til at diskutere det her. Vi vil gerne være med til at diskutere det - jeg kan overbevises.

Kl. 17:28

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 17:28

Bjarne Laustsen (S):

Det vil jeg gerne kvittere for. Det er jo heller ikke godt at være argumentresistent. Men jeg vil bare sige, at jeg tror, at den anden metode, den frivillige metode, som hr. Jørgen Poulsen også nævner, koster ganske mange millioner kroner. Hvert år bruger samfundet mange penge på kampagner, f.eks. for rygestop eller for, at man ikke skal køre for stærk osv., og så kan man altid diskutere, om de virker, eller om folk måske fortsætter med at gøre det alligevel.

Her er et område, der handler om forebyggelse, og vi kan enten bede folk om selv at sætte alarmerne op, eller vi kan lave kampagner uden at vide, hvad resultatet bliver. Men vi ved en ting, og det er, at der ikke bliver vist en eneste reklame i fjernsynet, medmindre vi tager pengene op af lommen og betaler for det. Det ved vi med sikkerhed. Til gengæld ved vi også, at det andet her giver noget.

Kl. 17:29

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 17:29

Jørgen Poulsen (RV):

Nu er jeg ikke så bekymret for pengene i den her sammenhæng, jeg er bekymret for, om det virker. Jeg har en erfaring for, at ting, som folk selv vil og selv står for, måske virker bedre end det, de bliver påduttet gennem lovgivning. Det kan være, jeg tager fejl, og så skal jeg have nogle andre argumenter, men det er derfor, jeg godt vil snakke om det her i udvalget.

Kl. 17:30

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Hr. Frank Aaen som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 17:30

(Ordfører)

Frank Aaen (EL):

Det er et ganske sympatisk forslag, Socialdemokratiet har fremsat, særlig hvad angår anden pind vedrørende ældre og tredje pind vedrørende tilslutning af røgalarmer ved større om- og tilbygninger. Det er helt uproblematisk at sige ja til de pinde.

Man kan sige, at der er lidt flere problemer i den første pind om, at alle andre boliger også skal have, og det har mest at gøre med, hvem man skal holde ansvarlig for, at det sker. Man kunne sagtens sige, at en udlejer er forpligtet til at sørge for, at der er røgalarmer i alle lejligheder – det var en mulighed – og forpligtelsen kan gælde både i en almennyttig boligforening og i privat udlejning. Så har vi ligesom nogle, vi kan sige til at de skal sørge for at det er der.

Jeg synes, det bliver lidt vanskeligt, når man bevæger sig ud i privatejede boliger, men det kan vi se på i udvalgsarbejdet. For hvis vi ikke ligefrem skal ind at kontrollere - og det står der jo i forslaget at vi ikke skal - hvordan gør man det så, så det har mening, om jeg så må sige, altså så det har en konsekvens, hvis ikke man gør, som der bliver sagt?

Der kan man sige, at hvis det er i en lejebolig, er der jo altid en lejer, der kan råbe op og sige: Hov, vores udlejer har ikke sørget for det, vedkommende skal sørge for. Men lige så snart vi er ude i private boliger, er det lidt vanskeligere at finde ud af, hvem der skal kontrollere, at loven bliver overholdt. Men det vil jeg gerne være med til at drøfte i udvalgsarbejdet. Vi er som udgangspunkt positive over for forslaget.

Kl. 17:31

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 17:31 Kl. 17:34

Bjarne Laustsen (S):

Jeg vil gerne oplyse både hr. Frank Aaen og Folketinget om, at jeg selv har ledt efter en håndtering af det der med private boliger. Altså, ældre bor både i kommunens ældrecenter, i selvejende institutioner, privat osv., og derfor synes jeg faktisk, at det, vi har fundet på, er lidt genialt, ved at vi siger, at det skal ske, når kommunen visiterer en ældre – og det gør de, når man har en lav mobilitet, måske forskellige handicap. Så synes jeg, at det i den sammenhæng er ligegyldigt, om det er et nyt eller et gammelt plejehjem, man bor på; der er funktionen afgørende for, om der skal være en brandalarm eller ej. På den måde får vi både den almene sektor, de private og den offentlige del med ind over, og så er det det.

Men jeg vil da også gerne stille hr. Frank Aaen et spørgsmål. Når man har været med til at stille krav om, at der i de nye boliger skal være en brandalarm, må det jo være, fordi man mener, at det er godt. Og derfor er det vel også forståeligt, at der i den ældre boligmasse kan være et lige så stort behov for en brandalarm, som der er i nye boliger. Er ordføreren ikke enig i det?

Kl. 17:32

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 17:32

Frank Aaen (EL):

Jeg ved ikke rigtig, hvad jeg skal svare. Jeg synes, at jeg var så positiv over for det her forslag, som man næsten kunne være. Jeg tillod mig bare at nuancere og sige, at der jo kunne være nogle boliger – for unge mennesker, der bor i egen bolig – hvor det måske er lidt svært at se, hvordan vi går ind og sørger for, at de har en eller anden røgalarm, hvorimod man i forbindelse med alle ældre, der er visiteret, selvfølgelig skal sørge for, at hjemmeplejen holder øje med, om der er en brandalarm. Det er der ikke noget problem i; det kan man jo bare skrive ind i håndbogen: at når du har givet pillerne og morgenmaden, skal du også lige se efter, om brandalarmen er i orden, og det skal du gøre hvert halve år. Altså, der er ingen problemer i det.

Så jeg er ikke helt sikker på, at jeg fortjener at få det samme spørgsmål, som andre ordførere, der har været modstandere af forslaget, har fået.

Kl. 17:33

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 17:33

Bjarne Laustsen (S):

Jamen jeg vil skam gerne kvittere for, at Enhedslisten overordnet er meget, meget positive over for forslaget. Men hr. Frank Aaen havde en bemærkning om, at det var lidt sværere, når det drejede sig om private, og derfor siger jeg bare, at vi jo også, når det drejer sig om private, har sagt, at der skal være en brandalarm i nye boliger fra 2004. Det, vi så diskuterer, er, om kommunerne håndhæver det, når det drejer sig om større om- og tilbygninger. Det tror jeg ikke at de gør, og det er derfor, vi har taget det med.

Så har vi så hele den ældre boligmasse. Det er derfor, at jeg synes, det er lige så vigtigt, at der er brandalarmer i den ældre boligmasse som i den nye. Og det er bare det, jeg gerne vil have fastsat, uanset om det er besværligt at lave lovgivningen obligatorisk og med kontrol og alt muligt andet. Jeg kan bare simpelt hen ikke forstå ud fra et forebyggelsesmæssigt synspunkt, at der ikke er lige så stort behov i den ældre boligmasse, som der er i den nye.

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 17:34

Frank Aaen (EL):

Der var forleden dag en ordfører, der sagde: Jeg tager ordet, for det har jeg lov til. Det var underforstået, at vedkommende ikke rigtig havde noget at skulle have sagt, men når man nu havde 2 minutter, kunne man jo lige så godt bruge dem. Jeg accepterer fuldstændig, hvis der er nogen, der har det sådan.

Men jeg udtalte mig entydigt positivt om anden og tredje pind i forslaget, som omhandler henholdsvis de ældre og nybygninger. Og så sagde jeg bare: For de yngre, der bor i egen bolig, kan der være et problem med at kontrollere det. Der var bare det, jeg lagde op til. Men i hvert fald kan man gøre det vedrørende alle, der har en kollektiv udlejer.

Så jeg gik sådan set ind i at se på, hvordan den første pind også kunne udføres i virkeligheden. Så skal vi ikke sige, at Enhedslisten er positiv over for forslaget? Og det behøver Socialdemokratiet sådan set ikke at sætte spørgsmålstegn ved.

Kl. 17:35

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren, og så er det ordføreren for forslagsstillerne, og det er hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 17:35

(Ordfører for forslagsstillerne)

Bjarne Laustsen (S):

Jeg vil gerne sige tak for debatten til ordførerne og ministeren. Det er ikke gjort med det her, for der er jo ikke et flertal for forslaget, og der er stadig væk en debat tilbage om, hvordan vi gør det her. Hvordan får vi brandalarmer sat op i alle boliger? Vi er jo enige om, at det er en god ting. Spørgsmålet er, om det skal være obligatorisk eller det skal være frivilligt, og om man skal lave kampagner. Det kan være, det er et sammensurium af det hele, der skal til, for jeg tror, som mange af ordførerne også har givet udtryk for, på, at hvis en lille brandalarm – som man kan få tre af for 100 kr. – kan redde menneskeliv, så er det et meget, meget lille offer at give for at sørge for, at forebyggelsen og trygheden er bedre i de danske hjem, end den er for nuværende.

Jeg køber ikke helt den præmis om, at man i Norge har indført noget i 1992, der tilsyneladende ikke fungerer, og at der er for mange batterier, der ikke virker osv. Jeg tror, batterierne har nogenlunde samme holdbarhed, hvad enten vi har besluttet, at det skal være obligatorisk eller det er blevet sat op frivilligt, og derfor er der sikkert andre ting, der skal til. Men jeg synes bare, der er noget, jeg vil sige i forhold til nogle af ordførerne, der sagde, at jeg brugte det her rigtig mange gange, nemlig det med, at vi, så længe vi har et lavere antal dødsbrande i Danmark, end de har i Norge, så ikke behøver at skride til en lovgivning på området, og at vi så er helt tilfredse med det frivillige. Den debat synes jeg det er synd at tage, for vi har jo behov for at få kigget rigtig godt på det her område, og én dødsbrand er efter min mening en for mange.

Der er jo to spørgsmål i det her. Det ene handler om værdierne, og det andet handler om dødsbrandene, og det er selvfølgelig det værste. Derfor skal vi gøre alt, hvad vi kan, for at sætte ind og lave forebyggelse, så vi undgår brandene i det hele taget, og når de opstår – og de *vil* også opstå i fremtiden – er der behov for, at man bliver alarmeret. Man kan selv foretage sig noget, ens familie kan foretage sig noget, de beboere, man bor sammen med i ejendommen, kan foretage sig noget. Og de ældre på plejehjemmene, personalet, som fru Anita Knakkergaard også var inde på, kan også reagere. Vi har

faktisk set eksempler på, at der har været brand i et plejehjem, og at personalet ikke har anet noget om, at der var brand, men at det da var heldigt, at der så var en ABA-alarm, der gik til alarmcentralen, og at brandvæsenet på den måde kunne komme ud.

Så jeg vil, når regnestykket skal gøres op, sige, at der er en hel masse spørgsmål, der også skal stilles til justitsministeren i den her sag omkring nogle retlige ting, men også i forhold til økonomi- og erhvervsministeren er der behov for, at vi får kigget på det her.

Jeg tror ikke på, at noget forsikringsselskab vil sige, at man, fordi vi har lavet en vedtagelse omkring obligatoriske brandalarmer og de eventuelt ikke er sat op, at batteriet eventuelt ikke fungerer, så ikke vil udbetale erstatning. Det tror jeg ikke på. Men det kan vi få afklaret under udvalgsarbejdet, som også andre har givet udtryk for, for det er selvfølgelig en væsentlig del, og så kan vi blive klogere på det. Det er i hvert fald ikke noget, vi ikke kan skrive os ud af, hvis det er det, der er problemstillingen. Jeg tror meget på det, som også hr. Jakob Axel Nielsen var inde på, nemlig at det kan lade sig gøre at fremme det her ved at få forsikringsselskaberne med. De er jo selvsagt interesserede i, at de har færrest mulige ting, de skal erstatte. Kan man undgå brande, kan man sætte tidligere ind og undgå, at skaderne bliver så store, i det hele taget undgå tab af menneskeliv, jamen så bliver det billigere for forsikringsselskaberne, og hvis forsikringsselskaberne vil være med til den deal, så kan man selvfølgelig også få dem til at være med, det har vi set i en række andre sammenhænge, f.eks. med den tredje stoplygte på bilerne osv., og dernæst har de sat forsikringssummen ned.

Så jeg tror, det er en rigtig god måde at komme igennem det her på, og så må vi jo se på, hvordan vi i det hele taget kan komme op på, at der er mere end 60 pct. af de danske husstande, der har en eller flere alarmer. Man skal faktisk have en i hvert rum, hvis man skal være på den sikre side, og det er selvfølgelig bedst, at man ikke er afhængig af et batteri, men at det er tilsluttet lysnettet. Derfor er det jo også klogt, at Folketinget har vedtaget, at sådan skulle det være fra 2004, og så er det et spørgsmål om, om kommunerne håndhæver reglerne, som de blev lavet i 2004, hvor det er ved større om- og tilbygninger, det skal laves.

Det er kloge beslutninger, men det rejser også spørgsmålet, som jeg har stillet mange gange her i dag, og hvor der ikke rigtig er nogen, der har villet bide til bolle, om, hvorfor vi egentlig skal have bedre krav, stærkere krav, hvad angår nye boliger, mens vi ikke behøver at gøre noget, hvad angår de ældre. Det synes jeg simpelt hen er underligt. Jeg synes, et menneskeliv er lige meget værd, hvad enten man bor i et gammelt ældrecenter eller i et nyt eller man bor i en bolig fra 1700-tallet eller 1800-tallet eller man bor i en, der er fra 2004. Jeg synes, vilkårene dybest set burde være ens.

Så det er da noget vi skal arbejde videre med, og så kan vi jo prøve at spørge ministeren, hvad sådan nogle kampagner koster, hvis folk er så begejstrede for dem. Det tror jeg er en ganske udmærket, farbar vej. Jeg tror bare ikke på, at der er noget, der er gratis. Det vil koste adskillige millioner kroner, og man er ikke sikker på resultatet. Men hvis vi stiller et krav om, at man skal have en brandalarm i hvert rum, jamen så bliver det selvfølgelig lavet. Der er måske folk, der tror på noget, fordi man viser noget på en fjernsynsskærm, og så farer de ned i byggemarkedet og køber dem og sætter dem op. Det kan vi måske få undersøgt under udvalgsarbejdet. Det er i hvert fald en interessant tese, hvad det er, der virker bedst. Men hvis vi alle sammen er enige om, at det er godt have en brandalarm, så har det jo også været godt, at vi har haft debatten. Så jeg vil gerne takke for debatten i dag med de ord.

Kl. 17:41

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller): Så er der en kort bemærkning fra hr. Peter Madsen. Jeg tror lige, at vi skal have højtaler på. Der skal trykkes på den grå knap, og når den røde lampe lyser, starter vi forfra, også med tiden. Værsgo.

K1 17:41

Peter Madsen (V):

Tak. Vi kan være helt enige om, at det er en god idé at have en brandalarm, men jeg vil gerne spørge lidt til økonomien i forslaget.

Man foreslår, at kommunerne skal betale de automatiske brandalarmeringsanlæg til ældreboliger, og at man så skal kompensere kommunerne gennem DUT-systemet. Hvor forestiller man sig at pengene skal komme fra? Skal man aflyse de kampagner, som hr. Bjarne Laustsen taler så meget om, og som har vist sig at have rigtig god effekt, eller skal man lægge forslaget oven i bunken af andre ufinansierede forslag fra Socialdemokraterne?

Det næste, jeg gerne vil spørge om, er, hvordan man vil håndhæve kravet om røgalarmer, når det nu ikke hjælper at have en alarm, hvis den ikke fungerer. Hvordan vil man så sørge for, at folk husker at skifte batterier?

Kl. 17:42

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 17:42

Bjarne Laustsen (S):

I forhold til økonomien skal det foregå på nøjagtig samme måde, som man har gjort det de steder, hvor man allerede har etableret det. Der er jo lovkrav om, at man skal gøre det i dag, så der er jo også en økonomisk skabelon til, hvordan man gør det.

Det, der er problemet i dag, er, at der er en lang række ældrecentre, hvor der ikke er et krav. Det bliver i vores forslag suppleret med, at det sådan set er ligegyldigt, om det er et alment ældrecenter, et kommunalt, et selvejende eller et privat ældrecenter. Hvis kommunen har visiteret en borger, fordi vedkommende er mindre mobil eller har forskellige handicap, så skal der være en brandalarm, der går direkte til brandstationen, for den pågældende har ikke selv mulighed for at aktivere den.

Hvis Venstres ordfører vil prisfastsætte det, er han velkommen til det, men det er jo på nøjagtig samme måde som alle de steder, hvor man har indført det, og hvor der er lovkrav i dag.

Kl. 17:43

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er endnu en kort bemærkning fra hr. Peter Madsen.

Kl. 17:43

Peter Madsen (V):

Tak. Vi kan i hvert fald konstatere, at der er offentlige udgifter forbundet med forslaget.

Det næste er forsikringsdelen, som jeg synes at forslagsstillerne er kommet lidt let forbi. Hvordan vil man egentlig forhindre, at forsikringsselskabet bruger lovkravet mod forsikringstageren, hvis boligen nedbrænder? Så skal man jo næsten bevise, at ens bolig var udstyret med alarm, og man skal bevise, at batteriet fungerede. Det er jo en meget kedelig situation at stå i, hvis man efter en brand skal diskutere med sit forsikringsselskab, om der var batteri i røgalarmen. Det er vel ikke nogen sådan helt fair løsning for forsikringstagerne?

Kl. 17:44

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 17:44

Bjarne Laustsen (S):

En fair løsning er, at vi får det afklaret under udvalgsbehandlingen. Så skal vi nok spørge de relevante ministre om, hvordan det ser ud. Jeg tror ikke på det; jeg tror, det er noget, der er opfundet til lejligheden for at afvise forslaget. Og jeg erkender, at Venstre er velkommen til at bruge den slags argumenter, men det fjerner jo ikke, at det lyder, som om Venstre synes, at det er helt forkert, at der findes brandalarmer i dette land. Dem, der allerede er sat op, skal pilles ned. Den debat advarer jeg imod.

Kunne vi da for pokker ikke blive enige om, at brandalarmer er en god ting? De redder værdier, og de redder frem for alt menneskeliv. De redder ikke nok, og vi har stadig væk, selv om det er færre end i Norge, alt for mange branddøde. Og jeg tror, hvis man kigger på Sverige, at det så er sådan, at der er endnu færre branddøde dér, heldigvis, end der er i Danmark.

Hvis vi har nogle ambitioner om, at vi vil redde både værdier og mennesker, så tror jeg, at vi skal kigge på forebyggelsesdelen i stedet for at problematisere noget, som der ikke er grund til at problematisere. Vi har f.eks. også regler om reflekser på cyklerne. Jeg ved ikke, hvor mange der går og kigger efter dem. Men jeg går selvfølgelig ud fra, at hvis man har sagt, at der skal være en alarm, så får man en alarm. Jeg tror, at det argument med forsikringsselskaberne, som vil forære kunderne en alarm, vil virke rigtig godt.

Kl. 17:45

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren for forslagsstillerne. Så er det fru Anita Knakkergaard for en kort bemærkning.

Kl. 17:45

Anita Knakkergaard (DF):

Jeg vil sige til hr. Bjarne Laustsen, at jeg kan undrer mig, når der står heri, at man skal »opsætte batteridrevne røgalarmer i alle eksisterende boliger i Danmark«. Er det ikke sådan en hovsaløsning for at sige det rent ud? Burde der ikke have stået, at der skal opsættes røgalarmer og ikke batteridrevne røgalarmer? Jeg kunne da ikke selv tænke mig at købe en batteridrevet røgalarm, fordi jeg ved, at jeg ikke får skiftet batteriet. Det ved jeg på forhånd. Burde der ikke bare have stået »røgalarmer«, og så kunne jeg have købt en til lysnettet, der var med backup? Desuden er der også kommet de helt nye typer, som sådan set har en detektor, der kan kende forskel på em fra køkkengryder og og røg, fra når man ryger. Så er det ikke helt forkert stillet op?

Så står der også, at man skal »installere automatiske brandalarmeringsanlæg i boliger, hvor der bor ældre visiterede borgere«. Jeg vil godt have at vide, hvad hr. Bjarne Laustsen mener med det. Er det folk, der er visiteret til pleje i eget hjem, fordi de ikke selv kan komme ud af sengen og andre ting, eller hvad er det? For mange af de mennesker har jo også en direkte kaldefunktion, der går direkte ned til alarmcentralen. Det har de i hvert fald i Aalborg.

Kl. 17:46

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 17:46

Bjarne Laustsen (S):

Jeg er sikker på, at der findes rigtig mange gode ting i Aalborg og nærmeste omegn og i Nordjylland i det hele taget. Men det fjerner ikke behovet for den diskussion. Det er fint, hvis Dansk Folkeparti kender til tekniker, der er bedre end dem, vi har foreslået. Vi har bare prøvet at være en lille smule realistiske, og jeg kan jo høre på debatten i dag, at vi ikke har ramt helt forkert. Det ville være dyrere at

få installeret røgalarmer, der er tilsluttet lysnettet, i eksisterende boliger, end at sætte batteridrevne røgalarmer op.

Så vil jeg sige, at hvis jeg skal op i morgen tidlig, vil jeg huske at lade min mobiltelefon op, så jeg er sikker på, at den ringer. Sådan er det med en lang række ting, man har, der er batteridrevne. Der skifter man selvfølgelig batteriet. Jeg ved også, at der findes systemer, sådan at der er nogle, der går ud og hjælper de ældre med at få tjekket efter en gang imellem og få skiftet batteriet, så det virker. Det giver trods alt sikkerhed på et højere niveau, end hvis man ingen alarm har, og det er i det lys, forslaget skal ses.

Kl. 17:47

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra fru Anita Knakkergaard.

Kl. 17:47

Anita Knakkergaard (DF):

Det kan undre mig, når man fremsætter sådan et beslutningsforslag her, at der ikke står, hvad de der røgalarmer koster; hvad det er for nogle røgalarmer, hr. Bjarne Laustsen har tænkt på, og hvad prisen er på dem. Der er overhovedet ingen økonomidel med. Det vil sige, at vi skal til at beskæftige os med det nu. For det kan jo ikke nytte noget, at hr. Bjarne Laustsen har en ting i tankerne, men at der så er andre muligheder og det kan være, at det er en billigere løsning at tage nogle af de andre ting. Men jeg synes også, at der på vores plejehjem og i vores ældreboliger, hvor der bor ældre mennesker, der sidder i kørestol, har et handicap eller andet, simpelt hen skal være en form for brandalarm. Og det er der heldigvis også i de fleste.

Kl. 17:48

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 17:48

Bjarne Laustsen (S):

Nu ved jeg tilfældigvis, at ordføreren for Dansk Folkeparti også har tilsluttet sig medieforligets lovforslag, hvilket betyder, at man digitaliserede hele vores fjernsynsnet i Danmark. Det har betydet, at alle mennesker i dette land faktisk skulle ud at investere i en boks eller købe et nyt fjernsyn. I det forslag stod der ikke noget som helst om, hvordan økonomien var.

I det her er der to muligheder: Man går selv ud og køber den, eller – og jeg tror på den model – forsikringsselskaberne og andre organisationer vil have så stor interesse i at sponsorere og måske få en lille reklame på, således at de simpelt hen giver alarmerne og der efterfølgende vil komme et nedslag i policen. Så det kan være, at det bliver billigere og ikke dyrere.

Kl. 17:49

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Torsten Schack Pedersen.

Kl. 17:49

Torsten Schack Pedersen (V):

Jeg synes, at det er interessant, at vi får en diskussion om det økonomiske i det socialdemokratiske forslag her. Jeg skal bare lige høre. Nu har Socialdemokratiet jo forsøgt sig her i dag med et udspil, der skal signalere økonomisk ansvarlighed. Jeg skal bare lige vide, om det her forslag er finansieret inden for det udspil, som Socialdemokratiet og SF har fremlagt i dag.

Kl. 17:49

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 17:49

Bjarne Laustsen (S):

Jeg kan forstå, at hr. Torsten Schack Pedersen overhovedet ikke er interesseret i, at der skal være brandalarmer i danske boliger, og at han mener, at det er en fejl, at man er kommet til at stille det krav i 2004 om, at alle, der bygger en ny bolig og reparerer deres gamle bolig, skal have sådan en, og at der i nye plejehjem er krav om, at man skal have et ABA-anlæg. Hvordan har man finansieret det hidtil? På nøjagtig samme måde skal det her finansieres.

Kl. 17:50

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

En kort bemærkning fra hr. Torsten Schack Pedersen.

Kl. 17:50

Torsten Schack Pedersen (V):

Jeg synes, at det er imponerende, at man står her med et forslag og man ikke kan anvise finansiering, når der er ting, som i dag ikke er omfattet, som man nu vil omfatte. Jeg går ud fra, at det er det, hele forslaget ligesom drejer sig om. Så kan man jo ikke henvise til, hvordan man gør, når man bygger nyt og etablerer nyt og det er en del af etableringsomkostningerne. Her er der jo tale om et udgiftskrævende forslag på nogle gamle bygninger, hvor man vil installere det. Det koster nogle penge, og så spørger jeg bare ganske simpelt hr. Bjarne Laustsen: Er det finansieret inden for det forslag, som Socialdemokratiet og SF har lagt frem i dag? Ja eller nej.

Kl. 17:51

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Ordføreren.

Kl. 17:51

Bjarne Laustsen (S):

Jeg vil ikke engang være grov, men det her handler om forebyggelse, og forebyggelse er også, at man læser i et lovforslag, inden man begynder at spørge til det. Der står klart og tydeligt deri, at de steder, hvor det koster nogle penge, skal det klares via de DUT-forhandlinger, som kommunerne har med regeringen. Det er lige nøjagtig det her punkt, det handler om. På samme måde som man har investeret i alle mulige andre plejehjem, ligger der en økonomisk ramme for, hvor mange ting, der er stillet op, der skal med. Venstres ordfører har i det her tilfælde selv været med til at sige, at sådan nogle ting skal der installeres, og det koster nogle penge, og den pris betaler vi, det er ikke til diskussion. Det her handler om menneskeliv. I øvrigt tror jeg, at det her, hvis man kigger på det i forhold til den totale byggesum, er pebernødder eller peanuts. Det handler om menneskeliv.

Kl. 17:52

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Er der flere korte bemærkninger? Det er ikke tilfældet. Tak til ordføreren for forslagsstillerne.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. Det er vedtaget. Det næste punkt på dagsordenen er:

30) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 191:

Forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af en bankkommission.

Af Frank Aaen (EL) m.fl. (Fremsættelse 26.03.2010).

Kl. 17:52

Forhandling

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Forhandlingen er åbnet. Den første, der får ordet, er økonomi- og erhvervsministeren.

Kl. 17:52

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen):

Med B 191 foreslår Enhedslisten, at der nedsættes en bankkommission, med henblik på at den kan forberede en dybtgående reform af den finansielle sektor for at styrke demokratiet og undgå, at samfundet rammes som følge af nye finanskriser.

Essensen af forslaget er jo ikke ny og har været fremme i forskellige afskygninger. Det adresserer en række problemer, som er vigtige, men forslagets medicin er efter regeringens opfattelse ikke den rette.

Regeringen er enig i, at det er vigtigt at gennemføre regulering af den finansielle sektor, der kan være med til at sikre finansiel stabilitet og undgå en ny finansiel krise. Derfor arbejder regeringen både nationalt og internationalt på at sikre finansiel stabilitet og forhindre nye finanskriser.

Internationalt diskuteres nye former for regulering og krav til opstramninger i den finansielle sektor. EU-Kommissionen har endvidere fremlagt flere forslag til, hvordan det kan forebygges, at en lignende finansiel krise opstår.

Regeringen støtter op bag intentionerne i ny international regulering, der sikrer finansiel stabilitet og forhindrer nye finansielle kriser. Der skal findes internationale løsninger til at sikre den finansielle stabilitet. Dansk enegang vil ikke bidrage til finansiel stabilitet, men stille den danske finansielle sektor meget dårligt i konkurrencen med andre lande.

Regeringen har endvidere på en lang række af de nævnte områder allerede iværksat nationale initiativer. Senest vil vi med forslag om ændring af lov om finansiel virksomhed give Finanstilsynet mulighed for at gribe tidligere ind og fremover mere klart prioritere den finansielle stabilitet og tilliden til den finansielle sektor.

Aflønning og bonuspolitik drøftes i forligskredsen bag finansiel stabilitet, ligesom dette også drøftes i regi af EU. Der skal sikres en forsvarlig aflønningspolitik i den finansielle sektor.

I forhold til slankning af banker har Finanstilsynet allerede beføjelser til at kræve, at finansielle aktiviteter udskilles i delkoncerner. Det er ikke en statslig opgave at drive bank, da det er svært at se, at staten f.eks. er bedre til at kreditvurdere end de private banker. Under den internationale finanskrise har det været nødvendigt, at staten er gået ind med et midlertidigt ejerskab af en række banker. Der er fremsat et lovforslag, der fremadrettet tager hånd om nødlidende banker. Modellen har været forhandlet i forligskredsen bag finansiel stabilitet.

Med erhvervspakken har regeringen endvidere lanceret en målrettet midlertidig indsats for at forbedre finansieringsmulighederne for små og mellemstore virksomheder i hele landet.

Lad mig opsummere: Regeringen er enig i, at det er vigtigt at gennemføre regulering af den finansielle sektor, hvilket kan være med til at sikre finansiel stabilitet og undgå en ny finansiel krise. Derfor arbejder regeringen både internationalt og nationalt på at sikre fremtidig finansiel stabilitet og forhindre nye finanskriser. Samlet

set er det vurderingen, at en bankkommission vil være overhalet af det allerede igangsatte arbejde nationalt og internationalt. Derfor kan vi ikke støtte beslutningsforslaget.

Kl. 17:55

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra hr. Frank Aaen.

Kl. 17:56

Frank Aaen (EL):

Men det har vi jo hørt før fra regeringens side, altså at man gør alting, og at man er i fuld gang, det er man, så man behøver ikke tage flere initiativer. Alligevel kommer bankkriserne jo rullende. Altså det, som nogle kalder støtte til Grækenland og Spanien og Portugal, det, som lige er gennemført til en pris af 5.500 mia. kr., er jo støtte til banker. For det er banker, der er på vej til at gå ned, fordi de har været uansvarlige med at låne til f.eks. den græske stat. Så jeg vil nok sige, at der er brug for noget mere.

Er der slet ikke nogen af forslagene, som ministeren kan udtale sig positivt om? Jeg så jo den pressemeddelelse, der kom fra mødet nede i Bruxelles vedrørende finansiel stabilitet. Der står jo, at man skal undersøge en skat på finansielle transaktioner, altså en Tobinskat, hvilket også står i vores forslag. Er det ikke i hvert fald ét skridt, som man kunne blive enige om?

Kl. 17:56

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 17:57

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen):

Nej, jeg ville være imod en Tobinskat. Hvis man skal regulere økonomisk over for de finansielle institutioner, skal det være internationalt, ellers vil det være konkurrenceforvridende, og så ville vi opleve, at der ikke ville være nogen finansielle institutioner tilbage i Danmark. Så ville de flytte hen til de lande, hvor der ikke var de afgifter. Afgifter må aftales internationalt og ikke nationalt.

Vi er jo i gang med at foretage et væld af initiativer for at sikre mere åbenhed og mere tryghed omkring det arbejde, der bliver lavet i de finansielle institutioner. Så vi er på forkant, både i EU og i Danmark, med streng, streng regulering på det her område.

Kl. 17:57

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Frank Aaen.

Kl. 17:57

Frank Aaen (EL):

Skulle jeg forstå svaret sådan, at hvis der internationalt kan aftales en skat på finansielle transaktioner, således som EU faktisk har foreslået man skulle undersøge mulighederne for, så vil den danske regering også støtte det?

Kl. 17:58

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 17:58

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen):

Nej, vi ville være imod. Men den eneste måde, hvorpå man kan sikre, at der overhovedet er konkurrence på lige vilkår, så en virksomhed ikke flytter fra Danmark, er, at der bliver de samme afgifter i hele Europa. Men vi ville være imod en Tobinskat, som ville hæmme de finansielle aktiviteter og være til kolossal ugunst for investeringer, for virksomheder og for udvikling i et internationalt samfund, hvor der skal investeres i udvikling af virksomheder.

Kl. 17:58

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ministeren. Vi går i gang med ordførerne, og den første er Venstres ordfører, og det er hr. Torsten Schack Pedersen.

Kl. 17:58

7:56 (Ordfører)

Torsten Schack Pedersen (V):

Enhedslisten toner rent flag med dette forslag, ned med kapitalismen og ind med socialismen.

Det overrasker jo nok ikke nogen, at vi ikke kan støtte sådan et forslag fra venstrefløjens side, for i Venstre er vi tilhængere af en fri og åben markedsøkonomi, hvor frie mennesker handler og indgår aftaler med hinanden. At vi har privatejede virksomheder, der skaber vækst, beskæftigelse og udvikling, er faktisk forudsætningen for den velstand, vi har i Danmark.

Jeg tillod mig i aftes at læse Enhedslistens principprogram. Det var barsk kost, men jeg glæder mig da over en indledende sætning, som lyder: »Kapitalismen har skabt en voldsom økonomisk vækst«. Det er jeg fuldstændig enig i. Jeg ved godt, at det, der kom efter, kunne jeg nok ikke nikke så genkendende til, men jeg er glad for, at Enhedslisten anerkender, at kapitalisme har skabt voldsom økonomisk vækst, for derfor har vi nemlig brug for et økonomisk system, der bygger på markedsøkonomi og kapitalisme, for det er forudsætningen for vækst og velstand, vækst og velstand, som er forudsætningen for, at vi har opbygget et velfærdssamfund i Danmark, hvor uddannelse er gratis, og hvor vi har et offentligt sundhedsvæsen med fri og lige adgang for alle, blot for at nævne et par eksempler.

At Enhedslisten ikke bryder sig om kapitalisme, er sin sag. Det betyder dog blot, at Danmark ville blive et fattigere samfund, hvis vi fulgte Enhedslistens tilgang, og så er der altså råd til mindre offentligt finansieret velfærd. Jeg har endnu til gode at høre om et rigt og velstående socialistisk land. Jeg er ikke i tvivl om, at Enhedslisten har bunker af dårlige undskyldninger for, hvorfor ingen socialistiske eksperimenter endnu er lykkedes. Jeg synes blot, at virkeligheden taler for sig selv.

Så Enhedslistens forslag om en bankkommission, højere boligskatter, oprettelse af statsbanker og andet godt kan vi altså ikke støtte fra Venstres side.

Kl. 18:00

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra hr. Frank Aaen.

Kl. 18:00

Frank Aaen (EL):

Det var jo en værre hyldest til liberalismen, 2 dage efter at man i Bruxelles, skatteyderfinansieret, har udstedt garantier på 5.500 mia. kr. for at holde systemet kørende – det kunne man måske reflektere en anelse over – og hvor en stor del af pengene jo skal gå til at redde banker, samtidig med at man tvinger sociale nedskæringer igennem f.eks. i Grækenland. Men nok om det.

Kan ordføreren for Venstre bekræfte, at den danske regering på mødet 9.-10. maj i Bruxelles skrev under på en tekst, hvor der står, at man skal undersøge mulighederne for at indføre en global skat på finansielle transaktioner, og er Venstre enig i det?

Kl. 18:01

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 18:01

Torsten Schack Pedersen (V):

Jeg synes jo nok, at det ville have været passende, hvis hr. Frank Aaen også ville have understreget, at de problemer, der har været, skyldes, at der er lande, der har ført en dybt uansvarlig økonomisk politik, og det er så det, der volder problemerne i øjeblikket. Jeg er helt sikker på, at hr. Frank Aaen refererer korrekt til de papirer, og ja, der er jo altså forskel på at undersøge og dernæst på at bakke op om forslaget, som også økonomi- og erhvervsministeren tidligere redegjorde for

Kl. 18:02

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Frank Aaen.

Kl. 18:02

Frank Aaen (EL):

Grunden til, at f.eks. Grækenland er kommet så langt ud i moradset under ledelse af en borgerlig regering, var jo, at man havde nogle banker, som ukritisk lånte til Grækenland, fordi de vidste, at skatteyderne i EU ville komme til at betale regningen. Man var så langt ude, at man overvejede, om man ikke kunne belåne Akropolis. Det var der så heldigvis nogle, der sagde nej til, men bankerne var altså villige til at overveje et lån med garanti i Akropolis. Så grådige var de banker, som vi nu støtter med enorme statsgarantier, for de penge, der nu skal gives til Grækenland, kommer jo ikke engang til Athen. De går direkte fra Berlin til Commerzbank, eller hvad de tyske banker nu hedder. Men når man undersøger en sag, nemlig mulighederne for at indføre en global skat på finansielle transaktioner, er det så ikke, fordi man også støtter det, hvis det viser sig muligt?

Kl. 18:03

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 18:03

Torsten Schack Pedersen (V):

Vi har tidligere her i Folketingssalen diskuteret forslag fra Enhedslisten og hr. Frank Aaen om en Tobinskat, hvor jeg også har redegjort for, at det, der er vigtigt, for at vi har en verden, hvor vi kan handle med hinanden, hvor vi kan have samkvem med hinanden, hvor vi kan gøre brug af hinandens kompetencer og muligheder, er, at vi har mest mulig frihandel – et godt liberalt princip – og enhver form for skat i den sammenhæng trækker den forkerte vej. Jeg er meget, meget stor tilhænger af frihandel, og derfor er en Tobinskat ikke noget, der har groet i min baghave.

Kl. 18:04

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og den næste ordfører er den socialdemokratiske ordfører; det er hr. Jens Christian Lund.

Kl. 18:04

(Ordfører)

Jens Christian Lund (S):

Jeg vil godt sige, at jeg er lidt overrasket over Venstres indlæg. Men sådan er det jo nok.

Finanskrisen har ramt Danmark hurtigere, hårdere og mere langvarigt, end det har været tilfældet i en række andre lande. Det er vist et faktum. Den lempelige kreditpolitik i pengeinstitutterne har ydet sit til, at det er gået så galt. Da boligboblen i Danmark bristede i 2008, kom de danske pengeinstitutter i særdeles alvorlige problemer. Det kan vi vel heller ikke rigtig være uenige om. Det var derfor nødvendigt i to omgange at sætte ind med statslige initiativer for at redde finanssektoren fra et kollaps; et kollaps, som ville have haft uoverstigelige konsekvenser for den samlede samfundsøkonomi, virksomhedernes overlevelse og den enkelte danskers privatøkonomi.

Pengeinstitutterne, det er vi enige om, har en særlig position i samfundet. Når pengeinstitutterne handler agtsomt og konstruktivt, er de i høj grad med til at sikre, at Danmark kan udvikle sig i en vækst- og velfærdsmæssig positiv retning. Det er fint. Når de handler grådigt, kortsigtet og spekulativt, skader de omvendt vores fælles samfund.

Vi kan og skal lære af den finansielle krise. Regeringen har ikke gennemført en officiel analyse af årsagen til finanskrisen eller taget nødvendige tiltag til at forebygge en ny krise i samme størrelse. Det er lidt uheldigt. Socialdemokraterne mener, at den danske stat skal skånes for endnu en gang at stille mere end det dobbelte af BNP som sikkerhed for de danske banker. Det er ganske enkelt nødvendigt med en grundig analyse af årsagen til finanskrisen – hvilke elementer der har accelereret den i Danmark, hvilke konsekvenser den har haft for de danske borgere, og ikke mindst hvordan vi forebygger, at der igen opstår en lignende situation. Det har jo ikke noget med socialisme at gøre, det har noget at gøre med, at vi skal have undersøgt tingene.

Vi vil i forligsgruppen bag forlig om finansiel stabilitet fremsende forslag om, at der bliver gennemført en grundig analyse af årsagen til finanskrisen. Analysen søges udarbejdet af et kollegium af finansielle og økonomiske eksperter med støtte fra Det Økonomiske Råds sekretariat, så den kan fremlægges for Folketinget ved åbningen i oktober 2010. Det håber jeg vi kan være enige om. Analysen bør suppleres af en række høringer i Folketinget. Høringer bør omfatte følgende emner som minimum: årsagen til den danske finanskrise; finansiel robusthed eller mangel på samme i de danske kreditinstitutter; konsekvenserne for det danske erhvervsliv og den danske beskæftigelse - kreditklemme, nedskæringer, fyringer; konsekvenser for kundeforhold og kundebeskyttelse – store private tab på risikabel investering, fejlagtig rådgivning og lignende; Finanstilsynets rolle i finanskrisen, manglende indgriben bl.a.; bankpakkernes indhold og effekt, konsekvenserne for den danske boligfinansiering - statens rolle som aktionær: Hvordan agerer en ansvarlig regering? – en exitstrategi: Hvordan kommer den danske stat ud af bankerne igen og hvornår?

Vi kan støtte intentionerne i det, som Enhedslisten har fremsat, og vil i forligskredsen forsøge at arbejde for, at vi får lavet en sådan analyse. Vi vil jo aldrig stemme for Enhedslistens forslag, men intentionerne er positive.

Kl. 18:08

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken. Den næste ordfører er Dansk Folkepartis ordfører, og det er fru Colette L. Brix.

Kl. 18:08

(Ordfører)

Colette L. Brix (DF):

Forslaget, vi behandler i dag, er en udbygget version af et tidligere forslag fra Enhedslisten, hvori man foreslår at nedsætte et udvalg, der skal se på den finansielle krise, der er ved at være overstået. Det seneste forslag fra Enhedslisten om dette emne behandlede vi i november måned, nu er forslaget om et udvalg vokset til et forslag om en bankkommission. Det lyder jo på en eller anden måde flottere.

Nu har resten af Folketinget taget initiativer, der har skånet Danmark for de værste følger af den globale finanskrise. Sammen med regeringen, Det Radikale Venstre, Socialdemokratiet og Socialistisk Folkeparti har vi beskyttet indskyderne mod tab og spændt et sikkerhedsnet ud under danskerne og den finansielle sektor. Der har været fremsat stribevis af lovforslag, som ændrer betingelserne for at drive

finansiel virksomhed. Ud over bank- og kreditpakker drejer det sig om lovforslag, som bl.a. skærper kravene til at være medlem af en direktion eller en bestyrelse. Der er kommet langt flere oplysningskrav, som også bliver offentliggjort. Solvenskravene er strammet, ligesom kravene i det hele taget til at drive finansiel virksomhed er det. I næste uge har vi f.eks. anden behandling af to lovforslag, som strammer betingelserne for at handle med pantebreve, og som markant styrker Finanstilsynets indgrebsmuligheder over for banker. Derudover behandler vi også et lovforslag, der giver Finanstilsynet mulighed for at lukke usunde banker. Det er den såkaldte tredje bankpakke.

Fælles for alle disse lovforslag er, at Enhedslisten som det eneste parti i Folketinget stemmer imod. Det er nok den grundliggende forklaring på, at Enhedslisten derfor ønsker en bankkommission, mens resten af Folketinget har handlet i snart 1½ år for at skåne Danmark for de værste følger af finanskrisen. Vi kan derfor ikke støtte beslutningsforslaget.

Kl. 18:10

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er SF's ordfører, hr. Jesper Petersen.

Kl. 18:10

(Ordfører)

Jesper Petersen (SF):

Der er meget god grund til at blive ved med at tage diskussioner som den her. Fru Colette L. Brix fik nærmest aflyst finanskrisen, men det er nok stadig en kende for tidligt, og i hvert fald er det fuldstændig klart, at vi næppe har gjort nok for at sørge for, at vi ikke kommer i lignende kriser fremover.

For mig at se er den måde, finanskrisen kom på, og de konsekvenser, den har haft, et tydeligt tegn på sådan en uhæmmet liberalismes spillen fallit. Vi er vidner til, hvordan ideologien fra Margaret Thatcher og Ronald Reagan, så senere bakket op af Blair, Fogh og den nuværende statsminister i Danmark, om fuldstændig at afregulere den finansielle sektor har ført til, at der er taget alt for store risici, at der har været fuldstændig uigennemsigtighed om, hvad der er foregået.

Der har været stor grådighed i den finansielle sektor. Bonusprogrammer med aktieoptioner og incitamentsprogrammer har ført til uhensigtsmæssig stor risikotagning. Der har været for lempelige kapitalkrav, manglende reguleringer, for dårligt tilsyn, og fordi man fuldstændig har afreguleret og ladet den finansielle sektor få frit spil, er vi altså endt i en enorm finanskrise med forfærdelige konsekvenser.

Der er faldende velstand i Danmark, og nærmest over hele verden er der negativ vækst, som det hedder så kønt, med tab af velstand. Rigtig mange mennesker er blevet arbejdsløse. Der er tab på pensionsopsparinger, store tab på børserne og huller i statskassen. Bare se på Danmark, hvor vi er gået fra et overskud på 60 mia. kr. til et underskud på 100 mia. kr. på ganske få år.

Der har også ført til, at vi i Danmark har måttet lave nogle helt nødvendige bankpakker. Havde vi ikke gjort det, ville krisen være blevet endnu værre. Vi i SF tog selvfølgelig et medansvar for at sørge for, at vi fik lavet de bankpakker, der holdt hånden under den finansielle sektor. Men det var da ikke rart, at samfundet skulle bringes i den situation, at vi måtte garantere for indskud for 3.000 mia. kr. i de danske banker, for at hele læsset ikke skulle vælte. Staten endte med at måtte tage ansvaret for det oven i alle de dårlige konsekvenser, der altså har været af finanskrisen.

Når man lader den finansielle sektor operere fuldstændig uden tøjler, skal vi regne med, at den slags kriser vil gentage sig, og der må altså laves en forbedret regulering. Det arbejder vi for i SF. Vi har stillet forslag om at få en lov om finansiel rådgivning med større forbrugersikkerhed på området; at der skal være en større polstring af bankerne, gerne efter spansk forbillede, hvor man i de gode tider bliver pålagt at lægge lidt mere til side for så i dårlige tider at kunne låne lidt mere ud; at man skal begrænse bonusordningerne, f.eks. lægge et loft over dem, så et optionsbonusprogram maksimalt må udgøre 20 pct. af lønnen og samtidig skal udbetales over en årrække, så de kortsigtede incitamenter til at tage store risici på bankens vegne ikke er så store; og at de her aktieoptionsprogrammer selvfølgelig skal beskattes, hvad de jo ikke bliver i dag. I dag er aktieoptioner fritaget for lønsumsafgift.

Vi vil gerne have skrappere tilsyn. Bestyrelsernes kompetencer skal øges. Et positivt element i forslaget er den her idé om en international skat på spekulative handler. På den måde er SF positivt stemt over for flere af de elementer, der er i forslaget, og mener, det er afgørende at få en bedre regulering af bankerne for at undgå fremtidige finanskriser.

Men så vil jeg alligevel sige, at meget af det skal ske internationalt, for at det giver mening, og det skal ske mere gennemtænkt, end jeg synes det fremgår af forslaget her. Det er jo lidt finurligt, at man laver et forslag, der umiddelbart har sådan en meget åben indgangsvinkel til det, nemlig at der bare skal nedsættes en kommission, mens konklusionerne mere eller mindre er skrevet på forhånd. Det gør det jo lidt sværere, bl.a. fordi SF er med i et forlig, hvor vi netop arbejder med reguleringen af den finansielle sektor. Det er på den måde, vi mener at vi bedst opnår indflydelse, nemlig ved at gå ind og søge den og påvirke beslutningerne, også selv om vi ikke er i regering, og der arbejde for den analyse, der blev nævnt fra den social-demokratiske ordførers side. Vi vil gerne have sådan en analyse af den finansielle sektor og af, hvordan reguleringen kan forbedres.

Så altså på en række stræk er jeg meget sympatisk indstillet over for forslaget og synes, det rejser en meget vigtig diskussion, der ikke må standse, blot fordi det på nogle områder begynder at tegne lysere. Men vi er med i et forlig, og det er altså på den måde, at vi vil arbejde for de her ting.

Kl. 18:15

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra hr. Frank Aaen.

Kl. 18:15

Frank Aaen (EL):

Nu håber jeg jo, at vi snart kommer til at samarbejde meget tættere i forbindelse med dannelsen af en ny regering og dens arbejde. Og derfor bekymrer det mig selvfølgelig lidt, om det at SF er med i et forlig om bankpakkerne skulle begrænse SF's muligheder i forhold til andre initiativer på det finansielle område. Jeg var lige ved at forstå talen sådan, at man ikke engang må udtale sig positivt om de enkelte forslag i det, vi har lagt frem, fordi man sidder og arbejder i forligskredsen. Mit enkle spørgsmål er: Er det så ikke vigtigt, at forliget ophører inden valget, sådan at vi, om jeg så må sige, kan tage rigtig hårdt fat omkring den finansielle sektor efter valget, når vi har fået et nyt flertal?

Kl. 18:16

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 18:16

Jesper Petersen (SF):

Jeg håber absolut også, at der vil blive tale om, at vi får en ny regering efter næste valg, og der medvirker jeg meget gerne til i samarbejde med Enhedslisten at sørge for, at vi får lavet en sådan analyse, får kulegravet den finansielle sektor og arbejder for at få en stærkere regulering af den finansielle sektor. Jeg vil ikke mene, at det skal indebære, at vi opsiger et forlig på forhånd. Vi har ikke intentioner om

at skulle opsige det forlig, vi har indgået omkring bankpakkerne og den finansielle stabilitet, men jeg vil sige, at jeg absolut ikke har svært ved at omtale mange af de elementer, der er i forslaget her, positivt, og jeg synes også, at jeg har rost dem undervejs i min tale.

Kl. 18:17

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Frank Aaen.

Kl. 18:17

Frank Aaen (EL):

Jeg tror sådan set også, at vi ligger meget på linje i de her sager. Men det er jo lidt ærgerligt, hvis det at vi får en ny regering ikke betyder, at vi også får en ny politik. Og hvis det er sådan, at det her forlig er bindende for SF og Socialdemokratiet også efter valget, så er der i hvert fald et meget vigtigt område her, hvor vi ikke kan få en ny politik. Jeg vil sådan set gerne have, at SF reflekterer lidt over, om ikke det var en god idé inden valget at sige, at tavlen er ren efter valget, og at vi prøver at lave den bedst mulige regulering af finanssektoren med den nye regering.

Kl. 18:17

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 18:17

Jesper Petersen (SF):

Det vil selvfølgelig være muligt for en eventuel ny regering at tage sådanne spørgsmål op, og det vil vi da meget gerne gøre. Jeg er fuldstændig enig i, at det selvfølgelig også skal føre til en ny politik, at vi får en ny regering, og jeg synes, at dagens begivenheder meget godt har vist, at der er en meget væsentlig forskel på, hvad de forskellige linjer vil i dansk politik.

Kl. 18:18

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Så går vi videre i ordførerrækken. Det er den konservative ordfører, og det er fru Carina Christensen.

Kl. 18:18

(Ordfører)

Carina Christensen (KF):

I forlængelse af den debat, der lige har været, kan jeg sige, at vi i Det Konservative Folkeparti ikke ønsker nogen ny regering, vi synes ikke, at det er det, Danmark har brug for, heller ikke efter den plan, vi har set her i dag.

I forhold til det beslutningsforslag, som vi behandler her og nu, så kan jeg sige, at vi ikke kan støtte det her beslutningsforslag fra Enhedslisten om at nedsætte en bankkommission, der skal forberede en dybtgående reform af den finansielle sektor for bl.a. at undgå, at samfundet rammes af nye finanskriser. Det er sådan set ikke, fordi der ikke er tale om en meget vigtig problemstilling, men det er, fordi vi fra konservativ side ikke er enig med Enhedslisten i, at nedsættelse af sådan en bankkommission er det rette eller det mest hensigtsmæssige tiltag.

Vi er helt enige i, at det er vigtigt, at man gennemfører regulering af den finansielle sektor, der kan være med til at sikre finansiel stabilitet og undgå en ny finanskrise. Derfor er vi også yderst tilfredse med, at regeringen arbejder på højtryk, både internationalt og nationalt i regi af forligskredsen bag finansiel stabilitet, på at sikre fremtidig finansiel stabilitet. En stor del af det her arbejde foregår jo helt naturligt i internationalt regi, bl.a. i IMF og EU. Danmark er nu engang en integreret del af det internationale samfund, og rammerne for dansk regulering af den finansielle sektor fastlægges i høj grad i EU. Fra konservativ side synes vi, det er helt afgørende, at der findes

internationale løsninger til at sikre den finansielle stabilitet. Dansk enegang vil simpelt hen ikke bidrage til at sikre finansiel stabilitet, men det vil derimod stille den danske finansielle sektor betydelig dårligere i konkurrencen med andre, og det ønsker vi ikke.

Regeringen er, som vi har hørt det fra flere partier, allerede i fuld gang med at arbejde med at sikre finansiel stabilitet og styrke tilliden til den finansielle sektor, senest med lovforslaget om ændring af lov om finansiel virksomhed. Der sker altså rigtig meget på det her område lige nu, både nationalt og internationalt, og helt ærligt kan vi altså ikke se behovet for sådan en bankkommission. Vi kan ikke støtte beslutningsforslaget.

Kl. 18:20

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er ingen korte bemærkninger. Vi går videre til den radikale ordfører, og det er fru Bente Dahl.

Kl. 18:20

(Ordfører)

Bente Dahl (RV):

Da den radikale ordfører ikke kan være til stede, er det mig, som skal fremføre den radikale holdning til beslutningsforslaget.

Beslutningsforslaget indeholder en række elementer: Bankerne skal slankes, spekulation skal fjernes fra bankerne, skat på spekulation, dvs. Tobinskat osv. Der er en række elementer, der skal undersøges nærmere. Noget af det, der foreslås, er enten allerede i gang eller på vej til det, og meget af det, der foreslås, er kun relevant på international basis. Så er der efter vores mening nogle dårlige ideer blandt. Vi kunne måske godt se, at det ville være interessant med en samlet analyse med blik for også internationale reguleringer, men det er jo ikke den foreslåede model. De danske banker skal nødvendigvis have samme vilkår, som der er i den internationale bankverden.

Vi er temmelig skeptiske over for forslaget.

Kl. 18:21

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Så går vi til ordføreren for forslagsstillerne, og det er hr. Frank Aaen.

Kl. 18:21

(Ordfører for forslagsstillerne)

Frank Aaen (EL):

Tak til Socialdemokratiet og SF for de positive ord om forslaget. Selv om vi ikke er helt enige, vil jeg sige, at det, som begge partier har sagt de arbejder for, nemlig at få lavet en undersøgelse, der kan pege på, hvad der skal ske af ændringer for at undgå en ny bankkrise i Danmark, støtter vi selvfølgelig fuldstændigt. For det er jo også det, det forslag, vi selv fremsatte tilbage i november, gik ud på.

En lille tak til ministeren for at gøre opmærksom på, at Finanstilsynet har en mulighed for at slanke de finansielle virksomheder. Jeg synes sådan set, man skulle undersøge, om ikke den mulighed skulle udnyttes. For et af de store problemer, vi har i den finansielle sektor, og grunden til, at krisen udløser så store beløb fra skatteyderne til bankerne, er jo, at de er blevet til en sammenblanding af den bankvirksomhed, vi alle sammen har brug for, og så spekulationsvirksomhed, som er meget større end den egentlige bankvirksomhed.

Hvis man kunne få de to ting skilt ad, kunne vi være nogenlunde sikre på, at vi kunne bevare vores banker, også i en krisesituation, og så kunne vi sige, at vi lod spekulationsdelen gå ned. Der vil ikke ske noget som helst, ved at en eller anden spekulationsbank går ned, hvis ikke den river resten med sig. Jeg ved godt, at nogle siger, at spekulationen så forsvinder, men det er jo sådan set ikke noget problem. Det er en gevinst. Derfor vil jeg gerne bede ministeren om at svare på – og det kan vi jo tage under spørgsmålene til forslaget her –

hvordan mulighederne for at slanke finansielle virksomheder med den gældende lovgivning egentlig er, og om man har tænkt sig at udnytte de muligheder.

Nu jeg er i gang med de overraskende taksigelser, vil jeg også komme med en lillebitte tak til EU, fordi Ministerrådet her den 9.-10. maj altså igen vedtog, at man skal undersøge muligheden for at lave en global skat på finansielle transaktioner. Det er der jo perspektiv i. For hvis vi lavede bare en lillebitte skat på finansielle transaktioner, hvilket vi også har med i vores forslag – nogle få hundrede kroner pr. 1 mio. kr. f.eks. – så ville det ekstreme lag af spekulationer jo forsvinde eller i hvert fald blive reduceret væsentligt. Derimod er skatten på almindelige transaktioner, som når vi skal ud at rejse eller skal købe noget eller en virksomhed skal investere i et andet land, så lille, at den er ubetydelig sammenlignet med, hvad der ellers er af omkostninger.

Vi plejer at sige, at skatten på finansielle transaktioner skal være mindre end Danske Banks vekselgebyrer. Så skulle den jo ikke kunne være nogen hindring for almindelig sund fornuft og sund økonomisk handling, men kun ramme den usunde spekulation. Der er EU altså noget længere fremme, om jeg så må sige, end den danske regering. Det lyder, som om regeringen har glemt, at den selv har skrevet under på det papir, det drejer sig om. For det er jo tilfældet, at den selv har skrevet under på, at man skulle undersøge mulighederne for at lave en sådan finansiel skat internationalt.

Der var mange, der troede, at bankkrisen var forbi, og så var der lige pludselig problemerne i Grækenland, som selvfølgelig er den græske regerings problem, herunder særlig den borgerlige regering, der stod for den udvikling, der førte dem i uføre, men som jo i lige så høj grad er bankernes problem, fordi de har lånt flere hundrede milliarder kroner ud til Grækenland – oven i købet på en måde, så de har snydt alle ved at dække over, at der er givet de lån. De har udmærket vidst, at de ikke fik pengene igen, men det, de så har gjort, er, at de har stolet på, at skatteyderne i EU nok skulle hjælpe dem, når det brændte på. Og det gjorde skatteyderne via regeringerne i de forskellige lande – de hjalp bankerne. Som jeg sagde før, er jeg sikker på, at de penge, man siger man giver til Grækenland, aldrig kommer i nærheden af Athen. De går direkte fra Berlin og Paris til de store bankers hovedkvarterer, som var i færd med at miste penge i Grækenland.

Lige da man havde gjort det, kom så den nye redningspakke omfattende 5.500 mia. kr. Det er ufattelige beløb, som man altså stiller til rådighed for at redde – der igen – bankvæsenet, som har penge i klemme. Det, der driver værket, om jeg så må sige, er jo, at man frygter, at den finansielle sektor igen kommer i krise. Så sent som i dag kan man så læse, at nationalbankdirektøren siger, at nu kommer vi her i løbet af sommeren snart til at se flere banklukninger. Så tro ikke, at det er forbi, hvad nogle ligesom antydede. Det er sådan set noget, der ruller, og ingen af os ved, hvor det ender nu. Hverken sortseerne eller optimisterne ved jo i virkeligheden, hvorhenne det ender.

Så vil jeg bare sige som afslutning, nu vi lige havde den her debat om, at der skal være liberalisme, og at man ikke ønsker skat på spekulation, for man vil hellere have liberalisme og fri handel: Jamen hvorfor lader man så ikke det falde, der ikke kan stå? Så vidt jeg har forstået, er det liberalisterne valgsprog, at hvis en bank, der har forsøgt at tjene penge gennem høje renter på udlån, taber pengene, så skal den tage tabet, i stedet for at der skal komme en VKO-regering styrtende med penge og sige: Det var søreme synd for jer, at I tabte dem; her har I en erstatning fra de danske skatteydere. Jeg kan ikke forstå, at man i det ene sekund kan stå og hylde liberalismen og så i det næste sekund forsvare, at man har holdt hånden under bankerne og deres fuldstændig uansvarlige opførsel.

Kl. 18:27

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren for forslagsstillerne.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingerne sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

31) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 217: Forslag til folketingsbeslutning om forbrugerbeskyttelse i forbindelse med entrepriseaftaler.

Af Benny Engelbrecht (S) m.fl. (Fremsættelse 09.04.2010).

Kl. 18:27

Forhandling

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Forhandlingerne er åbnet. Den første, der får ordet, er økonomi- og erhvervsministeren.

Kl. 18:28

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen):

Regeringen arbejder hele tiden for at sikre en høj forbrugerbeskyttelse i Danmark. Derfor lancerede vi i januar i år den forbrugerpolitiske handlingsplan »Ansvarlig forbrugerpolitik« med en række initiativer, der skal forbedre forbrugerbeskyttelsen. Handlingsplanen indeholder bl.a. et initiativ, der skal sikre bedre forbrugerbeskyttelse i forbindelse med entrepriseaftaler, nemlig AB-Forbruger. AB-Forbruger er en frivillig standardaftale, som forbrugerne kan vælge at benytte, når de indgår en aftale med en håndværker om et byggearbejde, der overstiger 3.000 kr.

I tilknytning til AB-Forbruger er der udarbejdet en kort og brugervenlig standardkontrakt for byggearbejderne, som tydeliggør, at AB-Forbrugers aftalebetingelser gælder. Ved underskrivelse bliver det et juridisk bindende dokument, en kontrakt, der forpligter begge parter. AB-Forbruger indeholder bl.a. bestemmelser, der sikrer, at forbrugeren i tilfælde af uenighed om prisen for et arbejde kan holde hele eller dele af betalingen tilbage.

Beslutningsforslaget fra Socialdemokraterne har ligesom AB-Forbruger til formål at forbedre forbrugerbeskyttelsen ved entrepriseaftaler. Forslaget er dog uhensigtsmæssigt på en række områder.

For det første pålægger beslutningsforslaget håndværkerne nye byrder, som vil betyde en fordyrelse af byggeriet. F.eks. skal der være et forbud mod, at håndværkeren kan kræve, at forbrugeren skal betale forud for hele eller dele af arbejdet. Det vil i praksis betyde, at parterne ikke kan aftale, at forbrugeren betaler helt eller delvis forud, f.eks. ved specialproducerede vinduer, inden håndværkeren bestiller dem.

For det andet lægger forslagsstillerne op til, at der skal indføres en lovgivning, som på en række punkter ikke kan fraviges. Det vil forhindre forbrugere og håndværkere i at tilpasse aftaler, som kan være til fordel for dem begge. Det kunne f.eks. være en aftale om, at forbrugeren får nedslag i prisen mod selv at stå for den løbende oprydning.

For det tredje foreslås det, at en forbruger skal sikres mulighed for at rette et direkte krav mod håndværkerens underleverandører, f.eks. i tilfælde af at håndværkeren ikke lever op til de kontraktlige forpligtelser. Det vil betyde et brud med almindelige formueretlige principper i dansk ret, hvor udgangspunktet er, at man skal rette sit krav mod den, man har indgået sin aftale med.

Generelt vil ufravigelige lovkrav på entrepriseområdet, som beslutningsforslaget lægger op til, kræve et grundigt forarbejde, et sagkyndigt udvalg. Det skyldes, at sådanne regler skal tage højde for, at en entrepriseydelse er en individuel og yderst kompleks ydelse. Samtidig skal reglerne sikre den rette balance i retsforholdet mellem forbrugerne på den ene side og entreprenøren på den anden side.

For regeringen har det været afgørende, at vi fik AB-Forbruger ud at virke rigtigt. AB-Forbruger er som nævnt et brugervenligt instrument, som både forbruger og håndværker har fordel af at bruge, og instrumentet nyder bred opbakning hos interessenterne på området

AB-Forbruger har kun eksisteret i få måneder, men det er min klare forventning, at forbrugerne og håndværkerne vil tage AB-Forbruger til sig på samme måde, som det allerede i dag er tilfældet med AB 92.

AB 92 retter sig primært mod de professionelle parter og anvendes i forbindelse med stort set alle større entrepriseaftaler. Erfaringerne fra AB 92 viser, at det er muligt at have en juridisk bindende aftale, samtidig med at vi bevarer den fleksible aftalefrihed på området. Parterne bag aftalen spiller en vigtig rolle i forhold til at få udbredt kendskabet til AB-Forbruger. Dansk Byggeri, Tekniq og Håndværksrådet har også gjort meget ud af at informere og rådgive deres medlemmer om AB-Forbruger. Derudover har Forbrugerrådet lanceret et tema om håndværkeraftaler på deres hjemmeside, hvor forbrugerne anbefales at anvende AB-Forbruger i forbindelse med entrepriseaftaler. Endelig er der på boligejer.dk lavet en side om AB-Forbruger med en vejledning til en række bestemmelser i AB-Forbruger.

Det er aftalt, at AB-Forbruger skal evalueres i 2012, og derfor mener jeg, at vi nu skal give AB-Forbruger tid til at virke, og så må vi afvente resultatet af evalueringen, før vi tager endelig stilling til, om der er behov for justeringer af ordningen.

Afslutningsvis vil jeg opsummere: Regeringen kan ikke støtte Socialdemokraternes beslutningsforslag. Det skyldes som nævnt, at forslaget om et ufravigeligt lovgrundlag rejser en række problemstillinger af både juridisk og praktisk karakter. I stedet ønsker vi at give AB-Forbruger tid til at virke, og vi vil evaluere ordningen i 2012.

Kl. 18:33

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 18:33

Benny Engelbrecht (S):

Skal jeg forstå det sådan, at ministeren er tilfreds med den udbredelse, som AB-Forbruger har på nuværende tidspunkt, eller er der en forventning om, at regeringen vil tage initiativer for at sikre, at den bliver yderligere udbredt? Sådan som jeg kan forstå det, er der jo en bekymring i forhold til i hvert fald dele af forslaget, men det er jo ikke anderledes, end at alt naturligvis er til debat, og vi vil selvfølgelig også være indstillet på at finde løsningsmodeller. Så spørgsmålet er, hvis vi tager det grundlæggende princip, dette at sikre, at alle forbrugere er omfattet af nogle grundlæggende rettigheder, som man eksempelvis også er, hvis man går ud og køber en vaskemaskine, om man så kunne forestille sig, at det ville være en del af det element, som man kunne kigge på efter 2012, når den nuværende aftale skal evalueres?

Kl. 18:34

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 18:34

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen):

Der synes jeg, man må afvente evalueringen. AB-Forbruger er jo et gigantisk fremskridt for forbrugerne, som betyder, at man kan indgå nogle juridisk bindende aftaler.

Hvad er kendskabet så til det? spørger den socialdemokratiske ordfører. Jamen byggeriets organisationer bag AB-Forbruger har siden nytår gjort meget ud af at orientere deres medlemmer om AB-Forbruger. Det vil så betyde, at forbrugerne vil høre om AB-Forbruger fra håndværkeren, som de køber en ydelse hos. Derudover har Forbrugerrådet lanceret et tema om håndværksaftaler på deres hjemmeside, hvor forbrugerne anbefales at anvende AB-Forbruger i forbindelse med entrepriseaftaler. Så der gøres altså meget for at oplyse om det, så forbrugerne ved, at der er de muligheder.

Kl. 18:35

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Det er hr. Benny Engelbrecht for yderligere en kort bemærkning. Kl. 18:35

Benny Engelbrecht (S):

Jamen det vil sige, at ministeren i hvert fald ikke afviser, at det kan være en overvejelse værd, når aftalen skal evalueres i 2012, om man skal lave grundlaget på en anden vis end via frivillighed, sådan som det er i dag.

Mit andet spørgsmål skal gå på en uddybning af dette, for det nuværende er vel ikke tilfredsstillende, altså en situation, hvor et fåtal af håndværkerne benytter den her aftale, bl.a. med henvisning til, at det er en lille smule bøvlet at have med at gøre. Det er vel ikke den optimale situation, og jeg går ud fra, at ministeren også har en interesse i at sikre, at det er et smidigt værktøj, noget, der kan bruges, men også noget, der rent faktisk bliver anvendt bredt og ikke ved et fåtal af entrepriseaftaler.

Kl. 18:36

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 18:36

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen):

Uanset hvad, er grundlaget jo det, at med AB-Forbruger er der blevet klare aftaleforhold for forbrugerne, når man skal aftale mindre byggeprojekter og på den måde også indgår aftaler med håndværkere. Det betyder, at der er klare spilleregler, og jeg tror også, det er vigtigt, at det er en frivillig måde, man gør det på, for hvis man vil have det som sådan en ufravigelig lovregulering, som forslagsstillerne lægger op til her, må man forstå, at det er et ekstremt komplekst område, for det er jo en individuel aftale, man laver i sådan en entrepriseaftale, og det vil sige, at man skal have en balance, som måske ville være svær at finde ved et lovgrundlag i stedet for et frivilligt grundlag. For der er jo et retsforhold mellem forbrugeren på den ene side og entreprenøren på den anden side, og hvis man lavede sådan et ufravigeligt lovgrundlag, ville det også forhindre begge parter i at indgå en aftale, som var til fordel for dem begge, for så statuerede man et eksempel ved sådan et lovgrundlag. Det kunne f.eks. være en aftale om, at forbrugeren kunne få nedslag i prisen mod selv at stå for den løbende oprydning og rengøring. Så vi vil have fleksibilitet i form af frie aftaler.

Kl. 18:37

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ministeren. Vi går i gang med ordførerrækken, og den første ordfører er Venstres ordfører, hr. Flemming Damgaard Larsen.

Kl. 18:37

(Ordfører)

Flemming Damgaard Larsen (V):

Venstre kan ikke støtte beslutningsforslaget fra Socialdemokraterne. For det første opregner forslaget en række eksempler på forhold, som vil betyde fordyrelse af byggeri for private, f.eks. ufravigelige lovkrav, så håndværkere og forbrugere ikke kan aftale forhold, der vil være en fordel for begge. Det kan Venstre ikke være med til.

For det andet indeholder forslaget tiltag, som er i strid med almindelige formueretlige principper i dansk ret. F.eks. skal det efter forslaget være muligt at rette krav mod tredjeperson, der ikke har del i entrepriseaftalen. Det kan Venstre heller ikke være med til.

For det tredje er der fra dette års indgang trådt regler vedrørende AB-Forbruger i kraft, som i lighed med AB 92 på sit område skal beskytte forbrugerne efter gensidig aftale. Dette frivillige instrument er langt bedre til at klare de individuelle opgaver, som entrepriser næsten altid er. AB-Forbruger skal evalueres i 2012, og derfor mener Venstre, at AB-Forbruger skal have mulighed for at virke, og at erfaringer skal drages, før vi her, få måneder efter det er trådt i kraft, kaster os ud i et nyt projekt.

Venstre har stor bevågenhed på forbrugernes forhold. Det er meget vigtigt, at vi har et marked, hvor der er fri konkurrence, hvor der er stor gennemsigtighed, hvor der er ægte og håndterbare regler for forbrugerne etc. Derfor skal vi ikke nu kaste os ud i et nyt eventyr på et område, hvor der for få måneder siden er blevet skabt regler, der yder forbrugerne beskyttelse.

Kl. 18:39

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og den næste ordfører er Dansk Folkepartis ordfører, fru Colette Brix.

Kl. 18:39

(Ordfører)

Colette L. Brix (DF):

Der er vist ikke nogen tvivl om, at Socialdemokratiet elsker regler, jo flere jo bedre, også selv om Forbrugerrådet, Erhvervs- og Byggestyrelsen og Dansk Byggeri sammen er nået til enighed om et regelsæt, som hedder Almindelige betingelser for aftaler om byggearbejder for forbrugere, i daglig tale AB-Forbruger. Her er der regler, som frivilligt kan bruges. Der er 64 paragraffer, så selv hr. Benny Engelbrecht må føle jubel og glæde. Disse regler er lige trådt i kraft den 1. januar 2010. Det er faktisk aftalt at evaluere reglerne efter 2 år.

Vi har godt bemærket, at Forbrugerrådet i går er løbet fra aftalen, hvilket vi synes er meget mærkværdigt, når de nye regler endnu ikke er evalueret. Måske hr. Benny Engelbrecht og Forbrugerrådet skulle vente lidt, så vi kan se, om disse regler fungerer tilfredsstillende. Det kan vi ikke allerede efter 3 måneder. Vi ved ikke som påstået i beslutningsforslaget, om der er mange tvister og udbredt usikkerhed blandt forbrugerne.

Forslaget vil kun betyde højere regninger, og at mange forbrugere ikke kan få udført håndværksarbejde. Fordelen ved et frivilligt regelsæt er, at det kan tilpasses opgavens omfang. Det kan man ikke med stribevis af ufravigelige regler. F.eks. ønsker forslagsstilleren, at der ikke må ske forudbetaling. Det vil jo betyde, at alle forbrugere, der står i RKI, det tidligere Ribers, af partierne bag forslaget ofte omtalt som svage forbrugere, bliver afskåret fra at få udført håndværksarbejde. Hvorfor? Jo, der er jo næppe nogen firmaer, som vil

igangsætte et arbejde og få betalingen bagefter, hvis kunden står i Ribers

Forslagsstillerne vil også indføre regler om, at prisen på det færdige arbejde ikke må overstige tilbuddet med 15 pct. Der må jeg bare sige: God fornøjelse, og synd og skam for dem, som ønsker sig et lidt bedre køkken eller badeværelse. Det bliver de afskåret fra, da Socialdemokratiet vil have regler som beton, der skal være ufravigelige, og sådan kan man blive ved.

Forslaget vil derudover kvæle mindre byggevirksomheder med bøvl og firkantede regler, som fordyrer det udførte arbejde. Håndværkerne vil komme med en aftaletekst til forbrugeren så lang som Vandrehallen for at sikre, at de ikke får noget i klemme, hvis de skal undgå at ifalde bod efter alle de bestemmelser, som forslaget nævner. Forslagsstillerne glemmer også at fortælle, at ud over AB-Forbruger og købeloven er lov om forbrugerbeskyttelse og lov om markedsføring gældende. De sikrer også forbrugerbeskyttelse.

Til sidst vil jeg bemærke, at tilliden til Forbrugerrådet efterhånden er tyndslidt, når de dagen før dette beslutningsforslags behandling løber fra den aftale, som er indgået med Økonomi- og Erhvervsministeriet og byggeriets organisationer. Jeg håber, at ministeren vil se på dette. Vi kan derfor ikke støtte beslutningsforslaget.

Kl. 18:42

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Det er en kort bemærkning fra hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 18:42

Benny Engelbrecht (S):

Først og fremmest vil jeg sige om den del, der handler om prisoverslag – og her kan jeg forstå at Dansk Folkeparti er meget utilfredse med et forslag om en 15-procents-regel – at der går jeg ud fra, at ordføreren er opmærksom på, at det har man i andre lande. Det er heller ikke usædvanligt i danske aftaleregler, altså AB 92, at man lige præcis benytter sig af dette. Det er ikke, at man ikke kan lave ændringer i aftalen undervejs, men dette, at hvis man opdager, at der sker overstigning af det prisoverslag, man har givet, på grund af nye uforudsete ting, skal man gøre forbrugeren tydeligt opmærksom på dette.

Vi må vel bare sige, at de fleste håndværkere ikke har noget problem med det her. Men den lille gruppe af håndværkere, som desværre ikke er særlig gode, vil jo være dem, der falder tilbage, og som kan give forbrugerne nogle problemer. Er det ikke et problem, at man ikke kan sikre dem på en bedre måde end her?

Kl. 18:43

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 18:43

Colette L. Brix (DF):

Nu bor vi jo i Danmark. Nu ser vi på, hvad reglerne er i Danmark, og vi har regler på det her område. Man finder selv ud af det. Det synes vi er godt nok.

I den AB-Forbruger er der 64 paragraffer, 64 områder, man kan gå ind og kigge i, foruden at man også er beskyttet på andre måder, så vi ser ikke de der store problemer og rotter alle vegne, som hr. Benny Engelbrecht gør. Det gør vi altså ikke.

Jeg hørte også godt i går, at hr. Benny Engelbrecht sagde, at der var mange problemer i det i Sverige. Jamen hør nu her, nu er vi i Danmark, lad os nu blive her. Det handler om Danmark, og de danske håndværkere og forbrugere skal såmænd nok finde ud af det. Det går meget godt, og hvis ikke det går godt, er der en evaluering om 2 år. Hvorfor skal vi altid gøre noget andet, når vi har lavet noget? Når vi er blevet enige om noget, hvorfor skal vi så altid lave noget andet

midtindeni? Hvorfor kan vi ikke vente, få resultaterne og se, om det er godt, eller om det er skidt?

Kl. 18:44

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 18:44

Benny Engelbrecht (S):

Det er i hvert fald dejligt, at dette er et emne, som også fru Colette Brix går højt op i, kan jeg høre. Og det er godt, for jeg tror da, at vi alle sammen har den opfattelse, at er der nogen, der snyder os, så vil vi netop hidse os en lille smule op.

Jeg må bare konstatere, at det desværre sker for ofte i Danmark, at forbrugerne står tilbage i en situation, hvor der ikke er blevet lavet en frivillig aftale, og hvor der altså ikke er andre regler, der kan træde i stedet for.

Ikke desto mindre er der jo så en evaluering, som ordføreren påpeger, i år 2012. Kan vi forvente i år 2012 – hvis det er sådan, at AB-Forbruger ikke har en stor effekt, at der ikke er mange, der anvender den, og at der er en stor uafklarethed på området – at også Dansk Folkeparti så vil være indstillet på at se nærmere på, om man skal ændre på de her regler?

Kl. 18:45

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 18:45

Colette L. Brix (DF):

Nu er det sådan, vil jeg gerne sige til hr. Benny Engelbrecht, at folk er forskellige og folk agerer forskelligt: Nogle taler hurtigt, og nogle gør det på en anden måde. Sådan er det, og man bestemmer jo da heldigvis selv, hvordan man fremstår.

Så vil jeg gå til det andet. Jamen altså, efter evalueringen om 2 år kigger vi på det og ser på resultaterne: Er der meget skidt? Er der noget godt? Og så evaluerer vi det, som der jo netop står. Det er det, vi har tænkt os at gøre.

Kl. 18:46

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Så er det SF's ordfører, og det er hr. Karsten Hønge.

Kl. 18:46

(Ordfører)

Karsten Hønge (SF):

Fru Pia Olsen Dyhr kunne desværre ikke være til stede i dag, og derfor vil jeg på vegne af SF sige følgende:

SF kan støtte Socialdemokraternes forslag. Der er ingen tvivl om, at det er nødvendigt, at der kommer en konkret, gennemsigtig og overskuelig forbrugerbeskyttelse i forbindelse med entrepriseaftaler, for akkurat på samme måde, som der er forbrugerbeskyttelse på så mange andre områder, vil SF sikre forbrugerne ordentlige forhold på håndværkerområdet.

Forslaget indeholder klare og konkrete krav til, hvad forbrugerne kan forvente sig, og hvilke rettigheder de har. Det vil helt naturligt gavne forbrugerne, men også de forskellige håndværkerfirmaer og andre aktører, som på den måde ved, hvad de har at forholde sig til. I bund og grund handler det om at udarbejde et reelt regelsæt, der faktisk bliver brugt. Som det ser ud nu, gør forbrugerne ikke i den ønskede grad brug af deres rettigheder, fordi aftalen er for omfattende.

Vi politikere skal kunne gennemskue, hvad der virker i praksis, ellers får lovgivningen ikke den ønskede effekt. Derfor mener SF, at forslaget klart styrker forbrugernes interesser igennem et sikkerhedsnet af minimumskrav. Det er nødvendigt, hvis vi skal undgå, at forbrugerne står tilbage med en lang næse.

Forslaget er i direkte forlængelse af SF's egen politik på området, og vi kan derfor støtte Socialdemokraternes forslag.

Kl. 18:47

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren, og den næste ordfører er fru Carina Christensen som konservativ ordfører.

Kl. 18:48

(Ordfører)

Carina Christensen (KF):

Allerførst vil jeg sige, at jeg synes, at det er ret paradoksalt, at vi behandler det her beslutningsforslag på en dag, hvor Socialdemokraterne sammen med SF har præsenteret en plan, hvor de bl.a. siger, at de ønsker færre regler for dansk erhvervsliv. Det her er jo alt andet end fair regler, nu skal vi også have ufravigelige regler for entrepriseaftaler, men det er så det, Socialdemokraterne kalder en god erhvervspolitik, og det kan jo ikke overraske, at SF så også tilsyneladende støtter den.

I Det Konservative Folkeparti stiller vi os ret uforstående over for både timingen og indholdet af det her beslutningsforslag. Vi er sådan set også meget optaget af, at der skal være rigtig gode forhold for forbrugerne, også i forbindelse med entrepriseaftaler, og derfor er vi også meget glade for, at vi så sent som i januar måned i år fik det her nye initiativ, AB-Forbruger, som jo netop skal sikre bedre forbrugerbeskyttelse i forbindelse med entrepriseaftaler. Det var så også et initiativ, der har fået meget bred opbakning fra interessenternes side, i hvert fald indtil i går, hvor vi så kan forstå at Forbrugerrådet ikke længere støtter det initiativ. Det kan man jo så undres over.

AB-Forbruger har kun virket i ganske få måneder, og lige nu er man i fuld gang derude med at udbrede kendskabet til det her værktøj. Det er allerede nu aftalt, at AB-Forbruger skal evalueres i 2012, og jeg synes nu altså, vi skal give dem tid til at komme i gang, tid til at få ordningen til at virke, inden vi tager stilling til, om ordningen skal justeres.

Hvis vi så ser på det konkrete indhold i det her beslutningsforslag fra Socialdemokraterne, så må vi fra konservativ side altså også melde pas. For det første synes jeg, det er meget svært at se gevinsten for forbrugeren ved sådan nogle ufravigelige regler, og vi synes sådan set også, at flere af de konkrete forslag er fuldstændig uforståelige. Lad mig bare pege på to konkrete ting.

Det foreslås, at der skal være forbud imod krav om, at en forbruger kan forudbetale dele af arbejdet. Det forslag synes jeg altså virker meget langt væk fra virkeligheden. Det vel være en stor byrde for håndværkerne, og det vil også være meget svært for mange forbrugere at bestille specialfremstillede produkter, hvor man jo netop ofte forudsætter en forudbetaling. Jeg har selv haft en vinduesfabrik, så jeg ved, at der tit er forudbetaling med inde ved specialfremstillede produkter. Men det vil man så ikke kunne efter det her forslag, hvis det står til Socialdemokraterne.

Så foreslås det også, at forbrugeren skal have mulighed for at rette et direkte krav mod håndværkerens underleverandør. Det er altså et stort brud på almindelige formueretlige principper i dansk ret, hvor udgangspunktet er, at man skal rette sine krav mod dem, som man har indgået sin aftale med.

Alt i alt så vil jeg sige: Vi synes, det er et besynderligt forslag, vi synes, det er uigennemtænkt, og vi synes, timingen er helt hen i vejret i forhold til det her beslutningsforslag. Så vi kan på ingen måder støtte det.

Kl. 18:50

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 18:50 Kl. 18:53

Benny Engelbrecht (S):

Der er ikke nogen grund til at gentage ting, som tidligere er blevet drøftet med ministeren og andre ordførere, men jeg vil godt gå ind i den del, der handler om forudbetaling. For kan man ikke sagtens forestille sig en situation, hvor man kan lave aftaler om betalinger, som eksempelvis står på en spærret konto?

Altså, man skal jo huske på, at en forudbetaling ganske vist nok kan være en måde at sikre håndværksmesteren på, men vi har jo sådan et grundlæggende princip i forbindelse med handel, nemlig at det skal være i ekstraordinære tilfælde, at der sker en forudbetaling, og i andre sammenhænge sikrer vi jo netop også, at forbrugerne kan sikres deres penge, hvis leverandøren eksempelvis går konkurs, eller hvis varen ikke leveres på en tilfredsstillende måde.

Så man kan sagtens finde en mellemløsning, hvor håndværksmesteren på den ene side stadig sikres sine penge, altså at de rent faktisk står der, og hvor forbrugeren på den anden side modsat også sikres sine penge, hvis leverancen er utilfredsstillende.

Kl. 18:51

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 18:51

Carina Christensen (KF):

Man kunne forestille sig rigtig, rigtig mange ting. Jeg vil bare sige, at som det står præsenteret her som et forbud mod krav om forudbetaling ved entrepriseaftaler, synes jeg, det lyder helt hen i vejret.

I det hele taget må jeg i forhold til det her beslutningsforslag sige, at når man læser det igennem, synes jeg, det virker temmelig langt væk fra virkeligheden. Der står her, at der er rigtig mange tvister derude i dag, men der er ikke nogen dokumentation for omfanget af tvister. Der står, at der er en stor udbredt usikkerhed blandt forbrugerne, og så kommer man med en hel masse løsningsforslag, men ikke rigtig dokumentation for, at det er det her, der er brug for, hvor stort omfanget er osv.

Igen må jeg sige, at jeg synes, at timingen er forkert, at forslagene er dårlige. Lad os nu afvente, at AB-Forbruger evalueres i 2012, altså hvordan det går med den ordning. Så må vi jo se på, om der er behov for justeringer, og så kan vi se på, om nogle af de her forslag kan bruges. Men lige nu synes jeg slet ikke, at der er dokumentation for det eller behov for det.

Kl. 18:52

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 18:52

Benny Engelbrecht (S):

Midt i denne svada finder jeg dog alligevel et lyspunkt, som jeg også synes skal fremhæves. Jeg bemærker netop, at ordføreren jo rent faktisk påpeger, at hvis det viser sig, at der er et behov i 2012, når AB-Forbruger evalueres, er De Konservative i hvert fald villige til at se på, om der er elementer i det her, som kan bruges til den tid. Sådan har jeg forstået det.

Derfor vil jeg egentlig godt prøve at vende det til det lidt positive og spørge: Er der, når vi nu ser bort fra de ting, som ordføreren ikke er så glad for, elementer i det forslag, der ligger på nuværende tidspunkt, som ikke ligger så fjernt fra De Konservatives tankegang – for nu at få en lidt positiv tilgang til det?

Kl. 18:53

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Carina Christensen (KF):

Altså, jeg vil gerne forsøge at være positiv, men nej, jeg er ikke sådan ovenud begejstret for de forslag, der står i det her beslutningsforslag. Det vil jeg sige, men jeg skal gerne kigge på dem igen, når vi når frem til 2012.

I det hele taget vil jeg sige, at vi er meget optaget af at sikre gode forhold for forbrugerne, også i forbindelse med entrepriseaftaler, og jeg synes, at der er al mulig grund til at glæde sig over, at parterne derude faktisk også ønsker at sikre gode forbrugerforhold. Derfor er de jo netop gået med i AB-Forbruger, og derfor synes jeg faktisk, at det er lidt at stikke dem en dolk i ryggen, at man, 3 måneder efter at der er nogle, der har lagt rigtig mange kræfter i at præsentere et nyt initiativ, nu går ud og siger: Det er vi faktisk fuldstændig ligeglade med, nu ønsker vi bare at lovgive på området. Det synes jeg faktisk ikke at man kan være bekendt.

Kl. 18:54

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og så er det den radikale ordfører, fru Bente Dahl.

Kl. 18:54

(Ordfører)

Bente Dahl (RV):

Vi taler om forbrugerbeskyttelse i forbindelse med entrepriseaftaler. Det er rimeligt at sikre forbrugeren i større omfang, end han eller hun er det på dette område – det vil jeg gerne slå fast. Der er udelukkende frivillige aftalemuligheder mellem forbrugere og håndværkere i øjeblikket, og forslagsstillerne bag beslutningsforslaget ønsker regler på området, der ligner de regler, vi kender fra købeloven.

Vi synes, det er et udmærket forslag. Den eksisterende aftale, forbrugeraftalen, kan bruges til at definere arbejdsopgaven på en måde, så forbrugeren og håndværkeren forhåbentlig kan undgå konflikter om, hvad der egentlig var aftalt, og altså om det udførte arbejde er i overensstemmelse med det. Derimod sikrer forbrugeraftalen ikke forbrugeren tilstrækkelig beskyttelse, når det kommer til spørgsmålet om, hvilke muligheder forbrugeren har, når arbejdet ikke leveres som aftalt.

Der er en del problemer for forbrugeren i øjeblikket. F.eks. bliver der ofte ikke lavet skriftlige aftaler mellem forbruger og håndværker, og der er i disse tilfælde behov for nogle klare lovregler at falde tilbage på. Selv når der er en skriftlig aftale mellem parterne, vil den alt for sjældent tage højde for, hvilke rettigheder forbrugeren har, hvis arbejdet ikke bliver færdiggjort til den aftalte tid eller arbejdet viser sig at være mangelfuldt.

En stor del af de håndværkeropgaver, forbrugeren har brug for at få udført, er af meget teknisk karakter, og det vil ofte være umuligt for forbrugeren at gennemskue, hvilke aftaler man bør indgå for at imødegå problemer. Netop på grund af håndværksopgavernes tekniske art er forbrugeren dårligt stillet i en forhandlingssituation. Det er urealistisk at tro, at forbrugeren i praksis vil kunne aftale en række beføjelser med håndværkeren og tage højde for en række ting, som man ikke ved noget om.

Jeg vil så sige, at specifikationen i bemærkningerne er temmelig detaljeret. Det er en temmelig detaljeret beskrivelse af, hvad der som minimum skal være, men det kunne vi måske tale om under udvalgsbehandlingen af beslutningsforslaget. For vi er ikke i tvivl om, at der er behov for en lov at den her type.

Vi er som sagt positive over for beslutningsforslaget. Der bør gøres noget ved forbrugerens situation på dette område.

Kl. 18:56

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for Enhedslisten, og det er hr. Frank Aaen.

Kl. 18:57

(Ordfører)

Frank Aaen (EL):

Jeg erkender åbent, at det ikke er et område, jeg har meget forstand på, men jeg synes, forslaget lyder sympatisk og fornuftigt. Det kan godt være, som fru Bente Dahl lige sagde, at det er lidt for detaljeret i nogle af bemærkningerne, det tror jeg sådan set er rigtigt. Jeg synes også, at den diskussion, der var lige før, om, hvordan nogle af tingene skulle fortolkes, måske antyder, at det er lige lidt for detaljeret. Men det er jo sådan noget, man kan løse.

Det, der vedtages, hvis vi vedtager det, er i virkeligheden selve teksten, som regeringen jo så efterfølgende skal prøve at udforme. Så hvis det var sådan, at man havde vilje til det, kunne man jo bare sige: Jamen det lyder som en rigtig god idé. Og så kunne man komme med forslag til, hvordan man synes det skal se ud, hvor man så retter det, man synes måske er lidt skævt i bemærkningerne.

Men hovedlinjen, at der lovmæssigt skal være en forbrugerbeskyttelse, i forbindelse med at man laver en aftale med en håndværker, synes jeg lyder rigtig fornuftigt. Det har jeg så også noteret mig at Forbrugerrådet mener, og jeg har noteret mig, at man flere gange har skrevet til ministeren, at sådan synes man det skal være. Jeg vil sige, at når Socialdemokratiet fremsætter det her forslag og jeg læser det og kan se, at det ligger på linje med, hvad Forbrugerrådet siger, så er der ikke noget, der siger, at vi ikke skulle stemme for det, så det gør vi simpelt hen.

Kl. 18:58

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 18:58

(Ordfører for forslagsstillerne)

Benny Engelbrecht (S):

Et beslutningsforslag er jo i sagens natur et oplæg til Folketingets partier og dermed også åben for debat – det er også det, vi har haft nu. Jeg vil godt indlede med at takke for debatten.

Det har tydeligvis været vigtigt for regeringen og for den tidligere økonomi- og erhvervsminister at finde en løsningsmodel, der tog hensyn til forbrugerbeskyttelsen, når det handler om håndværkeraftaler. Resultatet af det blev AB-Forbruger-aftalen; det er den, vi har drøftet i forbindelse med dette forslag. Spørgsmålet er så: Sikrer AB-Forbruger, at forbrugerne reelt stilles bedre?

Det kommer naturligvis ikke som en overraskelse for forslagsstillerne og for mig, at regeringen ønsker at afvente en evaluering. Fair nok. Men det må også være ganske tydeligt, at der her i Folketingssalen er et ganske stort antal partier, der omvendt mener, at den aftale, der ligger på nuværende tidspunkt, absolut ikke er den bedst tænkelige aftale. Derfor vil jeg godt indlede med at takke SF, Det Radikale Venstre og Enhedslisten for de tilkendegivelser, der har været fra deres side. Der er ingen tvivl om, at den detaljeringsgrad, der er i forslaget, naturligvis lægger op til nærmere diskussioner i udvalgsarbejdet – det er vi absolut ikke afvisende over for.

Med det foreliggende forslag er det jo meningen, at regeringen i sidste ende skal fremsætte et lovforslag, der sikrer, at der kommer klare regler på håndværkerområdet, og altså ikke alene regler, som kommer til at gælde for enkelte forbrugere, der hvor der er lavet en skriftlig aftale, men universelle regler. Detaljeringsgraden af det er da bestemt noget, som vi er lydhøre over for at diskutere.

Den frivillige aftale, der trådte i kraft 1. januar, sikrer efter vores mening ikke forbrugerne i tilstrækkelig grad, og derfor er der i stedet for denne standardaftale, som man kan indgå frivilligt, behov for lovregler, som vi kender det fra købeloven i øvrigt, hvor en del af reglerne ikke kan fraviges til skade for forbrugeren.

Standardaftalen bliver bl.a. ikke brugt – det er vores vurdering – fordi forbrugerne synes, den er for omfattende og medfører unødvendig meget papirarbejde, især i forbindelse med mindre opgaver. Men det er omvendt også i de mindre opgaver, vi især ser, at problemerne kan opstå. De fleste vil jo naturligvis sikre sig ekstra godt, hvis de er inde at lave en opgave, der måske koster flere hundrede tusind kroner, men er det en håndværksopgave til 10.000 kr., kan det være lige så relevant og væsentligt, at man sikrer sig på en god og ordentlig måde.

Man kan diskutere – og det kan man gøre længe – sandsynligheden for, at standardaftalen AB-Forbruger vil få stor udbredelse. Jeg er ikke i tvivl om, at det også vil blive en debat, som kommer til at fylde i den kommende tid. Alene det, at vi har debatten, kan være med til at sikre, at der kommer lidt mere fokus på den. Jeg kan konstatere, at det ikke virker, som om økonomi- og erhvervsministeren er indstillet på at sikre, at der kommer større fokus på det, men så kan vi håbe, at alene det, at vi sætter fokus på det her i dag, kan give det mere opmærksomhed i den retning.

Det, vi i hvert fald mener er væsentligt, er, at der skal laves et egentligt lovgivningsmæssigt sikkerhedsnet, hvor der altså er nogle ufravigelige regler, men vi er ikke afvisende over for at diskutere, hvilke dele der skal være ufravigelige. I de tilfælde, hvor en håndværker misligholder sin aftale med forbrugeren, vil et sikkerhedsnet sikre en palet af lovfæstede beføjelser, som stilles til rådighed for forbrugeren, og hvad for nogle beføjelser, der tages i brug, vil afhænge af misligholdelsens art og således også af, om der f.eks. er tale om en forsinkelse af arbejdets udførelse, om der er mangler ved det udførte arbejde osv. Et sådan regelsæt vil være med til at skabe klarhed over parternes rettigheder og pligter til gavn for forbrugerne såvel som aktørerne i branchen.

Lad mig bare slå fast helt tydeligt: Vi er ikke i tvivl om, at hovedparten af de danske håndværksvirksomheder ikke vil have den mindste vanskelighed med at overholde de regler, som vi foreslår, og vi mener også, at branchen aktivt skal inddrages i det konkrete lovarbejde, der i givet fald skal laves på området. Men – og her bliver det væsentligt – for de brodne kar, der også er i branchen, vil et sådant regelsæt, et sådant lovsæt, give udfordringer. Men for at sige det ganske ærligt har vi faktisk ikke problemer med at gøre det lidt vanskeligere for entreprenører og håndværksvirksomheder, som ikke har rent mel i posen. Tværtimod vil det være en fordel for de virksomheder, som rent faktisk udfører deres arbejde på en god og ordentlig måde.

Kl. 19:04

De spørgsmål, som beslutningsforslaget beskæftiger sig med som muligheder, som kan indgå i et lovgrundlag, er bl.a. spørgsmål om risikoens overgang, spørgsmål om, hvad man gør i tilfælde af mangler, spørgsmål om, hvordan man håndterer reklamationsfrist, og spørgsmål om bevisbyrderegler. Det er jo umiddelbart ikke områder, som burde være uforståelige at tage udgangspunkt i, og man kan sige, at det i hvert fald er noget, hvor det er væsentligt at have aftalegrundlaget på plads.

Der, hvor jeg særligt kan fornemme, at der er en modstand fra de borgerlige partiers side, er altså i spørgsmålet om betaling, især spørgsmålet om forudbetaling. Det har jeg adresseret i forhold til ordføreren fra De Konservative, fru Carina Christensen, hvor jeg netop påpegede, at der jo altså er en mulighed for at lave en indefrossen konto eller tilsvarende.

Et andet spørgsmål, som også har været debatteret og drøftet her, drejer sig om prisoverslag, hvor det altså foreslås, at man indfører en

bestemmelse, som slår fast, at når håndværkeren har givet et prisoverslag, må prisen ikke overstige overslaget væsentligt og højst med 15 pct. Det skal jo dog slås fast, at her skal reglen sikre, at forbrugeren bliver gjort klart og tydeligt opmærksom på, at hvis der skulle opstå situationer, som er uden for håndværkerens herredømme – det kunne være, at han i forbindelse med en isoleringsopgave opdager, at der er råd og svamp i træværket eller tilsvarende – så er det klart, at der er nogle særlige bestemmelser, der skal træde i kraft. Man skal i hvert fald som forbruger informeres om, at her er altså en udfordring.

Der er ingen tvivl om, at vi jo ikke får en afgørelse – i hvert fald ud fra de bemærkninger, der er afgivet her under førstebehandlingen – inden for kort tid i forhold til forbrugeraftaleområdet, men jeg har også hørt de tilkendegivelser, der er kommet fra forskellig side i forhold til den evaluering af AB-Forbruger, der skal finde sted i 2012. Det er klart, at det er noteret fra Socialdemokraternes side, og vi håber meget, at hvis den evaluering i 2012 viser, at der ikke – som vi påstår – er en tilstrækkelig sikring af forbrugerne i AB-Forbruger-aftalen, så vil man også til den tid huske de bemærkninger, der er afgivet i dag, således at vi så bredt som muligt her i Folketinget kan finde en løsning, der sikrer forbrugerne på en bedre vis end i dag.

Kl. 19:07

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Flemming Damgaard Larsen for en kort bemærkning.

Kl. 19:07

Flemming Damgaard Larsen (V):

Forslaget er dybest set udtryk for en dyb, dyb mistillid til de tusindvis af håndværkere og andre små erhvervsdrivende, som det vedrører.

Det får mig så til at gå over til spørgsmålet om det med, at hvis en håndværksmester ikke leverer, som man ønsker vedkommende skal, så kan man rette et krav direkte imod en underentreprenør, altså et krav mod en, som den pågældende forbruger ikke har lavet nogen aftale med. Synes Socialdemokraterne virkelig, at det er en rigtig måde at gribe de her ting an på? Og er Hr. Benny Engelbrecht ikke enig i, at det er et brud på de formueretlige principper i dansk lovgivning, hvor udgangspunktet altid er, at det er den, man har aftalt med, man skal gå direkte til?

Kl. 19:08

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 19:08

Benny Engelbrecht (S):

Det er helt klart, at der skal være en god måde at sikre forbrugerne på i forhold til leverancer, og normalt vil det være sådan, at det er den primære leverandør, som man går direkte til, men der kan også godt være tilfælde, hvor man benytter sig af underleverandører, som det kan være nødvendigt at forfølge direkte. Det er klart, at det er noget af det, vi også gerne vil diskutere yderligere i udvalgsarbejdet.

Kl. 19:09

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Flemming Damgaard Larsen.

Kl. 19:09

Flemming Damgaard Larsen (V):

Forslaget er jo også i sin helhed meget detaljeret. Man går ned i bittebittesmå petitesser, som f.eks. at man ikke kan aftale, at en forbruger for at få nedslag i prisen selv kan forestå den løbende oprydning osv.

Altså, mener Socialdemokratiet helt alvorligt, at det er den måde vi skal lovgive på over for håndværkere og forbrugere?

K1 19:09

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 19:09

Benny Engelbrecht (S):

Ganske ofte får vi, når vi som opposition fremsætter beslutningsforslag, som jo i udgangspunktet er en måde at sikre en dialog om et bestemt politisk emne på, at vide, at vi ikke er detaljerede nok, så her er det jo sådan den omvendte argumentation. Jeg kan egentlig godt leve med, at vi er meget detaljerede, for det sikrer jo så også, at vi netop i udvalgsarbejdet kan få en meget dyb diskussion.

Det er da klart, at hvis Venstre er indstillet på en dialog på det her område, så vil vi også meget gerne gå ind i en konkret dialog med hensyn til, hvordan nye og bedre forhold skal være for forbrugerne – ingen tvivl om det.

Kl. 19:10

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Carina Christensen for en kort bemærkning.

Kl. 19:10

Carina Christensen (KF):

Først vil jeg sige til Socialdemokraterne, at hvis de ønsker færre regler for dansk erhvervsliv, skjuler de det i hvert fald rigtig, rigtig godt, for det har de altså sagt at de gør her til formiddag, og i eftermiddag ser vi så sådan et beslutningsforslag her fra Socialdemokraterne. Det må jeg sige er temmelig overraskende.

Derefter vil jeg også sige: Hvis man ønsker at være venner med dansk erhvervsliv, tror jeg ikke rigtig, man eksempelvis bliver venner med håndværkerne ved at gå ud og nære en sådan mistro, som man retter mod hele erhvervet med sådan et beslutningsforslag her.

Nu er der så blevet sagt, at man gerne vil have en dialog, og at man vil kigge på de enkelte punkter. Men jeg vil bare spørge: Er der lavet et forarbejde med hensyn til dokumentation? Hvad er omfanget af det her problem? Hvis man ønsker ufravigelige regler, er det et meget stort og omfattende og også indgribende arbejde, man sætter i gang. Derfor må man vel have ulejliget sig bare lidt med at dokumentere, hvad problemets omfang er. Og med hensyn til de konkrete ting, man peger på, vil jeg sige, at man vel har undersøgt, om det her har en relation til virkeligheden.

Kl. 19:11

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 19:11

Benny Engelbrecht (S):

Jamen der er ingen tvivl om, at vi naturligvis er nødt til at tage udgangspunkt i de konkrete problemstillinger, der er. Det kan naturligvis være meget vanskeligt for os som opposition at dokumentere i detaljer, præcis hvor mange sager der er. Men vi må også bare sige, at det jo ikke er sådan, så offentligheden aldrig nogen sinde beskæftiger sig med problemer på lige præcis håndværkerområdet, måske tværtimod. Vi har naturligvis også noteret os de klager, der bl.a. indgår hos Forbrugerrådet og andre i den her sammenhæng. Så det er selvfølgelig vigtigt.

Men når det er sagt, må vi også bare sige, at der jo ikke er den helt store forskel på en AB-Forbruger-aftale, som er frivillig, og så det, vi foreslår her. Det, der er forskellen, er, om der er nogle ting, som er lovfæstet, lovbestemt, og som gælder alle, eller om det kun er de gode, dygtige håndværkere, som opfører sig, som de skal, som det her gælder for, og ikke for de andre – de ganske få, brodne kar.

KL 19:12

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Carina Christensen.

Kl. 19:12

Carina Christensen (KF):

Det kan altså godt være, at der for hr. Benny Engelbrecht ikke er en stor forskel på AB-Forbruger og det, der foreslås her, men for mig at se er der stor, stor forskel. Man ønsker ufravigelige regler for entrepriseaftaler. Det vil sige, at man ikke kan rokke en millimeter i forhold til de regler, vi bestemmer herinde. Det er et ret indgribende og også et ret omfattende forslag.

Derfor synes jeg faktisk også, man burde have ulejliget sig med at skaffe lidt mere dokumentation for behovet for et så indgribende tiltag. Det synes jeg er ærgerligt. Jeg synes også, at de forslag, vi ser her helt konkret, er så langt væk fra virkeligheden, at jeg nærmest synes, det burde have haft en runde mere, inden man præsenterede det her i Folketingssalen.

Jeg synes, det er at nære en stor mistillid til en branche, der knokler derude, og ikke mindst til nogle folk, der har brugt lang tid på at forberede AF-Forbruger, som nu har været i gang i 3 måneder, folk, der virkelig gerne vil udbrede det her nye tiltag. Så går man ud og siger, at det faktisk er fuldstændig uanvendeligt, og nu vil man bare gå ind og lovgive med noget, som i øvrigt ikke er dokumenteret overhovedet.

Kl. 19:13

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 19:13

Benny Engelbrecht (S):

Vi må også stadig væk konstatere, at en af de ting, vi har fået at vide, er, at AB-Forbruger faktisk er meget omfattende. Det er så, hvad det være vil. Ikke desto mindre er det sådan, som jeg også tidligere har indikeret, at vi naturligvis er indstillet på at have en dialog. Hvis fru Carina Christensen ønsker, at vi ophøjer AB-Forbruger-aftalen til lov, vil vi selvfølgelig også gerne se på det.

Det, som er princippet, er: Hvordan sikrer vi, at alle forbrugere omfattes af en rimelig og god og fornuftig forbrugerbeskyttelse, og at det ikke kun er en lille, fåtallig skare?

Kl. 19:14

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Ministeren ønsker ikke ordet, vel? Nej. Så er forhandlingen afsluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

32) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 218: Forslag til folketingsbeslutning om forbud mod sms-lån.

Af Benny Engelbrecht (S) m.fl. (Fremsættelse 09.04.2010).

Kl. 19:14

Forhandling

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Forhandlingen er åbnet. Det er økonomi- og erhvervsministeren.

Kl. 19:14

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen):

Socialdemokraterne har fremsat beslutningsforslag om forbud mod sms-lån. Det er jo ikke første gang, at Socialdemokraterne har fremsat beslutningsforslag om forbud mod sms-lån. I maj 2008 behandlede Folketinget et lignende forslag fra Socialdemokraterne. Et flertal, V og K og DF, var dengang enige om at afvise beslutningsforslaget, da Forbrugerombudsmanden havde indkaldt branchen og Forbrugerrådet til forhandlinger om retningslinjer for sms-lån.

Forbrugerombudsmanden har nu sammen med branchen og Forbrugerrådet udarbejdet retningslinjer for sms-lån, der trådte i kraft den 1. marts 2009. Retningslinjerne betyder, at udbydere af sms-lån skal overholde en række regler om udbud og kreditaftaler og sikre forbrugeren oplysninger om lånet, lånets vilkår, priser, fortrydelsesret m v

Det vil f.eks. sige, at når en forbruger tager et sms-lån, skal alle bebyrdende aftalevilkår samt prisen for lånet fremgå af sms-korrespondancen mellem långiver og forbruger. Låneudbyderen har også i hvert enkelt tilfælde pligt til at sikre sig, at låneaftalen med forbrugeren bliver indgået på et forsvarligt og informeret grundlag. Det indebærer bl.a., at en erhvervsdrivende må foretage en vis kreditvurdering og sikre sig tilstrækkelig dokumentation for forbrugerens økonomiske situation. Forbrugerombudsmanden har oplyst, at han ikke har modtaget klager over sms-lån.

Derudover er der en række lovregler, der også regulerer sms-lån. I skiltningsbekendtgørelsen er der f.eks. en række krav til låneudbydere. Låneudbydere skal således skilte med de årlige omkostninger i procent, også kaldet ÅOP. Oplysningerne om lånet skal gives på det sted, hvor lånet udbydes eller bestilles, og de skal gives på en tydelig måde, ligesom oplysningerne skal være frit tilgængelige for forbrugerne. Derudover har forbrugeren i henhold til forbrugeraftalelovens § 17 en fortrydelsesret. Denne fortrydelsesret indebærer, at forbrugeren inden for 14 dage har ret til at fortryde aftalen. Det vil sige, at forbrugeren har mulighed for at fortryde lånet i op til 14 dage efter, at det er optaget. Det følger af Forbrugerombudsmandens retningslinjer, at långiveren maksimalt kan kræve op til 50 kr. i kompensation for lån op til og med 1.500 kr. og 100 kr. for lån op til 5.000 kr., hvis forbrugeren fortryder sms-lånet. Der er således allerede en række regler, der beskytter forbrugerne, når de tager sms-lån.

Når det er sagt, er det selvfølgelig relevant at se på, om der er problemer med sms-lån i Danmark. Beslutningsforslaget er begrundet med udviklingen i antallet af sms-lån i Sverige og de problemer, som har været forbundet hermed. Men markedet for sms-lån i Danmark adskiller sig væsentligt fra det svenske marked, og der er intet, der tyder på, at sms-lån udgør et problem i Danmark. Kronofogeden, der er en svensk statslig myndighed, der arbejder med gæld, har oplyst, at der ikke findes svenske tal for det samlede antal sms-lån i Sverige. Kronofogeden kunne dog oplyse, at man i 2009 blev forelagt ca. 47.000 sager om ubetalte sms-lån. Det bedste sammenligningsgrundlag er antallet af de misligholdte lån i Danmark, som er registreret hos Forbrugerombudsmanden. Disse tal viser, at ud af de samlede 11.115 sms-lån og web-lån, der blev optaget i 2009, blev

ca. 10 pct. af dem misligholdt. Det vil altså sige, at det er omkring 1.100 lån, og det er jo trods alt et stykke fra 47.000 sager i Sverige.

Der er således stor forskel på, hvor mange sms-lån, der ikke betales i henholdsvis Danmark og Sverige. Kronofogeden har endvidere oplyst, at der i Sverige er over 40 udbydere af sms-lån. I Danmark var der i fjerde kvartal af 2009 tre udbydere af sms-lån. Det svenske og det danske marked for sms-lån er således vidt forskelligt.

Jeg tror, at en af forskellene i forhold til det danske marked bl.a. er, at vi i Danmark hurtigt fik lavet retningslinjer for sms-lån. Samtidig er de svenske forbrugere ikke i dag beskyttet på helt samme måde som de danske forbrugere. Eksempelvis skal alle danske låneudbydere oplyse om lånets samlede pris, dvs. ÅOP. I Sverige har de ikke en tilsvarende regel. Et andet centralt element i denne diskussion er, om man skal forbyde et bestemt medie, når der skal optages lån. Udviklingen vil jo hele tiden føre til nye låneformer, og vi vil opleve nye måder at indgå aftaler på, og at der vil blive brugt nye medier. Jeg mener ikke, at et forbud mod lån gennem et bestemt medie er den rigtige løsning. I stedet er det vigtigt, at de forbrugerbeskyttende regler er indrettet sådan, at de giver forbrugerne en god beskyttelse, og at reglerne gælder, uanset hvilken låneform og uanset hvilket medie der er tale om.

Samlet set viser tallene, at nogle forbrugere rent faktisk ønsker at optage sms-lån. Omfanget er dog forholdsvis lille, og det har vist sig, at lånene ikke giver anledning til nævneværdige problemer for forbrugerne. Jeg mener ikke, at et forbud vil være til fordel for forbrugerne. Det, vi skal sikre, er, at forbrugerne i alle disse situationer er klar over prisen på lånet, og på hvilke vilkår lånene optages, og det ved jeg at Forbrugerombudsmanden allerede har sikret.

Jeg vil også gerne understrege, at selv om der ikke allerede er aktuelle problemer, er det et område, regeringen selvfølgelig har stærkt fokus på. Men jeg mener ikke, at der er behov for at forbyde sms-lån i Danmark, og på den baggrund kan jeg ikke støtte beslutningsforslaget.

Kl. 19:20

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Benny Engelbrecht for en kort bemærkning.

Kl. 19:20

Benny Engelbrecht (S):

Det kan jo virke lidt underligt, når man ved, at det typiske sms-lån er på 1.000 kr., og vi altså kan konstatere, at for hver tiende af de lån, der foretages, er låntager ikke i stand til at overholde forpligtelsen. Det er jo altså ganske små beløb, og det er lidt skræmmende, at det er tilfældet. I forhold til kreditvurderingen kan jeg konstatere, at en af de tjenester, der findes på sms-låneområdet, regulerer kreditvurderingen på den måde, at man i første omgang kun er i stand til at låne 1.000 kr., og derefter hvis man låner sms-lån ad flere gange, kan man så få lov til at låne stadig højere beløb. Det er da ikke en tilstrækkelig kreditvurdering. Eller hvad mener ministeren i den sammenhæng? Er de krav, der bliver stillet om kreditvurdering til sms-lånene tilstrækkelig store?

Kl. 19:21

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 19:21

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen):

Ja, der bliver stillet ret strenge krav. Det tror jeg også er en af årsagerne til, som jeg nævnte før, at der ikke er så mange problemer i Danmark, som der er i Sverige. Der er ret eksplicitte regler på området, som er retningsgivende, som Forbrugerombudsmanden har været ude at beskrive, og som betyder, at man stiller krav til låneudbydernes markedsføring af lånene, herunder oplysningskrav efter for-

brugeraftaleloven og krav om oplysning om ÅOP efter skiltningsbekendtgørelsen. Der skal være procedure for sikker identifikation. Långiveren har pligt til at sikre sig, at låneaftalen indgås på forsvarligt og informeret grundlag. Så der er altså et væld af forskellige sådan eksplicitte regulative ting, som gør, at der altså er en sikring omkring forbrugeren. Så jeg er ikke bekymret.

Kl. 19:21

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 19:22

Benny Engelbrecht (S):

Nu kan jeg så forstå, at ministeren ikke vil se på det. Det er fair nok, det er jo regeringens privilegium at kunne afvise et beslutningsforslag fra oppositionen. Men hvad siger ministeren til et alternativt forslag som f.eks. det, der er fremsat af Venstres ordfører, hr. Flemming Damgaard Larsen, om, at der er en tidsforsinkelse i udbetalingen af et lån f.eks. på 48 timer?

Kl. 19:22

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 19:22

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen):

Nu er der jo en mulighed for i lovgivningen, at man kan fortryde sit sms-lån i 14 dage, så derfor synes jeg jo, at der er de muligheder, som der er behov for i den henseende. Jeg synes, at man skal passe meget på med at regulere mere på det her område, end det er i dag. Sagen er jo den, at lånetyper forandrer sig hele tiden. Man kan låne på den ene og på den anden facon, og der må det bare være vigtigt, at det, der må være grundliggende, er, at skiltningen er i orden, at forbrugeren ved, hvad man går ind til. Jeg synes ikke, at der er brug for endnu flere regler.

Kl. 19:23

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ministeren. Hr. Flemming Damgaard Larsen som ordfører for Venstre.

Kl. 19:23

(Ordfører)

Flemming Damgaard Larsen (V):

Venstre kan ikke støtte forslaget. Det er meget vigtigt, at vi sikrer, at ingen bliver forledt til at optage lån, som kun vil gøre ondt værre. Derfor har Forbrugerombudsmanden lavet retningslinjer i begyndelsen af 2009 – i øvrigt i samarbejde med branchen – og i disse udmærkede retningslinjer fastslås det, at udbydere af sms-lån er forpligtet til at overholde en række regler om udbud af kreditaftaler, som bl.a. indebærer, at i sms-kontrakten fra udbyder skal den eventuelle låntager oplyses om alle vilkår omkring aftalen, som er bebyrdende for låntager. Långiveren skal også oplyse om, hvilke vilkår der gælder i øvrigt, dvs. fortrydelsesret, priser, ÅOP, altså årlige omkostninger i procent, m.v.

Forslaget er i høj grad bygget op om de forhold, der eksisterer i Sverige. Men her er det sådan, at vi i Danmark har udvist rettidig omhu ved i tide at lave sådanne regler, at der i Danmark er en udpræget beskyttelse af forbrugerne, i dette tilfælde låntagerne. Som oplyst i ministerens tale har det betydet, at det ikke har givet anledning til klager i Danmark. Det er også værd at bemærke, at der i Sverige i 2009 var tale om over 47.000 sager om misligholdte lån, hvor det i Danmark kun drejer sig om ca. 1.100.

Men Venstre vil nøje følge situationen på markedet for sms-lån. Vi vil ikke acceptere situationer, hvor mennesker i stor økonomisk nød bliver presset ud i et økonomisk uføre. Som sagt kan Venstre ikke støtte beslutningsforslaget.

Kl. 19:25

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Benny Engelbrecht for en kort bemærkning.

Kl. 19:25

Benny Engelbrecht (S):

Det er jo ikke usædvanligt med sms-lån, som har en ÅOP på langt over 2.000 pct., og i forhold til det har jeg noteret mig, at Venstres ordfører er citeret for til Dagbladet Politiken i februar at have udtalt, at det er helt utilstedeligt, at det kan forekomme, altså en ÅOP på over 2.000 pct. Lad mig i den sammenhæng sige, at det forslag, vi står med nu, altså et egentligt forbud mod sms-lån, jo slet ikke var nødvendigt, hvis det var sådan, at vi havde et loft over ÅOP; det ville ligesom give sig selv, men det har så desværre ikke været muligt at få gennemført, selv om det jo ellers har været Venstres vedtagne politik, og det kan man så ærgre sig over.

Men vil Venstre stå ved det forslag, man fremsatte i februar, om at lave en 48-timers-karenstid på sms-lån?

Kl. 19:26

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 19:26

Flemming Damgaard Larsen (V):

Det er således, at det, som er Venstres politik, er det, jeg har redegjort for her, og at det, som jeg blev citeret for af hr. Benny Engelbrecht, er den der tænkte situation, hvor jeg netop også sagde i min tale i dag, at vi vil følge det meget nøje, og oplever vi, at der ikke er styr på området, så er det på baggrund af det, vi vil komme med noget igen, herunder også det, som hr. Benny Engelbrecht citerede mig for.

Kl. 19:26

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 19:26

Benny Engelbrecht (S):

Man kan måske godt undre sig lidt over, at det så er muligt at lave en artikel, der siger, at Venstre vil have en forsinkelsesperiode på 24-48 timer, inden et sms-lån kan udbetales, og derudover vil partiet indføre en overgrænse for både renter og gebyrer på den type hurtige lån. Jeg går da ud fra, at det, som Venstre siger til medierne, også er Venstres politik, men det er måske bare noget, jeg har misforstået i den her sammenhæng. Jeg vil da i hvert fald gerne have en fremstrakt hånd her og sige: Hvis Venstre er parat til at sikre en bedre regulering, sådan at de svageste i det her samfund ikke bliver fristet over evne, så er Socialdemokraterne absolut klar til at give en hjælpende hånd.

Kl. 19:27

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 19:27

Flemming Damgaard Larsen (V):

Det, der er Venstres politik, er, at vi ikke skal til at lave massevis af regler på baggrund af kun 1.100 sager om misligholdte lån, som der er tale om i Danmark, ikke 47.000, som der er tale om i Sverige. Markedet i Danmark er så utrolig lille, og det er nu ikke mig, der har skrevet artiklen, men det, jeg har forsøgt at udtrykke i det interview, jeg har givet, er, at hvis der overhovedet er problemer, er vi parat til

at se på det. Så alene – hvad skal jeg sige? – truslen om det håber jeg kan være med til at gøre, at de, der giver lånene, holder sig i skindet.

Kl. 19:28

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Fru Colette L. Brix som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 19:28

(Ordfører)

Colette L. Brix (DF):

Dette forslag fra Socialdemokratiet er en ren vandrepokal. Jeg tror, vi efterhånden har behandlet det mindst fem-seks gange her i Folketingssalen. Sidst var det under udvalgsbehandlingen i forbindelse med L 91 om forslag til lov om kreditaftaler og lov om markedsføring. Her sluttede vi først med debatten i Retsudvalget for 2 uger siden efter at have drøftet problemstillingen i 3 måneder. Forslaget er derudover tidligere blevet fremsat adskillige gange, og hovedbudskabet er stort set det samme: Enten skal der være et loft over, eller også skal der være et forbud mod sms-lån. Nu er Forbrugerombudsmanden for et år siden kommet med retningslinjer, som gør, at låntagerne er omfattet af reglerne om god skik og Forbrugerombudsmandens retningslinjer for markedsføring af kortfristede eller mindre lån indgået som fjernaftaler.

Med L 91 blev sms-lån også omfattet af loven om kreditaftaler, så sms-lån er omfattet af de samme regelsæt, som gælder for andre lån. Der gælder også en 14-dages-fortrydelsesret, som er indført med L 91. De unge skal altså nu bl.a. også kreditgodkendes til et sms-lån, sådan som det gælder for alle andre lån. I øvrigt er antallet af indgåede sms-lån faldende her i Danmark, hvilket bl.a. er fremgået af artikler i dagbladet Børsen.

Nu, da der er kommet forbrugerbeskyttelse, synes Socialdemokratiet, at vi skal sige, at så forbyder vi det bare. Og hvad sker der så? Ikke en pind; det bliver kun til besvær. De unge tager bare mobilen og går på internettet, og der kan man gå ind på bankernes hjemmesider og få et almindeligt lån, hvis man altså bliver godkendt til det. Så bliver Socialdemokratiet nødt til at forbyde alle korte lån. Så rammer man også den familie, der har brug for likviditet i forbindelse med en flytning, hvor der skal betales leje og depositum; pengene fra det tidligere indbetalte indskud kommer måske først 3 måneder senere, og familien har derfor brug for et kort lån.

Forslaget rammer også studerende, som måske senere får 5.000 kr., men som her og nu har brug for en ny pc. Forslagsstillerne overser fuldstændig, at ÅOP er højere ved mindre og korte lån, ikke nødvendigvis fordi renten er speciel høj, men fordi administrations- og måske stiftelsesomkostningerne er forholdsvis høje. Forbydes korte lån med en forholdsvis høj ÅOP, vil resultatet blive lån med længere løbetid og sikkert også højere lån, da ÅOP'en falder med højere lån og lån med en længere løbetid. Hvad bliver så resultatet? At endnu flere havner i en gældsspiral. Man kan jo sammenligne det lidt med at køre i taxa. Ringer man og bestiller en taxa, tages der typisk et startgebyr på 37 kr.; dette gebyr kan sammenlignes med et låns administrative omkostninger. Derefter betaler man godt 12 kr. pr. kørt kilometer; det svarer til selve renten.

Overfører vi eksemplet med taxaen til dette beslutningsforslag, svarer det til, at man vil forbyde alle ture under 5 km. Samtidig vil et forbud mod størstedelen af mindre, korte lån medføre, at man risikerer, at lånene i stedet kommer fra lyssky forretningsområder, hvor der florerer sort økonomi, f.eks. fra bandekriminalitet, hæleri og smugleri. Kort sagt: Et forbud mod sms-lån eller for den sags skyld korte lån svarer til at hælde benzin på et bål.

Skal man gøre noget ved det her problem, skal man starte i skolerne, hvor børnene i undervisningen kan lære om penge, renter og gæld. Der skal også informeres mere over for forbrugerne og de unge om låntagning, f.eks. på en særlig hjemmeside. Der er mange mu-

ligheder. Men den vej, som Socialdemokratiet vil gå, vil medføre mere skade end gavn. Derfor støtter vi ikke forslaget.

Kl. 19:31

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Hr. Karsten Hønge som ordfører for SF.

Kl. 19:32

(Ordfører)

Karsten Hønge (SF):

Fru Pia Olsen Dyhr er forhindret i at møde i dag, men til gengæld giver det jo mig den ubetingede fornøjelse at få lov at holde ordførertalen.

Et klik på mobiltelefonen, mere skal der ikke til for at lokke især meget unge forbrugere på kun 18-19 år i en fæl gældsklemme – ét eneste klik, og det er uden fortrydelsesret. Det kan simpelt hen ikke være rigtigt. Lån, der udbydes med ublu renter, rammer mange unge, og den form for bondefangeri kan vi ikke på nogen måde acceptere. Det er simpelt hen ågeri. Men da det praktisk taget er umuligt at dømme efter ågerparagraffen i dag, må vi skride til andre redskaber, og her er Socialdemokraternes forslag et godt skridt i retning mod at styrke forbrugernes sikkerhed.

I SF har vi den holdning, at der skal flere overvejelser og vejledning til, for at forbrugerne kan optage fornuftige lån. Her kan vi lære lidt af den tyske lovgivning, hvor der er lagt op til, at forbrugerne skal acceptere et lån skriftligt. Det giver i den grad bedre overvejelser end et hurtigt klik på tastaturet. Og det er præcis, hvad vi har brug for, viser den svenske undersøgelse, hvor næsten halvdelen ikke ville have taget lånet, hvis der havde været en betænkningstid på 1 dag eller mere. Det kunne jo også være en vej at gå.

Uanset hvad, bliver vi politikere nødt til at beskytte forbrugerne mod de skruppelløse låneudbyderes grådighed, og SF vil meget gerne være med til at stramme reglerne, så forbrugernes sikkerhed kan blive styrket. Selvfølgelig skal vi politikere ikke bestemme, om forbrugerne låner penge eller ej, men vi skal i den grad sikre, at det bliver på ordentlige vilkår, og det er uden tvivl nødvendigt. I SF vil vi ikke bare se til, mens unge mennesker bliver udnyttet af skruppelløse lånehajer, så derfor støtter vi Socialdemokraternes forslag.

Kl. 19:34

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Fru Carina Christensen som konservativ ordfører. Kl. 19:34

(Ordfører)

Carina Christensen (KF):

Det er jo ikke så længe siden, at det her forslag fra Socialdemokraterne om at forbyde sms-lån sidst blev drøftet her i Folketingssalen, og fra konservativ side kan jeg igen sige, at vi ikke støtter beslutningsforslaget.

For det første går vi generelt ind for, at der skal være gode valgmuligheder, når det handler om låntagning, og vi har altså ingen problemer med, at nye teknologier giver nogle nye muligheder i den sammenhæng.

For det andet tager det her beslutningsforslag i høj grad udgangspunkt i situationen i Sverige, og der er nu engang stor forskel på omfanget af sms-lån i Sverige og i Danmark, ligesom vi jo heller ikke har set de samme problemer her i Danmark som i Sverige. Og vi er altså heller ikke bange for, at vi er på vej til at få svenske tilstande her i landet, når vi hører tallene fra ministeren her i dag.

Forbrugerombudsmandens retningslinjer har jo netop været med til at sikre, at sms-lån er underlagt nogle meget klare og faste regler i Danmark, og desuden giver Forbrugerombudsmandens statistik på området os løbende et rigtig godt redskab til at følge udviklingen.

Og vi mener altså ikke, at udviklingen i sms-lån på nogen måde er alarmerende her i landet.

I Det Konservative Folkeparti lægger vi meget stor vægt på oplysning, man ikke på begrænsning. Det, vi skal sikre, er, at forbrugeren er klar over prisen på lånet, og på hvilke vilkår lånet optages, og netop igennem Forbrugerombudsmandens retningslinjer er der fokus på, at forbrugerne får de rigtige oplysninger, når de optager sms-lån. Vi er fuldstændig trygge ved, at Forbrugerombudsmanden følger det her område rigtig tæt, ligesom vi også ved, at regeringen har et meget stærkt fokus på det her område.

På den baggrund kan vi altså ikke støtte beslutningsforslaget.

Kl. 19:35

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Benny Engelbrecht for en kort bemærkning.

Kl. 19:35

Benny Engelbrecht (S):

Bare for det hypotetiske spørgsmåls skyld: Er der ikke nogen øvre grænse efter fru Carina Christensens mening, altså for hvor urimelig renten på et lån må være, uagtet hvem låntageren så i øvrigt er? Skal der være fuldstændig frit slag i forhold til, hvor høj en rente, hvor høj en renteomkostning, f.eks. målt i ÅOP, som en forbruger kan blive udsat for?

Kl. 19:36

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 19:36

Carina Christensen (KF):

Som jeg sagde, går vi ind for oplysning og ikke begrænsning. Vi synes, det er vigtigt, at forbrugerne får den nødvendige oplysning, så de har mulighed for at træffe et oplyst valg, når de vælger, hvordan de vil finansiere deres forbrug. Og det er jo netop derfor, man har fået de her nye retningslinjer for Forbrugerombudsmanden, som jo sikrer, at de oplysninger skal være til stede.

Så er vi i øvrigt trygge ved, at det her er et område, der er i udvikling, og som Forbrugerombudsmanden har meget stor fokus på, og regeringen følger det også tæt, og så må vi se på udviklingen. Men jeg synes lidt, at vi her er tilbage ved det der med, at man vil lave nogle regler nærmest bare for reglernes skyld, og fordi man har set nogle problemer i Sverige, som vi endnu ikke har set her i Danmark. Og igen: Jeg frygter altså ikke for, at vi ser den samme alarmerende udvikling her i landet.

Kl. 19:36

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 19:36

Benny Engelbrecht (S):

Ikke desto mindre kan vi altså konstatere ud fra de danske tal, at hvert tiende lån ikke bliver tilbagebetalt, og det er altså lån, der er meget små. Man kan så sige, at det er udmærket for inkassobranchen; der må være rigeligt at se til, hvis der bliver smidt så mange sager over i deres retning. Men det er jo i hvert fald ikke nødvendigvis de allerstærkeste låntagere i denne verden, de allerstærkeste forbrugere, som går ud og indgår aftaler, hvor ÅOP'en har passeret 2.000 pct.

Er det slet ikke bekymrende for fru Carina Christensen, at der ikke er nogen form for øvre grænse for, hvor meget man kan tage? Vi kan også netop se, at Forbrugerombudsmanden slår fast, at man ikke kan bruge ågerparagraffen. Jeg må indrømme, at jeg opfatter det her som værende åger, men det kan man altså så ikke gøre ud fra et juri-

disk aspekt. Er det overhovedet ikke bekymrende, at man helt frit kan udnytte forbrugerne i denne sammenhæng?

Kl. 19:37

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 19:37

Carina Christensen (KF):

Jeg synes, det er rigtig vigtigt, at der er gode oplysninger til forbrugerne, så man kan træffe et oplyst valg med hensyn til, om man vil lave låntagning. Jeg synes ikke, den udvikling, vi har set i forhold til sms-lån her i Danmark, er alarmerende, men jeg er selvfølgelig glad for, at Forbrugerombudsmanden og regeringen følger området tæt, så man hele tiden kan holde øje med, om der sker en alarmerende udvikling.

Så nævner hr. Benny Engelbrecht, at det jo er en meget svag gruppe, der optager de her lån, og i Sverige er det jo bl.a. især de unge, man har set store problemer med. Der synes jeg, at det er en interessant oplysning, vi har fået, at det her i landet faktisk ikke er unge mennesker, der optager de her lån, men en lidt ældre aldersgruppe, omkring 25-40 år, og de har alt andet lige en baggrund, som gør, at de måske godt ved, at de har et personligt ansvar, når de går ud og optager sådan nogle lån her.

Kl. 19:38

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Fru Bente Dahl som radikal ordfører.

Kl. 19:38

(Ordfører)

Bente Dahl (RV):

Ny teknologi giver nye muligheder, også på det område, vi diskuterer her og nu, nemlig sms-lån, hvor det i virkeligheden måske er blevet alt for let at optage lån pr. sms. I nogle tilfælde er der tale om helt uhyrlige procentsatser, og Radikale Venstre er åbne for at se på, hvilke redskaber vi skal tage i brug for at kunne dæmme op for og styre denne nye type lån.

Ifølge undersøgelser fortryder specielt mange unge, efter at de har optaget lånet, og næsten halvdelen giver udtryk for, at de ikke ville have optaget lånet, hvis der havde været betænkningstid på 1 døgn eller mere. En ud af fire påpeger, at de aldrig havde taget lånet, hvis de havde haft en klar forståelse af omkostningerne.

I Radikale Venstre er vi positive over for intentionerne i forslaget og over for forslaget, og vi vil meget gerne diskutere de praktiske omstændigheder ved at gennemføre forslaget, så den bedste løsning findes. Det er lidt uklart, hvordan et forbud kan gennemføres og virke i praksis.

Men vi vil meget gerne være med til ikke mindst at tage hånd om de unge forbrugere, som tydeligt lader sig overraske med deres hurtige handlinger, og vi vil gerne være med til at sikre sårbare forbrugergrupper.

Kl. 19:40

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Hr. Frank Aaen som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 19:40

(Ordfører)

Frank Aaen (EL):

Enhedslisten er også positive over for forslaget. Måske skulle man lige starte sådan lidt mere generelt, for det er jo ikke første gang, vi diskuterer ågerparagraffen her i Folketinget, og vi må konstatere, at den mig bekendt aldrig er blevet brugt, i hvert fald ikke i nyere tid, og hvis det skulle være sket, så i hvert fald meget sjældent. Spørgs-

målet er, om ikke vi har brug for at få ændret den paragraf, sådan at den kan gribe ind der, hvor folk bliver flået af en lånehaj i en eller anden nødsituation. Jeg tror, at vi generelt måske skulle overveje at undersøge, om ikke der er brug for sådan en ændring. Jeg kan ikke engang huske argumentet imod at stramme den lovgivning. Jeg kan huske, vi har diskuteret det før, og det er blevet afvist af, jeg tror endda forskellige regeringer, men jeg synes, det er noget, der er værd at overveje.

Selve forslaget her støtter vi, fordi sms-lån er med til at bringe folk i uføre, og det er på millisekunder. Altså, mange andre ting kan man nå at fortryde, men her er det altså bum, så har man et lån og dermed også en stor renteudgift. Det mener jeg er indlysende at vi skal forbyde.

Man kunne overveje, om man skulle lave en bagatelgrænse, sådan at små lån med en fornuftig rente kunne være i orden – det ved jeg ikke om forslagsstillerne har tænkt på – sådan at det, vi griber ind over for, er, når folk virkelig gældsætter sig på en måde, så det giver store problemer for deres personlige økonomi. Det vil jeg i hvert fald godt være med til at debattere. Og hvordan sådan en lov her i det hele taget skal udformes og håndteres, står selvfølgelig tilbage, men det er jo regeringens opgave, hvis det var sådan, at de ville påtage sig den, men det vil de så desværre ikke.

Men vi støtter forslaget og er parate til at diskutere den konkrete udformning.

Kl. 19:42

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Hr. Benny Engelbrecht som ordfører for forslagsstillerne.

Kl. 19:42

(Ordfører for forslagsstillerne)

Benny Engelbrecht (S):

Diskussionen om sms-lån er så sandelig ikke ny, men jeg tror nu nok, at i hvert fald Dansk Folkepartis ordførers hukommelse måske er lidt for fyldt af antallet af behandlinger, hvor vi har diskuteret sms-lån her i salen. Men der er jo ikke nogen tvivl om, at det i hvert fald for Socialdemokraterne er meget væsentligt, at man ikke udnytter svage forbrugere i forhold til udbud af lån, og det er da i hvert fald en diskussion, vi har haft rigtig mange gange, hvorimod antallet af diskussioner om selve sms-lån dog har været forholdsvis begrænset

Lad mig derfor også blot slå fast, at en af årsagerne til, at vi netop fremsætter dette forslag om at lave et egentligt forbud mod netop sms-lånene – netop fordi det er den hurtige måde at låne på og der, hvor man især frister svage sjæle – selvfølgelig er, at det jo ikke har været muligt i dette Ting at få et flertal til at stå bag et forslag om et loft over ÅOP. Havde vi et loft over ÅOP, altså et loft over, hvad den årlige omkostning i procent må være, var det slet ikke nødvendigt at diskutere disse sms-lån – fordi jeg ganske enkelt ikke tror, at de ville eksistere, hvis der var meget store begrænsninger på, hvad man kunne tage.

Hvis man søger efter sms-lån på internettet, kan man blandt mange andre virksomheder læse om virksomheden Mobillån Danmark, som tilbyder sms-lån uden renter. Hvis der skulle sidde en enkelt og på nuværende tidspunkt følge med på Folketingets tv-kanal, kan jeg godt forstå, hvis vedkommende synes, at det næsten lyder for godt til at være sandt. Det er det også. For ganske vist tilbyder virksomheden, at man her og nu kan låne 1.000 kr. i 1 måned for 0 pct. i rente, men til gengæld skal man altså betale 300 kr. i gebyr, og det giver altså et ÅOP på 2.969 pct.

Dermed kan man sige ja til, sådan som Dansk Folkepartis ordfører var inde på tidligere, at renter og gebyrer er to forskellige ting. Det er nu engang bare sådan, at når man regner i årlige omkostninger i procent, lægger man netop de to tal sammen for at kunne give

det, som man normalt omtaler som lånets kilopris. Det er altså en måde at sikre forbrugerne en nem, oversigtbar måde at finde frem til, hvad et lån reelt koster.

Jeg skal ikke lægge skjul på, at vi selvfølgelig har skelet til de svenske erfaringer, som skræmmer. Vi må også bare sige, at det godt kan være, at antallet af lån endnu kun er på de 11.000 i Danmark, men i hvert fald den del af udviklingen, der handler om ubetalte sms-lån, følger meget nøje udviklingen i Sverige. De tal er alarmerende og viser, at selv meget små udlån ikke kan tilbagebetales, og det indikerer jo, at der generelt lånes ud til personer, som i forvejen har en meget lav kreditværdighed. Og spørgsmålet er derfor, om man til fulde lever op til de forpligtelser, man har i forhold til at måle kreditværdighed.

De personer, der fristes til at optage de dyre og hurtige lån, har i Sverige vist sig at være de helt unge. I Danmark er aldersfordelingen lidt anderledes, men desværre må vi sige, at det også kan pege på, at pengene netop ikke bare går til almindeligt forbrug og til afbetaling på anden gæld, men også til mere alvorlige ting som f.eks. finansiering af misbrug af alkohol, narkotika og spil. Det er jo lette penge, som det er nemt at komme i besiddelse af, men det er yderst problematisk.

Ifølge Forbrugerombudsmanden kan straffelovens § 282 om åger ikke tages i brug i forhold til sms-lånene, da det i bestemmelsen forudsættes, at en gerningsmand skal have udnyttet og være klar over en underlegen tilstand hos modparten. Det er altså Forbrugerombudsmandens opfattelse, at der ikke har været sager, hvor denne betingelse kan siges at være opfyldt. Når man i praksis altså kan opkræve så høje omkostninger i forbindelse med et lån, kan vi ikke nøjes med at overlade det til frivillige aftaler at regulere dette område.

Det får mig til at tænke på netop hr. Frank Aaens yderst relevante bemærkninger om ågerparagraffens anvendelse, selv om det selvfølgelig ikke direkte er elementer, som er omtalt i forslaget her. Men det er selvfølgelig yderst relevant at spørge, om vi overhovedet kan benytte denne ågerparagraf til noget som helst, som det er nu. Det er naturligvis også en af årsagerne til, at Socialdemokraterne har foreslået andre initiativer på låneområdet som f.eks. at lægge et loft over, hvor meget den totale ÅOP må være.

Et andet forslag, som kom fra hr. Frank Aaen, var, at man skulle kigge på, om man kunne tillade sms-lån under nogle former, altså hvor der er nogle begrænsninger på, hvor store renter og omkostninger må være. Relativt set må jeg sige at jeg har svært ved at forestille mig, at der kan være en situation, hvor man kan låne ud med så lidt kredittjek, som det er tilfældet med sms-lån, og at långiverne så rent faktisk vil være med på det. Så jeg tror, at det ville sætte en naturlig begrænsning, hvis man havde loftet over ÅOP, hvad jeg også tidligere har været inde på.

Jeg skal sige tak for de bemærkninger, der er faldet fra SF og fra Det Radikale Venstre. Jeg er i et udvalgsarbejde naturligvis meget lydhør over for de kommentarer og bemærkninger, som Det Radikale Venstre måtte have om, hvordan man rent praktisk kan gennemføre sådan et forslag. Man kan naturligvis altid diskutere, om forbud mod et konkret medie er det optimale, og derfor er det selvfølgelig klart, at der vil være andre forslag, som er mere optimale. Men det handler selvfølgelig om at sikre en måde, hvorpå vi kan gå til det her område og få en bedre generel forbrugerbeskyttelse. Vi mener ikke, at det kan gå for stærkt med at få indført en lovhjemmel, som er målrettet dette område, når forholdene er så alvorlige og følgerne af sms-lån er så alvorlige, som der kan være tale om her.

Et af de forslag, som vi naturligvis ikke er uvenlige over for at se nærmere på, er det forslag, som Venstres ordfører, hr. Flemming Damgaard Larsen, på et tidligere tidspunkt har fremført i medierne, altså dette med at indføre en slags karenstid eller en tidsbegrænsning i udbetalingen. Fra man indgår låneaftalen, og til pengene udbetales til en, kunne der f.eks. gå 24-48 timer. Det synes vi egentlig kunne være et interessant alternativ at se nærmere på. Desværre kan jeg så også konstatere, at hr. Flemming Damgaard Larsen i den debat, vi har haft i dag, kun mener, at det er vigtigt at kunne udtale sig brysk til medierne, hvilket jeg også i debatten har citeret ham for, og hvilket han har vedstået. Men vi vil altså fra socialdemokratisk side mere end blot rasle med sablen. Når det er sagt, så finder vi faktisk, at forslaget om en forsinkelse af udbetalingen er et meget positivt forslag.

Jeg vil afslutningsvis blot gøre opmærksom på, at vi i dette forslag jo også peger på at indgå et fælles nordisk samarbejde, hvor vi netop skal finde ud af, hvordan vi kan forbyde sms-lån på tværs af de skandinaviske lande. Der er jo ikke nødvendigvis noget, der forhindrer danskere i at tage lån i Sverige, eller vice versa, så vi kan altså ikke isolere det alene til et land. Et sådant samarbejde vil selvfølgelig også give fordele i forhold til at sikre tiltag, elementer og indgreb, som også virker på europæisk plan, hvilket jo kan være lige så relevant i denne sammenhæng, selv om meget tyder på, at omfanget af sms-låneudbydere ikke er så udbredt i andre dele af Europa, som det altså er i de nordiske lande.

Med disse bemærkninger vil vi selvfølgelig se frem til den kommende udvalgsbehandling og håbe, at ikke mindst den fokus, som den debat, vi har haft i dag, har skabt, også kan være med til at forhindre, at denne ubehagelige måde at tilbyde lån på med meget høje omkostninger breder sig yderligere i samfundet.

Kl. 19:52

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

33) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 220: Forslag til folketingsbeslutning om forbedring af forholdene for selvstændigt erhvervsdrivende.

Af Colette L. Brix (DF) m.fl. (Fremsættelse 09.04.2010).

Kl. 19:52

Forhandling

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Forhandlingen er åbnet. Økonomi- og erhvervsministeren.

Kl. 19:52

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen):

Indledningsvis vil jeg gerne kvittere for beslutningsforslaget. Det adresserer en vigtig problemstilling, nemlig hvordan vi kan skabe gode forhold for selvstændigt erhvervsdrivende.

Jeg vil godt starte med at understrege, at vi i regeringen ligesom Dansk Folkeparti er meget fokuseret på at skabe så gode vilkår som muligt for danske virksomheder. Det gælder store virksomheder, det gælder små og mellemstore virksomheder, og det gælder så sandelig også selvstændigt erhvervsdrivende. Derfor har vi også gennem en årrække arbejdet intensivt med at skabe rigtig gode rammer for det danske erhvervsliv. Vi har igangsat en lang række initiativer, der bl.a. har styrket iværksætterkulturen, lettet de administrative byrder med næsten 25 pct., givet virksomheder i alle størrelser bedre adgang til kapital og lånemuligheder, hjulpet små virksomheder med kom i gang-lån og givet mulighed for kvalificeret vejledning til både håndværkeren og den højteknologiske startop på DTU. Vi har kort sagt fået skabt nogle særdeles gode rammer for vores virksomheder og opbygget et sammenhængende og meget velfungerende erhvervsfremmesystem i Danmark.

Det er ordninger, som i hvert fald ordførerne her i salen er bekendt med. Mange af dem er jo også blevet til i et bredt samarbejde med oppositionen og forslagsstillerne. Senest har der f.eks. været erhvervspakken for små og mellemstore virksomheder fra september 2009 og aftalen om fordelingen af globaliseringsreserven til innovation og iværksætteri fra november sidste år. Det har bl.a. givet yderligere midler til omstilling og fornyelse i hårdt ramte områder og en forbedring af etableringskontoordningen.

Jeg er derfor også meget glad for, at undersøgelser viser, at vores fælles ansvar virker. F.eks. peger DI i deres globaliseringsredegørelse fra 2010 på, at Danmark sammenlignet med året før er rykket fra en syvendeplads op til en fjerdeplads blandt alle OECD-lande, når det gælder virkelyst og iværksætteri.

Men det betyder selvfølgelig ikke, at vi i regeringen vil hvile på laurbærrene. Faktisk har vi jo i februar i år sat os nye og meget ambitiøse mål. Bl.a. skal vi i 2020 være blandt de lande, der er bedst til at skabe nye vækstvirksomheder. Alle vækstvirksomheder er jo startet et sted, nogle af dem af selvstændigt erhvervsdrivende. Derfor vil vi selvfølgelig også i forbindelse med de indsatser, vi igangsætter for at nå vores mål, se på, hvordan målene nås ved at forbedre vilkårene for de selvstændigt erhvervsdrivende.

For det første vil vi fortsætte arbejdet med at forenkle og minimere virksomhedernes administrative byrder.

For det andet vil vi præsentere en ny strategi for vækst i små og mellemstore virksomheder, der giver mindre virksomheder endnu bedre mulighed for at vokse sig store. I strategien skal der bl.a. sættes fokus på, hvordan vi kan overkomme de barrierer, der gør, at den nystartede virksomhed eller den allerede etablerede håndværker vælger at blive lille. I den forbindelse vil vi bl.a. udarbejde analyser, der viser den samfundsøkonomiske betydning af små og mellemstore virksomheder.

For det tredje skal vi i forligskredsen bag erhvervspakken for små og mellemstore virksomheder overveje, om der er behov for at justere eller forlænge indsatsen. Regeringen vil hele tiden arbejde for at styrke rammevilkårene for alle vores virksomheder, små som store, selskaber som selvstændige. I det arbejde vil vi også se på de dele, som forslaget fremhæver. Det håber og forventer jeg at vi også fremover vil kunne finde opbakning til her i salen.

Vi er nemlig afhængige af, at vores erhvervsliv får så gode vækstvilkår som overhovedet muligt, og ikke mindst at mange af de nye og små virksomheder kommer ind i solide vækstforløb. Det er nemlig dem, som skaber en meget stor del af vores nye arbejdspladser. De bidrager i høj grad til at opretholde dynamikken i vores erhvervsliv og sikre, at vi kan opretholde høje lønninger og øge produktiviteten.

Afslutningsvis vil jeg gerne sætte en tyk streg under, at regeringen er på bølgelængde med intentionerne i det fremsatte beslutningsforslag. Vi skal skabe gode vilkår for vores erhvervsliv. Det er vi i fuld gang med, og det vil vi fortsætte med. Vi vil i vores videre arbejde med at styrke virksomhedernes rammevilkår også se på mulighederne for at forbedre forholdene for selvstændigt erhvervsdrivende, f.eks. i den kommende strategi for vækst i små og mellemstore virksomheder. Jeg mener, det vil være helt naturligt at tænke disse ting sammen. Det gælder ikke mindst i disse tider, hvor vi på alle ni-

veauer skal forsøge at spare på omkostningerne i vores administration

K1. 19:57

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Der er en kort bemærkning fra fru Colette L. Brix.

Kl. 19:57

Colette L. Brix (DF):

Jeg vil gerne have lov at sige tak til ministeren, tak for det positive tilsagn. Som ministeren godt ved, er jeg jo sådan, at jeg godt kan lide at få rigtig bekræftet, hvad det er, der foregår. Jeg kan forstå, at man laver en hel masse ting for de selvstændige i øjeblikket, og at der er noget på tegnebordet. Netop til det beslutningsforslag, som ligger her i dag, for de 160.000 små selvstændige i landet, som har diskriminerende oplevelser i forhold til aps'er og a/s'er, vil jeg gerne spørge ministeren: Vil ministeren være med til, at man sætter - jeg ved ikke, om det skal hedde en gruppe; ministeren bryder sig ikke så meget om udvalg osv., og det forstår jeg også godt, for der har været nok af dem – nogle mennesker til at kigge på det her og få set på de regelsæt, som netop gør så ondt for de 160.000 små virksomheder, vi har. Det er, når de skal have efterløn. Det er, når de skal have dagpenge. Der er så meget diskrimination på det her område, og det er bare det, som ministeren siger i dag, jeg godt kunne tænke mig at få bekræftet. Tak.

Kl. 19:58

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 19:58

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen):

Alt, hvad vi overhovedet kan gøre for at lette vilkårene for selvstændige erhvervsdrivende, skal vi gøre. Derfor skal vi have skabt nogle smidige og letforståelige regler for vores erhvervsliv. Nogle af de ting, som fru Colette Brix nævner her, er jeg jo hundrede procent enig i, og derfor kommer vi jo også med nogle initiativer, som vil berøre nogle af de områder, som spørgeren er inde på. Vi vil præsentere en ny strategi for vækst i små og mellemstore virksomheder, som skal give små og mellemstore virksomheder endnu bedre mulighed for at vokse sig store. Det er også i forhold til nogle af de forhindringer, der blev nævnt fra spørgerens side.

Kl. 19:58

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Colette L. Brix.

Kl. 19:58

Colette L. Brix (DF):

Tak for det. Jeg er utrolig glad for at høre, at der både ligger strategi og alt muligt andet på bordet. Men det, jeg bare så gerne vil have her i dag, er sådan set meget, meget enkelt. Det er, at ministeren oppe fra talerstolen siger: Vi vil gerne sætte nogle mennesker, lad os kalde det et udvalg, eller hvad det nu er, til at se på det diskriminerende omfang, der er for de 160.000 små selvstændige virksomheder, der er i landet. Det vil vi gerne gøre.

Det er det, jeg bare så gerne vil have at ministeren gør. Alt det andet må man finde ud af bagefter. Det lyder rigtig godt, og jeg er rigtig glad for at høre det, men det, jeg allerhelst vil høre, er, at man siger: Ja, det beslutningsforslag, der ligger, vil vi gøre noget ved. Nu har vi haft den beretning for 2 år siden, og der blev ikke gjort noget, men nu vil vi gøre noget, nu nedsætter vi det.

Kl. 19:59

Første næstformand (Mogens Lykketoft): Ministeren.

Kl. 19:59

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen):

Udgangspunktet er, at alt, hvad vi kan gøre for, at selvstændige erhvervsdrivende får nogle bedre vilkår, vil vi gøre. Det driver hele mit virke også som økonomi- og erhvervsminister, at væksten skal skabes i den private sektor og ikke i den offentlige sektor. Vi skal have skabt arbejdspladser, og vi skal have skabt de bedst mulige rammevilkår. Derfor vil vi selvfølgelig kigge på alle de ideer, der er, og hvis der er gode ideer til, hvad vi kan gøre i forbindelse med vores nye strategi for små og mellemstore virksomheder, specielt i forhold til hvordan man kan vokse sig store, specielt i forhold til forhindringer og i forhold til offentlige barrierer, skal vi selvfølgelig have set på dem. Så alle gode ideer ønskes, og dem vil vi selvfølgelig tage med i det arbejde.

K1. 20:00

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Bjarne Laustsen for en kort bemærkning.

K1. 20:00

Bjarne Laustsen (S):

Jeg lagde mærke til, at der i ministerens tale ikke var noget om enkeltmandsvirksomhed, og der var ikke noget om udtræden af virksomhed. Vi har et ægtepar, som sidder heroppe på tilhørerpladserne, og som er ramt af det forhold, at der er en generel nedgang i mandens virksomhed. Han er blevet nødt til at fyre sin kone, og det har den konsekvens, at konen ikke kan få understøttelse. De har to muligheder: Enten skal de lade sig skille, eller også skal manden afhænde sin virksomhed. Er det godt for iværksætteriet i Danmark, at vi har et system, hvor man betaler sit kontingent, står til rådighed, laver et cv-klik, sender de ansøgninger, der skal til, og alligevel ikke kan få understøttelse i en situation, hvor vi også oplever at de øvrige dele af erhvervslivet ikke har de ordrer, som de gerne vil have, og som også er nødt til at afskedige? Er det ikke dybt diskriminerende, at en ægtefælle så ikke kan få understøttelse i den situation?

Kl. 20:01

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 20:01

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen):

Nu var det jo nogle regler, som blev skabt, sidste gang Socialdemokraterne var ved regeringsmagten. Dem har den borgerlige regering gjort meget for at smidiggøre, så selvstændigt erhvervsdrivende får nogenlunde de samme vilkår som lønmodtagere med hensyn til sygdomsforsikringer, med hensyn til barsel osv. Så hele vores virke har jo handlet om at give selvstændigt erhvervsdrivende nogle fornuftige vilkår, også i tilfælde af at man oplever sygdom, nedgang i konjunkturerne osv. Så der gør vi alt, hvad vi kan, men inden for de rammer, som dagpengelovgivningen giver, og som vi har indgået en aftale om med bl.a. Socialdemokraterne.

Kl. 20:01

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 20:01

Biarne Laustsen (S):

Jeg takker for svaret, men jeg synes, det er lidt fattigt. Nu ved jeg ikke, om ministeren selv kan huske, hvor lang tid siden det er, man fik regeringsmagten, men jeg synes sådan set, det er rigelig lang tid. Og der kom en beretning – som fru Colette L. Brix også nævnte – for 2 år siden, der sagde noget om, at vi skulle gøre noget ved det her, men der er intet sket; man sidder på hænderne. Nu har vi ople-

vet en situation, hvor der er mange mennesker, der er blevet fyret, og det rammer altså op imod 1.000 mennesker og deriblandt den omtalte familie fra Nordjylland, der sidder på tilhørerpladserne. Intet svar er der kommet i dag til, hvad man vil gøre, ikke andet end at folk kan lade sig skille og afhænde virksomheden. Det er da ren gift, hvis det er sådan, at vi gerne vil have, at en familie starter en virksomhed. Og derfor er der behov for initiativer i forhold til rådgivning og vejledning. Den her familie har ventet over et år på at få afgjort en klage. Er det rimeligt, at folk skal vente så lang tid? De går da fra hus og hjem, inden regeringen har taget sig sammen til at gøre noget som helst i den sag. Jeg synes simpelt hen, det er for ringe. Hvis regeringen er så erhvervsvenlig, som de siger de er, skal der vel også være plads til, at man kan fyre sin ægtefælle, og at vedkommende så kan få understøttelse i en periode, indtil der er fundet et nyt arbejde. Er det ikke rimeligt?

K1. 20:02

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 20:02

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen):

Det skulle hr. Bjarne Laustsen så have fortalt sin arbejdsminister, da der sidst sad en socialdemokratisk arbejdsminister og hr. Bjarne Laustsen var ordfører på området, for reglerne er jo derfra.

Vi har gjort det i den borgerlige regering, at vi hele tiden har sikret, at selvstændigt erhvervsdrivende får bedre og bedre vilkår. Det har jo været et mantra for hele vores arbejde. Vi vil forkæle selvstændigt erhvervsdrivende, så de får nogle ordentlige vilkår. Det handler om rammevilkår, det handler om at fjerne de administrative byrder, som vi er godt på vej til at tage ordentligt fat på. Vi har fjernet 20 pct. af de administrative byrder for de selvstændigt erhvervsdrivende svarende til 6 mia. kr.

Jeg kender selv ganske udmærket til forholdene for selvstændigt erhvervsdrivende, jeg er gift med en, jeg har igennem en del år arbejdet som økonom i arbejdsløshedskassen for selvstændige, og jeg ved, hvor udfordrende og problematisk det er, at man regner alle selvstændigt erhvervsdrivende som nogle, der bare kan komme nemt til det. Det er et hårdt slid, de arbejder mere end andre, de har en lavere indtægt end mange andre, og derfor skal vi da selvfølgelig forkæle dem på alle de leder og kanter, vi kan. Men vi har altså en dagpengelovgivning, som er vedtaget af bl.a. Socialdemokraterne, og som vi også står ved.

Kl. 20:03

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ministeren. Hr. Torsten Schack Pedersen som ordfører for Venstre.

K1. 20:04

(Ordfører)

Torsten Schack Pedersen (V):

Ligesom økonomi- og erhvervsministeren vil jeg gerne kvittere for, at Dansk Folkeparti med dette beslutningsforslag sætter fokus på selvstændigt erhvervsdrivendes forhold. Særlig i en krisetid er det vigtigt, at vi her i Folketinget har fokus på vækst, iværksætteri og udvikling, for uden initiativrige mennesker, der starter virksomheder, uden selvstændige, der udvikler og udvider deres virksomhed, er det altså vanskeligt at fremtidssikre dansk erhvervsliv og dermed forudsætningen for et Danmark med velstand og velfærd.

Jeg vil dog gerne fremhæve, at regeringen har taget en lang række konkrete initiativer, som utvivlsomt er medvirkende til, at Danmark af en lang række forskellige institutioner og organisationer vurderes som et af de bedste steder at opstarte og drive virksomhed.

Jeg vil gerne fremhæve, at vi har skabt et enstrenget og sammenhængende erhvervsfremmesystem, og som en del af de mange kriseinitiativer fra regeringen har regeringen sammen med Dansk Folkeparti styrket en række konkrete låne-, garanti- og kautionsordninger, herunder erhvervspakken for små og mellemstore virksomheder, hvor eksempelvis kom i gang-lån og vækstkautionsordningen er blevet forbedret.

Etableringskontoordningen, innovation og iværksætteri har været tilgodeset ved forhandlingerne om globaliseringsreserven i 2009, og de administrative byrder bekæmpes konstant af regeringen. Dertil kommer, at regeringen fortsætter sit arbejde med at sikre de bedst mulige rammevilkår for dansk erhvervsliv og jo dermed også for selvstændigt erhvervsdrivende.

En fortsat indsats med hensyn til forenkling af administrative byrder og andre barrierer, som virksomhederne unødvendigt skal bokse med i hverdagen, er selvfølgelig vigtig. Der skal lægges en strategi for vækst i små og mellemstore virksomheder, således at vækstbarrierer bekæmpes, og at vilkårene optimeres, og der skal foretages en opfølgning på erhvervspakken for at sikre risikovillig kapital til nye forretningsideer.

Så der er faktisk en stor samklang mellem regeringens politik og Dansk Folkepartis beslutningsforslag, som jo netop drejer sig om at forbedre forholdene for selvstændigt erhvervsdrivende. I Venstre vil vi derfor se frem til et konstruktivt udvalgsarbejde, således at de fælles mål, som regeringen og Dansk Folkeparti har, kan blive realiseret til gavn for Danmark og danskerne.

Kl. 20:06

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Bjarne Laustsen for en kort bemærkning.

Kl. 20:06

Bjarne Laustsen (S):

Jeg vil gerne spørge Venstres ordfører, om han også synes, at det er rimeligt, hvis man arbejder hos sin ægtefælle og betaler sit a-kasse-kontingent og så er nødt til at træde ud af virksomheden, at man kan få understøttelse. Svaret giver to muligheder: Ja eller nej.

K1. 20:07

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

K1. 20:07

Torsten Schack Pedersen (V):

Jeg er jo helt sikker på, at hr. Bjarne Laustsen vil være i stand til at redegøre helt nøje for reglernes tilblivelse, da det var i en tid, hvor hr. Bjarne Laustsen sad i partiet og sad i regering, at de her regler blev gennemført. Jeg er helt sikker på, at hr. Bjarne Laustsens indsigt i området er mere fyldestgørende end min, da reglerne har en fortid, der er længere end min tid her i Folketinget.

K1. 20:07

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Bjarne Laustsen.

K1. 20:07

Bjarne Laustsen (S):

Jeg kan oplyse Venstres ordfører om, at regeringen har haft magten i 9 år. Der har været rejst adskillige sager. Jeg kan forsikre Venstres ordfører om, at hverken Venstre eller Socialdemokratiet har en aftale om, at der skal gå et år med at behandle en klagesag.

Jeg vil bare spørge, om man synes, at det er helt rimeligt, at der kun er de to muligheder, at enten skal man lade sig skille, eller også skal man afhænde sin virksomhed, hvis man har været ansat hos sin ægtefælle. Synes man ikke, at det er en god idé, at en familie netop kan være sammen om at drive en virksomhed, men også have forståelse for i en situation, at der kan være behov for, at den ene må holde op, fordi virksomheden ikke kan bære to indtægter – eller to udgifter, hvis det er den måde, man kigger på det på? Hvis man så ikke kan få understøttelse, er der så ikke tale om en diskrimination?

K1. 20:08

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 20:08

Torsten Schack Pedersen (V):

Jeg synes jo, at hr. Bjarne Laustsen nævner et vigtigt element, nemlig at der åbenbart pågår en klagesag i det helt konkrete tilfælde. Jeg skal blankt indrømme, at jeg ikke er ekspert ud i den sidste detalje i de dagpengeregler, som hr. Bjarne Laustsen her spørger ind til.

Jeg kan i hvert fald bare konstatere, at hvis der er en klagesag, så er der jo åbenbart en uenighed på den ene eller den anden side, som der så forhåbentligt er et ordentligt klagesystem, der kan tilvejebringe et ordentligt svar på.

K1. 20:08

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Colette L. Brix for en kort bemærkning.

Kl. 20:08

Colette L. Brix (DF):

Jeg vil også godt sige tak til ordføreren for de positive ord, men igen er det jo sådan, at jeg godt kunne tænke mig at få bekræftet, om Venstre også gerne vil være med til at sige, at vi nedsætter et udvalg eller nogle mennesker til at se på det her område, fordi der er den diskriminering af de små selvstændige, som der nogle gange er. Det er det eneste, som det her beslutningsforslag faktisk handler om, nemlig om man kan sige ja eller nej til det, og hvorfor man siger nej, hvis man gør det. Det kunne jeg så forfærdelig godt tænke mig at vide. Jeg tror, at der er mange små selvstændige, der sidder derude og ser på det her, som også tænker: Hvad nu? En gang til? Det skete sidste gang, der blev det en syltekrukke. Hvad sker der nu denne gang? Er de med? Vil de gerne, eller står de bare og holder skåltaler igen, som det sker så ofte, så ofte? Vil man være med?

Kl. 20:09

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 20:09

Torsten Schack Pedersen (V):

Jeg vil starte med at sige, at der jo er nogle forskelle og ulemper ved forskellige måder at organisere sin virksomhed på, og det har jo en lang række forskellige årsager. Men som jeg sagde i min ordførertale, så er vi optagede af, at vi sikrer de bedst mulige rammevilkår. Som jeg nævnte, er der jo en række ting i støbeskeen fra regeringen, og som jeg sluttede min ordførertale af med at sige, så synes jeg da, at vi skal tage en fordomsfri drøftelse for at finde ud af, hvordan vi får belyst det her og analyseret situationen bedst muligt. Så tror jeg, at det mere handler om at få præciseret opgaven, end om at det skal ske på den ene eller den anden vis, men jeg synes, det er vigtigt – det gør vi i hvert fald fra Venstres side – at vi går til udvalgsarbejdet med en meget åben tilgang.

Kl. 20:10

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Colette L. Brix.

Kl. 20:10

Colette L. Brix (DF):

Tak for det. Det er jeg rigtig glad for. Der var en åbning der. Det tror jeg at der er rigtig mange mennesker der vil være rigtig glade for. Lad os sætte os ned og lad os kigge på, hvordan vi kan få det her på bordet, hvilke problemer der er, og om det så bliver ved hjælp af en gruppe af embedsmænd eller eksperter, eller hvad ved jeg, så finder vi ud af det. Det synes jeg er rigtig, rigtig godt.

Kl. 20:11

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 20:11

Torsten Schack Pedersen (V):

Som jeg sagde, er vi i Venstre meget optaget af, at vi sørger for, at det, der er fundamentet for vores vækst og velstand i Danmark, det private erhvervsliv, skal have de bedst mulige rammevilkår. Alting starter jo med den gode idé hos den enkelte person, og derfor er det jo selvfølgelig naturligt, at når vi gør alt, hvad vi gør, og som regeringen tager initiativ til på hele erhvervsområdet, så indtænker vi selvfølgelig også som noget naturligt, hvordan vi tager fat i det allerførste vækstlag.

KL 20:11

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Hr. Orla Hav som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 20:11

(Ordfører)

Orla Hav (S):

Grundlæggende er det et sympatisk forslag, som Dansk Folkeparti har til behandling her i salen i dag, og i virkelighedens verden tror vi sådan set fra socialdemokratisk side, at samtlige medlemmer af Folketinget er dybt engagerede i og optagede af, hvordan vi sikrer indtjening og beskæftigelse i Danmark. Derfor tror jeg næppe, at der kan være tale om de store interessemodsætninger i at få kulegravet området, så vi kan gøre vilkårene bedre for at drive virksomhed i Danmark. Man kunne jo næsten sige, at det er på mode at lave 360 graders eftersyn på forskellige politikområder.

Fra socialdemokratisk side vil vi meget gerne være med til at bakke sådan et forslag op. Vi synes, at det ville være ærgerligt, hvis forslagsstillerne nu i dag – efter at have konstateret, at forslaget har været to år i syltekrukken – lader sig besnære af en forklaring om, at det vil regeringen kigge på, og det vil den drøfte i et udvalg. Jeg synes, det er en befriende tanke at få nogle andre til at formulere, hvor knasterne er. Er der noget, der forhindrer, at vi kan skabe bedre vilkår, så skal vi da have nogle forslag på bordet. Resultatet kan så danne grundlag for vurderingen af, hvilke løsninger der kan fremlægges for at forbedre de beskrevne forhold.

Vi ønsker ikke at lægge os fast på forud formulerede løsningsforslag, men vi ønsker at fremme en belysning af problemfelterne, som de opleves i, omkring og af erhvervslivet. Løsningerne skal naturligvis afvejes, i forhold til alle de konsekvenser de kan have for det samlede samfundsliv, men det ligger jo dybt forankret i den måde, som politiske beslutninger tages på.

Vi forventer, at et sådan 360 graders eftersyn – foretaget af nogen, der har til opgave at kigge regeringen over skuldrene – har et kommissorium, som også muliggør at fjerne regler, som splitter familier eller fører til afvikling af virksomheder, således som det er fremgået af det af hr. Bjarne Laustsen fremdragne eksempel. Det er et smerteligt eksempel, som jo i høj grad illustrerer, hvor barsk en verden det indimellem kan være at drive sin egen virksomhed.

Så kan jeg godt høre, at det her er skabt for længe siden. Det er kloge politikere, som bruger den viden, de har fået, til at tage nogle nye kloge beslutninger, som gør, at verden bliver lidt bedre at have med at gøre, og derfor synes jeg bestemt, at fru Colette L. Brix skal opretholde sit forslag, så vi får et 360 graders eftersyn løftet fri af regeringen, men med mulighed for efterfølgende at kunne prioritere de ting, der skal sættes i værk.

Lidt drilleri skal der selvfølgelig være, nemlig en smule undren over, at det har taget 9 år at være med til at få dette højt profilerede område taget frem. Det synes vi selvfølgelig er lidt længe at tænke sig om, så vi vil gerne have noget action.

Vi vil gerne bakke op om det forslag, som er fremsat af Dansk Folkeparti i dag med henblik på at få bedre vilkår for erhvervslivet. Så vi er ikke smålige. Vi bakker forslaget op og tilkendegiver vores positive interesse i at være med til at finde løsninger, når vi kommer så langt.

Kl. 20:15

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Karsten Hønge som SF's ordfører.

Kl. 20:15

(Ordfører)

Karsten Hønge (SF):

SF er positive over for forslaget om at nedsætte en kommission, der skal se nærmere på, hvordan vi understøtter selvstændige erhvervsdrivende. Som det er blevet så populært at sige her på det sidste: SF er ikke bange for erhvervslivet, og erhvervslivet er ikke bange for

Vi synes også, det er vigtigt, at der eksisterer flere ejerformer i erhvervslivet, herunder de personligt ejede virksomheder. Mange selvstændige erhvervsdrivende yder en stor personlig arbejdsindsats, og virksomhederne er et vigtigt element i finansieringen af vores velfærdssamfund, ligesom velfærdssamfundet til gengæld er grundlaget for et effektivt og konkurrencedygtigt erhvervsliv. Et trygt samfund med en veluddannet befolkning og en god infrastruktur skaber den bedste basis for et godt erhvervsliv.

Danmark står jo over for flere store udfordringer, og svaret er, at vi skal uddanne og investere os ud af krisen. Erhvervsudviklingen skal op i gear med en ambitiøs satsning på velfærdsteknologi, miljø og energi. For at skabe arbejdspladser her og nu kunne man jo fremrykke offentlige investeringer, f.eks. i størrelsesordenen 5 mia. kr. i 2010 og 10 mia. kr. i 2011, for uanset ejerform og størrelse vil det være til glæde for hele erhvervslivet.

Vi har jo i øjeblikket en enestående mulighed for at kombinere investeringer, offentlige indkøbspolitikker og en intelligent grøn afgiftspolitik. Desuden foreslår vi en bedre skatteligning af de multinationale selskaber og et kasseeftersyn af alle erhvervsstøtteordninger, en erhvervspolitisk fokus på teknologiske styrkepositioner, f.eks. sygehusbyggeri, der fremmer innovationen i dansk byggeri.

Vi foreslår et øget offentligt-privat samarbejde, bl.a. inden for velfærdsteknologi, og bedre rammevilkår for erhvervslivet, bl.a. mere smidighed i den offentlige sagsbehandling. Vi foreslår bedre forhold for iværksættere, bl.a. gennem afbureaukratisering og støtte til en hjemmeservicelignende ordning, og vi foreslår en særlig indsats for jobskabelse i Udkantsdanmark, f.eks. ved at støtte virksomheder i yderområderne.

De her initiativer vil vise vejen for en erhvervspolitik, der både skaber arbejdspladser, understøtter konkurrenceevnen og sikrer grundlaget for erhvervslivet. Det er i det lys, SF støtter beslutningsforslaget fra Dansk Folkeparti, for det er en god idé at se erhvervspolitikken efter, også i forhold til de selvstændige erhvervsdrivende.

Vi vil selvfølgelig se fordomsfrit på alle forslag til forbedring af erhvervslivets vilkår, men jeg vil sige, at vi er skeptiske over for forslaget om at lempe på beskatningen, medmindre det modsvares af andre nye skatteindtægter fra erhvervslivet. På samme måde er vi skeptiske over for DF's bemærkninger om arbejdsmarkedspolitikken for erhvervsdrivende.

Men lad os nu være enige om at få nedsat en kommission, der kan se på vilkårene, og så vil SF gå ind i arbejdet med et åbent sind.

K1. 20:18

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Carina Christensen for en kort bemærkning.

Kl. 20:18

Carina Christensen (KF):

Jeg bliver egentlig bare glad, når jeg hører SF's ordfører og de nye toner fra SF om, at der ikke er alt det gode, man ikke vil gøre for dansk erhvervsliv og for de små selvstændigt erhvervsdrivende osv. Og så hører vi om den her lange nye liste over alle de ting, man har på bedding. Jeg synes bare, man glemte at nævne, at man også vil hæve selskabsskatten, og at det i høj grad er sådan i den plan, som man har præsenteret i dag og også sidste efterår, at ethvert nyt tiltag i Danmark finansieres ved netop at brandskatte dansk erhvervsliv. Jeg synes, man glemte at nævne det som en del af sin liste. Det er jo noget, der virkelig vil ramme vores små virksomheder og også de store rigtig hårdt. Men det forslag er så også i spil, hvis vi skal have sådan en kommission her, eller hvad?

Kl. 20:19

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 20:19

Karsten Hønge (SF):

Jeg går ud fra, at alle forslag er i spil. Det, SF ser for sig, er en målrettet understøtning af de industrier og de teknologier, som vi tror har en chance for at kunne begå sig. Vi tror ikke så meget på bredt at give skattelettelser eller f.eks., hvad der også berører erhvervslivet, generelt bare at lette jordskatterne eller generelt lette skatterne. Det synes vi er en meget tilfældig måde at drive politik på. Vi insisterer på at se på, hvilke brancher og hvilke teknologier der er, altså hvor vi kan finde fremtidens arbejdspladser, og så vil vi målrette og understøtte dem.

K1. 20:20

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Carina Christensen.

Kl. 20:20

Carina Christensen (KF):

Jeg er da glad for, at jeg næsten hørte det, som om SF's ordfører anerkender, at det ikke er så godt for dansk erhvervsliv, at man bare brandskatter dem igen og igen. Det er altså ikke den måde, hvorpå man kan finansiere velfærden i fremtiden. Tværtimod handler det om at sikre rigtig gode rammebetingelser for dansk erhvervsliv og altså ikke bare hele tiden finde på nye ekstra skatter og afgifter til dem, som de så skal pålægges. Men jeg er glad for, at det er et stort fokus fra SF's side, og det bliver så en del af den kommende erhvervspolitik. Så synes jeg bare, man skal melde ud, at man i sådan en kommission her også er villig til simpelt hen at trække alle sine egne ikke så gode skatteforslag tilbage.

K1. 20:20

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 20:20

Karsten Hønge (SF):

Jeg ved ikke, hvorfor fru Carina Christensen benytter ordet brandskatning. Det her handler om, at erhvervslivet på linje med alle mulige andre skal bidrage til, at vi har et skattegrundlag her i samfundet. For et godt velfærdssamfund er faktisk grundlaget for, at vi har et konkurrencedygtigt erhvervsliv. Så i den forstand handler det jo om, at erhvervslivet ligesom alle andre skal bidrage til vores fælles velfærdssamfund og på den måde også bidrage til, at man har det fundament, der faktisk skaber et erhvervsliv, der kan konkurrere.

Det interessante er jo, at det viser sig, at lige samfund, solidariske samfund, trygge samfund faktisk også er de samfund, der får konkurrencedygtigt erhvervsliv. Så i den forstand handler det jo også om at bidrage til den fælles kasse. Jeg synes da i øvrigt ikke, at hele erhvervslivet som sådan lider under brandskatning. Hvad med multinationale selskaber? Hvad med banker? Hvad med alle mulige andre? Det er jo ikke sådan et generelt træk, at alle i erhvervslivet bliver brandskattet. Jeg synes derimod, at der er for mange, der slipper for let om ved det.

Kl. 20:21

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Så er det fru Carina Christensen som konservativ ordfører.

Kl. 20:21

(Ordfører)

Carina Christensen (KF):

Fra konservativ side hilser vi det her beslutningsforslag fra Dansk Folkepartis side velkommen i den forstand, at vi også på alle måder ønsker, at der skal være gode vilkår for selvstændigt erhvervsdrivende i Danmark. Det er en meget vigtig mærkesag for Det Konservative Folkeparti. Dansk erhvervsliv består i høj grad netop af mindre virksomheder og små selvstændigt erhvervsdrivende, og derfor er det også helt afgørende, at vi har et særligt fokus på netop den her del af erhvervslivet, når vi skal skabe gode rammevilkår via erhvervspolitikken.

Derfor glæder vi os i Det Konservative Folkeparti også over, at regeringen siden 2001 har gennemført en perlerække af initiativer, der har styrket vilkårene for selvstændigt erhvervsdrivende, og vi er også stolte over, at Danmark af mange i dag bliver kåret som et af de bedste steder i verden at starte og drive virksomhed. Ministeren og også Venstres ordfører har været inde på mange af de gode initiativer, vi har sat i søen, så dem skal jeg ikke gentage her, men der er sat rigtig, rigtig mange positive ting i værk.

Når det er sagt, skal vi da altid være åbne over for, om der er noget, vi kan gøre endnu bedre. Vi skal altid være åbne over for nye muligheder, der kan styrke de selvstændiges muligheder for at bidrage til styrket vækst og bidrage til, at endnu flere får lyst til at starte og drive virksomhed i Danmark. Derfor er vi i Det Konservative Folkeparti også meget tilfredse med, at regeringen, som det også fremgår af det nye regeringsgrundlag, der lige er blevet præsenteret, fortsat vil arbejde for at styrke vilkårene for dansk erhvervsliv og her ikke mindst de selvstændigt erhvervsdrivende og de mindre virksomheder.

Vi er glade for, at man i forbindelse med opfølgningen på erhvervspakken vil se på, hvordan små og mellemstore virksomheder også fremadrettet kan sikres adgang til finansiering og risikovillig kapital. Det er et af de helt store problemer, som mange små virksomheder lider under, ikke mindst her under krisen. Vi er også glade for, at regeringen vil komme med en ny strategi for vækst i de små og mellemstore virksomheder, hvor målet er, at mindre virksomheder skal have gode muligheder for at vokse sig store. Vi er også glade for, at regeringen vil fortsætte kampen mod de administrative

byrder, herunder selvfølgelig også se på, om der er regler, der er uhensigtsmæssige.

Dansk Folkeparti foreslår så, at der skal nedsættes en kommission, der skal skabe mere rimelige forhold for selvstændigt erhvervsdrivende, og formålet skulle bl.a. være at sikre den nødvendige bevågenhed i regeringens erhvervspolitik over for den her gruppe af virksomheder. Jeg vil sige, at vi fra konservativ side ikke umiddelbart ser et behov for en sådan kommission. Igen, regeringen er allerede på vej med en række tiltag, hvor den vil beskæftige sig indgående med rammevilkårene for små og mellemstore virksomheder. Fra konservativ side kan jeg sige, at vi meget gerne sammen med Dansk Folkeparti skal arbejde for, at selvstændigt erhvervsdrivende sikres ekstra stor opmærksomhed i det her arbejde. Men igen, vi vil meget gerne takke Dansk Folkeparti for med det her beslutningsforslag at rejse en meget væsentlig problemstilling.

K1. 20:24

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Fru Bente Dahl som radikal ordfører.

Kl. 20:24

(Ordfører)

Bente Dahl (RV):

Da den radikale ordfører ikke kan være til stede, skal jeg helt kort meddele, at Det Radikale Venstre støtter det her forslag. Vi går ind for det, og det gør vi af to grunde. For det første: Hvornår lavede man sidst en bred analyse af vilkårene for selvstændige? For det andet: Det er altså noget andet at være selvstændig end at være lønmodtager. Der er mange omstændigheder, der gør sig gældende i forskellige erhverv og spiller ind. Det Radikale Venstre vil gerne være med til at gøre forholdene så gode som muligt for alle erhverv, også de selvstændige. Så lad os få nedsat en kommission, så forbedringer for de selvstændige foregår på et oplyst grundlag.

Kl. 20:25

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Hr. Frank Aaen som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 20:25

(Ordfører)

Frank Aaen (EL):

Enhedslisten vil gerne hjælpe nye virksomheder med at komme i gang, men vi har nogle krav, vi vil stille, hvis vi skal gå ind i sådan en ordning. Vi ser gerne, at det sker i form af kollektivt eje, og det må meget gerne fremme demokrati på arbejdspladsen. Vi stiller krav om, at den produktion, der i givet fald skal støttes, skal være samfundsnyttig, bæredygtig, fremme miljø og klima, skabe ordentlige arbejdsvilkår, og der skal også være en eller anden form for styring af, at underleverandører lever op til de samme krav. Hvis vi går ind med offentlige midler for at hjælpe en produktion i gang, skal vi også være sikre på, at det er noget, vi har brug for, og at det fremmer både sociale og miljømæssige forhold.

På den måde kan vi jo ikke støtte det her forslag, men det er bare for at sige, at det ikke er sådan, at vi er imod at støtte nye virksomheder. Tværtom. Vi har brug for mange nye virksomheder, der er innovative og tager fat i f.eks. nogle af de problemer, vi ser på området for vedvarende energi og energibesparelser, hvor det jo er folk, der er startet hjemme i garagen. Det gælder f.eks. dem, der er blevet gode til at lave bølgemaskiner. De er startet på egen hånd, om jeg så må sige. Vi har jo også gennem tiderne støttet projekter, der gjorde, at de havde en mulighed for at udvikle deres virksomhed.

Hver gang vi har den her debat om at hjælpe nye virksomheder, kommer det her med skat altid op. Det undrer mig, at man altid har det med. For det første mangler vi sådan set penge til velfærden, og jeg synes ikke lige, at vi skal hælde flere ud af kassen, end regeringen gør i forvejen. For det andet er dem, der har gavn af skattelettelser, dem, der har overskud og tjener penge. Dem, der har brug for hjælp, er jo nærmere de virksomheder, der ikke rigtig kan komme i gang og få så meget gang i butikken, at der er overskud. Så når man hælder penge ud til skattelettelser, hjælper man jo i virkeligheden dem, der allerede er kommet godt i vej, og det synes jeg sådan set ikke er en god måde at bruge samfundets penge på.

Så vil jeg også sige, at når man kommer med sådan et forslag her om omsorg for små erhvervsdrivende, kunne jeg godt tænke mig, at Dansk Folkeparti havde samme omsorg for arbejdsløse, kontanthjælpsmodtagere og andre mennesker, som er kommet i klemme i samfundet. For hvis der er nogle, der i den grad bliver forfulgt af regler og begrænsninger i deres adfærd, er det dem. De skal hele tiden klikke med musen, jeg ved ikke hvor mange gange, for at bevise, at de arbejdssøgende, selv om der ikke er noget arbejde at få, og hvis de laver en lille fejl i udfyldningen af et dagpengeskema, får de straks en hård straf. Alle den slags regler er der.

Kunne vi ikke blive enige om, at vi også burde have en kommission eller et udvalg, der kigger på, hvordan vi behandler mennesker, som har brug for hjælp, i det her samfund, og sige, at der skal vi måske også have ryddet op i reglerne? Lad mig bare sige det på den måde, at det altså ikke kun er små erhvervsdrivende, der måske nogle gange har det svært. Det er altså også andre mennesker her i samfundet, som er blevet spundet ind i et helt urimeligt netværk af regler, som der burde saneres i.

Kl. 20:29

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Så er det fru Colette L. Brix som ordfører for forslagsstillerne.

K1. 20:29

(Ordfører for forslagsstillerne)

Colette L. Brix (DF):

Alle er stort set enige om, at de mindre virksomheder, de selvstændigt erhvervsdrivende, dvs. personligt ejede virksomheder, udgør et meget vigtigt vækstlag i erhvervslivet og økonomien. Selv store koncerner som A.P. Møller-Mærsk, Carlsberg, Danfoss og Jysk er startet som selvstændigt erhvervsdrivende. De mindre virksomheder, de selvstændigt erhvervsdrivende, er derfor også morgendagens koncerner og fornyelsen af den danske erhvervsstruktur.

I dag sker der desværre stadig forskelsbehandling af selvstændigt erhvervsdrivende i forhold til f.eks. selskaber og lønmodtagere. Vi ønsker blot ligestilling. Vi har derfor fremsat dette beslutningsforslag om nedsættelse af, kald det en kommission, kald det et udvalg, kald det, hvad I vil, som skal skabe bedre og mere rimelige forhold for selvstændigt erhvervsdrivende.

Selv om 60 pct. af alle virksomheder er selvstændigt erhvervsdrivende, høres de desværre sjældent i dansk politik. Det er en skam, da det immer væk drejer sig om 160.000 virksomheder. Jeg synes, de skal have en stemme herinde.

Forslaget koster ikke en krone. Det handler om at fokusere på denne vigtige gruppe og ikke mindst finde frem til de mange benspænd, som disse virksomheder oplever. Selvstændigt erhvervsdrivende diskrimineres, det vil sige stilles dårligere end selskaber og lønmodtagere på en række områder inden for skatte-, erhvervs- og arbejdsmarkedspolitik, og det er ikke rimeligt. Vi skal kaste lys over disse benspænd, så de efterhånden kan fjernes.

Vi vil i den forbindelse gerne kvittere for, at der er sket en forbedring af reglerne for sygedagpenge, så selvstændigt erhvervsdrivende nu kan få 75 pct. af dagpengesatsen, når de er syge. De færreste gør sig håb om at få hundrede procent, da det kræver, at deres forretning eller butik er totalt lukket.

Jeg vil også gerne her sige, at jeg er meget glad for, at Socialdemokratiet ved hr. Bjarne Laustsen har rejst de samme spørgsmål. Det drejer sig om de helt urimelige vilkår, der eksisterer, når selvstændigt erhvervsdrivende skal have dagpenge eller efterløn. De er nødt til at blive skilt eller at lukke forretningen for at kunne få dagpenge, også selv om der er indbetalt til a-kassen i 30 år. Vi vendte denne paradoksale situation på et samråd i Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg med beskæftigelsesministeren den 28. april, hvor alle var enige om, at der skulle gøres noget ved det her.

Derfor vil jeg gerne sige tusind tak i dag til alle de partier, som har været positivt indstillet over for Dansk Folkepartis beslutningsforslag. Det er noget, der har ligget mig på sinde i mange år, og jeg synes, det vil være rigtig godt, hvis vi kan finde ud af en måde at få det her til at fungere på, få det gennemanalyseret for at se, hvor knasterne er. Så tak til alle sammen, tak for en positiv modtagelse. Tak.

KL 20:32

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Bjarne Laustsen for en kort bemærkning.

K1. 20:32

Bjarne Laustsen (S):

Tak. Jeg vil da gerne ønske fru Colette Brix tillykke med, at der er et flertal uden om regeringen for at få kigget på vilkårene.

Det, jeg såmænd bare gerne lige ville høre, var, om ordføreren kan bekræfte, at regeringen i forhold til det med dagpengene ikke har tænkt en selvstændig tanke siden 2001, idet regeringen gav Socialdemokratiet skylden for, at det var besværligt i 2010, så mange år efter. Er det ikke lidt fattigt, også når fru Colette Brix kan henvise til en beretning fra for 2 år siden, hvor der ikke var sket noget? For hvis vi anerkender den præmis, at en virksomhed kan have lidt at lave og ægtefællen er ansat der, skal det så ikke være muligt at kunne afskedige, og skal det så ikke også være muligt, at den pågældende kan få understøttelse, uden at man behøver at lade sig skille, og uden at man behøver at afhænde virksomheden? Ville det ikke være fornuftigt at have sådan en regel?

Kl. 20:33

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 20:33

Colette L. Brix (DF):

Som hr. Bjarne Laustsen så ganske korrekt siger, er der jo selvfølgelig de her urimeligheder over for de forskellige selvstændige, og det er også derfor, at vi har fremsat beslutningsforslaget, og det er derfor, det er blevet fremsat flere gange. Så det vil jeg gerne bekræfte: Det er helt urimeligt, at nogle mennesker skal lukke deres forretning, for at den ene eventuelt kan gå på efterløn. Det er fuldstændig urimeligt. Selvfølgelig skal de have de samme muligheder som alle andre.

Med hensyn til nøl i regeringen vil jeg sige, at vi jo har haft netop det her beslutningsforslag før, og det ved hr. Bjarne Laustsen også godt. Der blev dengang lavet en beretning, og selvfølgelig havde jeg da af alle håbet, at der var sket rigtig meget mere. Men nu kommer det igen, og nu har vi jo så muligheden for, at vi kan gøre noget ved det her. For der er slet ikke nogen tvivl om, at der er store problemer for rigtig, rigtig mange selvstændige derude. Så nu skal der gøres noget ved det.

Kl. 20:34

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 20:34

Biarne Laustsen (S):

Jeg havde jo indkaldt til det samråd, som fru Colette Brix omtaler. Jeg står her med et notat fra beskæftigelsesministeren; det var en kold afvaskning. Ministeren havde ingen planer om at ændre på noget som helst, og det er vel at mærke på baggrund af måske op imod 1.000 sager om året. Jeg ved godt, at der ikke er så mange direkte klagesager, for folk opgiver simpelt hen: Enten vælger de at blive skilt, eller de vælger at afhænde virksomheden og siger, at det gider de godt nok ikke at have med at gøre, når det er så besværligt. Derfor er det jo fra regeringens side en total afvisning: Man vil ikke gøre noget for de selvstændige, hvor der er den problemstilling, at de er ansat hos deres ægtefælle. Jeg synes, der er behov for at stramme op i forhold til rådgivning og vejledning. Jeg synes, der er behov for, at der ikke skal gå et år, inden man kan få en afgørelse på og en dokumentation for, hvad det er for nogle krav, man skal leve op til, hvis det er, man skal udtræde af virksomheden. Det må da være rimeligt, hvis man i øvrigt opfylder alle mulige andre betingelser.

Så kunne det måske også være, hvis det her ikke lykkes, at Dansk Folkeparti kunne rejse kravet. Jeg ved ikke, om man har rejst det i finanslovforhandlingerne. Det kunne jo være, at det var en løsning i forhold til lige den konkrete problemstilling.

Kl. 20:35

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 20:35

Colette L. Brix (DF):

Jamen som hr. Bjarne Laustsen siger, havde vi det jo netop oppe på et andet udvalgsmøde i Arbejdsmarkedsudvalget. Og jeg ved ikke rigtig, om jeg hører med andre ører, men jeg synes jo ellers, at beskæftigelsesministeren var positiv over for det – det synes jeg nu godt nok – måske ikke så positiv, som hr. Bjarne Laustsen godt ville have at hun skulle have været, men der var da i hvert fald trods alt en tilkendegivelse af, at man skulle se på, om der var nogle ting, som ikke var helt korrekte her. Og jeg giver hr. Bjarne Laustsen ret: Det er rigtigt, at der skal gøres noget her, at der skal ses på de områder.

Vi kan ikke være det bekendt her i landet med 160.000 små selvstændige virksomheder, hvis vi ikke går ind og ser på de uligheder, der er, som de skal leve med hver eneste dag. De skal jo kunne komme ud og få dagpenge; hvis de har betalt til en forsikring måske igennem 20 år, skal de kunne få dagpenge lige så meget og lige så vel og lige så hurtigt, som man skal, når man har været arbejder. Det kan ikke være rigtigt, at der er den forskel. Har man en lille forretning og arbejder der kone og mand, og man har været så heldig at kunne ansætte sin kone eller omvendt ansætte sin mand, skal de da også have lige ret og muligheder. Ligesom andre kan gå på efterløn og sige, at nu går de ud og spiller golf eller svømmer eller hopper i faldskærm, eller hvad man finder på af ting og sager, så skal de da have den samme mulighed. Hvad er der galt med selvstændigt erhvervsdrivende? Det er dem, der bliver til store virksomheder en dag, mange af dem, så der er slet ikke nogen tvivl: Her skal der gøres noget. Nu har vi det her beslutningsforslag, og jeg kan se i dag, at der er flertal for det, så jeg er helt sikker på, at der nok skal blive gjort noget ved det.

Kl. 20:36

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Orla Hav for en kort bemærkning.

Kl. 20:36

Det er vedtaget.

Orla Hav (S):

Det er næsten som en afslutning på fru Colette L. Brix' engagerede indlæg her til sidst. Jeg skal bare lige have styr på: Jeg går ud fra, at fru Colette L. Brix opretholder sit forslag, og at vi får lejlighed til at støtte den gode idé om at få et 360-graders-eftersyn af et udvalg eller en kommission, eller hvad vi kalder det. Det vil vi meget gerne bidrage til, men det forudsætter jo, at vi får en chance for at komme til at stemme om det her i salen.

Kl. 20:37

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 20:37

Colette L. Brix (DF):

Jeg kunne da ikke drømme om at sige, at nu putter jeg det her forslag ned i syltekrukken en gang til. Jeg har virkelig prøvet det en gang, og det var med en bitter smag i munden. Man sidder og spekulerer på det forslag hele tiden, fordi man synes, det var et rigtig, rigtig godt forslag, og det er et godt forslag, og det er ikke noget, der koster en hulens masse bondegårde. Det er noget, der skal ses efter, og det er også derfor, forslaget er blevet lagt frem i dag.

Kl. 20:37

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Orla Hav.

Kl. 20:37

Orla Hav (S):

Det vil jeg gerne kvittere for. Jeg synes jo, debatten har afsløret, at der er nogle knaster, som er med til at gøre livet surt og træls for nogle mennesker, som vi gerne vil have til at blomstre og lave nogle gode virksomheder rundtomkring. Der skal være nogle ordentlige regler, som ikke er med til at ødelægge familierne, og det behøver ikke vare år og dag. Men jeg er glad for tilkendegivelsen fra fru Colette L. Brix, og jeg ser frem til, at vi får chancen for at være med til at stemme for.

Kl. 20:38

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 20:38

Colette L. Brix (DF):

Afslutningsvis vil jeg endnu en gang gerne have lov til at sige tak for opbakningen i dag. Jeg synes, det har været rigtig rart, at man også her i Folketinget en gang imellem kan kigge på de beslutningsforslag, der kommer, og selv om det måske ikke lige er groet i ens baghave og kommer fra det parti, man ikke plejer at lave allermest med, er det jo fint, hvis man herinde kan gå hen og blive enige om noget, der virkelig gavner så mange mennesker derude. Tak for opbakningen.

Kl. 20:38

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Erhvervsudvalget, og såfremt ingen gør indsigelse herimod, betragter jeg det som vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 12. maj 2010, kl. 13.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der er opslået i salen. Mødet er hævet. (Kl. 20:39). Kl. 20:38